EKONOMİK FORUM
EYLÜL 2018 / 290. SAYI

KOBİ Destek Kredisi

Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu Projesi

İŞ DÜNYASINA ÇİFTE FIRSAT

5-6 ARALIK
Hilton İstanbul Bomonti

BADEER®
I. İŞ DÜNYASI VE YATIRIM FIRSATLARI ZİRVESİ
1st BUSINESS WORLD AND INVESTMENT OPPORTUNITIES SUMMIT
مؤتمر بادر لرجال الاعمال والفرص الاستثمارية الاول

BADEER I. İŞ DÜNYASI VE YATIRIM FIRSATLARI ZİRVESİ

SANAYİ, TEKNOLOJİ, TARIM VE DAHA PEK ÇOK SEKTÖR

150 YABANCI YATIRIMCI TÜRK FİRMASI İLE BULUŞUYOR!

TÜRKİYE'YE YAPILAN YATIRIM ARTIYOR!

BU ZİRVE YATIRIMA DEĞECEK
THIS SUMMIT WILL BE WORTH TO INVESTMENT
ذروة الإستثمار هذه تستحق

www.badeerturkey.com

Aç Ferahla, İç Rahatla!

www.beypazarimadensuyu.com.tr | 444 3 223

IĞDIR
TİCARET VE SANAYİ ODASI
1936

1936 dan bu güne

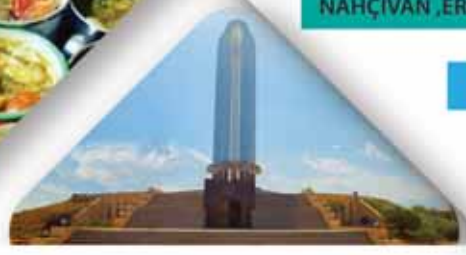

Iğdır sizi çağırıyor

- 6.TEŞVİK BÖLGESİNDE YER ALAN
- DOĞUNUN PARLAYAN YILDIZI
- TRA-2 BÖLGESİNİN İLK AKREDİTE ODASI
- TÜRKİYE'NİN 2. ÇUKUROVASI
- GÜNEŞ ENERJİSİNDEN EN FAZLA YARARLANAN 2. İL
- TÜRKİYENİN EN BÜYÜK DAĞI AĞRI DAĞI MANZARALI
- NAHÇİVAN ,ERMENİSTAN İRAN'A AÇILAN 3 SINIR KAPISI İLE ÜLKENİN EN ÖZEL İLİ
- TARIMA DAYALI SANAYİNİN YAPILACAĞI VERİMLİ TOPRAKLARI İLE
- IĞDIR SİZİ ÇAĞIRIYOR

TRANSİST

11. İSTANBUL ULAŞIM KONGRESİ VE FUARI

8 - 10 KASIM 2018 İSTANBUL KONGRE MERKEZİ

TRANSİST
Ulaşımın Geleceği

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

SPONSORLUK VE FUAR SATIŞLARI DEVAM EDİYOR

KATILIM ÜCRETSİZDİR,
ONLINE KAYIT ZORUNLUDUR.

2018 TEMASI
4C
COST
CAPACITY
CONGESTION
CONNECTION

transist.net

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

ORGANİZASYON
infair

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Eser SOYGÜDER YILDIZ
eser.yildiz@dunya.com
Telefon: (0212) 440 27 67

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Recep ŞEN
Musa ATA, Özgür ŞAHİN
İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Ömer OZAN

FOTOĞRAF
Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA
Pınar SEZER YANIKGİL

EDİTORYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
100. Yıl Mahallesi 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Telefon: (0212) 440 27 67

GÖRSEL DESTEK
- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM REZERVASYON
Mehtap YILDIRIM
Telefon: (0212) 440 28 39

BASKI
İstanbul Basım Promosyon
Basın Ekspres Yolu
Cemal Ulusoy Cad. No:38/A
34620, Sefaköy-İstanbul
info@istanbulprinting.com
Tel: (0212) 603 26 20

DAĞITIM
ZİP Dağıtım A.Ş.
Hürriyet Mahallesi. Dr. Cemil Bengü Caddesi - No: 5 Kat: 2 Kağıthane
İSTANBUL-TÜRKİYE

YAYIN TÜRÜ
Süreli, ayda bir yayımlanır

Sayı: Eylül 2018/290. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

8 **Başyazı**

10 **Geçtiğimiz Ay Türkiye**

14 **Geçtiğimiz Ay Dünya**

16 **Ayın Sözü**

TOBB Ulusal
26 "Turizmi, ülkenin altın sektörü olarak görüyoruz"

TOBB Uluslararası
44 "Filistin'e sanayi bölgeleri ile katkı sağlayabiliriz"

60 Geçtiğimiz yıl 16.1 milyar dolarla ülkenin en çok ihracat yapan üçüncü sektörü olan kimya sanayiinin global ticaretten daha fazla pay alması için Çin'deki gibi "kümelenme"ye yönelmesi gerektiği belirtiliyor.

68 KPMG'nin ikinci çeyrek fintech raporuna göre bu yılın ilk yarısında dünya genelinde fintech yatırımları rekor yükselişle 875 işlemde 57.9 milyar dolarlık büyüklüğe ulaştı.

TOBB, iş dünyasının önünü açacak adımlar atmaya devam ediyor. Bu amaç doğrultusunda TOBB, KOBİ Destek Kredisi'ni başlattı. KOBİ'lere yıllık yüzde 22 faiz ile azami 200 bin lira, altı ay ödemesiz 18 ay vadeyle kredi imkanı sunuldu. Oda ve Borsalara yeni fırsatlar yaratması beklenen Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu Projesi de başlıyor. Bu kapsamda 100'ün üzerinde proje hayata geçirilecek.

YENİ EKONOMİ PROGRAMI: DENGELENME, DİSİPLİN, DEĞİŞİM

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 'Orta Vadeli Programı', isim değişikliğiyle, 'Yeni Ekonomi Programı' olarak açıkladı. Programın temelinde "Tasarrufta seferberlik, büyümede denge"li bir ekonomi politikası yatıyor. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak "Finansal güvenlik ve istikrarın sürdürülebilmesi için yeniden yapılandırılmış Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi'ni hayata geçireceğiz" diye konuştu.

54 TÜRKİYE'NİN ÜÇ ÜLKEYE AÇILAN PENCERESİ: IĞDIR

Türkiye'nin üç ülke ile sınırı bulunan tek ili konumundaki Iğdır, verimli toprakları ve gelecek vadeden sanayisi ile dikkat çekiyor. Anadolu'nun ikinci Çukurovası niteliğinde olan kent, üç sınır kapısının aktif olarak kullanılamaması yüzünden ticaretten istediği payı ise alamıyor.

TÜRKİYE "SANAYİ KİMLİĞİ"NDE YOL AYRIMINDA

72 Ucuz iş gücü ile global pazarda rekabet eden Türkiye'nin Endüstri 4.0 trenini yakalaması için teknoloji yatırımı, dijitalleşme ve insan eğitimine yatırım yapması gerekiyor. Türkiye'nin bugüne kadar sanayide esnek ve düşük maliyetli üretim yapabilmesini sağlayan iş gücü avantajını kullanarak, rekabet etmeye çalıştığını belirten uzmanlar, bugün ise bir yol ayrımına gelindiğinin altını çiziyor.

HABER
84 26 trilyon dolarlık eylem!

HABER
88 Dünyada buğday krizi yolda

SAĞLIK
110 Kanser ve beslenme

TOBB ETÜ
114 Öğrencilerden uluslararası başarı

TOBB ETÜ MED
116 "Ortak eğitim ile kariyerimi çizebildim"

123 **Göstergeler**

E-İHRACATIN YILDIZLARI

Alım gücü yüksek olan Avrupa ülkeleri e-ihracat'ta Türk şirketlerinin yurt dışındaki yeni pazarları arasında öne çıkıyor. 565 milyonluk internet kullanıcı sayısı ve 261 milyonluk internetten aktif olarak alışveriş yapan kullanıcısıyla Avrupa ülkeleri arasında en yüksek harcamayı İngiltere, Almanya ve Fransa yapıyor.

94

ANALİZ

Stiglitz köşesinde 2008 finansal krizinin bugüne yansımalarını örnekler vererek anlatıyor.

102

GÖRÜŞ

Sachs, yazısında Trump'ın uyguladığı politikaların doları tahtından edeceğini ve Yuan'ın değer kazanacağını belirtiyor.

104

YÖNETİM

R. Bozkurt popülist kültürün etkileyebileceği yedi alanı anlatıyor.

106

117 Odalar ve Borsalardan haberler

- Çanakkale TSO'da yolcu taşımacılığının sorunları görüşüldü
- Türk Eximbank'ın irtibat bürosu Çorlu TSO'da hizmete açıldı
- Gebze TO, "Deprem Simülasyon Merkezi" kuracak
- Cizre TSO işbirliğinde, mesleki yeterlilik sınavı düzenlendi
- "Mardin'de bilinçli tarım ve hayvancılık yapılmıyor"
- Kütahya TB'de "İletişim ve Diksiyon" Konferası düzenlendi
- Devrek TSO'da Mesleki Yeterlilik Belgesi Eğitimi verildi

▲ ÇANAKKALE TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ GEBZE TİCARET ODASI

▲ ÇORLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ CİZRE TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ KÜTAHYA TİCARET BORSASI

KAMU ADIM ATMALI, ÜRETİM VE İSTİHDAM KORUNMALI

10 yıl önce ABD'de de benzer bir durum vardı. Amerikan yönetimi aldığı kararlarla o ortamı değiştirdi ve bugün Amerikan ekonomisi yeniden istihdam yaratmaya başladı. Bizim şirketlerimiz ve bankalarımız aynı durumda. Yeniden büyüme ve istihdam yaratmak için kamunun adım atması, ülkenin üretim ve istihdam kapasitesini koruması gerekiyor.

Türkiye şu an kendi planlamadığı, kendi yönetmediği, dinamiklerini yeterince anlamadığı bir iktisadi sürecin içinde ve esasında bunun tohumları bundan 10 yıl önce atıldı. 15 Eylül 2008'de Amerika'nın en büyük yatırım bankalarından Lehman Brothers iflas başvurusu yaptı. Tarihin en büyük iflası olarak kayda geçti.

ABD'de başlayan finansal krizin küresel bir krize dönüşmesinin ilk somut işaretiydi. 1929 Buhranı'na benzer bir iktisadi daralma süreci başlamaktaydı. Bunun üzerine ABD Kongresi daha önce kabul etmediği kurtarma planını onayladı. Hemen arkasından Amerikan Merkez Bankası (FED) parasal genişleme sürecini başlattı. İşte bizim gibi gelişmekte olan ülkeleri bugünlerde olumsuz etkileyen süreç bundan 10 yıl önce böyle başladı.

Küresel ekonominin bileşik kaplar gibi işlediğini zamanla gördük. Hâlbuki ilk başta bu hadise hiç de bizimle alakalı gibi durmuyordu. Amerikan ekonomisi ile ilgili olarak alınan kararlar dünyayı etkiledi. 2008'den 2018'e küresel borç stoku yüzde 75 büyüyerek 250 milyar dolara ulaştı. Türkiye dahil pek çok gelişen ülkede özel şirket ve banka borçları hızla arttı.

ABD'nin parasal genişleme süreci sayesinde düşen faiz oranlarından herkes faydalandı, kolayca borçlandı. Yani herkes su akarken bundan faydalanmak istedi. Gelişen piyasalar bunda başı çekti. Küresel borç stoku içinde, gelişen piyasalara sahip ülkelerin payı 2008'den 2018'e yüzde 7'den yüzde 26'ya çıktı.

Sadece ülkelerle kalmadı, şirketler de bu ucuz ve bol para fırsatını kaçırmadı. Gelişmekte olan ülkelerdeki özel şirketlerin toplam borçlarının kendi milli gelirleri içindeki payı, 2008 yılında yüzde 36 civarındaydı. 2018

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

yılında bu oran yüzde 105'e çıktı. ABD'de dolar cinsinden getiri oranları negatife yaklaşınca, bu getiri kıtlığı, kaynakları bizim gibi ülkelere doğru akıttı. Bizim gibi ülkelerde finansmana erişim kısıtı gevşedi ve finansmana erişim maliyeti düştü.

Şirketlerimizin ve bankalarımızın yabancı para cinsinden borçları hızla arttı. Borç verdiler, biz de aldık. Hiç de nazlanmadık. Hiç kimse şirketlerimize "Bu kadar çok borçlanmasanız" demedi, diyemedi. Zira bu döngü kamunun da işine geliyordu. Ekonomi büyüyor, piyasa canlanıyor ve istihdam artıyordu.

Esasında şirketlerimiz ve bankalarımızın ne yapmakta olduğunu yöneticilerimiz gün be gün biliyorlardı. Çünkü hepsi düzenli olarak resmi istatistiklere işlenmekte ve görülmekteydi. Başta Merkez Bankası Türkiye'nin şirketler ve bankalar eliyle nasıl risk biriktirdiğini biliyor ve raporluyordu.

2008 yılında Türkiye'nin net uluslararası yatırım pozisyonu açığı 200 milyar dolar civarındaydı. 2017 yılında net uluslararası yatırım pozisyonu açığı 450 milyar doları buldu. Milli gelir içindeki payı da 10 yılda yüzde 25'ten yüzde 55'e çıkmış oldu.

10 yıl önce ABD'de de benzer bir durum vardı. Amerikan yönetimi aldığı kararlarla o ortamı değiştirdi ve bugün Amerikan ekonomisi yeniden istihdam yaratmaya başladı. Bizim şirketlerimiz ve bankalarımız aynı durumda. Yeniden büyüme ve istihdam yaratmak için kamunun adım atması, ülkenin üretim ve istihdam kapasitesini koruması gerekiyor.

Alınması gerek bir iktisat dersi de; yüksek faizde olduğu gibi suni olarak aşırı düşük tutulan faiz oranı da ekonomiye zarar verebiliyor. Zira para bol ve ucuz olunca yatırımcılar, verimine veya getirisine bakmadan hangi yatırım projesini bulurlarsa oraya yatırım yapıyor. Özellikle de biz de pek çok örnekte olduğu gibi kaynakları betona gömüyor, memleketi verimsiz yatırımlarla dolduruyoruz.

Sonuç olarak hepimiz bu yeni belirsizlik ortamına aynı hızla intibak edemeyebiliriz, ama zamanla başta yöneticilerimiz olmak üzere hepimiz hakikati kabul edeceğiz. Vakıa ile kavga olmaz. Küresel ortamdaki değişim Nasrettin Hoca'nın kazan hikâyesine benziyor. Kazan önce doğurdu diye pek sevindik, sebep-sonuç ilişkisine kulak asmadık. Şimdiyse artık kazan sizlere ömür.

Olumsuz gidişatı sonlandırmak mümkün. Liranın istikrarı önce piyasanın sonra şirketlerin ve ekonominin moralini düzeltir. Şu an yalnızca pansuman tedbirlerine ilişkin haberler geliyor. Kamu idaresi kur intibakı tedbiri almak yerine kur intibakının yol açtığı hasarın acısını hafifletmeye odaklanmış görünüyor. Hâlbuki Türkiye'nin ne ile karşı karşıya olduğunu bildiğini gösterecek bir tedbirler sepetine ihtiyacı var. Hamaset ile değil, suhuletle hareket etmek gerekiyor.

Aslında bu dönemi yalnızca sadece mal ihracatı için değil, tüm döviz kazandırıcı faaliyetler için bir fırsata çevirebilmemiz mümkün olabilir. Türkiye bugüne kadar pek çok badire atlattı. Her zorluktan bir ders çıkarmayı becerebildiğimiz için, her seferinde yeniden ayağa kalktık ve yolumuza devam ettik.

Varlık barışında süre uzatıldı

Varlık barışı olarak bilinen düzenleme kapsamında, tam mükellefiyete tabi gerçek kişi ve kurumların kazançlarını Türkiye'ye transfer etme süreleri altı ay uzatıldı. Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin yurt dışında satışından doğan kazançları, iştirak kazançları ve yurt dışında bulunan işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla elde edilen ticari kazançlarının vergiden istisna edilmesine yönelik süre 30 Nisan 2019'a, kazançların Türkiye'ye transfer edilme tarihi ise 30 Haziran 2019'e kadar uzatıldı.

Bütçe 5.8 milyar TL açık verdi

Bütçe, Ağustos ayında 5.8 milyar TL açık verdi. Ocak-Ağustos dönemimde bütçe açığı ise 50.8 milyar lira oldu. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan açıklama şöyle: "2017 yılı Ağustos ayında 4.6 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2018 yılı Ağustos ayında 2.5 milyar TL faiz dışı fazla verilmiştir. 2018 yılı Ağustos ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 23.3 oranında artarak 70.3 milyar TL olmuştur. Bütçe giderleri ise yüzde 31.5 oranında artarak 76.1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir."

Sanayi üretimi yüzde 5.6 arttı

TÜİK'in Temmuz ayına ilişkin sanayi üretim endeksine göre sanayi üretimi Temmuz'da bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5.6 arttı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yıllı) incelendiğinde, 2018 yılı Temmuz ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.5, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 5.6 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 3 arttı.

Yerli makine alımına finansman desteği

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, KOSGEB tarafından sanayicilere 1 milyon liralık yerli makine teçhizat alımında 300 bin lira finansman desteği sağlanacağını belirterek, "Böylece yerli makine üreticileri için 1.4 milyar liralık üretim ve pazar hacmi oluşturacağız" dedi. Bakan Varank, KOSGEB'in "Yerli Makine Teçhizat Destek Programı" kapsamında bin 345 işletme belirlendiğine dikkat çekerek "Uygulamaya koyduğumuz programlarla sanayicilerimizi ve KOBİ'lerimizi desteklemeye kararlıyız. Kaynaklarımızı etkin ve verimli kullanarak işletmelerimizin önünü açmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

İşCep'i indirin, ticari bankacılık işlemlerinizi kolayca cebinizde bitirin!

Çek - Senet

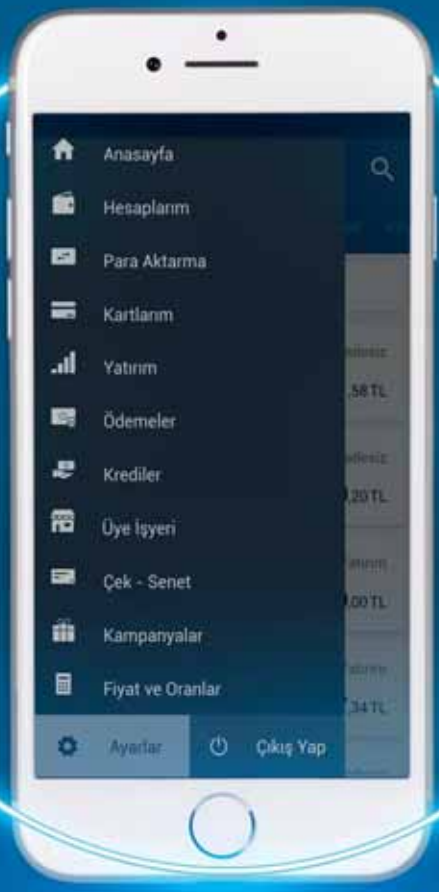
Kartlarım

Yatırım

Üye İş Yeri

Krediler

Çoklu Para Transferi

ve daha fazlası...

App Store'dan İndirin

Google Play'DEN ALIN

isbank.com.tr

Turizm yatırımları düştü

Türkiye Otelciler Birliği (TÜROB), yılın ilk yarısında 39 ilde toplam 15 bin 222 yataklı 92 otel projesi için teşvik başvurusu yapıldığını açıkladı. TÜROB'dan yapılan açıklamaya göre söz konusu 92 tesis için 1 milyar 590 milyon TL tutarında yatırım yapılacak. Resmi Gazete'de yayımlanan "Yatırım Teşvik Belgeleri" verilerinden hareketle TÜROB tarafından yatırımlarla ilgili hazırlanan rapora göre geçen yılın aynı döneminde yatırım adedinde yüzde 9, yatırım miktarında ise yüzde 5.5 azalma meydana geldi.

Kayıtlı işsiz sayısı 200 bin kişi arttı

Türkiye İş Kurumu'nun (İŞKUR), Ağustos 2018 verilerine göre Ağustos ayında 92 bin 284 kişi işe yerleştirilirken, kayıtlı işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık 200 bin kişi artarak 2 milyon 751 bin oldu. Kayıtlı işsizlerin yüzde 48'i erkek, yüzde 52'si kadın, yüzde 34'ü ise 15-24 yaş grubunda yer aldı. Ağustos Ayında işe yerleşen 92 bin 284 kişinin yüzde 64'ü erkek, yüzde 36'sı kadınlardan oluşuyor. 2018 yılının ilk sekiz ayında ise yüzde 66'sı erkek yüzde 34'ü kadın olmak üzere 762 bin 933 kişi işe yerleşti.

'Borca batık' şirketler için düzenleme

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 376'ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Tebliğle, anonim ve limited şirketlerle sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin sermaye kaybı veya borca batık olma durumlarında uygulayacakları usul ve esaslar belirlendi. Son yıllık bilançodan, sermayeyle kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının ya da üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı durumlarda genel kurul toplanarak söz konusu durum görüşülecek.

Teşvikli yatırım tutarı 80 milyar TL'yi geçti

2018 yılı Ocak-Haziran döneminde teşvik belgesi yatırım sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6.83 azalmasına rağmen, yatırım tutarı yüzde 49.8'lik artışla 80 milyar 658 milyon liraya yükseldi. Bu dönemde sağlanan istihdam ise yüzde 48.1'lik artışla 104 bin 593'ten, 154 bin 945'e çıktı. Sektörel bazda en dikkat çekici yatırım artışı hizmetler ve imalat sanayinde yaşandı.

HALKBANK 80 YAŞINDA

80 MİLYONLA OMUZ OMUZA!

80 yıldır ülkemizin emeklerine, fedakârlığına,
umutlarına ve birlikteliğine sahip çıkmak için çalışıyoruz.
80 yıldır Halkın Bankası olmaktan gurur duyuyoruz.

halkbank.com.tr | 0850 222 0 400 Dialog

HALKBANK 80 yıl

İran ve Irak ticarette dolardan vazgeçti

İran-Irak Ticaret Odası Başkanı Yahya İshak, "İran ve Irak arasındaki ticari işlemlerden dolar çıkarıldı. Ticari işlemlerin birçoğu Euro, Riyal ve Irak Dinarı'yla gerçekleştiriliyor" dedi. İran'ın Irak'a petrol dışı ürün ticaretinin yaklaşık 8 milyar dolar olduğunu aktaran İshak, buna rağmen bankalar arasında yapılan para transferinin oldukça düşük olduğunu söyledi. İshak, bankacılık sorunlarının çözülmesinin İran ekonomisinin temel önceliklerinden olduğunu belirterek, iki ülke arasında ortak bir banka kurulması gerektiğini anlattı.

Transfere 5.4 milyar dolar harcandı

FIFA'nın raporuna göre futbol kulüpleri, 1 Haziran-1 Eylül tarihlerinde transfere 5.4 milyar dolar harcayarak bu alanda yeni bir rekora imza attı. Avrupa pazarının en önemli ligleri İngiltere, İspanya, İtalya, Almanya ve Fransa ile dünya genelinde istatistiklerin yer aldığı analize göre yaz transfer döneminde toplam 8 bin 401 transfer yapıldı. Bunların yüzde 59.1'i sözleşmesi biten oyuncularla, 15.7'si bonservis bedeliyle, yüzde 13.8'i kiralamayla ve 11.4'ü kiralamanın ardından kulüplerine dönen oyuncularla gerçekleşti.

Moody's, AB'nin kredi notunu teyit etti

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Avrupa Birliği'nin (AB) "Aaa" seviyesindeki kredi notunu teyit etti. Kuruluşun sitesinde yer alan açıklamaya göre, AB'nin uzun vadeli kredi notu "Aaa" ve not görünümünü "durağan" olarak korundu. Açıklamada, teyit kararının, AB'nin en yüksek notlara sahip olan üyelerinin Birlik'in finansal göstergelerini korumaya yönelik güçlü desteklerini ve başarılı bütçe yönetimini yansıttığı bildirildi. Ayrıca, AB'nin kredi itibarının İngiltere'nin birlikten ayrılmasından kaynaklanan olumsuz etkilere karşı koyacak güçte olduğu kaydedildi.

Rusya'dan faiz artırımı

Rusya Merkez Bankası, dört yıl aradan sonra ilk kez faiz artırdı. Rusya Merkez Bankası, Aralık 2014'ten bu yana ilk defa politika faiz oranını artırarak yüzde 7.5'e yükseltti. Ülkedeki parasal durumun dış faktörler nedeniyle sıkılaştığına işaret edilen açıklamada, Rus ekonomisine yönelik 2019 büyüme tahminlerinin de yüzde 1.5-2 bandından yüzde 1.2-1.7'ye çekildiği kaydedildi. Açıklamada, petrol fiyatlarındaki dalgalanma ve tüketici davranışlarındaki olası değişiklikler nedeniyle de bazı risklerin bulunduğu belirtildi.

ABD'de bütçe açığı 1 trilyon dolar olabilir

ABD Kongresi Bütçe Ofisi'nin (CBO) bütçe raporuna göre, ülkede federal hükümetin kamu açığı Ağustos ayı itibarıyla 895 milyar dolara yükseldi. Bir önceki mali yılın aynı dönemine kıyasla 221 milyar dolar (yüzde 33) artan bütçe açığı, ülke tarihinin en yüksek beşinci bütçe açığı olarak kayıtlara geçti. ABD Kongresi'nin partiler üstü ekonomik araştırma kurumu CBO raporunda ayrıca federal hükümetin gelir ve giderleri arasındaki farkın, mali yıl sonu itibarıyla 1 trilyon dolara ulaşacağı öngörüsüne yer verildi.

Kripto para için düzenleme geliyor

Avusturya'nın başkenti Viyana'da bir araya gelen AB üyesi ülke ekonomi ve maliye bakanları, mali piyasalarda istikrarın sağlanmasının yanı sıra kripto para sektöründe hayata geçirilmesi gereken yeni düzenlemeleri ele aldı. Avusturya Ekonomi Bakanı Hartwing Löger, para aklama ve terörün finansmanının engellenmesi için bu yeni alanda belirli kuralların hayata geçirilmesinin önemine dikkat çekti.

Avrupa'da istihdam 2. çeyrekte arttı

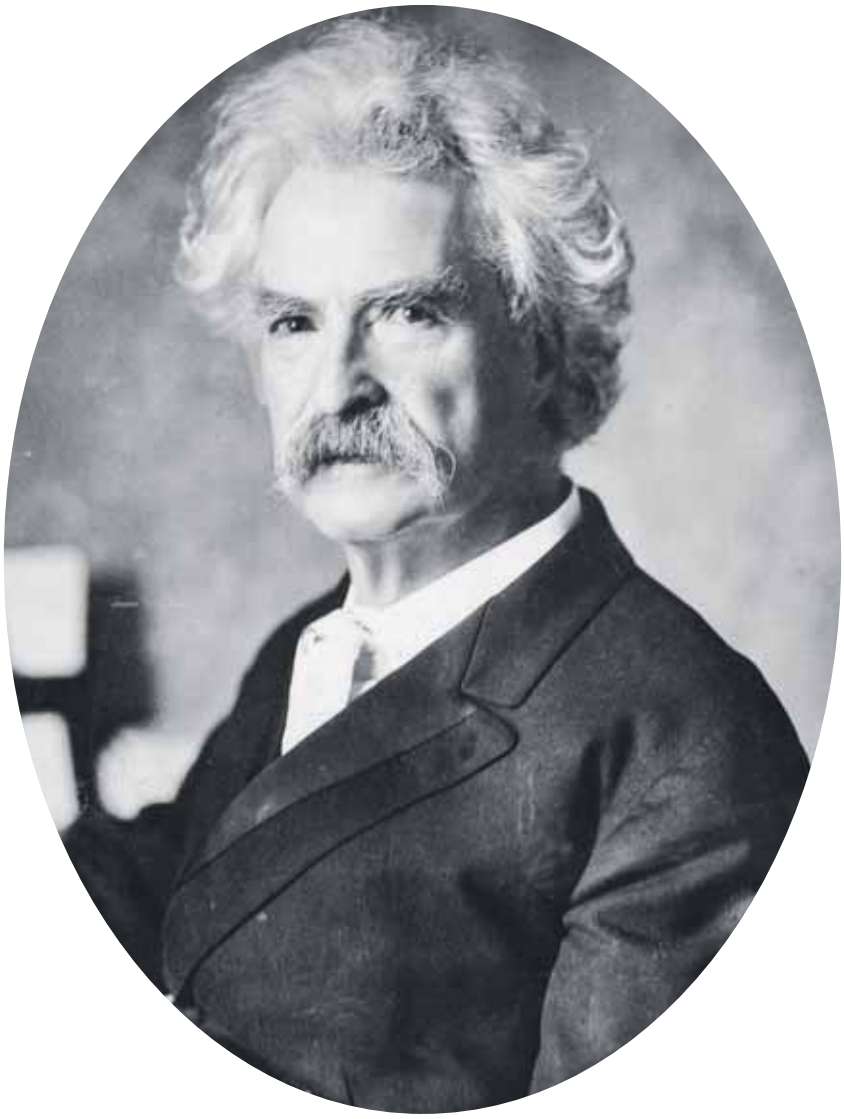
Mevsimsellikten arındırılmış istihdam, yılın ikinci çeyreğinde ilk çeyreğe göre Euro Bölgesi ve AB'de yüzde 0.4 yükseldi. AB ülkeleri arasında ikinci çeyrekte en fazla artış yüzde 1,3 ile Estonya ve Malta'da gerçekleşti. 28 üye ülkeden oluşan AB'de de mevsimsellikten arındırılmış istihdam, ikinci çeyrekte ilk çeyreğe göre yüzde 0.4, geçen yılın ikinci çeyreğine kıyasla da yüzde 1.4 artış kaydetti. AB'de ikinci çeyrekte mevsimsellikten arındırılmış rakamlarla istihdam edilenlerin sayısı 238.9 milyon olurken, bunun 158 milyonu Euro Bölgesi'nde yer aldı.

IMF'den Brexit uyarısı

Uluslararası Para Fonu (IMF), İngiltere'nin herhangi bir anlaşma olmaksızın Avrupa Birliği'nden ayrılmasının ülke ekonomisine önemli seviyede bir maliyet yaratabileceği uyarısında bulundu. IMF'nin raporunda , "Brexit'in ötesinde, İngiltere'nin bir dizi ekonomik zorlukları var. Bunlar, verimlilik artışının sürekli şekilde cılız olmasını, yüksek seviyedeki kamu borcunu ve yüksek cari açığı içeriyor. İngiltere'nin sağlam makroekonomik çerçevesi, denetimsel ortamı ve derin sermaye yapısı, esnek istihdam piyasası, bu alanlarda yapılacak reformların uygulanmasında avantaj sağlayacaktır" ifadeleri yer aldı.

Tutkularınızı küçümseyen insanlardan uzak durun! Küçük insanlar hep böyle yaparlar, ama gerçekten yüce olanlar, sizin de yüce olabileceğinizi size hissettirirler.

MARK TWAIN
(1835-1910)

Deneyimli uzman kadromuz, ihtiyaçlarınıza yönelik özel çözümlerimiz ve geniş muhabir ağımızla sunduğumuz alternatif finansman ürünlerimizle dış ticarette de yanınızdayız.

YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.

İŞ DÜNYASINA ÇİFTE FIRSAT!

TOBB, iş dünyasının önünü açacak adımlar atmaya devam ediyor. Bu amaç doğrultusunda TOBB, KOBİ Destek Kredisi'ni başlattı. KOBİ'lere yıllık yüzde 22 faiz ile azami 200 bin lira, 6 ay ödemesiz 18 ay vadeyle kredi imkanı sunuldu.

Oda ve Borsalara yeni fırsatlar yaratması beklenen Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu Projesi de başlıyor. Bu kapsamda 100'ün üzerinde proje hayata geçirilecek.

"TÜRK ÖZEL SEKTÖRÜ ADINA ÇALIŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği M. Rifat Hisarcıklıoğlu önderliğinde reel sektörün sorunlarını tespit ediyor, çözüm önerilerini yetkili makamlara iletiyor. Devletin verdiği her görevde Türk özel sektörü adına çalışmaya devam edeceğini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Türkiye'ye yatırım yapanların her zaman kazandığını kaydediyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), son dönemlerde ekonomide yaşanan durgunluğun aşılması yolunda önemli adımlar atıyor. İş dünyasına destek olmak amacıyla M. Rifat Hisarcıklıoğlu önderliğinde 81 il ve 160 ilçedeki Oda ve Borsa Başkanıyla Ankara'da toplanan TOBB, "ilk elden" iş dünyasının nabzını tutarken, sıkıntıları da tespit etti. Sorunları hükümete ileten TOBB, TÜSİAD ile birlikte hazırladığı beş maddelik önerileri hem kamuoyuyla hem de hükümetle paylaştı.

TOBB daha sonra da gelen talep üzerine, KOBİ destek kredisini başlattı. 81 ildeki tüm Oda ve Borsalarla TOBB olarak, eldeki tüm kaynakları bir araya getirdi. Yıllık yüzde 22 faiz ile azami 200 bin lira, altı ay ödemesiz 18 ay vadeyle kredi imkânı sundu. Kredinin yüzde 85'i için de KGF kefaleti sağladı.

KOBİ'ler için güçbirliği yapıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu KOBİ'leri rahatlatacak kredi anlaşmasıyla ilgili olarak yaptığı konuşmada "finansmanda inovasyon' adı verilen Nefes Kredisi'nin devamı niteliğindeki kredi desteğinin önemine işaret ederek, "Sekiz banka ile devam ediyoruz. Artık daha güçlü yürüyoruz. Öncelikle bu proje reel sektör ile finans sektörünün güçbirliği yaptığı önemli bir projedir" diye konuştu.

TOBB olarak İstihdam Seferberliği'nde, Nefes Kredisi'nde ve Türkiye'nin Otomobili'nde olduğu gibi, devletin verdiği her görevde Türk özel sektörü adına çalışmaya devam edeceğini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'ye yatırım yapanların her zaman kazandığını kaydetti.

Oda ve Borsalar için hibe kaynak sağlandı

TOBB daha sonra da Avrupa'nın en büyük iş örgütü olan Eurochambers'la yeni bir projeyi hayata geçirdi. 5 milyon Euro hibe kaynak ülkemize getirildi. Bu kredi Oda ve Borsalar tarafından kullanılacak.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu (TEBD) Projesi kapsamında, Türkiye'den ve AB üyesi ülkelerden Oda ve Borsalar arasında yaklaşık 20 eşleştirme olacağını bildirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türk ve AB üyesi ülke Odaları, bir araya gelip, birlikte çalışacaklarını, birlikte proje üreteceklerini belirtirken, "Yani Türk ve AB Odaları, birbirlerine ortak olacak. Kadın ve genç girişimciliğini geliştirme, çevre, ürün geliştirme, Gümrük Birliği gibi bir dizi işbirliği alanı söz konusu" diye konuştu.

KOBİ'LERE KREDİ DESTEĞİ

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Birlikte Kazanacağız: KOBİ Destek Kredisi Tanıtımı"nı Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın katılımıyla düzenlenen bir toplantı ile açıkladı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu toplantıda yaptığı açıklamada, KOBİ Destek Kredisi'nin KOBİ'lere önemli bir finansman desteği sağlayacağını belirtti.

Kamu, reel sektör ve finans sektörü paydaşlarının KOBİ'lere nitelikli finansman desteği için bir araya geldiğini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Aslında bu 2017 yılında başlattığımız, Cumhurbaşkanımızın 'Finansmanda İnovasyon' adını verdiği Nefes Kredisi'nin devamı niteliğinde. Nefes Kredisi ile KOBİ'lerimize 2017'de 5 milyar liralık, 2018'in ilk yarısında da 7.5 milyar liralık kaynak sağlamıştık. Geçtiğimiz sene iki bankayla başlattığımız bu hizmet yarışına, bugün Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Başkanımız Hüseyin Aydın Bey'in de gayretleriyle sekiz banka ile devam ediyoruz. Artık daha güçlü yürüyoruz. Öncelikle bu proje reel sektör ile finans sektörünün güçbirliği yaptığı önemli bir projedir" diye konuştu.

KOBİ Destek Kredisi'nin mimarlarının Bakan Pekcan ve Bakan Albayrak olduğunu, Bakan Albayrak'ın zor bir dönemde ekonominin kaptanlık köşkünde çok önemli bir mücadele verdiğini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle konuştu:

"Hazine ve Maliye Bakanı olduğu ilk günden beri özel sektör ile istişareyi hep birinci planda tutuyor ve sorunlarımıza çözüm üretiyor. Ruhsar Hanım, Ticaret Bakanlığımızın yeni yapısıyla reel sektörün tüm yükünü üstlenmiş durumda.

Tacir, sanayici, esnaf, ihracatçı, KOBİ demeden, hepimizin sorunları için gecesini gündüzüne katıyor. Kendisi zaten içimizden gelen, çok başarılı bir kadın girişimci. Bugün de KOBİ'lerimizin kredi maliyetlerini bir nebze olsun düşürebilmek için iki bakanımızla beraberiz. Çok önemli bir dönemde reel sektör ve finans sektörü el ele verip KOBİ Destek Kredisi'ni yeniden başlatıyoruz. Piyasada olumsuz hava oluşturmaya çalışanlara inat, TOBB, Ziraat Bankası, Halkbank, Vakıfbank, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, Garanti Bankası, Vakıf Katılım, Ziraat Katılım ve Kredi Garanti Fonu (KGF) olarak buradayız' diyoruz. Burada tüm banka genel müdürlerine yaptıkları önderlik için çok teşekkür etmek istiyorum. Aramıza yeni katılan İş Bankası, Yapı Kredi Bankası ve Garanti Bankası'na da hoş geldiniz diyorum."

KOBİ Destek Kredisi

- Faiz aylık yüzde 1.85, yıllık yüzde 22 olacak
- Bir üye azami 200 bin lira kredi kullanabilecek
- Kredi 6 ay ana para ödemesiz, sonrasında 12 eşit taksitli toplam 18 ay olacak
- Kredinin yüzde 85'i Hazine destekli KGF kefaleti kapsamında olacak

10 milyar TL'ye kadar yeni kredi imkanı sağlanacak

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, tüm Oda ve Borsaların kaynaklarını üyeleri için seferber ettiğini söyleyerek, Türk müteşebbisinin ve KOBİ'lerinin asli temsilcisi olan tüm Oda ve Borsalarla gurur duyduğunu ifade etti.

Oda ve Borsaların desteğiyle 2-3 ay içinde KOBİ'lere 10 milyar liraya kadar yeni kredi imkanı sağlanmış olacağını anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kredilerle ilgili şu bilgileri verdi:

"Bu projede sistem çok basit. Pazartesi gününden itibaren üye KOBİ'lerimiz Oda ve Borsalardan alacakları üyelik belgesi ile çalıştıkları banka şubesine başvurabilecekler. KOBİ Destek Kredisi faizimiz aylık yüzde 1.85 olacak. Yani yıllık faiz yüzde 22 olacak. Bir üyemiz azami 200 bin lira kredi kullanabilecek. Ve kredi altı ay ana para ödemesiz, sonrasında 12 eşit taksitli toplam 18 ay olacak. Kredinin yüzde 85'i Hazine destekli KGF kefaleti kapsamında olacak. Yani KOBİ'lerimizin çok ciddi bir teminat sıkıntısı olmayacak. Böyle anlatınca anlaşılmıyor. Ben bir de Kayserili gibi anlatayım. Normalde bugün paranızı bankaya mevduata koysanız bankadan yüzde 22-23 mevduat faizi alıyorsunuz. Kredi kullanmak isteyen KOBİ'lerimiz ise maalesef yüzde 30'ları aşan faizlere maruz kalıyorlar ama Destek Kredisi kullanınca aylık 1.85, yıllık 22 ödeyeceksiniz. Yani KOBİ'lerimiz mevduat faizi civarında, normal kredi faizlerinin ise 8-10 puan altında kredi kullanabilecek.

Yani, Cumhurbaşkanımızın tabiriyle finansmanda inovasyon yapmaya devam ediyoruz. Bu projeyle KOBİ'miz kazanacak, Türkiye kazanacak. Türkiye, ekonomisi üzerinde oyunlar oynayanlara inat, güçbirliği yaparak bu dönemden daha güçlü çıkacak. Bu masanın etrafındaki güçbirliği bunu başaracak."

"Türk özel sektörü adına çalışmaya devam edeceğiz"

TOBB olarak İstihdam Seferberliği'nde, Nefes Kredisi'nde ve Türkiye'nin Otomobili'nde olduğu gibi, devletin verdiği her görevde Türk özel sektörü adına çalışmaya devam edeceğini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'ye yatırım yapanların her zaman kazandığını kaydetti.

"Türk tüccarı ve sanayicisi olarak yine en iyi bildiğimiz işi yapacağız" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti:

"Daha çok çalışacağız, daha çok üreteceğiz, biz kazanacağız, çalışanlarımız kazanacak, Türkiye kazanacak. Bu masadaki, bu salondaki güçbirliği oldukça, birçok başarıya imza atacağız. Birlikte kazanacağız"

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da burada yaptığı konuşmada, son dönemde dayanışma ruhunun dışında finansal piyasalardaki geçici dalgalanmaları fırsat gören, çeşitli ürün ve ürün gruplarında arz-talep dengesi ile uyuşmayan fiyat artışlarına gidildiği ve stokçuluk yapıldığına dikkat çektiğini belirterek, "Bu konuda Ticaret Bakanlığı olarak, gelişmeleri anlık olarak takip ediyoruz ve piyasanın bozulmasını engelleyici tedbirler almaya devam ediyoruz ve edeceğiz" ifadesini kullandı.

Bakan Pekcan, ekonominin belkemiği KOBİ'lere destek olan bu kredinin, başarılı olmak isteyen çok yeni fikirlere sahip yeni girişimciler için de bir fırsat olacağını aktararak, "Eminim bu kredinin olumlu sonuçlarını en kısa zamanda alacağız" diye konuştu.

Serbest piyasa ekonomisinde her zaman dalgalanmalar olacağını dile getiren Bakan Pekcan, "Bu işin doğasında var. Ancak ülkemiz Avrupa'da en dinamik ekonomiye sahip ülke konumundadır. Spekülatörler ne yaparsa yapsın, biz bu dayanışma ruhu içinde büyümeye, istihdam yaratmaya ve ihracata devam edeceğiz" dedi.

Bakan Pekcan, ekonominin, kaynakları en iyi yöne kanalize etmek olduğuna dikkat çekerek, burada TOBB'un, kaynakları

en doğru adrese yani KOBİ'lere yönelttiğini vurguladı.

Bakan Albayrak: Güçlü bir birliktelik fotoğrafı sunuyoruz

Tanıtım toplantısında konuşan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ise bu program için "Birlikte Kazanacağız" ismini slogan olarak seçilmesini önemli bulduğunu belirterek, "Özellikle Temmuz ayında başlayan, Ağustos ayında zirveye çıkan, Türkiye'yi, milletin refahını hedef alan ekonomik saldırılar karşısında 'sonunda kazanacağız' dedik" ifadesini kullandı.

Ortaya koydukları bu ideal, bu mücadelede tüm kurumlar, STK'lar, reel sektör ve özellikle bankaların dayanışma içerisinde olduğunu belirten Albayrak, şunları kaydetti:

"Bankalarımız Türkiye bankacılık tarihinde olmadığı kadar güçlü dayanışma içerisinde, bir kez daha takdir ediyorum. Bütün bu paydaşlardan önemlisi milletimizin destek vermesiyle dünyaya çok güçlü bir birliktelik fotoğrafı sunuyoruz. Ülkemize karşı başlatılan girişimin, çok net ifade ediyorum, farkındayız. Bugün itibarıyla karşı karşıya kaldığımız bu sınamadan çok daha güçlü şekilde çıkmak için Türkiye olarak kenetleniyoruz. Rasyonel politika ve stratejilerle, ortak akıl ve sağduyu ile elimizi taşın altına koyarak Türkiye'yi çok daha güçlü bir ekonomiye kavuşturmanın en büyük arzusu içerisindeyiz. Zayıflıklarımızın da güçlü yanlarımızın da farkındayız. Atmamız gereken adımları çok ama çok iyi biliyoruz."

Bakan Albayrak, Arjantin'deki gelişmelere dikkat çekerek, Türkiye'nin ekonomik dinamikleriyle diğer ülkelerden ayrıştığını söyledi.

Bu süreçte doğru planlama, politika ve uygulamalarla arzu ettikleri güçlü Türkiye ekonomisine kavuşulacağından hiç kimsenin şüphesi olmaması gerektiğini ifade eden Bakan Albayrak, "Bunun için ekonomide büyük bir değişim sürecini başlattık. Ekonomik dengelenme, sürdürülebilir ve sağlıklı büyüme ve daha adaletli paylaşım sacayağı üzerine inşa ettiğimiz Yeni Ekonomi Yaklaşımı'mızla birlikte bu değişimi önümüzdeki beş yıllık süreçte göreceğiz" diye konuştu.

Aydın: Bankacılık sistemi sağlıklı ve dengeli bir yapıda

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın da kredi derecelendirme kuruluşlarının son dönemde Türkiye'nin ekonomik verileriyle uyumlu olmayan analiz ve değerlendirmeler yayınladığını söyledi.

Gücünü ve desteğini ekonomiden alan Türk bankacılık sisteminin sağlıklı ve dengeli bir yapıda olduğunu ifade eden Aydın, bankacılık sektörünün uluslararası kabul görmüş düzenlemelere göre çalıştığını kaydetti. Aydın şöyle konuştu: "Türk bankacılık sektörünün bilanço verileri şeffaftır. Sektör kamu ve bağımsız denetime tabidir. Gelişmelerin tümü açıkça kamuya yansımaktadır."

Konuşmaların ardından "Birlikte Kazanacağız: KOBİ Destek Kredisi Tanıtımı" toplantısı için imza törenine geçildi. KOBİ Destek Kredisi'ne destek veren bankaların genel müdürleriyle TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun imza attığı anlaşmaya Bakan Pekcan ve Bakan Albayrak şahitlik etti. Toplantı fotoğraf çekimleriyle sona erdi.

MALİ DESTEK İLE 100'ÜN ÜZERİNDE PROJE HAYATA GEÇİRİLECEK

Oda ve Borsalara yeni fırsatlar yaratması beklenen Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu (TEBD) Projesi başlıyor.Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) tarafından yürütülecek projeye Avrupa Birliği mali destek sağlayacak. Bu kapsamda 100'ün üzerinde proje hayata geçirilecek.

Projenin tanıtımı için düzenlenen basın toplantısında konuşan TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bu projeyle, Avrupa Birliği, Oda ve Borsalarımıza 5 milyon Euro hibe kaynak daha sağlamış olacak. Bu proje aynı zamanda, son yıllarda soğumaya yüz tutmuş, AB-Türkiye ilişkisini, yeniden canlandırmaya yönelik bir girişimdir" ifadesini kullandı.

Toplantıya, TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Eurochambres Başkanı Christoph Leitl, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı Gabriel Munuera Vinals ve Ticaret Bakan Yardımcısı Fatih Metin katıldı. Toplantıda ayrıca, Oda ve Borsa başkanları ile Bosna Hersek, Makedonya, Sırbistan, Rusya Federasyonu, Karadağ, Kosova, Belarus, Gürcistan Odalar Birliklerinin Başkanları ve temsilcileri hazır bulundu.

"Oda ve Borsalar hizmet anlamında çok etkili"

TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklıoğlu konuşmasında, Ticaret ve Sanayi Odaları ile Ticaret Borsalarının iş dünyasına hizmet anlamında çok etkili kurumları olduğunu söyledi.

Oda ve Borsaların ana görevinin, şirketler kesiminin, müteşebbislerin, iş ve yatırım ortamını kolaylaştırmak olduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Devamlı değişen yerel ve küresel iş yapma ortamında, şirketlere kılavuzluk yapmaktır. Oda ve Borsalar aynı zamanda, üyelerinin menfaatlerini yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde temsil etmekle görevlidir. Bir diğer görevimiz de yerel kalkınma faaliyetlerine, güçlü bir kanat önderi olarak, katkı sağlamak ve hatta çoğu zaman liderlik yapmaktır. Kısaca, Oda ve Borsalar, iş dünyasına dönük görevleri yanında, yerel kalkınma gibi, birçok sosyal alanda da faaliyet göstermektedir" diye konuştu.

Oda ve Borsa camiası olarak, üyelerine daha iyi hizmet etmek, üyelerini daha etkili temsil etmek ve bulundukları çevreye daha duyarlı olmak zorunda olduklarından söz eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, tüm bu önemli görevleri yerine getirebilmenin, hizmet kapasitesi ile doğrudan bağlantılı olduğunu belirtti.

TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Vekili Hisarcıklıoğlu, hizmet yelpazesini geliştirmek, hizmet standardımızı sürekli iyileştirmek ve üyelerimize daha yakın olmak zorunda olduklarına vurgu yaparak şunları söyledi: "Bunları yapabildiğimiz sürece, Oda-Borsa sistemini geliştirir, Oda ve Borsalarımızın marka değerini daha da yukarı çıkarmış oluruz. İşte biz, 2001'den bu yana bu vizyonla çalışıyoruz. Türkiye'de Oda ve Borsalarımızı, işletmeler için hizmet merkezi haline getiriyoruz. Bu süreçte Avrupa Birliği bize, Oda ve Borsalarımıza yaklaşık 11.5 milyon Euro hibe destek sağlamıştı.

Eurochambres da kendi bilgi ve deneyimi yanında, AB üyesi ülkelerden önde gelen Oda sistemlerinin deneyimini, ülkemize taşımamıza yardım etmişti. Ben iş dünyamız adına Avrupa Birliğine ve Başkan Vekili olmaktan gurur duyduğum Eurochambres'a

teşekkür ediyorum. 2001'de Oda Geliştirme Projeleriyle bu sürece başlamıştık. Daha sonra, Türkiye-AB Oda Forumu ve şimdi de Türkiye-AB İş Diyaloğu" adıyla uyguladığımız projelerle, Oda ve Borsalarımıza destek olmaya devam ediyoruz."

"Türkiye'nin AB üyelik sürecine de katkı veriyoruz"

"Bu projelerle, Oda ve Borsalarımızın hizmet kapasitelerine destek sağlamak yanında, Türkiye'nin AB üyelik sürecine de katkı veriyoruz. İş dünyasının birbirini daha yakından tanımasını sağlıyoruz. Türkiye ile AB arasındaki diyalog platformlarına Oda ve Borsalarımızı dahil ediyoruz. Türkiye ile AB arasındaki en etkili ve giderek daha da güçlenen diyalog platformu, Oda ve Borsalarımızın liderliğinde, iş dünyası tarafından yürütülmektedir. Daha çok diyaloğa ihtiyacımız olduğunu da biliyoruz. O nedenle, bu projemizi, Türkiye-AB bütünleşmesinin gerçek aktörlerini yakınlaştıracak çok önemli bir adım olarak görüyoruz." Proje hakkında bilgi veren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu (TEBD) Projesi kapsamında, Türkiye'den ve AB üyesi ülkelerden Oda ve Borsalar arasında yaklaşık 20 eşleştirme olacağını bildirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türk ve AB üyesi ülke Odaları, bir araya gelip, birlikte çalışacaklarını, birlikte proje üreteceklerini belirtirken, "Yani Türk ve AB Odaları, birbirlerine ortak olacak. Kadın ve genç girişimciliğini geliştirme, çevre, ürün geliştirme, gümrük birliği gibi bir dizi işbirliği alanı sözkonusu. Bu kapsamda, Eylül 2018 ile Haziran 2020 arasında, 100'ün üzerinde etkinlik gerçekleştirmeyi planladık. Türk Oda ve Borsaları, AB'deki partnerleriyle birlikte, bu alanlarda, ortak projeler geliştirecek ve uygulayacak" ifadesini kullandı.

"Girişimcilerin Avrupa'ya açılmasına imkan verecek"

Tüm bunların, il ve ilçelerde yerel kalkınmaya da ivme katacağını kaydeden TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Vekili Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Yereldeki girişimcilerin, Avrupa'ya açılmasına imkan verecek. Neticede Türkiye kazanacak, Avrupa kazanacak, birlikte çalışıp birlikte kazanmış olacağız. İş dünyası olarak başlattığımız, bu, win-win, yani kazan-kazan sürecinin, ülkeler bazında da yansıması olacağına inanıyoruz. Bu projenin, ülkemiz iş dünyasına, Oda ve Borsa camiamızın hizmet kapasitesine ve Türkiye-AB diyaloguna katkı sağlamasını diliyorum."

Konuşmaların ardından TOBB ve Eurochambres arasında konuya ilişkin mutabakat zaptı imzalandı. Eurochambres Başkanı Christoph Leitl de konuşmasında TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na çalışmalarından ve çabalarından dolayı teşekkür etti. Şirketlerin sorunlarını bildiğini ifade eden Leitl, şirketlerin her zaman farklı fazlardan geçtiğine işaret ederek, "Müteşebbis olmak kritik durumlarda doğru adımlar atmaktan geçer" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu turizm sektörünün Türkiye için dünya çapında bir başarı öyküsü olduğunu belirtti.

"Turizmi, ülkenin altın sektörü olarak görüyoruz"

İstanbul'un yüksek katma değer üreten vazgeçilmez bir destinasyon haline gelmesi amacıyla organize edilen İstanbul Workshop'un açılış oturumunda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, turizmi ülkenin altın sektörü olarak gördüklerini söyledi.

İstanbul Workshop, Kültür ve Turizm Bakanlığı destekleriyle, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) öncülüğünde, İTO, TÜROFED, TÜRSAB, THY, İSTTA ve FVW işbirliği ile Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirildi.

Açılış oturumunda TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan, İstanbul Valisi Vasip Şahin, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, Türkiye Otelciler Federasyonu (TÜROFED) ve Türkiye Turizm Sektör Meclisi Başkanı Osman Ayık, Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Başkanı Firuz Bağlıkaya, İstanbul Turizm Derneği (İSTTA) Başkanı Halil Korkmaz ve Alman medya kuruluşu FVW'nin baş editörü Klaus Hildebrandt katılımcılara hitap etti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu konuşmasında organizasyonun önemi üzerinde dururken, destek veren kişi ve kuruluşlara teşekkür etti. İstanbul'un dünya tarihinin en kadim şehirlerinden birisi olduğunu kaydeden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İstanbul, üç büyük imparatorluğa başkentlik yapmış ve iki kıtaya yayılmış dünyadaki tek şehirdir. İstanbul'da Mısır, Roma, Atina, Kudüs, Truva, Babil ve Efes'in izlerini, imzalarını görürsünüz. İstanbul tüm medeniyetlerden izler barındıran, gerçek bir dünya şehridir" dedi.

TOBB'un, Türkiye'de tüm şirketlerin üye olduğu, en büyük meslek örgütü olduğundan bahseden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, her sektörden, hem yerli hem de yabancı her firmanın üyeleri olduğunu söyledi. Ülkede kurulu ve faaliyet gösteren her şirketi, ülkelerinin bir varlığı olarak kabul ettiklerini ve desteklediklerini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, geniş bir networke sahip olduklarını dile getirdi.

"Almanya ile çok derin iktisadi ilişkilerimiz var"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Atlantik ile Pasifik arasında tüm iş örgütlerinin içinde ve yönetimindeyiz. En büyük ticaret partnerimiz olan Almanya ve Alman iş dünyasıyla, çok derin iktisadi ilişkilerimiz var. Almanya'nın en büyük iş örgütü Alman Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (DIHK) ile birlikte, Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası'nı kurduk. Burada Almanya ve Türkiye'nin önde gelen turizm firmaları bulunuyor. Ülke-

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

mizde faaliyet gösteren Alman firmalarına yardımcı oluyor, onların hakkını, hukukunu savunuyoruz. Türkiye turizminin gelişmesi için büyük bir gayret içindeyiz. Sektörün sorunlarına çözümler üretmek için Türkiye Turizm Meclisi'ni kurduk. Turizm Meclisimiz'de Türkiye'nin en büyük turizm şirketlerinin yanısıra, Turizm Bakanlığımız ve ilgili diğer kamu kurumlarımız yer alıyor. Tüm taraflar, aynı masa etrafında düzenli olarak bir araya geliyor. Sektörde yaşanan sıkıntıları ele alıyor, çözümler geliştirip kamu idaresine sunuyorlar.

Sektör Meclisimizin Başkanlığını, aynı zamanda TÜROFED Başkanı olan Sayın Osman Ayık üstlenmiş durumda. Turizm Sektör Meclisimiz, turizmde kdv oranlarının düşürülmesi, acentalara destek sağlanması, otellerin kredi garanti fonu kapsamına alınması gibi, pek çok önemli icraatın gerçekleşmesini sağlamıştır. Bunun dışında, her şehirde kurulu ticaret odalarımız kanalıyla da her zaman turizm sektörünün yanında olduk ve destekledik. En son Moskova'daki Türkiye Festivali'nin organizasyonunu üstlendik. Şimdi de burada sizlerle birlikte, Almanya'daki yurt dışı seyahat pazarında, Türkiye'nin payını nasıl artırırız, onu tartışmak için bir araya geldik. Birliğimizin, Türk turizmine katkısı önümüzdeki, dönemde de aratarak devam edecektir."

"Tarihi varlıkları koruma konusunda ayırım yapmıyoruz"

Turizm sektörünün Türkiye için dünya çapında bir başarı öyküsü olduğunu kaydeden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin sadece deniz, güneş ve kumdan ibaret olmadığının altını çizdi. "Tarih ve kültür burada. İlk uygarlıkların pek çoğu bu topraklarda doğmuş" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ilk paranın basıldığını, ticaret, bankacılık ve borsanın ilk bu topraklarda ortaya çıktığını, antik uygarlıkların burada bulunduğunu hatırlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Roma, Bizans burada. Selçuklu, Osmanlı burada. Bu kadar birbirine benzemez, ama bu kadar çok kültürü barındıran, başka bir ülke daha var mı dünyada? Tüm bu nedenlerle, Türkiye'deki tarihi varlıkları koruma konusunda hiçbir ayırım yapmıyoruz. Hangi dönemden, medeniyetten, kültürden, inançtan gelmiş olursa olsun, ne varsa hepsini insanlığın bize emaneti sayıyoruz. Hepsine aynı biçimde sahip çıkmaya ve ayağa kaldırmaya çalışıyoruz. 20 sene önce Türkiye'de, UNESCO dünya mirası listesine giren alan sayısı sadece yedi idi. Bugün bu sayısı 17'ye ulaştı.

Gururla ifade etmek isterim ki bunlardan biri olan 4.5 asırlık Edirne Selimiye Cami ve Külliyesi'nin, tüm bakım ve restorasyonunu da TOBB olarak biz üstlendik. Bunlar dışında ayrıca, geçici aday listede, 78 adet, doğal ve kültürel değerimiz daha bulunuyor. İşte tüm bu evrensel değerlerimizin, dünyaya tanıtılması için elimizdeki en büyük fırsat turizmdir" diye konuştu.

"Alman turist ile zirve yapılan yılın gerisindeyiz"

Almanya'nın, Türkiye turizmi için her zaman önemli olduğunu ve ilk üç ülke içinde yer aldığını belirten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, son birkaç senedir, ülkeye gelen yabancı turist sayısı içinde Almanya'nın payının, yüzde 16'dan yüzde 10'a gerilediğinden yakındı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "2015 yılındaki 5.6 milyon Alman turist ile zirve yaptığımız yılın hala gerisindeyiz. Geçen sene Alman turist sayısı 3.6 milyondu. Bu yılın ilk yarısı itibariyle, geçen yıla göre yüzde 22'lik artış olmasıysa sevindiricidir. İşte şimdi, bu trendi nasıl korur ve daha da artırabiliriz konusunu, burada, işin asıl uzmanı olan sizler konuşacak ve değerlendireceksiniz" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Avrupa'da her ülkeyi gördüğünü ve pek çok tesiste konakladığına işaret ederek, Türkiye'deki otellerin kalitesinin, güzelliğinin ve buralarda çalışanların hizmet kapasitesinin, başka hiçbir ülkede bulunmadığını da sözlerine ekledi.

Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan ise "Almanya bizim için son derece önemlidir. Gerek ekonomimizin diğer sektörleri itibarıyla ama başta turizm için son derece önemli" İfadesini kullandı.

İstanbul Valisi Vasip Şahin ise İstanbul'u tarihin ve medeniyetlerin emaneti olarak gördüklerini belirtti.

FVW Başeditörü Klaus Hildebrandt de İstanbul'un büyük potansiyel barındıran bir şehir olduğuna dikkat çekti.

TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya da Türk-Alman ilişkilerini layık olduğu seviyede tutma noktasında, turizmin önemli rol oynadığını belirtti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu teşvik ve desteklerin artık daha önemli hale geldiğini söyledi.

"Müteşebbis dostlarımla ayrı ayrı iftihar ediyorum"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Hepinizin malumu, sıkıntılı bir dönemdeyiz. Tüm bunlara rağmen, iş hayatında hem ayakta kalacaksın, hem de böyle dereceye gireceksin. Bu herkesin harcı değil. Bu nedenle tüm bu müteşebbis dostlarımın hepsiyle ayrı ayrı iftihar ediyorum" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Artvin Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenen ekonominin geleceğinin tartışıldığı ve başarılı işadamlarının ödüllendirildiği istişare toplantısına katıldı. Girişimcilerle iftihar ettiğini söyleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, yatırım yapan, istihdam sağlayan insanların Türkiye'nin zenginleşmesine katkıda bulunduğunu kaydetti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Artvin'i Evliya Çelebi'nin sözleri ile de tanımladı. Evliya Çelebi'nin "Artvin'e gittim, dünya güzeli yeşillik, kahve ikram ettiler; fincanı koyacak düz yer bulamadım" şeklindeki sözlerini hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Artvin'de bulunmaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi.

Artvin ekonomisine değer katan işadamlarına, fazlasıyla hak ettikleri ödüllerini takdim etmek için toplandıklarını ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Ben kendilerini şimdiden tebrik ediyorum. Zira, hepinizin malumu, sıkıntılı bir dönemdeyiz. Tüm bunlara rağmen, iş hayatında hem ayakta kalacaksın, hem de böyle dereceye gireceksin. Bu herkesin harcı değil. Bu nedenle tüm bu müteşebbis dostlarımın hepsiyle ayrı ayrı iftihar ediyorum. Allah sizlerin çalışmasından, gayretinden, Artvin'e kattığınız değerden razı olsun" dedi.

Vali Ömer Doğanay'a tebrik

Artvin Valisi'nin bu seneki şehir ödülleri 2018 kapsamında, Türkiye'nin en başarılı valisi seçildiğini hatırlatarak Vali Ömer Doğanay'ı tebrik eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Şavşat ilçesinin de 'Yılın İlçesi' ödülüne layık görülmesinden dolayı kutladı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu başarılı çalışmalara imza atan Belediye Başkanı ile eski ve yeni Oda başkanlarına da teşekkür etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Biliyorsunuz, beş ay önce Oda seçimlerimiz yapıldı. Sizlerin tercihi ve oylarıyla Seçkin Kurt kardeşimiz, Oda Başkanı seçildi. Ayrıca Oda Meclisimizin yüzde 80'i değişti. İki hanım kardeşimiz de Meclis'e girdi. Sayın Birsen Gültekin, aynı zamanda yönetime seçildi. Sayın Keziban Küçük ise Meclis Başkan Yardımcısı oldu. Ben kendilerini özellikle tebrik ediyor, başarılar diliyorum. Oda camiası olarak esasında bir bayrak yarışı yapıyoruz. Zira bu makamların bizlere emanet olduğunu, kalıcı olanın bizler değil, hizmetlerimiz olduğunu biliyoruz. Önceki Oda Başkanımız Sayın Kurtul Özel güzel işlere imza attı ve bayrağı teslim aldığından daha ileriye taşıyarak teslim etti. Kendisine, camiamıza ve Artvin'e hizmetlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Şimdi görev ve sorumluluk Seçkin Kurt kardeşimde. Onun da Art-

vin'in gelişmesi ve zenginleşmesi için elini taşın altına koyup, büyük emek vereceğine inanıyorum. Kendisiyle Ankara'da da birlikte çalışma kararı aldık. Seçkin Başkan, TOBB'un iş yükü en ağır birimlerinden, Mevzuat Komisyonu'nda görev aldı" diye konuştu.

"El ele verme zamanı"

Artık seçimlerin geride kaldığını, el ele verip, Artvin ve ülkemize yeni hizmetlerde bulunma zamanının geldiğini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Ben Artvin'in geleceğinin parlak olduğuna inanıyorum. İşte yıllardır hayali kurulan, Cankurtaran Tüneli açıldı. Rize-Artvin-Ardahan karayolunda, Türkiye'nin en uzun ikinci çift tüplü tüneli oldu. Cankurtaran Tüneli ile Artvin, bir lojistik geçiş merkezi olacak ve turizmin de gelişmesini sağlayacak. Rize-Artvin Havalimanı açılıyor. Öte yandan biz de TOBB olarak Sarp Sınır Kapısı'nı modernize ediyoruz. Çalışmalarımız bitmek üzere. İnşallah kullanım kapasitesini iki katına çıkarmış olacağız."

TOBB olarak geçtiğimiz hafta yeni bir adım daha attıklarından söz eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Sizlerden gelen talep üzerine, TOBB Nefes Kredisi'nde yeni bir faz başlattık. 81 ildeki tüm Oda ve Borsalarla, elimizdeki tüm kaynakları bir araya getirdik. Yıllık yüzde 22 faiz, azami 200 bin lira olmak üzere altı ayı ödemesiz 18 ay vadeli kredi için de KGF kefaleti olacak. Yani teminat bulma işini de kolaylaştırdık. Bir diğer önemli sıkıntımız, istihdam maliyetleri. Bu konuda da hükümetimizle İstihdam Seferberliği başlatmıştık, hala devam ettiriyoruz" dedi.

"Teşvik ve destekler artık daha önemli hale geldi"

Ekonomideki sıkıntılara da dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu teşvik ve desteklerin artık daha önemli hale geldiğini bildirdi.

Döviz, faiz ve enflasyonun, üçünün birden yükseldiğini dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Piyasada bir yavaşlama var. Basından izliyorsunuzdur. Siyasetçiler ve iktisatçılar epeydir bu nedeni tartışıyor. Kimi yurt içi kaynaklı diyor, kimi yurt dışı kaynaklı. Bu tartışmalara dahil olmak bizim işimiz değil. Biz işin teorisiyle değil işin pratiğiyle uğraşırız. Somut hareket etmeyi severiz. O yüzden son bir aydır hükümetimizle, ekonomi yönetimiyle sürekli istişare içindeyiz. Devamlı sizlerle temasta olduğumuzdan, sizleri yerinde ziyaret edip görüştüğümüzden, sizden gelen sıkıntı ve önerileri de doğrudan kendilerine iletiyoruz. Biz ileteceğiz. Onlar da uygun gördükleri kararları alıp, uygulayacaklar" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, tüm bu süreçte millet olarak birlik ve beraberlik içinde olmak gerektiğinin altını çizerek, "Birbirimizi ötekileştirmeyelim. Bakın sadece son 25 senede, iç ve dış kaynaklı onlarca kriz ve çalkantı yaşadık. Hepsinin üstesinden geldik, yola devam ettik. İnşallah yine hep birlikte el ele verip, ülkemizi hak ettiği yere getireceğiz. Dünyanın en büyük ekonomileri arasına gireceğiz. Allah sizlerden razı olsun, başarılarınız daim olsun" ifadesini kullandı.

Artvin TSO'ya ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Artvin Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) Yönetim Kurulu Başkanı Seçkin Kurt'u makamında ziyaret etti. Odanın Yönetim Kurulu ve Meclis üyeleri ile sohbet eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Artvin iş dünyasının temsilcileri ile karşılıklı görüş alışverişinde bulundu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu "Biz Ankara'da kamu ve özel sektör devamlı diyalog ve istişare içindeyiz" dedi.

"Oda ve Borsalarımızla yakın çalışılması lazım"

Kaymakam adaylarına önerilerde bulunan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Özel sektöre sürekli destek olmalısınız. Odalar ve Borsalar, bu ülkenin çimentosudur. Üyelerimiz bu ülkenin sermayesi. Oda ve Borsalarımızla muhakkak yakın çalışmanız lazım" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 104. Dönem Kaymakamlık Kursu TOBB Bilgilendirme Toplantısı'na katılarak önerilerde bulundu.

"Türkiye'nin dört bir tarafında devleti temsil edeceksiniz" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Çok önemli bir misyonunuz var. Kaymakam demek devletin temsilcisi demek. Devlet ve vatandaş, devlet ve özel sektör arasındaki köprü de sizler olacaksınız. İnsanı tanıma namına çok önemli tecrübeleriniz olacak. İnşallah devletin en tepelerine kadar çıkacaksınız" dedi.

"İlçenizi çok iyi tanımalısınız"

Hedef koymanın ve hayal kurmanın önemine dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İnsanın da en özgür olduğu yer hayal kurmak. Bir hedef seçip o hedefe doğru gitmek çok önemli. Bu hem sizin kişisel gelişiminiz hem ülkenizin gelişimi için çok önemli. Konfüçyüs'un çok güzel bir sözü var "Eğer ağaca çıkmak istiyorsanız, yıldızlara tırmanmayı hedefleyin. Ancak ağaca öyle çıkabilirsiniz" diyor. Bu vatanın sizlere ihtiyacı var. 18 Ekim'de Allah'ın izniyle kuranız çekilecek, bölgeleriniz belli olacak" şeklinde konuştu.

Katılımcılara önerilerde bulunan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları kaydetti: "İlçenizi çok iyi tanımalısınız. İnsanını, karakterini, tarihini, geçmişini ve huyunu

iyi öğrenmelisiniz. İlçede söz sahibi olmak istiyorsanız, ilçedeki kanaat önderleri ile yakın diyalog içinde olmanız lazım. Onlarla istişareye açık olmalısınız. Akıl akıldan üstündür. Akıl da bedava. Şehriniz de başarılı olmak istiyorsanız kanaat önderleri çok önemli.

Artık yeni bir devlet anlayışı var. Yeni devlet anlayışında halkla bir arada olan devlet anlayışı var. Başarı için de bu şart. Kapınız herkese açık olmalı.

Özel sektöre sürekli destek olmalısınız. Odalar ve Borsalar bu ülkenin çimentosudur. Üyelerimiz bu ülkenin sermayesi. Oda ve Borsalarımızla muhakkak yakın çalışmanız lazım. Biz Ankara'da kamu ve özel sektör devamlı diyalog ve istişare içindeyiz.

Bunu 1980'li yıllarda keşfettik. Rahmetli Özal ile öğrendik. O zamana kadar girişimci bir ruhumuz olduğunu bilmiyorduk. Doğalgazımız yok. Petrolümüz yok. Tek servetimiz var. Allah'ın bize vermiş olduğu girişimci ruh. Gittiğiniz yerlerde en kılcal noktalarda sizler olacaksınız. Muhakkak girişimci dostu olmalısınız. İlçenizi zengin etmek istiyorsanız, girişimcilere yakın çalışmak zorundasınız. Girişimcilik eşittir zenginlik. Başka yolu yok. Başkalarından emir almak istemiyorsanız zenginleşmelisiniz.

Her yıl bir milyon kişi istihdam ordusuna katılıyor. Bir milyon kişiye nasıl iş vereceksiniz. İşsizliğin önümüzdeki dönemde sorun olmasını istemiyorsak daha fazla girişimci lazım. Girişimciliğin özü cesaretten geçer. Cesaret vermelisiniz. Devletinin yani sizin arkalarında olduğunu hissetsinler bu yeter".

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kaymakamlara gittikleri yerlerde muhakkak umut aşılamaları gerektiğini, kötümser olmamaları gerektiğini söyledi.

150 yılda bu coğrafyada çeşitli zorluklar yaşadıklarını ama hepsinin üstesinden geldiklerini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 1980'de Türkiye'nin kişi başına düşen gelirinin 1000 dolar, ihracatının 3 milyar dolar olduğunu, şu anda kişi başına gelirin 10 bin dolar, 160-170 milyar dolar ihracat yaptığını anlattı.

Türkiye'nin tarım ihracatı yapan noktadan sanayi ihracatı yapan bir noktaya geldiğine dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin, İtalya ile Çin arasında sanayi devi bir ülke haline geldiğini söyledi.

Birlik ve beraberliğin önemine değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kaymakamların görev yapacakları yerlerde kimseyi ötekileştirmemesini istedi.

Oda ve Borsa Başkanları Malazgirt Zaferi Programı'na katıldı

Malazgirt Zaferi'nin 947. yıl dönümü dolayısıyla Malazgirt'te gerçekleştirilen "Anadolu'nun Fethi Malazgirt 1071 Anma Programı"na Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) bağlı bazı Oda ve Borsa Yönetim Kurulu Başkanları da katıldı.

Törene katılım sağlayan heyet ilk olarak Muş Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası'nda bir araya geldi ve sonrasında tören alanına topluca hareket etti. 27. Dönem Adalet ve Kalkınma Partisi Düzce milletvekili ve eski Düzce TSO Yönetim Kurulu Başkanı Fahri Çakır ile Diyarbakır milletvekili ve Diyarbakır Ticaret Borsası'nın eski Yönetim Kurulu Başkanı Ebubekir Bal, TOBB Heyeti'ni ziyaret etti.

Törende, TOBB Başkanı'nı temsilen TOBB Yönetim Kurulu üyeleri Diyarbakır Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Engin Yeşil ve Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Oğuzhan Ata Sadıkoğlu'nun yanı sıra Muş Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Koç, Muş TSO Meclis Başkanı Talip Devrim, Bitlis TSO Yönetim Kurulu Başkanı Davut Tezcan, Erciş TSO Yönetim Kurulu Başkanı İzzet Yağar, Bingöl TSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Ayas, Van Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Nayif Süer, Van TSO Yönetim Kurulu üyesi Şefik Eren, Diyarbakır Ticaret Borsası Yönetim Kurulu üyesi Şükrü Boylu ve Muş TSO Genel Sekreteri Hanifi Aydar da yer aldılar.

TOBB Başkanı "Hisarcıklıoğlu "Şanlı ecdadımızın adını taşıyan Orhangazi ile gurur duyuyoruz" dedi.

"Başarının sihirli formülü birlikteliği muhafaza etmekte"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Belediyemiz, Kaymakamımız ve Odamız ele el vermişler. Bu güzel festivali hayata geçirmişler. İşte başarının sihirli formülü de bu. Sizler her işinizde, bu birlikteliği muhafaza ederseniz, her sıkıntıyı kolayca aşarsınız" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 5. Orhangazi Gedelek Turşusu Festivali'ne katıldı. Orhangazi Gedelek Turşusu'nun coğrafi işaret alındıktan sonraki ilk festival olan etkinlikte konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, hem şehrine, hem de kendi değerine, kendi ürününüze sahip çıkan Orhangazi ilçesinin başarısını övdü. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Günümüzde artık sadece üretmek yetmiyor. Bunu marka haline getirip, dünyaya açmak lazım. İşte Orhangazi, şimdi bu vizyonla hareket ediyor ve çok doğru bir iş yapıyor" dedi.

"Tüm bunlar vizyon işidir"

Bursa Büyükşehir Belediyesi, Orhangazi Ticaret ve Sanayi Odası (TSO), Orhangazi Kaymakamlığı, Orhangazi Belediyesi ve Gedelek Kalkınma Kooperatifi'nin ortaklığında organize edilen festival, Gedelek Mahallesi'nde üç dakikalık kortej yürüyüşü ile başladı. Yürüyüş sonrasında katılımcılara hitap eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, birlik ve beraberlik içinde hareket etmelerinden dolayı ilçe yöneticilerini ve halkını kutladı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Belediyemiz, Kaymakamımız ve Odamız ele el vermişler. Bu güzel festivali hayata geçirmişler. İşte başarının sihirli formülü de bu. Sizler her işinizde, bu birlikteliği muhafaza ederseniz, her sıkıntıyı kolayca aşarsınız. Orhangazi, zaten ismiyle farklı ve özel bir şehir. Şanlı ecdadımızın adını taşıyan Orhangazi ile gurur duyuyoruz" dedi.

Nasıl Gemlik zeytini, İnegöl köftesi ile Kemalpaşa tatlısı ile öne çıkmışsa, bundan sonra, Orhangazi denince de ilk akla Gedelek Turşusu'nun geleceğini söyleyen TOBB

Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Orhangazi TSO'muz sayesinde coğrafi işareti de aldınız. Artık, herkes gelip sizden ve Odamızdan izin almak zorunda. İnşallah coğrafi işaret, Gedelek Turşusu'nun ülke ve dünya çapında tanınması ve gelişmesi yönünde önünü açacak. Bakın işte tüm bunlar vizyon işidir" diye konuştu.

Odanın, üyelerine daha iyi bir gelecek sunmak için, daha güçlü bir Orhangazi hedefiyle, tüm bu yatırımları yaptığını dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Orhangazi'nin gelişmesi ve zenginleşmesi için, elini taşın altına koyup çalışan Ticaret ve Sanayi Odası'nı, burada büyük emeği olan önceki başkan Ergün Efendioğlu'nu ve görevi devralan yeni başkan Erol Hatırlı'yı kutladı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Orhangazi için büyük fırsat da İstanbul-İzmir otoyolu. Buraya muhakkak ayrı bir değer katacak. Ben daha önce söylemiştim. Şimdi tekrar edeceğim. Tarihimize ve ecdadımıza hürmeten, bu otoyola 'Orhangazi Otoyolu' ismi verilmeli. Osman Gazi Köprüsü'nün devamında, Orhangazi Otoyolu'nu görmek istiyoruz. Festivalimiz, Orhangazi'ye hayırlı olsun, bol kazanç getirsin."

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu konuşmaların ardından tek tek stantları gezerek katılımcılardan bilgi aldı. Daha sonra katılımlarından dolayı protokole katılım plaketi ve turşu sepeti hediyesi takdim edildi.

"Sadece üretmek yetmez, marka olarak dünyaya satabilmeliyiz"

Gemlik Zeytini Festivali'ne katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, dünyanın en iyi sofralık zeytinine sahip Gemlik'e markalaşma çağrısında bulunarak, "Bunu sadece üretmek yetmez. Marka olarak bütün dünyaya satabilmeliyiz" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Gemlik Zeytin Festivali'ne, kentin girişinden başlayan kortej yürüyüşüne katılarak giriş yaptı. Gemlik Belediyesi ve Gemlik Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Özden Çakır ile Gemlik Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Paşa Ağdemir'in ev sahipliğinde gerçekleşen kent meydanındaki etkinlikte bir konuşma yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Gemlik'in zeytin konusundaki çalışmalarını övdü. Gemlik'in çok doğru bir vizyonla zeytinin coğrafi işareti aldığını hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ancak bunun devamında AB nezdinde de tescili alması gerektiğini söyledi.

"Gemlik, Türkiye'nin yıldız şehirleri arasında"

Belediye ile Oda ve Borsaların el ele vererek bu festivali gerçekleştirmesinin önemine işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Başarının sihirli formülü birliktelik" diye konuştu. Gemlik'in Türkiye'nin yıldız şehirleri arasında yer aldığını söyleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "13 milyar dolarlık ihracatıyla ilk üçte yer alan Gemlik, İstanbul-İzmir otoyolu bittiğinde ayrı bir değer kazanacak" dedi.

Gemlik Ticaret Borsası'nın zeytin üzerine bir de lisanslı depoculuk projesi olduğundan bahseden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Oda ve Borsalara Ankara'da her türlü desteği vereceklerini sözlerine ekledi.

Efendioğlu Mermer'e ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Orhangazi programı kapsamında Efendioğlu Mermer Tesisleri'ni gezerek incelemelerde bulundu. Orhangazi Ticaret ve Sanayi Odası'nın (TSO) eski Yönetim Kurulu Başkanı Ergün Efendioğlu'nun sahibi olduğu tesislerde; tamamen mermerden yapılan binaya ilişkin ve sektörün çalışmaları hakkında bilgi alan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, fabrika çalışanlarına başarılar dileyerek, üretimin önemini hatırlattı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "İznik çinisi standartlarımızı kalitemizi tekrar dünyaya sunmamız lazım" dedi.

"İznik ekonomisini tarıma dayalı olmaktan çıkarmalıyız"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "İznik'in ekonomisini sadece tarıma dayalı olmaktan çıkarıp, turizme de dayalı hale getirmeliyiz. Burayı, uluslararası barışa katkı sağlayacak, bir inanç turizm merkezi olarak öne çıkarmalıyız" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu İznik'e Değer Katanlar Ödül Töreni'ne katıldı. Sıkıntılı bir döneme rağmen, dereceye girerek ödül almanın kolay bir iş olmadığını söyleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Müteşebbis dostlarımın hepsiyle ayrı ayrı iftihar ediyorum" diye konuştu.

İznik'teki ödül töreni, İznik Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) Yönetim Kuru Başkanı Mahmut Dede'nin ev sahipliğinde, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da katılımıyla DSİ Tesisleri'nde gerçekleştirildi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, "İznik ekonomisine değer katan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Onlara fazlasıyla hak ettikleri, ödüllerini takdim edeceğiz. Ben kendilerini şimdiden tebrik ediyorum" ifadesini kullandı.

Sema Sargın Hatipoğlu'nun, İznik TSO Meclis Başkan Yardımcısı olmasından dolayı tebriklerini ileten Hisarcıklıoğlu, Oda camiasında esasında bir bayrak yarışı olduğunu vurguladı. Bu makamların kendilerine emanet olduğunu hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Kalıcı olanın bizler değil, hizmetlerimiz olduğunu biliyoruz. Mahmut Dede Başkanımız da İznik'in gelişmesi ve zenginleşmesi için, bu vizyonla çalışıyor, emek veriyor. Kendisiyle Ankara'da da birlikte çalışıyoruz. TOBB'un en önemli komisyonlarından Vergi Komisyonumuzda görev aldı ve Komisyon sözcüsü oldu. Yani artık İznik, Ankara'da da temsil ediliyor, sesini duyuruyor" dedi.

"Üç ayrı imparatorluk dönemi burada iz bırakmış"

İznik'in, tarihiyle, kültürüyle sıra dışı bir yer olduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ilçenin maneviyatına da işaret etti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu değerlendirmesinde şu ifadelere yer verdi: "Orhan Gazi'nin İznik'i fethiyle, kiliseden camiye dönüştürülen İznik Ayasofya Camisi benzersiz bir yer. Üç ayrı imparatorluk dönemi burada iz bırakmış. Diğer adıyla, Orhan Cami, hem tarihteki önemi, hem de manevi atmosferi nedeniyle, dünyanın dört bir yanından yerli ve yabancı turistlerin akınına uğruyor. Burayı, uluslararası barışa katkı sağlayacak, bir inanç turizm merkezi olarak öne çıkarmalıyız. İznik'in ekonomisini sadece tarıma dayalı olmaktan çıkarıp, turizme de dayalı hale getirmeliyiz. Yine burada yapılan çini işçiliği, başka hiçbir yerde yapılamıyor. Bu aslında müthiş bir şey. Yeşil Türbe restorasyonunu, TOBB olarak biz üstlendik. Ama İznik'in çinileri olmadan yapamadık. Üzülerek söylüyorum, hala Osmanlı zamanındaki çini kalitesini yakalayamadık. Bizim İznik ve tarihe karşı, ecdada karşı bir borcumuz ve sorumluluğu var. İznik çinisi standartlarımızı, kalitemizi tekrar dünyaya sunmamız lazım."

Esas konularının ekonomi ve ticaret olduğuna vurgu yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bir süredir ekonomide bir çalkantı yaşandığına işaret etti.

"Piyasada bir yavaşlama var"

Döviz, faiz ve enflasyonun aynı anda yükseldiğini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Piyasada bir yavaşlama var. Biz de önce, 81 il ve 160 ilçedeki Oda ve Borsa başkanlarımla bayramda Ankara'da toplandık. İlk elden sizlerin nabzını tuttuk, sıkıntılarımızı tek tek topladık. Sonra tüm bunları, hükümetimize ilettik, önlem talep ettik. Neticede onlar, halktan icraat için oy almış, seçilmiş yöneticilerimiz. Biz ileteceğiz. Onlar, uygun gördükleri kararları alıp, uygulayacak. Arkasından, 14 Ağustos'ta TOBB ve TÜSİAD birlikte açıklama yaptık. Beş maddelik önerimizi hem kamuoyuyla hem hükümetimizle paylaştık. Sonrasında TOBB olarak, geçtiğimiz hafta yeni bir adım daha attık. Sizlerden gelen talep üzerine, KOBİ destek kredisini başlattık. 81 ildeki tüm Oda ve Borsalarla TOBB olarak, elimizdeki tüm kaynakları bir araya getirdik. Yıllık yüzde 22 faiz ile azami 200 bin lira, altı ay ödemesiz 18 ay vadeyle kredi imkanı sunduk. Kredinin yüzde 85'i için de KGF kefaleti sağladık.Yani teminat bulma işini de kolaylaştırdık. İki gün önce, Avrupa Komisyonu ve Avrupa'nın en büyük iş örgütü, benim de Başkan Yardımcısı olduğum Eurochambers'la yeni bir projeyi hayata geçirdik. 5 milyon Euro hibe kaynak alıp ülkemize getirdik. Bunu Odalarımız kullanacak. Avrupa Odaları ile ortaklık kurup, yerel kalkınmaya, yani doğrudan sizlere yönelik projeler üretecekler" dedi.

"Gün ümitsizliğe kapılma günü değil, mücadele günüdür"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, mücadeleyi sürdürmek gerektiğinin altını çizerken,umudu asla kaybetmeyeceklerini dile getirdi. Umut kaybettiğimiz zaman, geleceğin de kaybedileceğini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Gün karamsarlığa, ümitsizliğe kapılma günü değil, mücadele günüdür. Ülkemiz ve milletimiz için daha çok çalışma zamanıdır. Bakın son 25 senede, onlarca kriz ve çalkantı yaşadık. Hepsinin üstesinden geldik, yola devam ettik. İnşallah yine hep birlikte el ele verip, ülkemizi hak ettiği yere getireceğiz" diye konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyet Ödül Töreni'nin ardından İznik Antik Roma Tiyatrosu, İznik Ayasofya (Orhan) Camii, İznik Müzesi ve Abdulvahap Tepesi'ni gezerek incelemelerde bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Şehirlerimizin markalaşmasına çevre duyarlılıklarının artmasına ve 'akıllı şehir' olmalarına ihtiyaç var" dedi.

"Şehirlerimizi marka yapıp cazibesini artırmalıyız"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Dünyada artık sadece ülkeler veya şirketler marka değil. Şehirler de marka oluyor. Eskiden rekabet, sadece ülkeler arasındaydı. Şehirler birbirinin rakibi olmuş durumda. Bu yarışta kendini gösterenler, yarının yıldız şehirleri olacak" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Malatya Battalgazi Konferans Salonu'nda "Yerel Yönetimlerin Ekonomik Kalkınmadaki Rolü" başlıklı bir konferans verdi.

Malatya'nın isminin eski dilde bal anlamına geldiğini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "İşte Malatya, aynı bal gibi, nimeti bol bir şehir. Battal Gazi'yi, İsmet Paşa'yı, Hamido'yu, Turgut Özal'ı bağrından çıkardı. Bugün de Sayın Bülent Tüfenkci gibi çok değerli bir siyasetçi ve devlet adamını ülkemize kazandırdı. Kendisinin liderliğinde, ülkemizdeki iş ve yatırım ortamını iyileştiren, pek çok tarihi adım attık. Türk iş dünyası olarak, kendisine şükranlarımızı sunuyoruz. Malatya, böyle bir siyasetçi ve Bakanı ülkemize kazandırdığı için, ne kadar iftihar duysa azdır."

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "1950'de dünyada, nüfusu 1 milyonun üzerinde olan şehir sayısı sadece 77 idi. Şimdilerde bu rakam 436'ya ulaşmış durumda. 1950'de şehirlerde toplam 180 milyon insan yaşıyordu. Bugün 1.4 milyar insan yaşıyor. Sadece büyük şehirlerin ekonomik hacmi, şimdiden dünya ekonomisinin yarısı. 10 yıl sonra, yüzde 60'ı geçecek. Dünyada artık sadece ülkeler veya şirketler marka değil. Şehirler de marka oluyor. Eskiden rekabet, sadece ülkeler arasındaydı. Bugün şehirler birbirinin rakibi olmuş durumda. Bu yarışta kendini gösterenler, yarının yıldız şehirleri olacak. Çünkü büyüyen orta sınıf, şehirlerde toplanıyor.

Ve her sene, dünyada orta sınıfa, tam iki Türkiye nüfusu kadar insan ekleniyor. Bakın çok ilginçtir, geçenlerde yabancı bir yayında gördüm. Rekabette öne çıkmak isteyen yabancı bir şehir, dünyanın en hızlı internet alt yapısını kuruyor. Böylece ileri teknoloji şirketlerini şehrine çekiyor, şehir hızla zenginleşiyor. İşte biz de şehirlerimizin cazibesini artırmalıyız. Bunun için şehirlerimizin markalaşmasına, çevre duyarlılıklarının artmasına ve "akıllı şehir" olmalarına ihtiyaç var" dedi.

Dünyadaki gelişmeleri gündeme alıp, tartışıp, fikir üretmek gerektiğinin altını çizen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, sadece merkezden yöneterek şehirleri öne çıkarabilmenin mümkün olmadığını söyledi. Bugün yerel aktörler dendiği zaman, sadece belediyelerin akla gelmesinin doğru olmadığını vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Yerel aktörler demek, hükümetin yereldeki temsilcileri, yerel yönetimler, Odalar,

Borsalar ve STK'lardır. Yereldeki kalkınma anlayışını, bu yerel aktörler, hep birlikte belirlemelidir. Dünyadaki büyük şehirler böyle yapıyorlar. Londra Belediye Başkanı Sadık Han göreve gelir gelmez Akıllı Londra Kurulu diye bir kurul kurmuş. Şehre teknolojik çözümleri getirmek için, şehirdeki akademisyenler dahil tüm aktörleri kurulun üyesi yapmış. Şehirdeki aklı bir araya getirmiş. Ortak aklı harekete geçirmiş."

"Firmalarımız, güçlerini paylaşarak, birlikte büyümeli"

Kümelenme kavramı üzerinde duran TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Kümelenmeyi sağlamak, yani bir araya gelmek, ticareti artırmak için çok önemli. Firmalarımız, güçlerini paylaşarak, birlikte büyümeli. Dünya böyle çalışıyor. İtalya'nın en büyük kumaş üreticileri, sadece iki şehirde üretim yapıyor.

İngiltere'deki mezatçılar, Londra'da bir araya gelmişler. Firmaların belirli bir coğrafyada bir araya gelmeleri bilgi paylaşmaları, işbirliği yapmaları, hatta ortaklık kurmaları, onların girdi maliyetlerinin düşmesine ve inovasyon yapmalarına zemin hazırlıyor" dedi.

Diğer önemli bir gündemin de yerel ürünlerin markalaştırılması olduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, İtalya'daki Parmesan örneğini vererek "Sadece Parmesan peynirinden 1.5 milyar Euro gelir elde ediyor. zeytinyağının satış fiyatı yüzde 20 arttı. Malatya TSO'mız sayesinde, Malatya kayısısı önce Türkiye'de, sonra Avrupa Birliği'nde coğrafi tescil aldı. İşte bakın, yerel aktörler Malatya ekonomisine, yerel kalkınmaya, böyle katkı sağlıyor" diye konuştu.

Son 25 senede, onlarca kriz ve çalkantı yaşandığına değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, milletçe hepsinin üstesinden geldiklerini ve yola devam ettiklerini anlattı. Ekonomide umut ve güvenin çok önemli olduğunun altını çizen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Umudumuzu koruyacağız ve ülkemize, şehrimize güveneceğiz. Bir olursak, beraber olursak, umudumuzu kaybetmezsek, kendimize, şehrimize, ülkemize güvenirsek, Allah'ın izniyle aşamayacağımız zorluk yok" dedi.

Engelsiz Yaşam Merkezi açıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Malatya Battalgazi Belediyesi'nin Engelsiz Yaşam Merkezi Hizmet Binası ve Engelsiz Hayaller Resim Sergisi'nin açılış törenine katıldı.

Törene TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra Gümrük ve Ticaret eski Bakanı Bülent Tüfenkci ile Tarım ve Hayvancılık eski Bakanı Kudbettin Arzu, TESK Başkanı Bendevi Palandöken, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, AK Parti eski Genel Başkan Yardımcısı Öznur Çalık, milletvekilleri ve çok sayıda davetli katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve beraberindekiler daha sonra Yaşam Merkezi'ni gezerek, yetkililerden bilgi aldılar.

Hisarcıklıoğlu'na hemşerilik beratı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na Malatyalılar tarafından hemşerilik beratı verildi. Kendisine verilen bu unvan için teşekkürlerini ileten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Çok değerli isimleri çıkaran Malatya, şimdi şahsıma, hemşerilik beratı veriyor. Malatyalı olmakla onur duydum, şeref duydum. Bana bu gururu yaşatan, başta çok kıymetli Belediye Başkanımız, Sayın Bakanımız olmak üzere, tüm Malatyalı kardeşlerime teşekkür ediyor, şükranlarımı sunuyorum" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Malatyalı olmak bir ayrıcalık. 'Bizden her şey çıkar vatan haini çıkmaz' derler. Malatya'yı en güzel tarif eden sözlerinden birisi bu. Zaten ben Malatyalıydım. İki kız aldık bir kız verdik Malatya'ya. Malatya'nın dışında mişmişin ne anlama geldiğini kimse bilmez ama biz çocukluktan beri kayısıya mişmiş deriz" ifadesini kullandı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na hemşerilik beratını Gümrük ve Ticaret eski Bakanı Bülent Tüfenkci ile Battalgazi Belediye Başkanı Selahattin Gürkan birlikte takdim etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu bu zor dönemden birlik ve beraberlik içinde çıkacaklarını belirtti

Hisarcıklıoğlu Malatya'da istişarede bulundu, sorunları dinledi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Malatya'ya yaptığı temaslar çerçevesinde sivil toplum örgütleri de olmak üzere çeşitli ziyaretlerde bulundu, kentin sorunlarını dinledi ve değerlendirmelerde bulundu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Malatya'da çeşitli temaslarda bulunurken, iş dünyasının temsilcileri ile de istişare yaptı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ilk önce Malatya Ticaret ve Sanayi Odası'nı (TSO) ziyaret etti. Malatya TSO Yönetim Kurulu Başkanı Oğuzhan Ata Sadıkoğlu'un ev sahipliğindeki ziyarette TESK Başkanı Bendevi Palandöken, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, Gümrük ve Ticaret eski Bakanı Bülent Tüfenkci, Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Hacı Uğur Polat, Battalgazi Belediye Başkanı Selahattin Gürkan, Arapkir Belediye Başkanı Haluk Cömertoğlu ile çok sayıda iş dünyası insanı da hazır bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Malatya şehrine duyduğu yakınlığı anlattığı toplantıda, kentin Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sadıkoğlu ile TOBB Yönetim Kurulu'nda da beraber uyum içinde çalıştıklarını dile getirdi. Döviz-faiz-enflasyon üçlüsünün aynı anda yükseldiğini hatırlatan ve yaşanan ekonomik sıkıntılara işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu zor dönemden birlik ve beraberlik içinde çıkacaklarını belirtti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, yedi ayrı bölge temsilcileri ile TOBB'da 45 saati aşan toplantı yaptıklarını ve çıkan sonuçları Cumhurbaşkanı ve bakanlara aktardıklarını bildirdi. Üçüncü faz nefes kredisinin de başladığını ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Kendi kaynaklarımızı bankalarla birlikte üyelerimize açtık. Sonra da bunun için kefil olduk. Böyle bir örnek dünyada yok" dedi.

Malatya Ticaret Borsası'na ziyaret

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu daha sonra Malatya Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek iş dünyasının temsilcileri ile istişarede bulundu. Kayısının başkentine gelmekten

ve hemşerilik beratı almaktan büyük gurur duyduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Malatya Ticaret Borsası'nı da kayısı üzerine lisanslı depoculuk konusundaki öncülüğü ve çalışmaları için tebrik etti.

Malatya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Özcan'ın ev sahipliğindeki ziyarette TESK Başkanı Bendevi Palandöken, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, Gümrük ve Ticaret eski Bakanı Bülent Tüfenkci, Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Hacı Uğur Polat ve Battalgazi Belediye Başkanı Selahattin Gürkan da yer aldı.

Faiz, enflasyon ve dövizin üçünün birden yükseldiğini hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Ülke olarak zor bir süreçten geçiyoruz. Ancak bunları da aşacağımıza inanıyoruz" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, sorunların çözümü için Oda ve Borsalar ile ardından da hükümet ile çok yakın ve sıkı çalıştıklarını anlattı.

Valilik ve Belediye'de görüş alışverişinde bulunuldu

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Malatya programı kapsamında Vali Ali Kaban, Büyükşehir Belediye Başkanı Hacı Uğur Polat ile Battalgazi Belediye Başkanı Selahattin Gürkan'ı makamlarında ayrı ayrı ziyaret ederek görüş alışverişinde de bulundu.

Ziyaretlerde Başkan Hisarcıklıoğlu'na; Malatya Milletvekili ve Gümrük ve Ticaret eski Bakanı Bülent Tüfenkci, Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) Başkanı Bendevi Palandöken, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) Genel Başkanı Ergün Atalay, GTİ AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Arif Parmaksız, Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan Ata Sadıkoğlu ile Malatya Ticaret Borsası Başkanı Ramazan Özcan ve beraberindekiler eşlik ettiler.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Vali Kaban'ı ziyareti sırasında Valilik girişinde bulunan üzerinde Arapça, Süryanice ve Ermenice yazı bulunan 800 yıllık kitabeyle ilgili incelemelerde bulundu. Valilik Şeref Defteri'ni imzalayan Başkan Hisarcıklıoğlu, Vali Kaban'a, TOBB tarafından bastırılan "Dede Korkut"adlı kitabı hediye etti. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Vali Kaban ise, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na teşekkür ederek, Malatya Vesikası "Barış İçinde Birlikte Yaşama Belgesi" tablosu takdim etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyet daha sonra Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Hacı Uğur Polat'ı da ziyaret etti. Konukların Malatya'da bir sivil toplum havası estirdiklerine vurgu yapan Polat, ziyaret için teşekkür etti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu da kendisine verilen hemşerilik beratından duyduğu memnuniyeti dile getirirken, Hacı Uğur Polat'ın başarılı çalışmalarını takdir ettiklerini söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Battalgazi Belediye Başkanı Selahattin Gürkan'ı da ziyaret ederek, çalışmaları hakkında görüş alışverişinde bulundu ve hemşehrilik beratı konusunda teşekkür etti.

Esnaf Birliği ve Türk-İş Temsilciliği'ne ziyaret

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu; Malatya Milletvekili ve Gümrük ve Ticaret eski Bakanı Bülent Tüfenkci, Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) Başkanı Bendevi Palandöken, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) Genel Başkanı Ergün Atalay ile birlikte gerçekleştirdiği Malatya programı kapsamında Malatya Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği ile Türk-İş'in İl Temsilciliği'ni ayrı ayrı ziyaret ederek toplantılara katıldı. TESK Başkanı Palandöken'i yeniden Konfederasyon Başkanlığına seçilmesinden dolayı tebrik eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay ile birlikte Malatya'nın fahri hemşerileri olduklarına vurgu yaptı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu işçi, işveren ve esnaf kesimini temsil eden kuruluşların başkanlarının aynı anda Malatya'da bulunmasının güzel bir tablo oluşturduğuna dikkat çekti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu bugün en büyük sermayenin altın ve petrol değil eğitimli insan olduğunu söyledi.

Karacabey Ticaret Borsası'ndan mesleki eğitime büyük katkı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Karacabey Oda ve Borsam, çok başarılı işlere imza atıyor. İşte şimdi de Borsamız Karacabey'e büyük bir mesleki eğitim tesisi kazandırıyor. Karacabey Ticaret Borsamızı vizyonlarından dolayı tebrik ediyorum" diye konuştu.

Karacabey Ticaret Borsası Karacabey Harmanlı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin açılış töreni yapıldı. Törene katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Karacabey'in ülkenin yıldız şehirlerinden birisi olduğunu ifade ederek, "Borsamız Karacabey'e büyük bir mesleki eğitim tesisi kazandırıyor. Tebrik ediyorum" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Karacabey'deki okul açılışında yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Karacabey'in verimli arazilerinde, dört mevsim tarım yapılabiliyor. Ayrıca Türkiye'nin en kaliteli ıhlamuru da sizde. Tarımın dışında burada müthiş bir sanayi gelişmesi de var. En büyük 500 sanayi firmasından 14'ü burada. Zaten vergi rekortmenleri listesi de Karacabey'in ekonomisinin gücünü gösteriyor. Bursa'nın hem kurumlar vergisi, hem de gelir vergisi birincisi Karacabey'den. Matlı Yem ve Sayın Özer Matlı kurumlar vergisi, Sütaş ve Sayın Muharrem Yılmaz gelir vergisi şampiyonları. Karacabey'in bir şansı da özel sektörümüzü temsil eden iki başarılı Oda ve Borsamız olması. Her ikisi de akredite. Yani beş yıldızlı Oda ve Borsa.

Hizmet kalitesi anlamında Avrupa ile eşdeğerler. Karacabey Oda ve Borsam, çok başarılı işlere imza atıyor. İşte şimdi de Borsamız Karacabey'e büyük bir mesleki eğitim tesisi kazandırıyor.

Bakın geçmişte biz tarımı sadece kendi tüketim ihtiyaçlarımızı karşılamak için yapardık. Tarım artık bugün sanayi üretimi için, yani tüm dünyayı doyurmak için yapılıyor. Bunu da Türkiye'ye Karacabey öğretti. Tarıma dayalı sanayinin nasıl olacağını Karacabey gösterdi."

"En büyük sermaye eğitimli insan"

Bugün en büyük sermayenin altın ve petrol değil, eğitimli insan olduğunu söyleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ülkemizin geleceği için daha çok eğitimli, nitelikli insana ihtiyacımız bulunduğunu anlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, özellikle gıda, tarım ve hayvancılık sektöründe nitelikli insan kaynağına daha çok ihtiyaç bulunduğunu belirtirken, "İşte Karacabey Ticaret Borsamız, bu açığı görüp harekete geçti. Gıda ve tarımda adından her geçen gün daha çok söz ettiren Karacabey'i, gıda ve tarımda lider şehir yapabilmek için, beşeri sermayeyi üretmek için adım attı. Karacabey Ticaret Borsamızı bu vizyonlarından dolayı tebrik ediyorum. İşte bizim Oda ve Borsalarımız illerinin, ilçelerinin gelişmesi için böyle çalışırlar, ellerini taşın altına böyle koyarlar. Bu hayırlı işin yapılmasına vesile oldukları için, başta sayın valimize, belediye başkanımıza teşekkür ediyorum. Karacabey Ticaret Borsası Başkanımız Murad Bertan Kardeşimi, Yönetimi'ni, Meclis Başkanımız Halit Elbir'i, Meclis Üyelerimizi ve tüm çalışanlarını tebrik ediyorum. Tarım meslek lisemiz, hem Karacabey'in, hem de Bursa'nın tarım sektörü için ihtiyaç duyduğu başarılı gençlerimizi yetiştirecek" ifadesini kullandı.

Bursa'ya Anadolu İmam Hatip Lisesi

Bursa TOBB Anadolu İmam Hatip Lisesi'nin açılışına katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, eğitime yapılan yatırımdan kimsenin zarar etmeyeceğine vurgu yaparak, "Biz çocuklarımızı iyi eğitirsek, birlik ve beraberliğimizi muhafaza edersek, önümüzde kimse duramaz" dedi.

Bursa TSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkay'ın evsahipliğinde gerçekleştirilen açılış töreninde konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "TOBB olarak, Bursa'ya yeni bir eğitim tesisi kazandırıyoruz. Oda ve Borsa camiası olarak beni en çok, işte bu okul binalarımız gururlandırıyor. Zaman zaman da bana soruyorlar; 'Başkan, eğitim yatırımlarına niye bu kadar önem veriyorsun' diye. Bakın ben bir iş adamıyım. İş dünyasında yaptığınız her yatırımın riski var. Yatırımı yaparsınız, kâr da edersiniz, zarar da edersiniz. Ama tek bir yatırım var ki onu yaptığınız zaman asla zarar etmezsiniz. O da eğitime yaptığınız yatırım. O hep kâr yazar. Siz kazanırsınız, şehrimiz kazanır, ülkemiz kazanır. Zenginleşmenin, birlik ve beraberliği tesis etmenin yolu da eğitimden geçer. Yine bizim inancımıza göre üç kişinin amel defteri kapanmaz. Geride hayırlı bir evlat bırakan, hayırlı bir ilim bırakan ve hayırlı bir eser bırakan. Ölümden sonra da sevap kazanmaya devam edersiniz" dedi.

81 ilde eğitim yatırımı

Bu konuda kendilerini teşvik eden, yardımcı olan Vali İzzettin Küçük'e, bu okulun Bursa'ya kazandırılmasını sağlayan Bursa TSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkay ve Bursa Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Özer Matlı'ya teşekkür eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bursa hakikaten çok şanslı bir şehir. Bir çok üyemiz, eğitim konusunda Bursa'ya çok ciddi katkılar sağladı" diye konuştu.

Her zaman önce eğitim dediklerini hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 81 ilin hepsinde eğitim yatırımı yaptıklarını ve yapmaya devam ettiklerini belirtti. Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden biri olan, TOBB ETÜ'yü kurduklarından söz eden Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Biliyoruz ki eğitime yatırım, ülkeye en büyük hizmettir. Çünkü bir ülke ne kadar eğitimliyse o kadar zengin olur. O halde, analar, babalar, kızlarımızı okutacağız. Erkeklerimizi okutacağız. Onlar sadece sizin değil, bu ülkenin evlatları. Onlara ihtiyacımız var. En iyi şekilde yetiştirmemiz lazım. İnşallah hep birlikte açılışını yaptığımız bu okulda, gençlerimiz en iyi şekilde eğitim alacak." TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, okul açılışının ardından Bursa Ticaret ve Sanayi Odası tarafından okulun hemen yanında yapılan caminin açılışına katılarak, 'hayırlara vesile olması' dileklerini iletti.

61. TOBB Türkiye Teknoloji Buluşmaları Ankara'da yapıldı

TOBB İkiz Kuleler Toplantı Salonu'nda TOBB ve Ticaret Bakanlığı'nın destekleriyle e-Ticaret Sürekli Eğitim Merkezi (e-TicaretSEM) ve e-Ticaret Merkezi AŞ tarafından düzenlenen "61. TOBB Türkiye Teknoloji Buluşmaları"nın açılışında konuşan TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, dünyada elektronik ticaret devrimi yaşandığını söyledi.

Türkiye'de verimlilik artışının anahtarının dijitalleşme olduğunu aktaran Öztürk, Ticaret Bakanlığı'yla e-ticaret sitelerinin tescili ve e-ticaret lojistik merkezi kurulumu konularında da çalıştıklarını anlattı.

Öztürk, şunları kaydetti: "Dijital okuryazarlığı ve KOBİ'lerimizin dijital alt yapılarını geliştirmek için projeler üretiyoruz. Sadece firmadan tüketiciye değil, firmadan firmaya yapılan e-ticareti de geliştirmek istiyoruz. Ekimden itibaren 81 ilde KOBİ'lerimize yönelik kitlesel bir dijitalleşme eğitim programını başlatacağız. İnanıyoruz ki Ticaret Bakanlığımızın liderliğinde kamu ve özel sektör elbirliğiyle bu alanda dünyanın önde gelen ülkeleri arasına gireceğiz."

"Katma değerli ürün ihracatına ihtiyacımız var"

Ticaret Bakan Yardımcısı Fatih Metin de hükümet olarak görevlerinin özel sektörden gelecek talepleri karşılamak olduğunu söyledi.

Metin, KOBİ'lerin dijital dönüşümünü önemsediklerine ve buna destek verdiklerine işaret ederek, "Çünkü dünya ticareti gelişiyor, değişiyor, büyüyor. Bizim katma değerli ürün ihracatına ihtiyacımız var. Biz yüksek teknolojiyi yakalamış ve bunu sürdürebilmiş bir yapı istiyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Türkiye'nin gündemine girişimciliği TOBB olarak biz soktuk" dedi.

"Girişimci olmadan zengin olma şansımız bulunmuyor"

"Girişimcilik, zenginliktir" diyen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Girişimci olmadan zengin olma şansı yok. Ne kadar çok girişimciye destek verirsen, o kadar zengin oluyorsun" şeklinde konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ankara Ticaret Odası'nın Bolu'da düzenlenen 28. Dönem Meclis Üyeleri Ekonomik İstişare Toplantısı'na katılarak, Meclis üyeleri ile tecrübelerini paylaştı.

İnsanın en hayırlısı, insana faydalı olandır anlayışıyla hareket ettiklerini vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bugün de aynı anlayışla bir araya geldik. Bu çalışma bir vizyon işidir. Bizim anlayışımızda istişare sünnettir. Bugün de hep birlikte istişare ediyoruz. Bu vizyonla bizi bir araya getiren Başkanımız Sayın Gürsel Baran'ı, Yönetim Kurulu'nu ve Meclis Başkanımız Sayın Mustafa Deryal'i tebrik ediyorum" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Ankara Ticaret Odası'nın bir okul olduğunu, birlikteliğin önemini burada öğrendiğini söyledi.

1950 yılında dünya genelinde nüfusu 1 milyonun üzerinde olan büyük şehir sayısının 77 olduğuna dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "10 milyonun üzerindeyse sadece iki şehir vardı. Bugün büyükşehir sayısı 436'ya, mega şehir sayısı 23'e ulaşmış durumda. 1950'de şehirlerde 740 milyon insan yaşıyordu. Bugün 4 milyar insan yaşıyor. Önümüzdeki dönem ülkeler değil şehirler yarışacak. Marka şehirler rekabet halinde" dedi.

"Girişimcilik, zenginliktir"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, yatırımcı olmadan Türkiye'nin zenginleşme şansı olmadığını vurguladı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ATO'nun Ankara'nın hem cazibesini, hem marka değerini artıracak çok önemli çalışmalar yaptığını, bunun bir tanesinin uluslararası direkt uçuşların artırılması, diğerinin de fuar alanı olduğunu anlattı.

"Girişimcilik, zenginliktir" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, girişimci olmadan zengin olma şansı olmadığını, "Ne kadar çok girişimciye destek verirsen o kadar zengin oluyorsun. Rahmetli Özal gelene kadar kendi kendine yeten bir ülkeydik. Bizim ufkumuzu o açtı. 80'li yıllarda ihracatımız 3 milyar dolardı. Bugün 170 milyar dolar ihracat yapıyoruz. Nerden nereye geldik. Türkiye'nin gündemine girişimciliği TOBB olarak biz soktuk. Kadın, genç girişimci

kurullarımızı bu nedenle kurduk. Gitmediğim üniversite kalmadı. Her yerde girişimciliği anlattım. Gençlerin girişimciliği kavramasını istiyorum" dedi.

Hayatta edindiği beş tane anayasa olduğunu söyleyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bunların; 'İşten artmaz, dişten artar', 'işin hilesi dürüstlüktür', 'önce kontrol, sonra itimat', 'hafızasına güvenen daima yanılır' ve 'işte idare olmaz' olduğunu ifade etti.

Hayal kurmadan başarının gelmeyeceğine dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "En özgür olduğunuz alan hayaliniz. Hayalinizi geniş tutun. Bunu en güzel Muhammed Ali demiş; 'Hayal gücü olmayan insanın kanatları yoktur'. Hayal gücü olmasa Kristof Kolomb Amerika'yı keşfedemezdi. Sınırınızın olmadığı tek alan orası. Hayal edin hedefinizi koyun. Ama o hedef için çalışma önemli" dedi.

"Takım olayına çok önem veriyorum"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, takım olayına her zaman çok önem verdiğini belirterek şunları söyledi: "Gençliğimde okumuştum. Andrew Carnegie isimli büyük bir iş adamı mezarına şöyle yazdırmış: "Burada kendisinden daha akıllı insanları çalıştıran birisi yatıyor'. Akıllı insan çalıştıran kazanıyor. Her zaman kendimden akıllı adam aradım. Ben de iş hayatımda, yöneticilik hayatımda her zaman kendimden akıllı insanları çalıştırdım. Akıl en büyük sermaye. Kayseriliyim ama akla verdiğim paraya hiç üzülmedim".

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları kaydetti: "Bunun bir benzerini 2001'de yaşadık. Ben daha yeni TOBB Başkanı olmuşum. Kucağımızda, tarihimizin en büyük krizini bulduk. Peki sonrasında neler yaptık? Birincisi, krizi doğru okuduk. Bu şuna benzer; gömleğin ilk düğmesini iliklemeye yanlış iliklenirse, devamı da yanlış olur. 2001 krizi, hatalı yaşam biçimimizin kriziydi. Hem kamu hem özel sektör, değişmek zorundaydı. Biz de değişime, kendimizden başladık. Bizde bir hastalık var. Teflon tavaya benziyoruz. Hiçbir şeyi üzerimize almıyor, hata kabul etmiyoruz. Hepimiz değişim diyoruz ama kimse değişime kendisinden başlamıyor. Biz de dedik, kamuyu, bu değişime yönlendirmek için, işe önce kendimizden başlayalım, kendimizi düzeltelim. Önce ortak akıl oluşturduk. Tüm Odaları-Borsaları gittim gördüm. Sonra pek çok farklı çevreden insanla bir araya geldik. Arama konferansı yaptık. Bugün hayata geçmiş pek çok proje, oradan çıktı".

TOBB'a teşekkür plaketi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Radyo Televizyon Gazetecileri Derneği 2017 Yılı Medya Oscarları Ödül Töreni'nde, teşekkür plaketini Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın elinden aldı.

Ankara Sheraton Otel'de düzenlenen törende bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin ekonomi üzerinden sıkıştırılmaya çalışıldığını belirterek, "Türkiye'nin ekonomide çözmesi gereken yapısal sorunları elbette mevcuttur. Biz bunları zaten biliyor ve çözmek için çalışıyoruz. İnşallah biz bu dalgayı da atlatacağız" dedi.

Türkiye'nin geçirdiği büyük değişimden medyanın da nasibini aldığını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bugün artık eskisine göre hakikatlere daha sağlı, haberlerinde, yayınlarında daha dengeli bir medyamız olduğuna inanıyorum" diye konuştu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra TOBB Yönetim Kurulu üyesi Hakan Ülken ile GTİ AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Arif Parmaksız'ın da katıldığı törende ayrıca Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turan, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Kasapoğlu, AK Parti Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş, AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik, AK Parti Genel Başkan Yardımcıları Jülide Sarıeroğlu ve Hayati Yazıcı da hazır bulundu.

Hukuk ve Demokrasi Kurumu'ndan Hisarcıklıoğlu'na ödül

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Hukuk ve Demokrasi Kurumu tarafından düzenlenen Bülent Yurt ödül törenine katıldı.

Hukuk ve Demokrasi Kurumu tarafından kendisine takdim edilen ödülü alan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şahsına layık görülen ödül için teşekkür ederek, "Çok önemli bir misyonu yerine getiriyorsunuz. Bizler demokrasiye her zaman inandık. Her yerde üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğü dedik. Milletin iradesi dışında hiçbir kimseye de boyun eğmedik. Bizim için güçlü ekonomi ve kaliteli demokrasi bir bütündür. Bu iki çıpanın teminatı ise adalettir" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Türkiye'de uygulanan sanayi bölgesi modelini birçok ülkeye transfer ettiklerini söyledi.

"Filistin'e sanayi bölgeleri ile katkı sağlayabiliriz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Filistin meselesine bir Türkiye meselesi olarak baktıklarını belirterek, "Filistinli kardeşlerimize Türk iş dünyasının dünya çapında örnek alınan en büyük tecrübesi olan sanayi bölgeleri ile katkı sağlayabiliriz" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Filistin Yönetimi Ulusal Ekonomi Bakanı Abeer Odeh ve beraberindeki heyet ile çalışma yemeğinde bir araya geldi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu yemekte yaptığı konuşmada, siyasi bir kuruluş olmadıklarının altını çizerek, "Filistinli kardeşlerimize iş dünyası olarak biz ne katkı yapabiliriz? Filistinli kardeşlerimize Türk iş dünyasının dünya çapındaki en büyük tecrübesi, dünya çapında örnek alınan bir proje olan sanayi bölgeleri ile katkı sağlayabiliriz. Türkiye'nin sanayileşmesinde en büyük araçlardan birisi bu sanayi bölgeleriydi. Eğer Türkiye, İtalya ile Çin'in arasındaki bölgede bir sanayi devi ülke haline geldiyse bu sanayi bölgeleri sayesinde oldu" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Financial Times'ın her yıl yaptığı araştırmada sanayi bölgeleri açısından Türkiye'nin birinci sırada olduğunu söyledi.

"Bütün mesele, yatırımcının önündeki engelleri kaldırmakta"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, sanayi bölgeleri ile kamunun görevlerini en aza indirgeyebildiklerini, tek pencere sistemini uyguladıklarını anlattı. Buradaki bütün meselenin yatırımcının önündeki engelleri kaldırmak ve bürokrasi ile onları uğraştırmamak olduğuna dikkat çeken TOBB Başkanı, "Dünyadaki bütün yatırımcıların baktığı iş bu. Dünya Bankası'nın İş Yapma Kolaylığı raporları, bürokratik engelleri en az uygulayan ülkeler yarışması. Eğer en öndeyseniz Dünya Bankası "Burada yatırım yapılabilir" diyor. Sanayi bölgesi yönetimi riski omuzluyor. Sanayici hiç kimseyle uğraşmıyor" dedi.

"Her zaman için desteğimiz sizden yana olacaktır"

Bu tecrübeyi Filistin'e aktarmak istediklerini vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Alt yapıyı yapıyoruz. Sanayiciye arsayı teslim ediyoruz. Hatta Filistin'de ileri giderek, bazı sanayi tesislerinin binasını dahi biz inşa edip onlara tahsis etmeyi düşünüyoruz. Özellikle Filistin'e yatırım için çekinip, gelmekten korkan insanlar için. Burada istenen ne? Yatırımcı devlet bürokrasisiyle uğraşmak istemiyor. Burada sanayi bölgesi yönetimi olarak biz uğraşıyoruz" şeklinde konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'de uygulanan sanayi bölgesi modelini birçok ülkeye transfer ettiklerini, Filistin'in de bundan istifade etmesini istediklerini söyledi.

İşsizliği yenecek işlerden bir tanesinin sanayi bölgelerinin kurulması olduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Sanayi bölgesi kurulup eğer orada beş bin Filistinli kardeşime iş imkanı sağlanabilirse ne mutlu bize. Bir Müslüman olarak bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak Filistinli kardeşlerimize yapmış olduğumuz katkı bu olacak" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Filistin'e Türkiye ve dünyadan yatırımcıları çekmenin, Filistin'in siyasi meselelerinin de çözümünü kolaylaştıracağını vurgulayarak

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

şöyle devam etti: "Bu kapsamda Filistin'deki siyasi çözümü kolaylaştıracak unsurlardan bir tanesi iş dünyalarıdır. O iş dünyalarının Filistin'de gelip yatırım yapmasıdır. Biz bu kapsamda bir katkı sağlayabilirsek ne mutlu bize. Her zaman için desteğimiz, yardımımız sizden yana olacaktır".

Filistin Yönetimi Ulusal Ekonomi Bakanı Abeer Odeh de Türkiye ile en geç önümüzdeki hafta yeni anlaşmalar imzalanacağını söyledi. Filistin'de gençlerde işsizlik oranının yüzde 50'ye ulaşmasının insanlık adına faciaya işaret ettiğini belirten Bakan Odeh, "Türkiye'nin Cenin'de yapacağı yatırımları memnuniyet ile karşılıyoruz" dedi. Bakan Odeh, Filistin yasalarını uluslararası yatırımlara uygun hale getirmekte olduklarını da söyledi.

TOBB Yönetim Kurulu Sayman üyesi Faik Yavuz da Kudüs davasının insanlık için bir sınav olduğunu belirterek, bu konuda TOBB'un her zaman açık ve net tavır aldığını, ABD'nin büyükelçiliğini Kudüs'e taşıma kararını da büyükelçiliği hizmete açma kararını da protesto ettiklerini vurguladı.

İktisadi olarak güçlü bir Filistin istediklerine dikkat çeken Yavuz, "Biliyoruz ki ekonomisi gelişmiş, istihdam ve eğitim sorununu aşmış Filistin halkı, çok daha güçlü bir şekilde, mücadelesini sürdürecektir" dedi.

Filistin iş dünyasının güçlenmesine destek vereceklerini ve bu hedefe dönük olarak Kudüs Tahkim Merkezi çalışmalarını başlattıklarını ifade eden Faik Yavuz, Filistin tüccarının, ticarette yaşayacağı ihtilafları, İsrail mahkemesinde değil, uluslararası standartlara uygun şekilde kurulan ve işleyen bir tahkim merkezi ile çözmesini istediklerini belirtti.

Sarp Sınır Kapısı masaya yatırıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Gürcistan Acara Özerk Cumhuriyeti Hükümeti'nin Başkanı Tornike Rijvadze'den Sarp Sınır Kapısı'nın Gürcistan tarafı ile ilgili bilgi aldı. Batum'daki görüşmede sınır kapısına ilişkin değerlendirmelerde bulunuldu.

Türkiye ile Avustralya arasındaki işbirlikleri görüşüldü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Marc Innes-Brown ile görüştü.

Türkiye ile Avustralya arasındaki ticari ve ekonomik işbirliği hakkında görüş alışverişinde bulunulan görüşmede, Hisarcıklıoğlu, TOBB'un faaliyetleri hakkında Innes-Brown'a bilgi verdi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "80 bin civarında Türk kökenli Alman girişimci Almanya'da 50 farklı sektörde faaliyet gösteriyor" dedi.

"Alman iş adamlarını yatırım yapmaya davet ediyorum"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bu fırsatları kaçırmayın. Alman iş adamlarını Türkiye'de yatırım yapmaya davet ediyorum. Türkiye ve Almanya, Avrupa'nın iki önemli ekonomik gücü. Dostluğumuz ve ortaklığımız köklü" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Almanya'nın başkenti Berlin'de düzenlenen Türkiye-Almanya Ekonomi Diyaloğu toplantısında yaptığı konuşmada, Gümrük Birliği'nin modernizasyonunun, Türk-Alman iktisadi ilişkilerine yeni bir ivme kazandıracağını söyledi.

Korumacılık ve popülizmin iş dünyasının önündeki en büyük engel olduğunun altını çizen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Avrupa Birliği'ni (AB) de İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan en iyi dayanışma örneği olarak gösterdi. Alman iş adamlarının 15 Temmuz darbe girişiminde Türkiye'nin yanında yer alarak yatırımlarına devam ettiğini vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti:

"Almanya Türkiye'nin en önemli ticaret ortağıdır. Bir numaralı ticaret ortağı. Ticaret hacmimiz yaklaşık 35 milyar Euro'dur. Aynı zamanda Almanya, Türkiye'deki en önemli yatırımcı ülkedir. Halen 7 bin 110 Alman sermayeli şirket, Türkiye'de faaliyet göstermektedir. 2002-2017 arasında Almanya'dan Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı yatırım tutarı 8 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye'den Almanya'ya 2 milyar Euro civarında doğrudan yatırım gerçekleşmiştir.

Almanya'da yaşayan 3.5 milyon civarındaki, büyük çoğunluğu Alman vatandaşı olan Türkler, ülkelerimiz arasında köprü görevini yerine getiriyor. Onların Alman toplumuna ve Alman ekonomisine entegre olmasıyla gurur duyuyoruz. Türk insanının en büyük özelliğini bu 3.5 milyon insanda görebilirsiniz. Dün işçi olarak gelenlerin torunları bugün girişimci olmuş durumda, iş yeri açıyor, üretim tesisi kuruyor. Bu büyük başarı. Almanya'nın üretimini, istihdamını artırıyor, ekonomik büyümesine katkı sağlıyor. 80 bin civarında Türk kökenli Alman girişimci, Almanya'da 50 farklı sektörde faaliyet gösteriyor. 2017 yılı itibarıyla, Türk kökenli girişimcilerimiz yaklaşık 52 milyar

Euro ciro gerçekleştiriyor. Almanya da kazanıyor, Alman ekonomisine katkı sağlıyorlar. Aynı zamanda, 500 binin üzerinde istihdam sağlıyor."

"Türkiye'ye güvenmeye devam edin"

Türkiye'nin Avrupa ile entegre hale gelmiş olmasının, bu dönemde hem Türkiye, hem de başta Almanya olmak üzere tüm Avrupa için önemli olduğunu vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bununla ilgi tek bir çarpıcı örnek vereyim. Bugün AB en çok otomobili nereden ithal ediyor, biliyor musunuz, Türkiye'den. Japonya bizim arkamızda ikinci sırada, Kore üçüncü, ABD ise beşinci. Öte taraftan, AB'nin en çok oto ihraç ettiği ülkeler içinde Türkiye, ABD ve Çin'den sonra üçüncü sırada. İki ülkenin ekonomisi birbiriyle iç içe. Beraber çalışırsak, kazanırız. Yani gerçekten birbirimizin ortağı durumundayız, birbirimize destek olup birlikte kazanmalıyız" diye konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Gümrük Birliği'nin modernizasyonu, Türk-Alman iktisadi ilişkilerine yeni bir ivme katacağına işaret ederek, "Dün Türkiye'ye güvenip yatırım yapanlar kazandı. İş birliğimizi, ticaretimizi artırmaya devam edelim. Bu fırsatları kaçırmayın. Alman iş adamlarını Türkiye'de yatırım yapmaya davet ediyorum. Türkiye ve Almanya Avrupa'nın iki önemli ekonomik gücü. Dostluğumuz ve ortaklığımız köklü. Bugün Türkiye'ye yatırım yapanlar, yarının kazananları olacak. Türkiye'ye güvenmeye devam edin" mesajını verdi.

Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği (DIHK) Başkanı Eric Schweitzer de Türkiye-Almanya Ekonomi Diyaloğu gibi günlerin önemine dikkati çekerek, "Bugün Alman ekonomisinin evini sizlere açtığımız gibi yüreğimizi de açtık" ifadesini kullandı.

Schweitzer, küreselleşme ve dijitalleşme çağında çoğu ekonominin korumacılığa dönüş yönünde olduğuna dikkati çekerek, bunun kendilerini endişelendirdiğini ifade etti.

Türkiye'nin Berlin Büyükelçisi Ali Kemal Aydın da "Sadece ekonomik alanda değil bizlerin, Türklerin ve Almanların daha fazla konuşması ve diyalog içinde olması gerekiyor" dedi.

Bosch Türkiye ve Ortadoğu Başkanı Steven Young da "Bugün 19 bin kişiyi istihdam ediyoruz. 41 ülkeye Türkiye'den ihraç ediyoruz" diye konuştu.

AHK Türkiye Başkanı Markus Slevogt ise kriz kelimesini kullanmayı basının çok sevdiğini vurgulayarak, "Biz Türkiye'yi biliyoruz. Ekonomisinin ne kadar sağlam temellere dayandığını biliyoruz" dedi.

TATSO Başkanı Rolf A. Königs de şunları kaydetti: "Benim çok sevdiğim bir söz vardır. 'Biz ticaret yapmıyoruz, iş yapıyoruz'. Türkiye'deki işlerim bugün 400 bin kişiye istihdam sağlıyor ve ben TL'nin değer kaybetmesiyle yaratılan zorlu şartlara prim vermememiz gerektiğini düşünüyorum".

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu başkanlığında iş adamlarından oluşan heyet, Berlin'de temaslarda bulundu. Türkiye ve Almanya'nın önde gelen firmaları ve kamu kuruluşlarının katılımıyla yapılan oturumlarda, yatırımlarda karşılaşılan sorunlar değerlendirildi ve çözüm önerileri paylaşıldı.

TOBB'un Almanya temaslarını Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak'ın ziyaretleri izledi. Eylül ay içinde önce Bakan Albayrak ardından da Cumhurbaşkanı Erdoğan Almanya'ya gelerek siyasi, güvenlik, diplomatik ve ekonomik alanlarda görüşmeler yaptı ve çeşitli anlaşmalara imza attı.

TATSO Genel Kurulu Berlin'de yapıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk- Alman Ticaret ve Sanayi Odası (TATSO) üyesi Oda/Borsa başkanlarından oluşan yaklaşık 100 kişilik TOBB heyeti ile birlikte, Berlin'de gerçekleştirilen Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası 13. Olağan Genel Kurul toplantısına katıldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası'nın Türkiye ile Almanya arasında bir köprü görevi üstlendiğini, entegrasyonu kolaylaştırmayı, girişimciliği özendirmeyi ve Almanya'da faaliyet gösteren üyelerine hizmet sunmayı amaçladığını söyledi.

Almanya'da iş yapmak isteyen Türkiye'deki girişimcilere de yardımcı olmayı hedeflediklerini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bu beklentiyle, TOBB ve Türkiye'den 141 Oda ve Borsamız, Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odasına üye oldu. Burası, Türk iş dünyası ve Oda ve Borsa camiası için son derece önemlidir. O nedenle bu Genel Kurula, ülkemizden geniş bir üst düzey heyetle iştirak ettik. Bu vesileyle, Odanın kuruşundan itibaren birlikte çalıştığımız, Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliğine teşekkür ediyorum" dedi.

Örnek proje

TATSO'nun, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin yurt dışı yapılanma çalışmalarının örnek projesi olduğunu belirten TOBB Başkanı, "Buradan edindiğimiz tecrübeyle, yurt dışı yapılanma çalışmalarımız devam etti ve büyüdü. Kazakistan, Özbekistan, Sırbistan, KKTC, Kırgızistan ile de, İkili Oda kurmuş durumdayız. Ayrıca, Türk-Arap Odası ve Türk-Afrika Odasını da kurarak faaliyete geçirdik. Tüm bunlar, Oda-Borsa sistemimizin yurt dışı networkünü daha da kuvvetlendirdi" şeklinde konuştu.

TATSO Başkanı Rolf Konigs de TOBB'un ve Oda/Borsaların TATSO'ya verdiği destekler için teşekkür ederek, bu desteğin her geçen gün artmasından duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Yeni Ekonomi Programı:

DENGELENME DİSİPLİN EĞİŞİM

Hazırlayan:
ECE CEYHUN
JÜLİDE Y. GÜRDAMAR

HAZİNE VE MALİYE BAKANI BERAT ALBAYRAK 'ORTA VADELİ PROGRAMI' İSİM DEĞİŞİKLİĞİYLE 'YENİ EKONOMİ PROGRAMI' OLARAK AÇIKLADI. PROGRAMIN TEMELİNDE "TASARRUFTA SEFERBERLİK, BÜYÜMEDE DENGE"Lİ BİR EKONOMİ POLİTİKASI YATIYOR. BAKAN ALBAYRAK, TÜM ZORLUKLARA KARŞIN TÜRKİYE'NİN HEDEFLERİNE GÜÇLÜ BİR ŞEKİLDE YÜRÜYECEK BİR PROGRAM HAZIRLADIKLARINI BELİRTTİ.

BÜYÜME HEDEFLERİ

YIL	YÜZDE
2018	3.8
2019	2.3
2020	3.5
2021	5

YEP'TEKİ YENİLİKLER

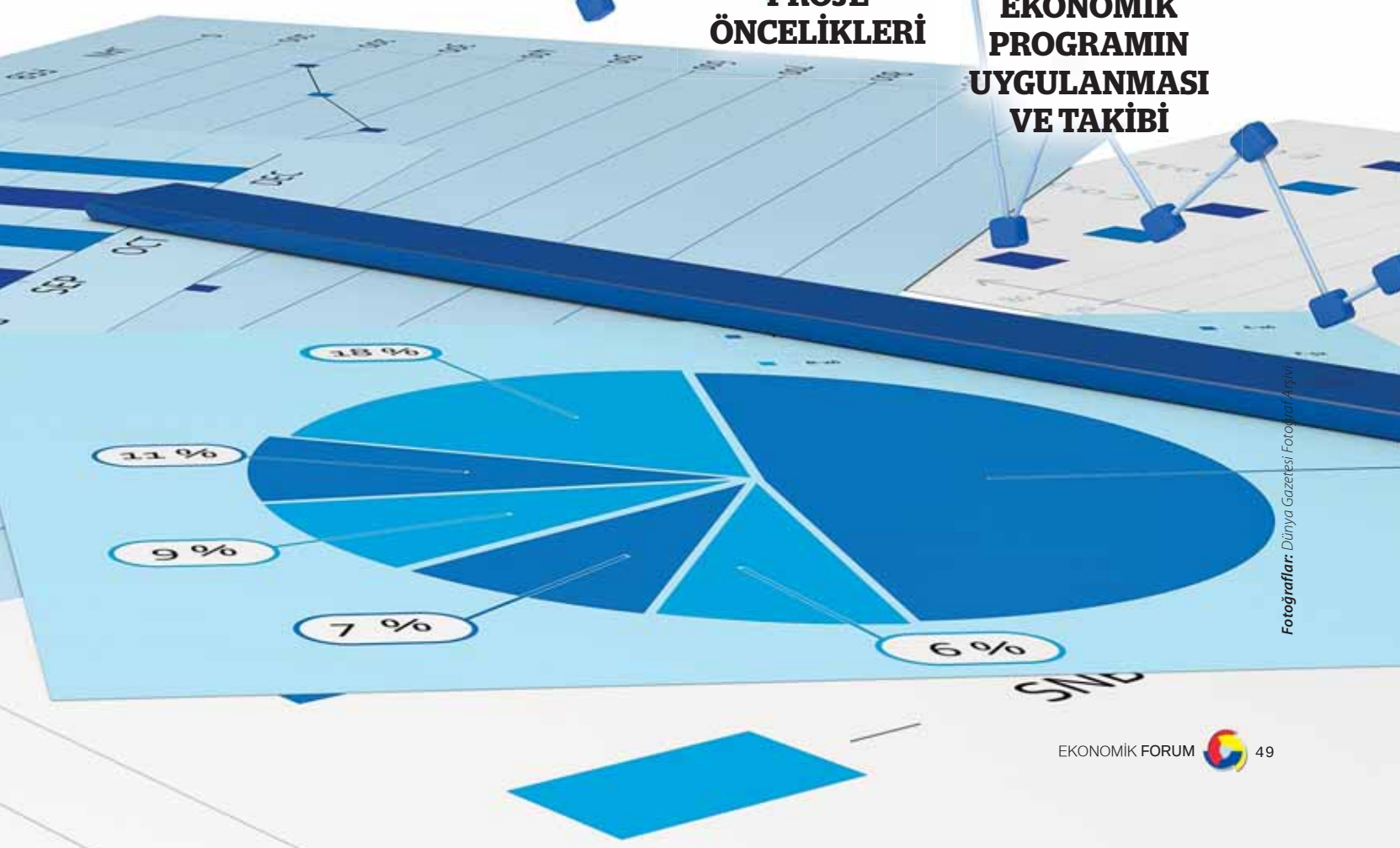
KAMU MALİYESİ DÖNÜŞÜM VE DEĞİŞİM OFİSİ

BANKACILIK VE REEL SEKTÖRE YÖNELİK TEDBİRLER

VERGİ UYGULAMALARINDA İYİLEŞTİRME

SEKTÖREL PROJE ÖNCELİKLERİ

YENİ EKONOMİK PROGRAMIN UYGULANMASI VE TAKİBİ

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Türkiye'nin gelecek üç yılının yol haritası Yeni Ekonomi Programı (YEP) adını alan 2019-2021 Orta Vadeli Programı açıklandı. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan programda üç önemli vurgu yapıldı; dengelenme, disiplin ve değişim. Ayrıca 'dengeli büyüme', 'enflasyonda makul seviyeler' ve 'kamuda tasarruf'a da vurgu yapılan programda; özellikle 2019 yılında 76 milyar liralık tasarrufa imza atılması planlanıyor.

Program üç ana temel üzerine oturtuldu

Ayrıca her üç ayda bir de YEP'in adımları denetlenecek. YEP'te bu yıl büyüme öngörüsü yüzde 3.8'e çekilirken, 2019'da yüzde 2.3 büyüme bekleniyor. Ayrıca, 2018'de enflasyonun yüzde 20.8 seviyesine yükselmesi 2020'de ise yüzde 9.8 ile yeniden tek haneye dönmesi hedefleniyor. İşsizlikte ise program boyunca çift haneli oranlar sürecek ama program boyunca 2 milyon yeni istihdamın yaratılması planlanıyor.

Kamu 76 milyar TL'lik tasarruf yapacak

Harcama kesiminden tasarruf	59.9 milyar TL
Harcamalar	30.9 milyar TL
Yatırımlar	13.7 milyar TL
Teşvikler	10.1 milyar TL
Sosyal güvenlik	2.5 milyar TL
Mal ve Hizmet	2.7 milyar TL
Gelir artırıcı tedbirler	16 milyar TL
Toplam tasarruf	75.9 milyar TL

Bakan Albayrak, "Programı üç ana temel üzerine oturttuk; dengelenme, disiplin ve değişim. Kurguladığımız bu süreç ekonomimizin bazı temel alanlarında daha sürdürülebilir modele geçmeden önce bu yıldan başlayarak 2019 ve 2021'de ekonomik dengelenmenin yol haritasını oluşturuyor. İkincisi disiplin, disiplinden temel kastımız dengelenme sürecinin kamu maliyesindeki disiplinle dengelenmesi. Değişim ise temel hedefimiz. Bundan sonra her politika değişikliğinde ülkenin uzun vadeli üretim kapasitesi ve ihracatın artmasını sağlayacak katma değerli alanlara yoğunlaşılacak. Bundan sonra desteklenecek yatırım projelerinde görülecek kademeli milli gelir artışını net şekilde göreceğiz. Bu programın öngördüğü tedbirlerle büyümeyi sürdürülebilir ve sağlıklı bir çizgiye oturtacağız. Büyümeyi, sürdürülebilir kılmak ve sağlam temeller üzerine inşa etmek temel amacımız" diye konuştu.

Kamu Maliyesi ve Dönüşüm Ofisi kurulacak

Bakan Berat Albayrak, tasarruf tedbirlerinin uygulanmasından ve gelir artırıcı önlemlerin bulunup hayata geçirilmesinden sorumlu olacak Kamu Maliyesi ve Dönüşüm Ofisi'nin de kurulacağını belirterek "Kamuda alışık olduğumuz işleyişten farklı olarak bakanlıklar arası ekip kurarak birlikte çalışılmayı da sağlayacak. Sürece öncülük edilecek yol haritaları hazırlayacak.

Performans göstergeleri hazırlayıp raporlayacak. 76 milyar lira tasarruf ile yetinmeyecek kamuda gereksiz kullanım israfı önlemek, gelirleri artırmak için bir çok yapısal reformu geliştirecek ve uygu-

Bütçe açığı beklentisi 72.1 milyar lira *(milyar TL)*

	2018 bütçe hedefi	2018 revize	2019
Gider	762.7	821.8	961.0
- Faiz hariç	691.0	745.4	843.7
- Faiz	71.7	76.4	117.3
Gelir	696.8	749.6	880.4
- Vergi	599.4	630.5	756.5
Bütçe açığı	-65.9	-72.1	-80.6
Faiz dışı fazla	5.7	4.3	36.7

Her üç ayda bir YEP'in adımları denetlenecek. YEP'te bu yıl büyüme öngörüsü yüzde 3.8'e çekilirken, 2019'da yüzde 2.3 büyüme bekleniyor.

Türkiye'nin temel ekonomik büyüklükleri

	2017	2018	2019	2020	2021
Enflasyon (%)	11.9	20.8	15.9	9.8	6.0
Büyüme (%)	7.4	3.8	2.3	3.5	5.0
Cari işlem /GSMH (%)	-5.6	-4.7	-3.3	-2.7	-2.6
Milli Gelir (milyar dolar)	851	763	795	858	926
Kişi başına gelir(dolar)	10.602	9.385	9.647	10.292	10.973

Bütçe açığının milli gelire oranı	(%)	Faiz dışı fazla milli gelire oranı	(%)	Cari açığın milli gelire oranı	(%)	İşsizlik oranı	(%)
2018	1.9	2018	0.1	2018	4.7	2018	11.3
2019	1.8	2019	0.8	2019	3.3	2019	12.1
2020	1.9	2020	1.0	2020	2.7	2020	11.9
2021	1.7	2021	1.2	2021	2.6	2021	10.8

layarak mali sonuçlara verimlilik olarak yansımasını sağlayacak. 76 milyar liralık tasarrufun ise 31 milyar lirası harcamalardan, 13.7 milyar lirası yatırımdan, 10.1 milyar lirası teşviklerden, 2.5 milyar lirası sosyal güvenlikten, 2.7 milyar lirası mal ve hizmet alımlarından gelecek. Gelir artırıcı 16 milyar liralık tedbirlerle rakam 76 milyar liraya ulaşacak" diye konuştu.

Büyük Vergi Veri Analiz Merkezi

Bakan Albayrak, taşınmaz değerleme sistemini kurarak gayrimenkul envanterini tamamlayarak, tapu harçları ve emlak vergilerini gerçek ve adil değerleri üzerinden alacaklarını belirterek vergi prim ve diğer kamu alacaklarına ilişkin yeniden yapılandırma sürecinin bu dönemde kesinlikle hayata geçmeyeceğini vurguladı. Bakan Albayrak, şunları kaydetti: "Ayrıca süreçleri etkin yönetmek için bakanlığımız bünyesinde Büyük Vergi Veri Analiz Merkezi'ni kuruyoruz. Bu merkez, farklı veri kaynaklarını toplayarak vergideki kayıt dışı alanları somut bir şekilde tespit ederek üzerine gidecek. Ayrıca, ileri analitik yöntemleri kullanarak tahsilat ve denetim süreçlerindeki etkinliğimizi çok daha ileri düzeye taşıyacağız" dedi.

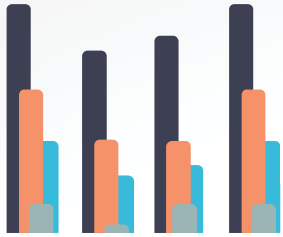
"Mali durum tespit çalışması başlatacağız"

Bakan Albayrak, YEP'in açıklanmasının ardından bir televizyon kanalına katılarak değerlendirmelerde bulundu. Bakan Albayrak, pazartesi günü bankalarda yeniden yapılandırmanın başlayacağını belirterek, "Spekülatif süreç bilançolara ciddi bir tahribat yaptı. Bunun direkt olarak bankacılık sektörüne etkisi oldu, oluyor, olabilir. Sağlıklı bir ekonomi için sağlıklı bir reel sektör lazım. Mali durum tespit çalışması başlatacağız. Biz bir resmi doğru okuyacağız ki doğru aksiyon alalım" dedi.

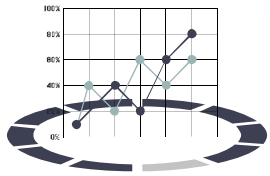
Bakan Albayrak ayrıca YEP'te yer alan eylemlerin üçer aylık dönemlerde takip edileceğini de söyledi.

BEŞ TEMEL ALANDA YAPI TAŞLARI

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Yeni Ekonomi Programı'nı açıklarken şu konulara değindi:

İSTİHDAM: 2020 yılı sonrası işsizlik azalacak ve yüzde 10.8 seviyelerine ulaşacak. Program döneminde ilave istihdama Türkiye güçlü şekilde devam edecek. 2021 yılına kadar 2 milyon yeni istihdam oluşturmuş olacak.

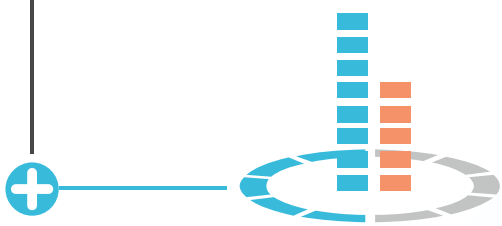

ENFLASYON: Çok yakında paylaşacağımız enflasyonla topyekün mücadele programını hayata geçireceğiz. TÜFE bazlı düzenleme, tedarik zinciri, ürün izleme mekanizması gibi bir çok aksiyonla 2020 sonunda tek haneye inen enflasyonu 2021'de 6'ya indireceğiz.

KAMU MALİYESİ: 2002'den bu yana gösterilen başarının en önemli etkeni kamu maliyesindeki sıkı duruştu. Sadece 2019 yılında 76 milyar lira tasarruf yapacağız. İhalesi yapılmamış veya daha başlamamış projeler askıya alınacak. Mega projeler doğrudan yabancı yatırım, uluslararası finansmanla hayata geçirilecek, kamu-özel işbirliği finansal açıdan verimli olmasına yönelik düzenlemelerle hayata geçirilecek. Vergi süreçlerinde önemli iyileştirmeler yapılacak ve bunun ötesinde etkinliği kalmamış olan istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli kaldıracağız.

BANKACILIK VE REEL SEKTÖR: Son dönemdeki ekonomik zorluklar nedeniyle reel sektör firmalarımız birçok farklı alanda problemler yaşıyor. Bankacılık sektörümüzün güçlü yapısını sürdürmesini ve reel sektörümüzü finanse etmeye devam etmesini temin etmek bu programın en önemli önceliklerinden. Bunu sağlamak istihdamın devamı ve vergi gelirlerinin güvence altına alınması için kaçınılmazdır. Bu nedenle bankaların güncel mali yapılarını ve aktif kalitelerini tespit etmek için hızlı bir şekilde mali bünye değerlendirme çalışmalarını başlatıyoruz. Bu çalışmaların sonuçlarına göre, gerekli görüldüğü takdirde bankacılık sektörünün mali yapısını güçlendirecek ve böylece reel sektörün uygun maliyetlerle krediye erişimini ve mevcut kredilerinin yeniden yapılandırılmasını temin edecek, dünya örneklerine ve ülkemizin geçmiş tecrübelerine dayanan kapsamlı bir politika setini devreye sokacağız.

CARİ AÇIK: Cari açığın düşürülmesi için ilaç, ara ürün, kimya, petro kimya, enerji, makine ve teçhizat ile yazılım sektörleri bu mücadelenin öncelikli yatırım alanlarından olacak. Teknoloji ve Ar-Ge yatırımları, kamu özel ortaklığıyla farklı şekillerde hayata geçirilecek. Yüksek teknoloji endüstri üretim bölgeleri, 20 biyo-teknolojik ilacın üretim alt yapısının kurulması, petrokimya kümelenmeleri gibi yatırım projelerinin yanında ihracat ana planıyla birlikte bu süreci destekleyeceğiz.

Türkiye'nin üç ülkeye açılan penceresi: IĞDIR

Türkiye'nin üç ülke ile sınırı bulunan tek ili konumundaki Iğdır verimli toprakları ve gelecek vadeden sanayisi ile dikkat çekiyor. Anadolu'nun ikinci Çukurovası niteliğinde olan kent üç sınır kapısının aktif olarak kullanılamaması yüzünden ticaretten istediği payı ise alamıyor.

Fotoğraflar: Iğdır TSO

Üç sınır kapısından bir tek Dilucu Sınır Kapısı aktif olmasına rağmen Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği'nin 2017 rakamlarına göre bölgede Elazığ'dan sonra en iyi ihracat rakamlarına sahip kent olan Iğdır, bölge ülkeleri ile ticareti artırarak, ülke ekonomisine katkıda bulunmayı hedefliyor. Iğdır Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Kamil Arslan da "Iğdır'ın Marka Kent olarak öne çıkması için üç sınır kapısının aktif olarak çalışması gerekmektedir. Bu sayede ilimiz, bölge ve ülke ekonomisinin kalkınmasına öncülük edecektir" diye konuşuyor.

Arslan, "Son olarak 23 ilde açıklanan Cazibe Merkezleri çağrısı ilimiz ve bölge için bir umut olmuştur. Halen hayata geçemeyen Cazibe Merkezleri projesini bölge halkı heyecanla beklemektedir. Bu bağlamda imtiyazlı teşvik uygulamaları ile harmanlanacak paketin bölgeye ve ilimize can suyu olacağı kanısındayım. Böylece ilimizdeki yatırım teşvik edici olup istihdam artacaktır" görüşlerini dile getiriyor.

"ÜÇ SINIR KAPISININ DA AKTİF OLARAK ÇALIŞMASI GEREKİYOR"

Iğdır Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Kamil Arslan "Iğdır'ın Marka Kent olarak öne çıkması için üç sınır kapısının aktif olarak çalışması gerekmektedir. Bu sayede ilimiz, bölge ve ülke ekonomisinin kalkınmasına öncülük edecektir" diye konuştu.

Iğdır Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Kamil Arslan, "Iğdır'ın stratejik konumu, ticaret kültürünün gelişmişliği, üniversitenin faaliyetleri, iklim ve toprak koşulları, gelişen imalat sanayi, enerji kaynaklarının gelişme potansiyeli ilimiz açısından önemlidir" dedi.

Iğdır Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Kamil Arslan sorularımızı yanıtladı.

Iğdır'ın ticari hayatı hakkında bilgi verebilir misiniz? Kentin en önemli sorununu öğrenebilir miyiz?

İran sınırında Borualan, Ermenistan sınırında Alican, Azerbaycan sınırında Dilucu sınır kapıları ile Türkiye'nin üç ülkeye açılan penceresi konumunda olan Iğdır ve çevresi, tarih boyunca birçok medeniyete de ev sahipliği yapmıştır. Bu özelliği günümüze kadar devam etmiş, demografik farklılığı mozaik etkisi yaparak, kentin bölgede pozitif farklılık göstermesini sağlamıştır. TÜİK'in 2015 İllerin Yaşam Endeksi güvenlik sıralamasına göre Türkiye'nin en doğusu olmasına rağmen en güvenilir 10 ili arasında yerini alması Iğdır'ın hakkında da olumlu bir imaj uyandırmaktadır. Huzur kenti olan Iğdır, İpek Yolu'nun önemli bir durağı olarak günümüzde ise Aras Nehri'nin suladığı Iğdır Ovası'yla Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki en önemli tarım alanları arasında yer almaktadır.

"Türkiye'nin ikinci Çukurovası'yız"

Iğdır 118 bin 525 hektar tarım alanı ile de hepimizin coğrafya kitaplarından hatırladığı gibi Türkiye'nin ikinci Çukurovası unvanını da taşımaktadır. Iğdır bu kadar stratejik bir yerde verimli topraklarıyla Türkiye'nin ikinci Çukurova'sı olmasına rağmen gereken yerde değildir.

2023 hedeflerimizin başında Iğdır'ın Marka Kent olarak öne çıkması için; üç sınır kapısının aktif çalışması ile ilimiz, bölgemiz ve ülke ekonomimizin kalkınmasına öncülük yapmak gelmektedir.

"Iğdır Organize Sanayi Bölgesi yatırımcıları bekliyor"

Yatırım, il ve bölge düzeyinde pozitif koşulların bir araya gelmesi neticesinde ortaya çıkan bir durumdur. Tıpkı bir zincir gibidir. Eğer zayıf halka olursa bir çok imkân ve potansiyel olsa da fazla bir gelişme imkânı sağlanamayacaktır. Iğdır için de geçmişten günümüze şartlar olumlu olarak teşekkül etmekte, zaman içerisinde özellikle yatırımcıya dönük olarak ilimizin alt yapı koşulları daha da ileriye taşınmaktadır.

OSB'nin yatırıma hazır hale gelmesi bölgede hammadde kaynaklarının işlenerek ihracata yönelimi açısından önemli bir aşamanın kaydedildiğini göstermektedir. Ayrıca ilimizde Şehit Bülent Aydın Havalimanı'nın faaliyet göstermesi yurt içi ulaşım olanaklarını artırmakla birlikte sınır ili olması nedeniyle İran ve Nahcivan'dan gelen turistlerin yurt içi transferlerine de aracılık etmektedir. Bu doğrultuda Iğdır'ın stratejik konumu, ticaret kültürünün gelişmişliği, üniversitenin faaliyetleri, iklim ve toprak koşulları, gelişen imalat sanayi, enerji kaynaklarının gelişme potansiyeli ilimiz açısından önemlidir.

Odamızın da yer aldığı müteşebbis heyeti ile Iğdır Organize Sanayi Bölgesi TRA-2 Bölgesi'nin en önde gelen organize bölgesi olmakla birlikte, 105 parselin 19 adeti üretimde olup 44 parsel ile ilgili proje ve inşaat çalışmaları devam etmektedir .

> *"Güneş enerjisinden elektrik üretimi için son derece uygun bir coğrafyaya sahibiz."*

Kars–Iğdır Bakü Tiflis Demiryolu Hattı'nın boşaltım merkezlerinin Iğdır OSB içerisinden geçmesi ve Odamızın girişimleri ile iç gümrüğün Iğdır OSB içerisinde yer alacak olması organize sanayi bölgesi için umut vericidir.

Dünyada bölge ve ülkeler tarih boyunca stratejik konumuyla dikkat çekmiştir. Bu doğrultuda değerlendirecek olursak Iğdır iklim özellikleri bakımından, Anadolu'nun Çukurovası niteliğinde olup Türkiye'nin üç ülke ile sınırı bulunan tek ili olma özelliğine sahiptir. Bu ülkeler Ermenistan, Azerbaycan ve İran'dır. Hali hazırda aktif olarak çalışan ve 2015 yılında TOBB tarafından modernize edilen ilin en güzel sınır kapısı olan Dilucu Sınır Kapısı faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu vesile ile Sayın TOBB Başkanımız M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve TOBB Yönetim Kurulu'na kentim adına teşekkürlerimi iletmeyi bir borç bilirim.

Iğdır sınır ili olması hasebiyle önemli bir ulaşım koridoru üzerinde yer almaktadır. Iğdır-Nahçıvan ve Iğdır-Doğubayazıt yolları yoğun olarak kullanılmaktadır. Uygun iklimi nedeniyle yollar dört mevsim ulaşıma açıktır. Bu bağlamda Nahçıvan ve İran'dan gelen turistlerin alışveriş yapmaları ilimiz ekonomisine katkı sağlamaktadır. Dolayısıyla komşu ülkelerle kültürel bağları bulunan Iğdır, ticaret hacmini artırma potansiyeline sahiptir. Bu çerçevede değerlendirdiğimizde ilimiz önemli bir kavşak noktası olarak dikkat çekmekle birlikte ulusal ve uluslararası ulaşım ağına haizdir. Üç sınır kapısından tek Dilucu Sınır Kapısı aktif olmasına rağmen Doğu Anadolu İhracatçılar Birliği rakamlarına göre ilimiz bölgede 2017 verilerine göre Elazığ'dan sonra en iyi ihracat rakamlarına sahiptir. 1992 yılında il olan Iğdır, 2012 yılında ihracatını 105 milyon dolara kadar çıkarmıştır.

"Bölgenin en çok TIR filosuna sahip kentiz"

Lojistik sektöründe iyi bir yer edinmiş, bölgenin en çok TIR filosuna sahip ili olarak Odamız tarafından alındığı dönemde 15 Odada olan TIR karnesi verme yetkisini de almıştır. Ancak üç sınır kapımızın aktif kullanılamaması, sınır ticareti kapsamındaki imtiyazların artırılmaması gibi nedenlerle sınır ticareti gerilemiş ilimiz gereken payı alamamıştır.

Bizim gibi kalkınmada öncelikli sınır illerinde sınır kapılarının aktif çalışması hem ilin hem ülkenin ekonomisi için önemlidir.1983 yılından beri fiilen açık olmasına rağmen aktif kullanılamayan Borualan Sınır Kapısı ilimizin olmazsa olmazlarındandır. Çeşitli platformlarda İran tarafı ile bir araya gelinmiş, Türk tarafının olumlu görüşü olmasına rağmen İran tarafının güvenlik gibi sebepleri ileri sürmesi nedeniyle Borulan Sınır Kapısı açılmamış ve ilimizin kanayan yarası olmuştur.

> *"İran' dan gelen turistlerin alışveriş yapmaları ekonomimize katkı sağlıyor."*

"Teşvik sistemi firmalara önemli fırsatlar sağlıyor"

Iğdır, tarihte İpek Yolu'nun önemli bir durağı olarak Kafkasya, Orta Asya ve Türki Cumhuriyetleri'ne açılan bir yüzü olmuştur. İhracatımızın 2023 hedeflerine ulaşmasında aktif çalışan sınır kapılarının önemi tartışmasızdır. Bacasız fabrikalarımız olan sınır kapıları ilimizin kalkınmasında çok büyük önem arz etmektedir.

Teşvik, hibe veya destek veren kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri de bölgesel kalkınma aktörleri olarak önem arz etmektedir. Bu noktada Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren DAP, KOSGEB ve SERKA bölgede kalkınmaya dönük destekler vermekte ve ilimizde gerek kamu gerekse KOBİ düzeyinde bu desteklerden faydalanmak için azami gayret göstermektedir. Bunların yanı sıra 15 Haziran 2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren teşvik sistemi ilimizde yatırım yapacak firmalara önemli fırsatlar sağlamaktadır. Teşvikler kapsamında özellikle 6. Bölge teşviklerine (Iğdır kapsam dahilinde) değinmek istiyorum. Çünkü bölgesel teşviklerde en avantajlı imkânlar 6. Bölge teşvikleriyle sağlanmaktadır. Bunlar arasında vergi istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta pirimi işveren hissesi desteği, gelir vergisi stopajı, sigorta pirimi işçi hissesi desteği, faiz desteği ve yatırım yeri tahsisini içeren destek unsurları mevcuttur. 2018 yılı itibariyle değerlendirmek gerekirse geçen altı yıllık süre zarfında bilhassa bölgesel teşviklerin yatırımcıların ilgisini çektiğini ifade edebiliriz.

"Cazibe Merkezleri bölge için umut oldu"

Son olarak 23 ilde açıklanan Cazibe Merkezleri çağrısı ilimiz ve bölge için bir umut olmuştur. Halen hayata geçemeyen Cazibe Merkezleri projesini bölge halkı heyecanla beklemektedir. Bu bağlamda imtiyazlı teşvik uygulamaları ile harmanlanacak paketin bölgeye ve ilimize can suyu olacağı kanısındayım. Böylece ilimizdeki yatırım teşvik edici olup istihdam artacaktır.

Iğdır'da mevcut tarım ve imalata dayalı sanayi yatırımları olarak; yapı malzemeleri (Hazır beton, boya, yapı kimyasalları, PVC-ahşap kapı ve pencere, bims vb.), plastik, metal ürünler (çöp konteyneri, saç,

tarım aletleri, tel), asansör imalatı, deterjan gibi kimyasal ürünler, makine-teçhizat, gıda ve içecek (meyve suyu ve konsantresi, salça, konserve, ayran) alanlarda firmalar faaliyet göstermektedir. Bunların yanı sıra hazır giyim ve konfeksiyon da ilimizde önemli yatırım alanlarından birisidir. İlimizde OSB'nin alt yapı sorunları giderilmiş olup yatırımların daha da ivme kazanması öngörülmektedir. Bu anlamda BOTAŞ tarafından OSB'ye doğalgaz hattı çekilmiştir. Ayrıca yapılan çalışmalar neticesinde içme ve kullanma suyu deposu, kanalizasyon, güvenlik duvarı, güvenlik kamerası gibi olanaklar da sağlanmıştır.

"Iğdır Üniversitesi ile işbirliği yapıyoruz"

Iğdır'da iklim koşullarının uygun olmasından ötürü pamuk yetişebilir. Verimli tarım arazileri sayesinde Iğdır Ovası'nda kayısı, kiraz, karpuz, domates gibi meyve ve sebze yetiştiriciliği yapılmaktadır. Özellikle pamuk ve kayısı il için bilinirliği yüksek ürünlerdir. Ancak bu farkındalığın artırılması gerektiğinin de bilincindeyiz. Bu nedenle Odamız birçok üründe coğrafi işaret çalışmalarına başlamıştır.

Üniversitelerin varlığı bir ili kendi iç dinamikleriyle harekete geçirmek açısından önemli argümanlardan birisidir. Iğdır Üniversitesi 2008 yılında kurulmuş olup, Iğdır'a 11 Km. mesafededir. Hali hazırda yedi fakültenin yanı sıra enstitüler ve yüksekokul, meslek yüksekokulları ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Odamız ve Iğdır Üniversitesi birçok etkinlik ve projede bir araya gelmiştir. Odamız lojistik sektörü ile ilgili olarak Iğdır Üniversitesi ile yürütmüş olduğu Avrupa Birliği Projesi ile ilin lojistik sektöründeki personel açığına destek vermiş olup, 240 saat eğitim ile 100 adet ara eleman sektöre hazır hale getirilmiştir. Ayrıca TRA-2 Bölgesi'nin en fazla proje desteği alan Odamız projeler ile çeşitli konularda eğitim vermiş, üyelerimizin Endüstri 4.0'dan iletişim ve girişimcilik gibi çeşitli konularda üyelerimizin hizmetinde olmuştur.

> *"Teşvik sistemi ilimizde yatırım yapacak firmalara önemli fırsatlar sağlıyor."*

"Oda olarak birçok ilke imza attık"

TRA-2 Bölgesi'nin ilk akredite Odası olup ilimiz adına farkındalık yaratıp Iğdır'ın Marka Kentler arasına girmesini hedeflemekteyiz. Bunu yapabilmenin yolu ise Iğdır'ı tüm değerleriyle ifade etmek ile olacaktır. Buna ilk önce güçlü bir ticaret Odası ile başlanması gerektiği bilinciyle 2010 yılında 3001 metrekare üzerine inşaatına başlanan beş kat ve 4 bin m2 kullanım alanı olan Iğdır Ticaret ve Sanayi Odası hizmet binası çalışmaları ile start verdik. 2012 yılından beri yeni lokasyonda ve görkemli bir Ticaret ve Sanayi Odası ile üyelerimize ve ilimize gelecek olan yatırımcılara ev sahipliği yapmanın haklı gururunu yaşamaktayız. Amacımız güçlü ve etkin Odasıyla Iğdır'a yatırımları çekebilmekti. TOBB camiasının örnek binalarından olan Odamız, hizmet merkezi olarak görev yapmaktadır. Bünyesinde bulunan kurum ve kuruluşlar üyelerimizin birinci derecede ihtiyaç duyduğu kurumlar arasından seçilmiştir. Bölgenin 2008 yılından beri TS EN ISO 9001-2008/2015 belgesine ilk sahip olan Odamız 2017 yılında TS EN ISO 10002-2014 Belgesi ile yine bölgede bir ilke imza atmıştır. Odamız 300 kişilik konferans salonu 100 ve 50 kişilik toplantı salonları, 570 metrekarelik sergi salonu ile üyelerimiz için hazırlanmış üye ofisi ile bölgede farklı bir vizyonda hizmet vermektedir. Iğdır'ın Marka Kent olması için sahip olduğu hazineleri iyi değerlendirmesi, bu değerleri iyi hizmet, yüksek kalite ve güven olgusu ile birleştirmesi gerekiyor.

"En fazla güneşlenme süresine sahip ikinci kentiz"

Dünya hızlı bir şekilde yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmektedir. Iğdır, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın hazırladığı Güneş Enerjisi Potansiyeli Atlası'nda

Türkiye'nin en fazla güneşlenme süresine sahip ikinci ili olmasına rağmen ne yazık ki fizibil iller arasında gösterilmemiştir. Atlasın ağırlıklı olarak rakım ve enlem kıstaslarını dikkate alması ve meteorolojik değerleri (yağmurlu gün sayısı, kar kalınlığı vb.) çok fazla dikkate almadan hazırlanması nedeni ile genel olarak yüksek rakımlı ve güneyde yer alan iller söz konusu atlasa göre en fazla potansiyeli olan iller olmuştur. Bu sebepten ötürü Iğdır haritada düşük potansiyel anlamına gelen mavi renkle gösterilirken 1 MW üstü güneş enerjili elektrik santrali kurmak isteyen yatırımcılara da üretim lisansı verilen 38 il arasında maalesef yer almamıştır.

Odamız ve SERKA ortaklığında 2015 yılında "Meteorolojik Ölçüm ve FV Güneş Elektriği Yaygınlaşıyor Iğdır Yeşil Enerjiye Geçiyor" projesi ile ilimizde güneş enerjisi ve güneş enerjisi ile ilgili yatırımlarda farklılık yaratmış; akabinde SERKA tarafından 2016 yılında "Iğdır ve FV Güneş Elektriği Güneş İlk Iğdır'dan Doğar" adlı üç farklı iklim senaryosuna göre hazırlatılan rapor ile Iğdır'ın potansiyelinin 1391 ile 1881 kWh/m^2-yıl arasında değiştiği yaklaşık 10 farklı yöntemle tespit edilmiştir. Ortalama değer ise 1636 kWh/m^2-yıl olarak tespit edilmiştir. Almanya'da 1350 kWh/m^2-yıl değeri ile güneş enerjisi santrallerinin kurulduğu düşünülürse Iğdır'ın bu değerlerin çok üstünde olduğu görülmektedir. Iğdır, güneş enerjisinden elektrik üretimi için son derece uygun bir coğrafyaya sahiptir. Iğdır'ın düşük potansiyelli gösterilmesine karşı gerekli çalışmalar, rapor Türkçe ve İngilizce hazırlanmış olup ilgili Bakanlıkların ve kurumların dikkatine sunulmuştur.

Bu raporun amacına ulaşması ilimizin yatırım envanteri açısından büyük önem arz etmektedir.

Coğrafi işaretli ürünler konusundaki çalışmalarınızı öğrenebilir miyiz?

Iğdır kayısısı ile ilgili 01/11/2017 tarihli ve C2017/170 başvuru numaralı menşe adı olan Iğdır Kayısısı, Türk Patent kurumu tarafından 02/05/2018 tarihinde 2018/28 sayılı resmi Türk Patent ve Marka kurumu Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün bülten ile ilana çıkmıştır. Çok yakında Tescil Belgesi'ni alacağımız Iğdır Kayısısı için Iğdır Belediyesi ile ortak protokol kapsamında Iğdır Kayısısı'nın ilimizde yetiştirildiğine dair totemler yaptırılmış, Iğdır'a ilk defa gelen insanlarda bir farkındalık yaratılmaya çalışılmıştır. İlimizin yöresel yemekleri Taş Köfte'yi Odamız adına tescil ettirmiş, yine yöresel yemeklerimiz olan Bozbaş ve Omaç Aşı ile ilgili başvurularımız yapılmış, süreç takip altındadır. Odamız olarak uzun süredir ilimizde üretilmeyen 2016 yılından beri tekrar üretilmeye başlanan pamuk ile ilgili çalışmalara da önümüzdeki günlerde başlamayı hedeflemektedir. Ülkemiz için stratejik öneme sahip olan pamuğun yaygınlaştırılması hem ülkemiz hem de çiftçilerimiz için önemlidir.

"Pamuğun yaygınlaşması ile daha çok yatırımcı gelecek"

Iğdır'da pamuk üretiminin yaygınlaşması; pamuk ve tekstil sanayinin ilimize gelmesi ve istihdam demektir. Çünkü hammaddeyi bulan yatırımcı o hammaddeyi işlemek için fabrikasını kurarak istihdama katkı sağlayacaktır. Iğdır'da yetişen pamuk, lif bakımından kaliteli olduğundan pamuğu Iğdır Ovası'nda yaygınlaştırmamız ve yatırımcıların ilimize gelmesi için cazip bir rekolteye ulaşmamız yönünde Tarım İl Müdürlüğümüzün çalışmaları başlamış, Odamızın girişimleri ile Iğdır Pamuğu tescili çalışması yapılacaktır. Böylece 6. Bölge'deki tekstil desteği için ilimize yatırımcıların gelmesi sağlanacaktır.

> *"23 ilde açıklanan Cazibe Merkezleri çağrısı ilimiz ve bölge için bir umut olmuştur."*

Ayrıca TOBB Başkanımız Sayın M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun Türkiye'nin başarı hikayelerinden biri olduğunu dile getirdiği YÖREX Fuarı'na her yıl katılarak ilimizin değerlerinde farkındalık yaratmayı başardık Anadolu'nun ruhunun sergilendiği YÖREX'de Odamız yöresel ürünleri tanıtmayı kendine misyon edinmiştir. Çeşitli platformlarda tanıtım çalışmalarına devam edecektir.

Cumhuriyet'in 100. yılı olan 2023 tarihinde nasıl bir kent hayal ediyorsunuz?

Ülkemizde huzurun, refahın ve zenginliğin arttığı günlerin olması hepimizin temennisidir. Iğdır olarak ekonomik ve sosyal alanda önemli bir Marka Kent olmak için çıktığımız bu yolda; ilimizin üç ülkeye özel durumunun hakkının verildiği, ekonomisi güçlü, refah düzeyi artmış Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ilkelerine bağlı olarak, Hükümetimizin açıklamış olduğu 2023 hedefleri dahilinde sınır ili olarak çeşitli imtiyazlardan yararlanıp, Borualan Sınır Kapısı'nın aktif bir şekilde kullanıldığı, teşvik uygulamalarında bölgesel farklılıkların önde tutulduğu, bölge insanın yaşam standardının arttığı, yeni yatırım ve fabrikaların açıldığı, yenilenebilir enerji ile ilgili yatırımların olduğu bir il hayal ediyoruz.

Borualan Sınır Kapısı'nın açılması ile ilimiz özel idaresi ile projesini hazırladığımız TIR parkı projesinin hayata geçtiği, alışveriş merkezi ve fuar alanın açıldığı bir il olarak 2023 yılına hazır olmak Iğdır'ın ve Odamızın başlıca hedefleri arasındadır.

"KÜMELENME" KİMYA SEKTÖRÜNE İVME KATAR

Hazırlayan:
İSHAK SEVGİN

KİMYA SANAYİİNİN GLOBAL TİCARETTEN DAHA FAZLA PAY ALMASI İÇİN ÇİN'DEKİ GİBİ "KÜMELENME"YE YÖNELMESİ GEREKİYOR. SEKTÖR TEMSİLCİLERİ, 35 YIL ÖNCE DÜNYA KİMYA SEKTÖRÜNDE SÖZ SAHİBİ OLMAYAN ÇİN'DEKİ HIZLI GELİŞİMİ, ÜLKENİN DENİZ KENARINDA KURDUĞU VE SAYISI 20'Yİ BULAN MEGA ÖLÇEKLİ KİMYA KÜMELENMESİNE BAĞLIYOR.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

16.1
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2017 YILINDA GERÇEKLEŞTİRDİĞİ İHRACAT TUTARI

18
MİLYAR DOLAR
BU YIL SONUNDA GERÇEKLEŞECEĞİ TAHMİN EDİLEN İHRACAT TUTARI

73
MİLYAR DOLAR
TÜRKİYE'NİN 2017 YILI KİMYA VE MAMÜLLERİ İTHALAT TUTARI

Türkiye'nin stratejik öneme sahip sektörlerinden olan kimya, pek çok sektöre ara mal ve hammadde temin eden bir sanayi dalı olarak, gerek üretim, gerekse dış ticaretiyle yurt ekonomisine kayda değer oranda katkı sağlıyor.

Ortalama yıllık cirosu 120 milyar TL olan ve yaklaşık 300 bin kişiye istihdam sağlayan kimya sektörü, Türkiye'nin hedeflerine ulaşmasına katı sunacak sektörlerin başında geliyor. 2017 yılında gerçekleştirdiği 16.1 milyar dolarla ülkenin en çok ihracat yapan üçüncü sektörü konumunu koruyan kimya sanayii, ihracat birim fiyatı bakımından ise henüz istenilen seviyede değil.

Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği'nden (TKSD) alınan verilere göre, 2017 yılında Türkiye kimya sanayiinde kilogram başına ihracat kimyasal ürünlerde 0.77, eczacılık ve ilaç ürünlerinde 19.40, plastik ve kauçuk ürünlerinde ise 3.09 şeklinde gerçekleşti. Söz konusu dönemde toplam 1.30 dolar olan kilogram başına ihracatın orta vadede 1.80 dolara çıkarılması planlanıyor.

Sektörde, kilogram başına ihracat fiyatının oldukça düşük olduğuna dikkat çeken sektör temsilcilerine göre, güçlü ve yenilikçi bir yatırım iklimi yakalanmasıyla 2030'a kadar kilogram başında ihracatta Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki fark kayda değer oranda kapanacak. İhraç birim fiyatın artması noktasında öncelikle üretilmeyenin üretilerek, rekabette avantajın elde eldilmesi gerektiğine vurgu yapan sektör temsilcileri, bunun için üniversite-sanayi işbirliği ile nitelikli kimya mezunlarına ihtiyaç olduğunu belirtiyor. Ayrıca en az iki adet limanı olan kimya endüstri bölgesinin kurulması gerektiğini kaydeden sektör temsilcileri, ihracat birim fiyatının artılması adına sektör olarak kamudan yeni sanayi yatırımların hızlandırılmasını, doğru lokasyonda kümelerin kurulmasını, Ar-Ge ve tüm teşvik desteklerinin artırılmasını beklediklerini söylüyor.

Ar-Ge harcamaları arttı fakat yeterli bulunmuyor

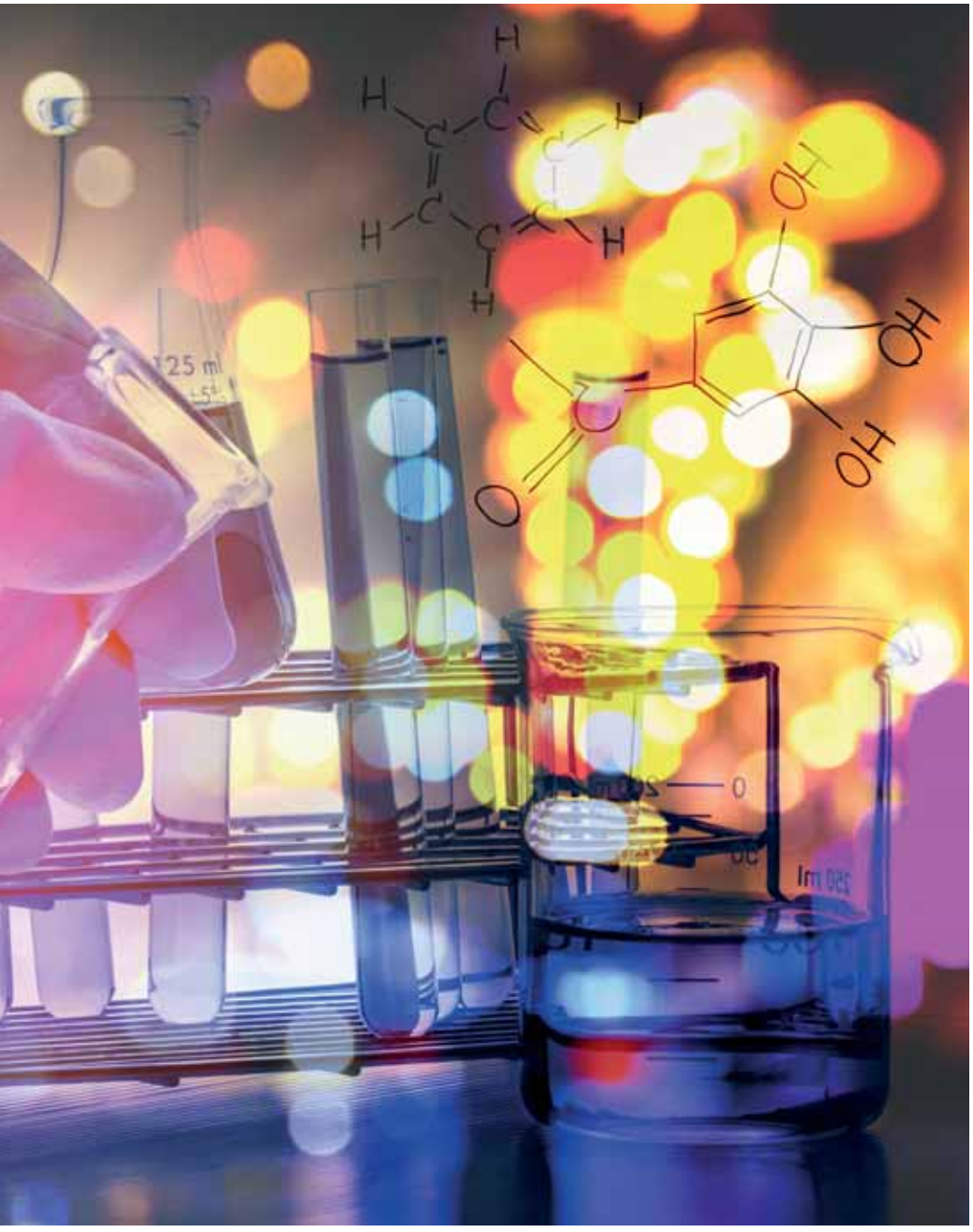
Son dönemde Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarını hızlandıran yerli üreticiler, söz konusu çalışmalarla yaratacakları yüksek katma değerli ürünlerle hem küresel pazarlardaki rekabet edebilme güçlerini hem de kârlılıklarını artırmayı planlıyor. TKSD'den alınan verilere göre, Türkiye kimya sanayiinde Temmuz 2018 yılı itibarıyla 110 firma Ar-Ge merkezi olma hakkı kazandı. Bugün itibarıyla kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatında 64, eczacılık, tıbbi kimyasal ve bitkilsel ürün imalatında 30, kauçuk ve plastik ürün imalatında ise 16 firma, toplam 9 bin 734 çalışan ile Ar-Ge çalışmalarına devam ediyor. 2016 yılında, 2015'e göre yüzde 19.5 artış kaydeden Türkiye'nin Gayri Safi Yurtiçi Ar-Ge harcaması, yaklaşık 24.6

Türkiye kimya sektörünün yıllar itibarıyla ihracatı

Yıllar	Miktar (Milyon ton)	Değer (Milyar dolar)
2013	14.1	17.5
2014	15.4	17.9
2015	17.2	15.4
2016	16.4	14.0
2017	18.2	16.1
*2018	9.0	8.4

*2018 yılı verileri Ocak-Haziran dönemine ait
Kaynak: İKMİB

Ülke gruplarına göre Türkiye kimya ihracatı-2017

Ülke Grupları	Türkiye İhracatından Aldıkları Pay (%)
Avrupa Birliği	36
Yakın ve Ortadoğu Asya	23
Diğer Avrupa ülkeleri	12
Kuzey Afrika	8
Diğer Asya ülkeleri	7
Diğer ülkeler	14

Kaynak: İKMİB

milyar TL'ye çıktı. Böylece Gayrisafi Yurtiçi Ar-Ge Harcaması'nın GSYH içindeki oranı yüzde 0.88'den yüzde 0.94'e yükseldi.

Ar-Ge harcamalarında yaşanan artış olumlu olmakla birlikte, küresel kimya ticaretinde söz sahibi ülkelerden Çin, ABD, Japonya ve Almanya ile karşılaştırıldığında düşük kalıyor. TKSD verilerine göre, Türkiye'nin kimyasal ürünlerdeki Ar-Ge harcaması Çin'den 64, ABD'den 29, Japonya'dan 22, Almanya'dan 13 ve Güney Kore'den 10 kat daha az. Ancak Türkiye'nin kauçuk ve plastik ürünleri imalatı alanındaki Ar-Ge harcaması ise Çin'in 73, ABD'nin 47, Japonya'nın 37, Almanya'nın 16 ve Güney Kore'nin 11 kat daha fazla.

Daha kaliteli eğitimin verilmesi gerekiyor

Sektör temsilcileri, son dönemde Türkiye'nin gerek artan Ar-Ge harcamasını, gerekse artan Ar-Ge merkezi sayısını olumlu bulmakla birlikte Ar-Ge'deki başarının üretim, yenilikçi ve özel ürünler ile kârlılığa etki eden başarılı projelerin sayısı ve gelişim süresiyle ölçülmesi gerektiğini söylüyor. Türkiye'deki Ar-Ge merkezlerinin, hatta inovasyon çalışmalarının kârlılık, yeni ürün geliştirme ve rekabetçiliği kuvvetlendirmeye olan katkısının çok düşük olduğuna dikkat çeken sektör temsilcileri, bunun için öncelikle üniversitelerde, hatta liselerde daha kaliteli bir eğitimin verilmesi gerektiğini belirtiyor. Sektör temsilcileri, aynı zamanda öğrencilerin mezun olmadan sanayi şirketlerinde uzun süreli çalışma yürütmelerine imkan sağlanması gerektiğinin altını çiziyor.

Pek çok sektöre sağladığı ara mal ve hammadde teminin yanı sıra üretim ve ihracatıyla da stratejik sektörler arasında yer alan kimya sanayii, Türkiye'nin hedeflerine ulaşması noktasında en fazla katkı sunabilecek sektörler arasında bulunuyor.

İhracat miktarda yüzde 10.9 değerde yüzde 15.2 arttı

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamüller İhracatçıları Birliği'nden (İKMİB) alınan bilgilere göre, 2017 yılında Türkiye kimya sektörü ihracatı, 2016'ya göre miktarda yüzde 10.9, değerde yüzde 15.2 arttı. Söz konusu artış ile sektör miktarda 18.3 milyon ton, değerde 16.1 milyar dolarlık ihracat yaptı. 2017 yılında sektörün ithalatı ise miktar olarak 93.4 milyon ton, değer bakımından 73 milyar dolar şeklinde gerçekleşti. Bu dönemde en çok ihracat yapılan ülkeler ise sırasıyla Almanya, ABD, Mısır, İspanya, Irak, İtalya, İngiltere, Hollanda, Yunanistan ve İran oldu.

Alt sektörler bakımından ihracat performansını sürdüren Türkiye kimya sanayii, özellikle eczacılık ve ilaç ile plastik ve kauçuk alanında güçlü konumda bulunuyor. Bugün itibarıyla 10 milyon tonu aşan toplam üretimi, 40 milyar dolara yaklaşan cirosu, yaklaşık 5 milyar dolarlık doğrudan

ihracatı ve son 10 senede yıllık ortalama yüzde 10 büyümesi ile yurt ekonomisine olan katkısını her geçen yıl artıran Türkiye plastik sektörü, üretim kapasitesi bakımından Avrupa'da ikinci, dünyada ise altıncı sırada bulunuyor. Ancak sektör, kilogram başına yaklaşık 2.6 dolarlık ihracatıyla globalde 19'uncu sırada yer alıyor. Yaklaşık 150 ülkeye ihracat yapan Türkiye plastik sektörü, 2017 yılında 4.3 milyar dolarlık doğrudan ihracat gerçekleştirdi.

Kuzey Afrika ülkelerine ihracatta düşüş yaşandı

Başta Avrupa olmak üzere Afrika'dan Güney Amerika ve Uzakdoğu'ya kadar geniş bir coğrayfaya ihracat yapan Türkiye kimya sektörü, 2017 yılında ülke grubu bakımından, yüzde 36'lık pay ile en çok ihracatı Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştirdi. İKMİB'ten alınan verilere göre, 2017'de sektörün AB'ye ihracatı yüzde 12.1'lik artışla 5.8 milyar dolara çıktı. AB'yi 3.6 milyar dolar ve yüzde 13.8 artışla Ortadoğu Asya ülkeleri, 2.2 milyar dolar ve yüzde 18.2 artış ile diğer Avrupa ülkeleri takip etti. Bu dönemde Kuzey Afrika ülkelerine yönelik ihracatta yüzde 4.1'lik düşüş yaşandı. 2017 yılındaki ihracatı ile Türkiye'nin en fazla ihracat yapan üçüncü sektörü olma konumunu koruyan kimya sanayii, bu yılın Haziran ayında gerçekleştirdiği yaklaşık 1.4 milyar dolarlık ihracatıyla ülkenin en çok ihracat yapan ikinci sektörü oldu. İKMİB verilerine göre, bu yılın ilk yarısında ihracatını 2017'nin aynı dönemine göre artıran Türkiye kimya sektörü, miktarda 9 milyon ton, değer bakımından 8.4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Aynı dönemde sektörün ithalatı ise miktarda 39.2 milyon ton, değerde 34.2 milyar dolar oldu. Bu yılın ilk yarısında yaşanan ihracat artışını, katma değerin yanı sıra yeni pazaralara yönelik çalışmalara bağlayan sektör temsilcileri, yılın ilk yarısında yakalanan performansın devamı halinde sene sonunda 18 milyar dolarlık ihracatın gerçekleşeceğine dikkat çekiyor.

Çin, kimya ticaretinin yüzde 40'ına sahip

TKSD'den alınan verilere göre, 2005 yılında 1.6 trilyon Euro büyüklüğe sahip global kimya pazarı, 2015 yılında 3.5 trilyon Euro'ya ulaştı. Çin, yaklaşık 1.4 trilyon Euro ile global pazarın yüzde 40'ına hakim.

Çin'i sırasıyla 519 milyar Euro ile ABD, 148 milyar Euro ile Almanya, 136 milyar Euro ile Japonya ve 115 milyar Euro ile Güney Kore izliyor. Söz konusu ülkeler aynı zamanda en fazla kimya ihracatı yapan ülkeler arasında yer alıyor. Küresel kimya ihracatında ABD, 126 milyar Euro ile ilk sırada yer alırken, ABD'yi 100 milyar Euro ile Almanya, 97 milyar Euro ile Çin ve 52 milyar Euro ile Japonya takip ediyor. Türkiye kimya sektörü ise 3.5 trilyon Euro büyüklüğe sahip global kimya pazarından yaklaşık yüzde 1 pay alıyor. İhracat bakımından ise Türkiye'nin globaldeki sıralaması 14 ila 18 arasında değişiklik gösteriyor.

Petrolün tamamını ithal eden ve 35 yıl önce dünya kimya ve petrokimya sektöründe hiç söz sahibi olmayan Çin'deki hızlı gelişimi, ülkenin deniz kenarında kurduğu ve sayısı 20'yi bulan mega ölçekli kimya kümelenmesine bağlayan sektör oyuncuları, Türkiye'nin de Çin'dekine benzer bir yapılanma içine germesi gerektiğinin altını çiziyor. Türkiye'nin son derece stratejik bir lokasyonda yer almasına rağmen kimya sanayiinin gelişimi için şart olan limanlı endüstri kümelenmelerini zamanında kuramadığı için çok sayıda yerli ve yabancı yatırımcıyı kaybettiğini söyleyen sektör temsilcilerine göre kurulan firmalar ise ölçeklerini büyütme fırsatını yakalayamadı. Bugün itibarıyla Almanya'da 500'den fazla kişi çalıştıran firma oranın yüzde 68 olduğunu kaydeden sektör temsilcileri, söz konusu oranın Türkiye'de yüzde 1 olduğunu belirtiyor. Sinerjinin olmaması nedeniyle kârlılık ile büyümenin yetersiz kaldığını vurgulayan sektör temsilcileri, Türkiye'de yatırım ortamının süratle güçlendirilmesinin hayati önem taşıdığına dikkat çekiyor. Başta petrokimya olmak üzere Türkiye kimya sektörünün bir an önce en iyi sistemle şekillendirilmesi gerektiği noktasında hem fikir olan sektör temsilcileri, rekabetçiliği artıracak ve en fazla bir ila iki adet kümelenmenin kurulmasını talep ediyor.

“REKABET İÇİN KİMYA SANAYİİNİN YENİDEN PLANLANMASI GEREKLİ”

Haluk ERCEBER
Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği (TKSD) Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye'de yatırım ortamının süratle güçlendirilmesi ve başta petrokimya olmak üzere rekabetçi üretim için kimya sanayiinin yeniden planlanması gerekiyor.

Küresel ölçekte gelişmişliğin sembolü olarak kabul edilen kimya sektörü, globalde 2005'te 1.6 trilyon, 2015 yılında ise 3.5 trilyon Euro'luk pazara sahip. Türkiye kimya sektörü ise yaklaşık 42 milyar dolarlık geliriyle global kimya pazarından yüzde 1 civarında pay alıyor. Söz konusu 10 yıllık süreçte neredeyse iki katına varan büyüme, 2050 yılına kadar yaşanacak yüksek büyüme hızının bir göstergesi niteliği taşıyor. Petrolün tamamını ithal eden Çin, 35 yıl önce dünya kimya ve petrokimya sektöründe hiç söz sahibi değilken, 2015'te yaklaşık 1.4 trilyon Euro gelir ile küresel kimya ticaretinin yüzde 40'ına sahip oldu. Çin, kimya sektöründe bu hızlı gelişimini deniz kenarında kurduğu yaklaşık 20 adet mega ölçekli kimya kümesine borçlu. Ancak Türkiye, son derece stratejik bir lokasyonda yer almasına rağmen kimya sanayii için şart olan limanı bulunan endüstri kümelenmelerini zamanında kuramadığı için çok sayıda yerli ve yabancı yatırımcıyı kaybetti. Kurulmuş olan firmalar ise ölçeklerini büyütme fırsatını yakalayamadı. Bugün itibarıyla Almanya'da 500'den fazla eleman çalıştıran firma oranı yüzde 68 ve bu Türkiye'de yüzde 1. Kısacası sinerjilerin olmaması kârlılığı ve büyümeyi olumsuz etkiledi. Kimya sektörünün önde gelen uluslararası firmaları bir ülkeye yatırım amaçlı gittiklerinde; limanı ve tüm alt yapısı hazır bir lokasyonda yatırım yerine sahip olmak, yatırım yerinin mutlaka genişleme alanın olması, istenilen tüm hammaddelere erişim kolaylığı ve petrokimya ana hammaddelerinin boru hatlarıyla getirilebilmesi, yakınında finans merkezi, üniversite ve uluslararası havalimanı olması, devlet teşviklerinin güçlü bir cazibe yaratması gibi kriterler arıyor. Bu sebeplerle, Türkiye'de yatırım ortamının süratle güçlendirilmesi ve başta petrokimya olmak üzere rekabetçi üretim için kimya sanayiinin yeniden planlanıp kurulması gerekiyor.

Almanya, ABD, Hollanda, Çin, Singapur, Güney Kore gibi kimya üretiminde söz sahibi ülkeler, son 50 yılda güçlü liman ve kimya kümeleri kurarak ana hammaddeleri en güvenilir ve ucuz yollarla sanayicinin kullanımına sundu. Tüm araziyi yıllık makul bir kira karşılığı ve uzun süreli sanayiciye vererek, sanayicinin sermayesini proses kurulumu ve işletme için kullanmasına, böylece bir an önce üretime geçmesine olanak sağladı.

“Bir veya iki kümelenmenin kurulması sağlanmalı”

Türkiye ise bu konuda çok geç kaldı. Zaten mevcut mevzuata göre sadece İhtisas OSB'lerde üretim söz konusu ve bunun da şartları var. Kısacası bugün için kimya yatırımı yapacak yer yok. Özellikle yabancı yatırımcıların tüm alt yapısı hazır olan limanlarda üretim yapma alternatifine cevap verilemiyor. Son dönemde iki ila üç adet petrokimyasal üretim projesi için değişik bölgelerin ismi geçiyor. Kimya sektörü yerleşim planının ideal halini bulmaması nedeniyle bir iki küme yerine birçok bölgede uygun olmayan alanlar gündeme geliyor ve ölçekler küçülüyor. Böylece tek bir liman yerine üç dört liman, tek bir kapsamlı alt yapı yerine üç dört alt yapı maliyeti karşımıza çıkıyor.

Türkiye kimya sektörünün geleceği, bir an önce en iyi sistemle şekillendirilmeli ve rekabet gücünü artıracak bir veya iki kümelenmenin kurulması sağlanmalı. Sektörün geleceği ve birim ihraç fiyatını artırmak için ise öncelikle üretilemeyeni üretmek ve rekabetçilik avantajını yakalamak gerekiyor. Bu konuda üniversite sanayi işbirliği ve yüksek nitelikli kimya mezunlarıyla en az iki adet limanı olan kimya endüstri bölgesinin kurulması şart. Kısaca sektör olarak kamudan yeni sanayi yatırımların hızlandırılmasını, doğru lokasyonda kümelerin kurulmasını, Ar-Ge ve tüm teşvik desteklerinin artırılmasını bekliyoruz.

“Kimyasalların yönetiminde yeni bir dönem başladı”

Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik'in Resmi Gazete'de yayımlanmasıyla birlikte Türkiye'de, kimyasallar yönetiminde yeni bir dönem başladı. Söz konusu yönetmelik ile artık 1 ton ve üzerinde imal edilen veya kendi halinde, karışım veya eşya içerisinde ithal edilen maddeler kaydedilmeden piyasaya arz edilemeyecek. Ayrıca yılda 10 ton ve üzerinde imal veya ithal edilen maddeler için Kimyasal Güvenlik Değerlendirmesi yapılacak. Hem bu değerlendirme, hem de bunun sonucunda zararlı olarak sınıflandırılan maddeler için hazırlanması gereken Kimyasal Güvenlik Raporları ve Güvenlik Bilgi Formları artık Kimyasal Değerlendirme Uzmanları tarafından hazırlanacak. Biz de Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği (TKSD) olarak TSE ile işbirliği yaparak alınan yetki ve akreditasyon çerçevesinde Kimyasal Değerlendirme Uzmanı eğitimi ve sınavı düzenlemeye başladık.

"AR-GE VE MARKALAŞMAYA DAHA ÇOK YATIRIM YAPILMALI"

Adil PELİSTER
İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamüller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Son dönemde ABD ile Çin arasında yaşanan krizin diğer ülkelere de yayılarak küresel ticareti etkileme riski; İran, Irak Suriye gibi komşu ülkelerde yaşanan gelişmeler Türkiye kimya sanayiini ve dolayısıyla ihracatını ekliyor.

Türkiye'nin stratejik öneme sahip sektörlerinden kimya, pek çok sektöre ara mal ve hammadde temin eden bir sanayi dalı olarak hem üretim, hem de dış ticarette yurt ekonomisine kayda değer katkı sağlıyor. Yaklaşık 300 bin kişiye istihdam sağlayan kimya sektörü, Türkiye'nin hedeflerine ulaşmasında en fazla katkı yapacak sektörlerin başında geliyor. Kimya sanayii küresel ticaretten yüzde 25.6 Türkiye'nin ticaret hacminden yüzde 10 pay alıyor. Yıllık cirosu yaklaşık 120 milyar TL olan Türkiye kimya sektörü, 2017 yılında miktarda 18.3 milyon ton, değerde ise 16.1 milyar dolarlık ihracat yaptı.

Türkiye'nin ihracatında stratejik konumda bulunan kimya sanayii, küresel ticaretten pay almak için büyük bir potansiyele sahip. Ancak son dönemde ABD ile Çin arasında yaşanan krizin diğer ülkelere de yayılarak küresel ticareti etkileme riski, küresel ekonomi üzerinde etkili olan jeopolitik ve siyasi riskler ile İran, Irak, Suriye gibi komşu ülkelerde yaşanan gelişmeler Türkiye kimya sanayiine ve dolayısıyla ihracatına etki ediyor. Böyle bir ortamda rekabet gücünü koruyabilmek adına yerli üreticinin potansiyel pazarlara yönelmesi, Ar-Ge ve markalaşmaya yatırım yapması gerekiyor.

Bu alanlara yönelik yatırımlar sonucu imal edilecek yüksek katma değerli ürünlerle sektör ihracatında kayda değer artış bekliyoruz. İhracatın artırılması adına İKMİB olarak pek çok çalışma yürütüyoruz. Kimya sanayiinde faaliyet gösteren firmaların ihracatlarını artırmalarına ve yeni pazarlara açılmalarına katkı sağlamak amacıyla başta yurt dışı Milli Katılım organizasyonları, sektörel alım heyetleri ve ticaret heyetleri ve fuar katılımları olmak üzere birçok etkinlik, eğitim ve seminer gerçekleştiriyoruz.

"Kilogram başına ihracat istenilen seviyede değil"

Kilogram başına ihracatı alt sektörlere göre değişiklik gösteren Türkiye kimya sektöründe, kilogram başına ihracatı henüz istenilen seviyede değil. Bu yılın ilk yarısına ait verilere göre, kimya sanayii ihracatında ilk sırada yer alan plastik mamüllerinde kilogram ihracat ortalama 2.34 dolar şeklinde gerçekleşti. Mineral yakıtlar, yağlar ve ürünlerinde 0.53 dolar, anorganik kimyasallarda 0.27 dolar, kauçukta 4.91 dolar, eczacılık ürünlerinde 19.59 dolar, uçucu yağlar ve kozmetikte ise 3.72 dolar olarak gerçekleşti. Kilogram başına ihracatı artırmak için katma değer artışına yönelik yapılması gereken en önemli hususların başında Ar-Ge destekli üretim anlayışının benimsenmesi geliyor.

Özellikle devlet destekli yeni Ar-Ge çalışmalarıyla yüksek katma değerli üretimin artacağını düşünüyoruz. Bu vizyonla kimya sektöründe ihracat birim fiyatının kademeli olarak artırılmasını hedefliyoruz. Katma değer artışı noktasında üniversite, sanayi ve kamu işbirliğinin artırılmasının yanında nitelikli istihdam yaratılması da kritik önem taşıyor. Bu kapsamda İKMİB olarak kimya sanayiindeki ihracatı sürdürülebilir kılmak amacıyla yedi yıldır Kimya Ar-Ge Proje Pazarı etkinliği gerçekleştiriyoruz. Birliğimizin en büyük Ar-Ge ve inovasyon projesi olan bu etkinlik ile üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesini ve yüksek katma değerli üretime katkı sunmayı planlıyoruz.

"Sektörde hammaddelerin yüzde 70'i ithal ediliyor"

Türkiye kimya sanayii, hammadde bakımından yüzde 70 ithalata dayalı bir sektör. Üretimde kullanılan hammaddelerin yüzde 70'i ithal edilirken, yüzde 30'u yerli üretimle karşılanıyor. Öte yandan Türkiye'nin gelişmiş bir sanayi kolu olan plastik ve kauçuk sektöründe hammaddede dışa bağımlılık yüzde 90'ı buluyor. Deterjan, temizlik ürünleri ve sabun sektörleri de hammadde bakımından dışa bağımlı sektörler arasında yer alıyor. Türkiye kimya sanayii tarafından üretilen ürünlerin yüzde 23'ü doğrudan tüketiciye ulaşırken, yüzde 77'si ise diğer sektörlerde ara mal veya hammadde olarak kullanılıyor. Geçmiş yıllarda sektördeki yerli üretimin yaklaşık yüzde 35'i ithal ara mamüllerden karşılanıyordu.

Söz konusu verilerden hareketle hammaddede dışa bağımlılık halen sektörün temel sorunlarının başında geliyor. İthalatın azaltılıp ihracatın artırılması adına yüksek teknolojili ve katma değerli üretime daha fazla önem verilmesi gerekiyor. Bu konuda son dönemde kurumun önemli girişimleri var. Devletin sunduğu Proje Bazlı Teşvik Sistemi kapsamında desteklenecek 135 milyar TL tutarındaki 23 projeden, yaklaşık 53 milyar TL tutarındaki altı proje, kimya sanayiine hammadde sağlayacak projelerden oluşuyor. Bunların bir an evvel hayata geçirilmesi noktasında kamudan destek bekliyoruz.

"KATMA DEĞERİ YÜKSEK ÜRETİM VE İHRACATA ODAKLANMALIYIZ"

Yavuz EROĞLU
Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Yönetim Kurulu Başkanı

İhracatta olumlu gelişmelere rağmen Türkiye, birim ihraç fiyatında globalde 19'uncu sırada yer alıyor. Üretim kalitesi çok iyi olsa da rekabetçiliği artırmak için mutlaka katma değeri yüksek üretim ve ihracata odaklanmalıyız.

Türkiye ekonomisinin önemli sanayilerinden plastik sektörü, bugün itibarıyla 10 milyon tonu aşan toplam üretimi, 40 milyar dolara yaklaşan cirosu, yaklaşık 5 milyar dolarlık doğrudan ihracatı ve son 10 senede yıllık ortalama yüzde 10 büyümesi ile yurt ekonomisine olan katkısını her geçen yıl artırıyor. Türkiye plastik sektörü, ulaştığı üretim kapasitesiyle Avrupa'da ikinci, globalde ise altıncı sırada bulunuyor. 2017 yılında yaklaşık 150 ülkeye ihracat gerçekleştiren sektörün doğrudan ihracatı yüzde 5.6 artışla 4.3 milyar dolara yükseldi. 2017'de yükselişini bu yılın ilk üç çeyreğinde de sürdüren Türkiye plastik sektörü ihracatı, miktarda yüzde 6.6 artışla 415 bin tona, değerde ise yüzde 14.5 artışla 1.2 milyar dolar şeklinde gerçekleşti. Bu yıl sonunda sektörün doğrudan ihracatının 4.7 milyar dolara ulaşacağını tahmin ediyoruz.

"Birim ihraç fiyatında globalde 19'uncu sıradayız"

İhracatta olumlu gelişmelere rağmen Türkiye, birim ihraç fiyatında globalde 19'uncu sırada yer alıyor. Kilogram başına 2.6 dolarlık ortalama ihracat fiyatıyla Türkiye, ucuz mal tedarikçisi olarak tanınan Çin'in 3.8 dolarlık ortalama ihraç fiyatının bile yüzde 38 altında kalıyor. Ayrıca dünya plastik mamul ihracatçısı 20 ülkenin ortalama ihraç fiyatı kilogram başına 4.5 dolar. Söz konusu veriler, Türkiye'nin plastik ihracatında yeteri kadar rekabetçi olmadığını gösteriyor. Türkiye'nin üretim kalitesi çok iyi olsa da rekabetçiliği artırmak için mutlaka katma değeri yüksek üretim ve ihracata odaklanmalıyız. PAGEV olarak sektörün yüksek katma değerli üretim ve ihracatı noktasındaki sorunlarının farkındayız ve bu sorunları giderecek çalışmalara odaklanmış durumdayız. Bu anlamda Plastik Mükemmeliyet Merkezi projemiz kritik önem taşıyor. PAGEV Plastik Mükemmeliyet Merkezi, özelde plastik sektörüne genelde yurt ekonomisine güç katacak. Stratejik iş birliğiyle kurulacak merkezimizde bilimsel nitelikli, ticarileşme potansiyeli yüksek araştırmalar ile plastik sektörünün daha hızlı büyümesini planlıyoruz. Ayrıca Türk plastik sektöründe bir ilk olma özelliği taşıyan merkez ile yüksek teknoloji gerektiren ürünlerin üretimini sağlayacağız.

"Plastik sektörü 2017 yılında yüzde 9 büyüdü"

Otomotiv, beyaz eşya, inşaat ve ambalaj gibi sanayi kollarından gelen taleplerle Türkiye plastik sektörü, 2017 yılında yüzde 9 büyüdü. Büyüme ile birlikte sektördeki makine ve teçhizat yatırımları da artarak 932 milyon dolara ulaştı. Türkiye'nin plastik mamul üretimi 2017 yılında miktar bazında yüzde 8.5'lik artışla 9.6 milyon tona, değerde ise yüzde 9 artışla 36.8 milyar dolara yükseldi. 2017 yılında iç pazarda da plastik ürünlere yoğun bir talep yaşandı. Taleple birlikte 2016 yılına göre iç tüketim miktarda yüzde 8.9, değerde ise yüzde 9.2 arttı. Böylece iç pazarda 35.6 milyar dolar değerinde 8.6 milyon ton plastik mamul tüketildi.

Yakaladığı büyüme performansını bu sene de sürdüren Türkiye plastik sektörü, yılın ilk çeyreğinde rekor büyüme kaydetti. Bu yılın ilk üç ayında plastik mamul üretimi, 2017'ye göre değerde yüzde 54.5 artışla 13.6 milyar dolara ulaştı. Bu dönemde iç pazarda tüketilen plastik mamuller ise 2017'ye göre, yüzde 55.8 artışla 13.3 milyar dolara, miktarda ise yüzde 53.9 artışla 3.2 milyon tona yükseldi. Sektör açısından ilk çeyrekteki performas ile siyasi ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında plastik mamul üretiminin bu yılın sonunda 2017'ye göre miktar bazında yüzde 6 artarak 10.2 milyon tona, değer bazında yüzde 8.5 artışla 39.9 milyar dolara yükseleceğini tahmin ediyoruz.

Türkiye plastik sektörünün gelişmesi noktasında ihracat kritik önem taşıyor. Sektörün ihracat rakamlarını ve ihracat yaptığı ülke sayısını mutlaka artırması gerekiyor. Bu doğrultuda ihracatçı birliklerinin markalaşma, ÖTV, fuar destekleri ve bürokrasinin azaltılması noktasında çok daha aktif rol oynaması lazım. Türkiye plastik sektörünün dünyanın her yerinden katılımcıları ağırlayacak, ürünlerini tanıtma fırsatı yakalayacak bir Türk İhraç Ürünleri Fuarı'na ihtiyacı var. Çin'in 1957'den bu yana düzenlediği Kanton Fuarı, bunun çok iyi bir örneğini oluşturuyor. Kanton Fuarı hayata geçirildiği günden bu yana ihracatçılarına yaklaşık 1.3 trilyon dolarlık iş bağlantısı ve ihracat hacmi yarattı. 25 bin katılımcı firmayı ağırlayan fuarı, 210 ülkeden milyonlarca kişi ziyaret ediyor. Kanton Fuarı ilkbahar ve sonbaharda olmak üzere yılda iki kez ve dört fazda yapılıyor.

DÜNYADA REKOR KIRIYOR TÜRKİYE'DE SINIFTA KALIYOR

KPMG'NİN İKİNCİ ÇEYREK FINTECH RAPORUNA GÖRE BU YILIN İLK YARISINDA DÜNYA GENELİNDE FINTECH YATIRIMLARI REKOR YÜKSELİŞLE 875 İŞLEMDE 57.9 MİLYAR DOLARLIK BÜYÜKLÜĞE ULAŞTI. TÜRKİYE'DE İSE AYNI DÖNEMDE 34 İŞLEMDE 27.5 MİLYON DOLAR YATIRIM ALAN STARTUP EKOSİSTEMİ, GEÇEN YILIN İLK YARISINDA ULAŞTIĞI 75 İŞLEMDE 46.1 MİLYAR DOLARLIK YATIRIMIN HAYLİ GERİSİNDE KALDI.

57.9
MİLYAR DOLAR
2018'İN İLK YARISINDA GLOBALDE YAPILAN FINTECH YATIRIMI

46.1
MİLYON DOLAR
2017'NİN İLK YARISINDA TÜRKİYE'DE YAPILAN FINTECH YATIRIMI

16.1
MİLYAR DOLAR
2018'İN İLK YARISINDA İNGİLTERE'DE YAPILAN FINTECH YATIRIMLAR

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

FINTECH

KPMG'nin hazırladığı fintech raporuna göre, 2018'in ilk yarısında 57.9 milyar dolarlık fintech yatırımı gerçekleşti. Yılın ilk altı ayında ulaşılan bu rakam, 2017'nin toplamındaki 38.1 milyar dolarlık yatırımı şimdiden geride bırakıp yeni bir rekora imza attı.

Araştırma sonuçlarını değerlendiren KPMG Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri Sinem Cantürk, "Küresel ölçekte yapılan büyük işlemler 2018'in ilk yarısında fintech yatırımlarının gücüne güç kattı. Dikkat çeken bir başka nokta ise yatırımların geniş bir alana yayılması. Veri analitiği, yapay zeka ve Regtech dahil olmak üzere fintech'e ait farklı alt sektörlere karşı artan bir ilgi olduğunu görüyoruz. Bu yatay kabiliyetler, finansal hizmetler sektörünün bütün segmentlerine hitap ediyor. Yapay zeka ve Regtech gibi gelişmekte olan teknolojilere daha fazla yatırım yapılması dışında, fintech kabiliyetlerini birleştirme ve bunları daha geniş dijital dönüşüm programlarına entegre etme çabalarını da izliyoruz. Kullanılmayı bekleyen önemli miktarda sermaye, dünyanın dört bir yanında ortaya çıkan çeşitli fintech ekosistemleri ve inovasyonu teşvik etmek için fintech'ten yararlanmak isteyen şirketlerin artması nedeniyle, fintech'e yapılan yatırımların 2018'in ikinci yarısına girerken güçlü bir şekilde devam etmesi bekleniyor" dedi.

57.9 milyar dolara çıkarak iki kat büyüme kaydetti

KPMG'nin ikinci çeyrek fintech raporundan başlıklar şöyle:

- İşlemlerin toplam hacminde önemli bir artış sağlandı. 2018 yılının ilk yarısında 875 yatırım gerçekleşti. Ayrıca, geç aşama risk sermayesi yatırımlarının medyanı, 2017'de gerçekleşen 14 milyon dolardan, 2018 yılının ilk yarısında 25 milyon dolara yükseldi. Erken aşama yatırımların medyanı ise, 2017'de gerçekleşen 5 milyon dolarlık seviyeden 2018 yılının ortasında 9.2 milyon dolara yükseldi.
- Değeri 1 milyar doları geçen dokuz büyük anlaşmayla birlikte, 2017'nin ikinci yarısında 22 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen küresel fintech yatırımları (özel sermaye, risk sermayesi ve birleşme & satın alma) 2018'in ilk yarısında 57.9 milyar dolara çıkarak iki kattan fazla büyüme kaydetti.
- WorldPay'in İngiltere merkezli Vantiv tarafından 12.9 milyar dolar karşılığında satın alınması dahil olmak üzere, Avrupa'nın en büyük dört fintech anlaşmasının tutarı 22.4 milyar doları buldu.
- 2017'nin ikinci yarısında yapılan 119 anlaşmaya karşın, Asyalı fintech şirketlerine yapılan yatırımlar 2018'in ilk yarısında 162 anlaşma ile 16.8 milyar doları buldu.
- 2018'in ilk yarısında 653 anlaşma ile hafif bir artış gösteren risk sermayesi yatırım hacmi, 2015 yılından beri nispeten sabit bir görünüm izlemeye devam ediyor.

ABD'de 328 anlaşma

- 2018'in ilk yarısında Amerikan fintech şirketleri, risk sermayesi fonlarınca yapılan 5 milyar doların üzerindeki yatırımlar dahil olmak üzere 14.2 milyar dolar yatırım aldı. Yeniden yükselişe geçen melek, tohum ve erken aşama risk sermayesi yatırımlarının etkisiyle risk sermayesi işlem hacmi 2017 yılının ikinci yarısında yapılan 276 anlaşmaya karşın 2018 yılının ilk yarısında yapılan 328 anlaşma ile yükseliş trendini sürdürdü.
- Yatırımcılar, RegTech ve yatırım bankacılığı dahil olmak üzere gelişen fintech alt segmentlerinde yeni kurulan şirketlere yatırım yapmakta hızlı davranırken, 363 milyon dolar ile 2018 yılının ilk yarısındaki en büyük risk sermayesi anlaşmalarından birini yapan Robinhood gibi olgun ve geç aşama şirketlere yatırımlarına devam ettiler.

Brexit engeline rağmen Avrupa'nın lideri İngiltere

- WorldPay, Nets, iZettle ve IRIS software'in aldığı, toplam Avrupa yatırımlarının 22.4 milyar dolarlık kısmını oluşturan önemli yatırımların da etkisiyle Avrupa'da bulunan fintech şirketlerine yapılan toplam yatırım tutarı 2018'in ilk yarısında gerçekleşen 198 anlaşma ile birlikte 26 milyar dolara ulaştı. Bununla birlikte, anlaşma değeri Avrupa'da yeni bir zirveye ulaşırken, anlaşma sayısı 2017'nin ikinci yarısında yapılan 268 anlaşmaya karşın 2018 yılının ilk yarısında yapılan 198 anlaşma ile düşüş yaşadı.
- İngiltere, Brexit müzakereleri ile ilgili olası kaygılara rağmen, 16.1 milyar dolar tutarında yatırıma ve en büyük 10 anlaş-

manın beşine imza atarak Avrupa fintech yatırımlarında öncü oldu. 2018 yılının ilk yarısında yapılan en büyük 10 anlaşma arasında gösterilen Nets (Danimarka), iZettle (İsveç) ve Nordax Group'un (İsveç) satışları ile İskandinavya'nın büyüyen fintech ekosistemi de kendini gösterdi.

Asya yükselişe devam ediyor

◗ 2017 yılının ikinci yarısında 2 milyar dolar gibi sağlam bir değere ulaşmasının ardından, Asya'daki fintech finansmanı Ant Financial tarafından sağlanan 14 milyar dolarlık C serisi risk sermayesi yatırımının da etkisiyle 2018 yılının ilk yarısında yapılan 162 yatırımla 16.8 milyar dolara yükseldi. Bu mega yatırımın dışında Asya bölgesi, Hindistan, Avustralya ve Singapur'daki genel fintech yatırımlarında çeyrekler arasında görülen artışlar dahil olmak üzere, ciddi boyutta bir fintech yatırımı almaya devam etti.

◗ Insurtech ve Regtech'e ek olarak blokzinciri ve yapay zeka da Asya'daki fintech yatırımcıları için öncelikli alanlar olmaya devam etti.

Türkiye girişim liginde geriye düştü

◗ Türkiye startup ekosistemi 2018'in ilk yarısında toplam 34 anlaşmada 27.5 milyon dolar yatırım aldı. 2017'nin ilk yarısında ise toplam 75 anlaşmada 46.1 milyon dolar yatırım çekmişti. Açıklanan Temmuz sonuçları da 11 anlaşmada 2.3 milyon dolar yatırımla erken aşamada düşüşün sürdüğünü gösteriyor.

◗ Fintech yatırımları ise aynı dönemde 6.2 milyon dolar olarak gerçekleşti.

◗ Fintech, Pazarlama Teknolojileri ve SaaS dikeyleri en çok yatırım çeken alanlar oldu.

◗ Yatırımların yıl sonunu 70 milyon dolar civarında tamamlaması bekleniyor.

◗ Kurumsal yatırımlar ise yükselişini sürdürerek 4.2 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu oran tüm erken aşama yatırımların yüzde 16'sını oluşturuyor.

◗ Yılın ilk yarısında ekosisteme değer katacak altı yeni kurumsal girişim sermayesi fonu kuruldu.

◗ 2018'in ikinci çeyreğinde Trendyol, Gram Games ve Eşarj'ın da aralarında bulunduğu sekiz exit ve ikincil işlem gerçekleşti.

KPMG Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri Sinem Cantürk, Türkiye'deki yatırımların ise geçen yılki performansın altında seyrettiğini söyledi. Cantürk, "Türkiye, toplam yatırım liginde hem Avrupa hem Ortadoğu'da maalesef 2017 sonunda yükseldiği 1'inci Lig'den geriye düştü. Ama ekosistemde gerçekleşen exit'ler moral oldu. Girişim ekosisteminin morali biraz düşükken gelen başarı hikayeleri girişimcilerimiz ve yatırımcılarımız açısından oldukça sevindirici. Biz mevcut durumda, ülkemiz ekosisteminin daha fazla iyi girişime ihtiyaç duyduğunu düşünüyoruz. Seçim etkisi olan Nisan ve Mayıs ayı haricinde diğer aylarda yatırım seviyeleri 2017 ile paralel seyrediyor. Şu anda 2017 sonlarında büyük hacimli yatırım yapan girişim fonları hazırlık sürecinde. Önde gelen bankalarımız ve kurulan yeni kurumsal girişim sermayesi fonları, iyi girişimler bulmaları halinde büyük yatırımlar yapabilecekleri sinyalini veriyor. Üçüncü çeyrekte yatırımlarda bir toparlanma bekliyoruz" diye konuştu.

%90

ŞİRKETLERİN DİJİTAL DÖNÜŞÜMDEKİ BİLGİ SAHİBİ ORANI

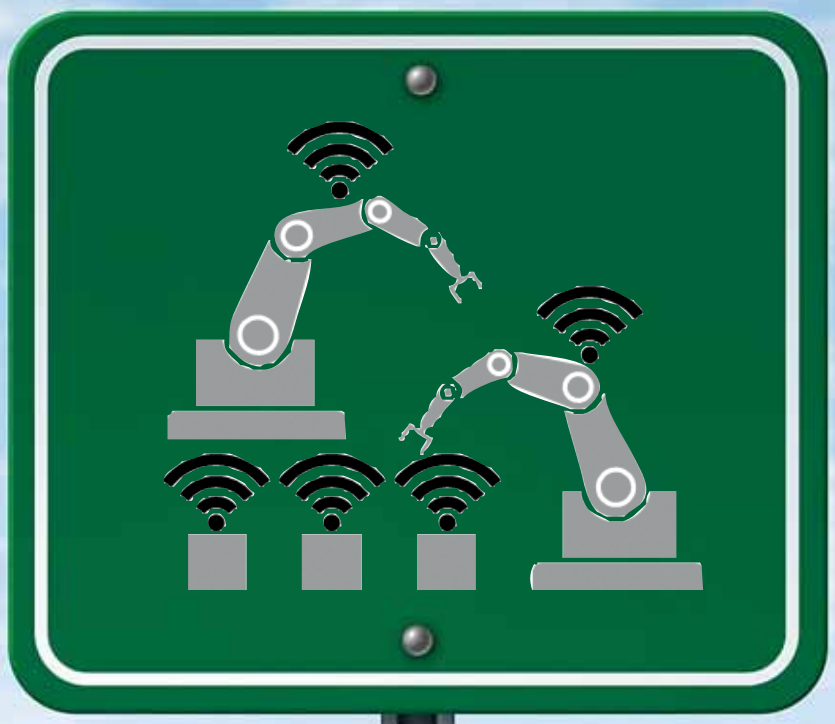

%25

TÜRKİYE'NİN GSYİH'SİNDE ENDÜSTRİYEL ÜRETİMİN PAYI

Hazırlayan:
DENİZ SARI

TÜRKİYE "SANAYİ KİMLİĞİ"NDE YOL AYRIMINDA

%5

TÜRKİYE'DE BUGÜN İTİBARIYLA YAPAY ZEKA VE AKILLI SİSTEMLER KULLANAN FİRMA ORANI

%8

ENDÜSTRİ 4.0'A GEÇİŞ İLE TÜRKİYE'DE ÖNGÖRÜLEN BÜYÜME ORANI

UCUZ İŞ GÜCÜ İLE GLOBAL PAZARDA REKABET EDEN TÜRKİYE'NİN ENDÜSTRİ 4.0 TRENİNİ YAKALAMASI İÇİN TEKNOLOJİ YATIRIMI DİJİTALLEŞME VE İNSAN EĞİTİMİNE YATIRIM YAPMASI GEREKİYOR. TÜRKİYE'NİN DÜŞÜK MALİYETLİ ÜRETİM YAPABİLMESİNİ SAĞLAYAN İŞ GÜCÜ AVANTAJINI KULLANARAK REKABET ETMEYE ÇALIŞTIĞINI BELİRTEN UZMANLAR, BUGÜN İSE BİR YOL AYRIMINA GELİNDİĞİNİN ALTINI ÇİZİYOR.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Karanlık fabrikalar, siber uzay, siber güvenlik, büyük veri analitiği, yapay zekalar ve bunları kullanan robotlar...

Söz konusu kavram ve teknolojiler son yıllarda küresel ticarete yön veren ülkelerin yeni üretim rotasını belirlemek üzere üretim hayatına dahil ettiği Endüstri 4.0'ın bir parçasını oluşturuyor. Farklı bir ifadeyle ucuz iş gücüne dayalı rekabete son verip, verimlilik esaslı katma değerli ürün gruplarının temelini atan bu yeni yaklaşım, aynı zamanda küresel ölçekte yeni sanayi devrimi olarak kabul ediliyor. Artık bilişim teknolojileriyle entegre, insan unsurunun yok denecek kadar az olduğu bu yeni fabrikalar kişiye özel üretim anlayışının da temellerini oluşturuyor. Bu tespitler bize bundan 10 yıl sonra sadece size özel bir otomobil ya da herhangi bir eşyanın nasıl tasarlanabileceğini gösteriyor. Bu noktada sadece ucuz iş gücü ya da coğrafi yakınlığın getirdiği avantajlarla açıklanamayacak birçok gösterge aynı zamanda Türkiye'nin yeni sanayi kimliğini belirleyecek.

Ucuz iş gücü ile global pazarda rekabet eden Türkiye'nin Endüstri 4.0 trenini yakalaması için teknoloji yatırımı, dijitalleşme ve insan eğitimine yatırım yapması gerekiyor.

Uluslararası arenada teknolojideki gelişim bir yarış haline gelmiş durumda. Türkiye'nin, bugüne kadar sanayide esnek ve düşük maliyetli üretim yapabilmesini sağlayan iş gücü avantajını kullanarak, rekabet etmeye çalıştığını belirten uzmanlar, bugün ise bir yol ayrımına gelindiğinin altını çiziyor.

Türkiye, Endüstri 2.0 ile 3.0 arasında

Küresel ölçekte büyük ekonomiler arasında yer alabilmek için Endüstri 4.0'ın getirdiği yapısal dönüşümün gerçekleştirilmesinin zorunluluk olduğunu belirten uzmanlar, Türkiye'nin halen Endüstri 2.0 ile 3.0 arasında olduğunu belirtiyor. Sanayideki yeni dönüşüm sürecinde kayda değer yol alan ülkelerin bulunduğunu ifade eden uzmanlar, dolayısıyla geleneksel üretim yöntemlerinden uzaklaşıp, dijitalleşmeye yatırım yapılması ile Türkiye'nin sanayide yeni bir kimlik kazanabileceğinin altını çiziyor. Eğitim kurumlarının da dönüşüm sürecini yönetebilecek disiplinli mühendis adaylarını yetiştirmesi bu alanın kritik aşamalarından birini meydana getiriyor. Yine yerli yazılım firmalarının desteklenmesi, özel sektör temsilcilerinin kendi bilişim sistemlerini geliştirmesi, siber güvenlik konusunda daha fazla çalışma yapılması yeni sanayi devrimi için Türkiye'nin olmazsa olmazları arasında sayılabilir. Farklı bir ifadeyle yeni sanayi devrimini yakalamak için topyekün reforma ihtiyaç duyan Türkiye, ancak bu yolla yeni bir üretici kimliği kazanabilecek.

Bunun yanında Endüstri 4.0 ile katma değeri yüksek ürünlerin, daha verimli ve sürdürülebilir bir yapıda üretilmesi hedefleniyor. Katma değerli ürünlere talebin global pazarda artması da bu süreci hızlandırıyor. Uzmanlara göre yetkinlikleri sınırlı olan iş gücü ve eko-sistemler, yeni teknolojilerin benimsenmesini yavaşlatıyor. Ayrıca, iş gücünün hizmet sektörüne yönelmesi, sanayideki istihdamı azaltıyor. Bu temel sorunlar, Endüstri 4.0'a dönüşüm sürecinde Türkiye'nin gücünü zayıflatabilecek riskleri oluşturuyor.

Yapay zeka kullanan şirketlerin oranı yalnızca yüzde 5

Öte yandan, TÜSİAD'ın BCG ile hazırladığı Türkiye'nin Sanayide Dijital Dönüşüm Yetkinliği raporuna (2017) göre, şirketlerin yüzde 90'ı dijital dönüşüm konusunda bilgi sahibi ve yüzde 95'i dijital dönüşüme ilgi gösteriyor, ancak sadece yüzde 61'i dijital dönüşüm için kendini hazır hissediyor. Yapay zeka ve akıllı sistemler kullanan şirketlerin oranı ise bugün için yalnızca yüzde 5. Endüstri 4.0 yolunda öncülük eden birkaç firma dışında Türkiye'deki çoğu firma henüz Endüstri 3.0 sağlama aşamasında. Yatay ve dikey entegrasyonun oluşturulması ile sağlanabilecek 3.0 seviyesine geçilmeden yapılacak 4.0 çalışmaları, temeli sağlam olmayan bir binayı inşa etmeye benziyor. Yatay entegrasyonda 'değer zinciri, lojistik yönetimi ve müşteri deneyimi yönetimi' süreçlerinin optimizasyonu öne çıkarken, dikey entegrasyonda 'firma içi üretim süreçlerinin entegrasyonu ve akıllı operasyon çözümleri kullanılarak öncelikli olarak kestirimci bakım süreçlerinin dijitalleşmesi' konuları öne çıkıyor.

Endüstri 4.0 dönüşümünün amacı şirketlere hız, esneklik ve yeni teknolojileri kullanarak verimlilik sağlamak. Şirketlerin yüzde 99'u dijitalleşmenin Türkiye'nin küresel rekabet gücünü artıracağı konusunda hemfikir. Faydası bu kadar önemli ancak kapsamı da bu kadar geniş olunca, şirketler bu konuya hangi açıdan yaklaşacakları konusunda tereddüt gösteriyor. Türkiye'de Endüstri 4.0 yatırımı sayesinde yüzde 5 ila 8'lik bir büyüme mümkün. Türkiye'nin GSYİH'sinin yüzde 25'i endüstriyel üretimden geliyor. Türkiye açısından Endüstri 4.0 yaklaşımının, üretim ekonomisinde rekabet gücü, sürdürülebilirlik, katma değeri yüksek ürün ve hizmet üretmek anlamına geldiği vurgulanıyor. Endüstri 4.0 çevresinde oluşacak ekonomi yoluyla kazanılacak rekabet avantajının, sanayi üretiminde yıllık yaklaşık yüzde 3'e kadar ulaşabilecek bir artışı sağlaması bekleniyor.

Her yıl ortalama 15 milyar TL yatırım yapılması gerekiyor

Endüstri 4.0 teknolojilerinin üretim sürecine dahil edilmesi için 10 yıllık süreçte, her yıl ortalama 15 milyar TL yatırım yapılması gerektiği öngörülüyor.

Endüstri 4.0 yüksek katma değerli yatırım döngüsünü başlatmak için bir fırsat oluşturuyor. Yeni üretim teknikleri ve bu tekniklerin tetikleyeceği dönüşüm, Türkiye'ye düşük katma değerli üretim kısır döngüsü yerine artan yüksek katma değerli yatırımlar döngüsüne erişme fırsatı veriyor. Endüstri 4.0'ı başarılı bir biçimde uygulamaya geçirerek üretim platformlarını dönüştürmenin küresel rekabet gücünün artması, yüksek maliyet verimliliği, yüksek üretim hızı ve esneklik yanı sıra yüksek kalite ve düşük fire oranı ile ileri teknoloji platformları, know-how, yüksek nitelikli insan kaynağı sağlaması bekleniyor. Küresel değer zincirinden alınan yüksek katma değerli ürünler payının artması ile ortaya çıkan verimlilik ve yetkinlikler ile şirketlerin küresel rekabette konumlarını korumaları ve güçlendirmeleri sağlanacak. İş gücü profilinin gelişmesi de üretim, müşteri ilişkileri ve destek birimlerinin gelişmiş bir bağlanırlık düzeyine erişmesinin yeni iş olanakları yaratması ve nitelikli iş gücü tarafından yapılabilecek yeni iş tanımlarını ve meslekleri ortaya çıkaracak.

Birçok yeni iş alanı ortaya çıkacak

Her ne kadar, başlangıç safhasında istihdam sorunları oluşsa da Endüstri 4.0 olgusunun gelişimiyle yeni iş alanları ortaya çıkacak. Yeni ortaya çıkacak bu meslekleri şu an için robot uzmanı, siber güvenlik analisti, 3D baskı teknisyeni, sanal gerçeklik tasarımcısı, ağ programcısı, makine öğrenim bilimcisi, endüstriyel ağ mühendisi, müşteri üreticisi, nöro-nakil teknisyeni, dijital antropolog, platform geliştiricisi, iş dönüştürme uzmanı, bulut mimarı, veri bilimcisi, şehir inovasyon/mekanik uzmanı. Endüstri 4.0 ile birlikte özellikle üretim, kalite ve bakım birimlerinde istihdam edilen vasıfsız çalışanların yerini otomasyona sahip sistemler alacağı vurgulanıyor. Bununla birlikte yaygınlaşan otomasyon, fiziksel olarak zorlayıcı operasyonlarda ergonomik iyileştirmeler ile çalışanlara yardımcı olacak. Söz gelimi, ağır parçaların kaldırılması ya da hassasiyet isteyen parça montajlarının, önemli ölçüde robotlar tarafından yapılabileceği ifade ediliyor. Uzmanlar, böylece hem işçileri, kapasitesi daha yüksek katma değerli işlere yönlendirilebileceğini hem de genel sağlık ve güvenlik standartlarının yükseltilebileceğini söylüyor.

Dijital dönüşüm aslında topyekûn toplumsal bir devrim ve temelinde 'insan' var. Günümüzde bilgiyi üretecek ve kullanacak bireylerin gerekli donanıma ve becerilere sahip olması önem arz ediyor. Bugün itibarıyla giderek artan sayıda iş dünyası yöneticisi, aradığı niteliklere sahip eleman bulmakta sıkıntı çektiğinden söz ediyor. Dijitalleşmenin yolu insana yatırımdan geçtiğini söyleyen uzmanlar, Türkiye'nin genç nüfusuna analitik ve eleştirel düşünme yeteneğini kazandırmak, onların problem çözme becerilerini geliştirmek ve girişimcilik ruhuna sahip olmalarını sağlamak gerektiğinin altını çiziyor. Bu bakışla STEM+A eğitiminin, yani fen, teknoloji, mühendislik, matematik, sanat disiplinlerinin birbiriyle bağlantılı şekilde ele alındığı eğitim yaklaşımının yaygınlaşmasının önem arz ettiğini belirten sektör temsilcileri, gençlerin STEM alanlarına daha fazla ilgi duymasını, eğitimde STEM anlayışının okul öncesinden başlayarak uygulanmasını, ulaşılması gereken çok önemli arz ettiği görüşünde birleşiyor.

Uzun vadeli eğitim programları uygulanmalı

Sadece yeni nesillerin değil, mevcut işgücünün eğitimi de bu dönüşüme uyum sağlaması gerektiğinin altını çizen temsilciler, çalışanların artık altı ayda bir yeniden eğitim yoluyla yeni bir beceri edinmesi gerektiğini vurguluyor. Mevcut işgücünün yetkinliklerinin geliştirilmesi için uzun vadeli stratejik istihdam ve eğitim politikaları geliştirilmesi bu nedenle kritik önemde. İşgücü üzerinde uzun vadeli etkinin analiz edilmesi ve stratejik işgücü planlaması yapılması bir diğer reform alanı olarak ortaya çıkıyor. Şirketlerin, çalışanlarına tek seferlik eğitim imkanları sunmanın dışına çıkması gerekiyor. Mesleki eğitimlerin ve işgücünün ihtiyacı olacak ya da sektörler bazında değer yaratacak ek yetkinliklerin kazandırıl-

Küresel ölçekte büyük ekonomiler arasında yer alabilmek için Endüstri 4.0'ın getirdiği yapısal dönüşümün gerçekleştirilmesinin zorunluluk olduğunu belirten uzmanlar, Türkiye'nin halen Endüstri 2.0 ile 3.0 arasında olduğunu belirtiyor. Uzmanlar, geleneksel üretim yöntemlerinden uzaklaşıp, dijitalleşmeye yatırım yapılması ile Türkiye'nin sanayide yeni bir kimlik kazanabileceğinin altını çiziyor.

masının uzun vadeli eğitim programlarının bir parçası olması gerekiyor.

Bu arada KPMG verilerine göre, 2020'nin en çok talep gören meslekleri veri analistleri ve özellikli satış temsilcileri olacak. İşverenlerin bir çalışandan beklentileri sıralamasında bugün 10'uncu sırada bulunan yaratıcılık, 2020'de üçüncülüğe yükselecek. Eleştirel düşünce yeteneği günümüzde dördüncü sıradayken 2020'de ikinciliğe yerleşecek. 2020'nin iş dünyasında çalışanlardan en çok beklenen özellik ise karışık problemleri çözme yeteneği olacak. 2020'nin işverenlerinin öncelikli beklentileri arasına duygusal zekanın da girmesi bekleniyor. Akıllı makinelerin çalışanların yerini alacağından endişe edilse de değişim yeni kapılar açacak ve fırsatlar yaratacak. Mimarlık, mühendislik, bilişim teknolojileri ve matematik alanlarında yoğun iş gücüne ihtiyaç duyuluyor. Bu da kaynakların verimli kullanıldığı, sürdürülebilir, 3D baskı ve robot teknolojilerinin gelişimini sağlıyor.

Türkiye'de özellikle otomotiv, savunma gibi sektörlerin Endüstri 4.0'a geçme aşamasında olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye otomotiv sektörü, 2017 yılında toplam ihracatının yüzde 18.2'sini gerçekleştirerek 28.5 milyar dolara ulaştı. Böyle bir başarıyı eski tip üretimle elde etmesi mümkün olamayacağı için 4'üncü sanayi devrimini çok yakından takip ettiği ve birçok ülkeye kıyasla rekabetçi konumda olduğu söylenebilir.

Akıllı fabrikalara doğru bir dönüşüm başladı

Türkiye'nin bu rekabetçiliğini koruması ve artırması için düşük katma değerli üretimi bir kenara bırakarak akıllı üretim sistemlerine hızla yatırım yapmayı sürdürmesi gerekiyor. Endüstri 4.0 için yatırımların sürdürülmesi, bu konuda kararlı ve tutarlı bir politika izlenmesi kritik öneme sahip. Özellikle eğitim ve Ar-Ge faaliyetlerinin teşviklerle desteklenmesi, yakından takip edilmesi önem taşıyor.

Teknolojinin hızlı gelişimiyle, akıllı fabrikalara doğru bir dönüşüm başladı. Karanlık fabrikalar, tamamen insansız üretimin yapıldığı tesisler şeklinde tanımlanıyor. Sistemin ilk örneği de Çin'de kurulan ve cep telefon modülleri üreten bir fabrika. Fabrikada kullanılan bir robot kolun altı ila sekiz işçinin yapabileceği işi tek başına yaptığı vurgulanıyor. Bu sistem kurulmadan önce fabrikada çalışan işçi sayısının 650 olduğu ve sistemle birlikte sayının 60'a indiği açıklandı. Ayrıca, ürün çıktısındaki kusurlu parça oranının yüzde 20'lerden yüzde 5'e kadar düştüğü kaydediliyor. Endüstri 4.0, makinelerde her bileşenin birbiriyle haberleşen, kendi kendine karar veren ve denetleyen üretim tesislerinin oluşmasını sağlıyor. Bu süreci önemli kılan akıllı makinelerin ise insan müdahalesi olmadan sorunları çözen bir sistem olarak; üretim süreçlerindeki hataları önlemesi, öğrenip algılayabilmesi, makinelerin birbirleriyle etkileşim içinde olması bekleniyor. Bu süreç ile insandan bağımsız, verimli, ergonomik ve kaliteli üretim hedefleniyor.

Diğer yandan, üretimde yeni yeni kullanılmaya başlanan büyük veri gruplarından faydalanan analiz yöntemleri üretimin kalitesini yükseltiyor, enerji tasarrufu sağlıyor ve ekipman bakımını kolaylaştırıyor. Endüstri 4.0 bağlamında baktığımızda, üretim sistemlerinin yanı sıra kurumsal ve müşteri bazlı yönetim sistemleri gibi birçok farklı kaynaktan elde edilen verilerin toplanmasının ve kapsamlı biçimde değerlendirilmesinin, gerçek zamanlı karar verme süreçlerinde standart hale geleceği öngörülüyor.

"MAKİNE SANAYİİ, DÖNÜŞÜME HIZLI UYUM SAĞLAYABİLİR"

Kutlu KARAVELİOĞLU
Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) Başkanı

Ar-Ge ve inovasyon alanında gerekli alt yapı çalışmalarının tamamlanması ve bu bilincin yerleşik hale gelmesiyle Endüstri 4.0 dönüşümüne hızlı adapte olabilecek bir makine sanayimiz var.

Uluslararası rekabette yaşanan teknoloji yarışı içinde, kavramsal düzeyde Almanya'nın bir pazarlama enstrümanı olarak ortaya çıkan Endüstri 4.0; bilişim, yazılım ve iletişim teknolojilerinin dinamik veri uygulamasıyla makinelerle entegre hale geldiği sanayi devriminin yeni bir ifadesi. Endüsti 4.0, büyük veri analizi, siber fiziksel sistemler, nesnelerin interneti, akıllı robotlar gibi birçok yeni kavramı beraberinde getirdi. Üretimde uçtan uca bağlılık esasına dayalı bu model, teknolojinin üretimin her alanında kullanıldığı bir sistemle verimlilik artışı anlayışına dayanıyor. Nesnelerin ve hizmetlerin interneti ile siber fiziksel sistemlerden oluşan bir yapıyı merkeze alan Endüstri 4.0, akıllı makine ve üretim sistemleri döneminin başlangıcı olarak kabul ediliyor. Akıllı fabrikaların insanlar ile iletişim kurabildiği, simülasyon modelleriyle sanallaşmanın sağlanmasının amaçlandığı bu sistem ile akıllı fabrikalara özerk yönetim yetileri kazandırılmaya çalışılıyor. Verileri toplama-analiz etme becerisiyle gerçek zamanlılık prensibiyle çalışan model, hizmet oryantasyonu prensibiyle internet üzerinden akıllı fabrika servisleri sunmayı amaçlıyor.

Bu modelin ne kadar gerçekçi ve uygulanabilir bir üretim anlayışı sağlayacağını, bugünden bakarak yüzde 100 ifade edebilmek kolay değil.

"Yeni bir ekonomik sistem"

Ancak, Endüstri 4.0 tartışmasından bağımsız olarak yüksek verimlilik, esneklik ve kaliteyi merkezine alan, sanayide üretim maliyetlerinin azalmasına ve seri üretimin hızlandığı teknolojik bir dönüşüme ihtiyaç olduğu çok açık. Buharla başlayan makineler çağı, elektrik, elektronik ve otomasyon ile yükselişi bugün sanayide yeni ve dijital endüstriyel çağın gerçekleşmesine kadar hızlı bir değişim ve dönüşüm sürecini beraberinde getirdi. Batı'nın yükselen Doğu karşısında sanayi avantajını geri kazanmak için başlattığı teknolojik yarış, kendi ekonomisini yaratan, daha yüksek katma değerli, değerler zincirini temelden değiştirmeyi vaat eden yapısıyla rekabet parametrelerini değiştirdi. Bugün itibarıyla Endüstri 4.0 tartışmalarıyla makinelerin birbiriyle konuştuğu, fabrikaların akıllı sistemlerden oluştuğu, yapay zeka ve robotların üretime dahil edildiği yeni bir ekonomik sisteme geçişi tartışıyoruz.

Ar-Ge ve inovasyon alanında gerekli altyapı çalışmalarının tamamlanması ve bu bilincin yerleşik hale gelmesiyle Endüstri 4.0 dönüşümüne hızlı adapte olabilecek bir makine sanayimiz var. Ancak, değer zincirindeki tüm bileşenlerin entegre olmasıyla gerçekleşebilecek Endüstri 4.0 dönüşümü için bilişim ve donanım ihtiyaçlarımızı karşılayacak yeni yatırımlar yapılması, bunun için de kaynakların doğru kullanılması gerekiyor. Aynı şekilde iş gücünün bu dönüşüme ayak uydurabilmesi için eğitim stratejileri geliştirerek nitelikli bir insan kaynağı havuzu oluşturmalıyız. Bunu yaparken özel sektörden üniversitelere tüm bileşenlerin içinde yer alacağı bir sistem kurulması kaliteyi artıracak. Bilişim ve yazılım konularında yetkin bireyler yetiştirmek için eğitimlerin önünü açacak reformların desteklenmesi, uzun vadede teknolojinin doğru anlaşılması ve uygulanması hususunda büyük önem teşkil ediyor. Siber güvenlik konusu da nesnelerin interneti sayesinde artan verilerin korunması açısından önemli ve bu konu da diğerleri gibi yatırım gerekiyor. Özel sektörün teknoloji alanında yapacağı yatırımların yanı sıra devletin de bu konuda başarılı bir vizyonu olmalı. Aksi takdirde Türkiye sadece özel sektör yatırımlarıyla Endüstri 4.0 devrimini yakalaması mümkün değil.

"Sanayide yeni bir dönem başlatıyor"

Endüstri 4.0 dönüşümü ile bilişim ve imalat teknolojilerinin birbirlerine entegre olması sanayide yeni bir dönem başlatıyor. Bulut teknolojisi, simülasyonlar, büyük veri ve analizi gibi kavramların hayatımıza girmesiyle yazılım ve bilişim sektörünün entegrasyonunun önemi artıyor. Bilişim tekniklerinin sunduğu sanal dünyada test, sensörlerle veri takibi gibi yeniliklere ayak uydurmak, bu geçiş sürecinde önem verilmesi gereken konuların başında geliyor. Makine sektörünün teknolojik alt yapısının daha güçlü hale gelmesi ve bilişim sektörünü üretime dahil edecek yeni yatırımların hayata geçmesi yeni dönemde ele alınması gereken önemli gündem maddelerinden birini oluşturuyor.

İmalat sürecinde otomasyonu merkeze alan Endüstri 4.0 süreciyle müşteri tercihlerine bağlı seri üretim ile kalite artışı, inovasyon süreçlerinin hızlanması ve daha az kaynak kullanımı hedefleniyor. Yüksek maliyet verimliliği ile kişiselleştirilmiş ürünlerin yaygınlaşarak tasarım kalitesi yükselirken, insan faktörünün aradan çıkmasıyla makineleşen ve dijitalleşen sanayiyle yüksek kaliteli ve düşük fireli üretimin önünü açılıyor.

“SEKTÖRLERİN VE ÜLKELERİN REFAH SEVİYESİNİ YÜKSELTECEK”

Ahmet ÖZKAYAN
Makine İmalatçıları Birliği
(MİB) Yönetim Kurulu Başkanı

Teknolojinin hızlı ilerlemesi, yeni fırsatların ve yeni alanların önünü açması, bu sürece uyum sağlayan şirketlerin sektörlerin ve ülkelerin refah seviyesini de yükseltecek.

Yeni iş yapma yöntemi olan Endüstri 4.0, işin başlangıç ve bitiş noktalarını tamamen esnek hale getirerek, iş kavramını çok daha geniş bir alana yayıyor. Temelini dijital uygulamalar ve bu uygulamalar arası iletişim oluşturuyor. Üretimde emeğin yerini otonom sistemlerin ve öğrenen makinelerin almaya başladığı, sanayinin 4'üncü aşaması olarak nitelendirilen bir dönemin içindeyiz. Akıllı ve birbirleriyle iletişim halinde olan makinelerin ön plana çıktığı Endüstri 4.0 devrimiyle birlikte, gelecekte bizleri bekleyen süreç; insan gücüne daha az ihtiyaç duyan, bilginin ve makinelerin öncelikli olduğu, hızlı ve çözüm odaklı bir üretim yapısı olacak.

Endüstri 4.0'ın teknolojik temelleri siber-fiziksel sistemler ve bulut bilişim gibi modern bilgi ve iletişim teknolojilerini kapsıyor. Bu teknolojiler, imalat sektöründe verimliliği, kaliteyi, hız ve esnekliği artırmak için sistemlere entegre olarak, rekabet ortamında firmalar açısından kayda değer avantajları beraberinde getirebilecek.

Teknoloji ve bilgi tabanlı bu yeni nesil endüstri sürecine uyum zamanını kaçırmadan, bir sonraki yapay zeka dönemine hazırlıklı olmamız gerekiyor. Bu anlamda teknolojinin hızlı ilerlemesi, yeni fırsatların ve yeni alanların önünü açması, bu sürece uyum sağlayan şirketlerin, sektörlerin ve ülkelerin refah seviyesini de yükseltecek.

Endüstri 4.0 ile rutin ve tekrar gerektiren işlerde insan gereksinimi çok büyük oranda azalacak. Ancak inovasyon, yenilik ve teknolojik değişim gerektiren işlerde, yetkin insan kaynağına ihtiyaç da artacak. Bazı iş kolları yok olurken, yeni iş kolları ortaya çıkacak. Diğer yandan, makine imalat sektöründe yetişmiş eleman yetersizliği, mühendislik ve teknik eleman eksikliği yıllardan beri dile getiriliyor. İnsan kaynağının daha verimli yetiştirilmesi, eğitilmesi ve yönetilmesi temel zorlukları oluşturacak. Bu noktada, üniversite-sanayi işbirliğinin daha iyi seviyeye taşınması, sektörün ihtiyaç duyduğu yetkin insan gücünün sağlanması noktasında önemli kazanımlar ortaya koyacak.

İçinde bulunduğu bilgi öncelikli yeni çağda, ülkeler rekabette, büyümede, global ekonomiden söz sahibi olmada, sahip oldukları bilişim ve teknolojik alt yapı gücüyle farklılık yaratabiliyor.

“Yazılım geliştirme konusunda yeni pratikler benimsenmeli”

İletişim vasıtalarının (internet, ADSL, fiber, kablo hatları gibi) güvenilirliği, kapasiteleri ve kaliteleri de her geçen gün gelişmeye devam ediyor. Ancak bu hizmetler, Türkiye'nin her yerinde yaygın olarak istenen kapasite, kalite ve güvenilirlikte uygun fiyata sağlanabilmeli. Burada önemli bir nokta da yazılım geliştirme konusundaki yeni pratiklerin benimsenmesi. Bunların başında ajan/bot teknolojisi, çevik yöntemlerin kullanımı ile CMMI (capability maturity model integration) konuları geliyor. Nitekim bütün bu yaklaşım ve hizmetler bize rakip gördüğümüz bazı gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde milli gelirlerine oranla çok düşük fiyatlara ya da bedelsiz sağlanabilir.

Yeni standartlar, güvenlik gereksinimleri ihtiyacını da ortaya çıkarıyor. Bu ihtiyaçları karşılayabilmek için yeni özelliklere sahip insan kaynağına da gerekli olacak. Yazılım sektörü, bu ihtiyaçların ana kaynaklarından biri olacak.

Nitekim günümüzde yazılım olmadan gelişmek çok zorlaştı ve ilerleyen zamanlarda yapay zekaya sahip yazılımlar olmadan gelişmek de imkansız hale gelecek. Daha esnek çalışma koşullarının geçerli hale geleceğini söyleyebiliriz. Ancak insan kaynağında ciddi bir evrim kaçınılmaz görünüyor. Asıl mesele, toplumu bu evrime hazırlıklı duruma getirebilmek ve bu durumu sürdürebilmektir. Sadece kullanıcı olarak değil, yaratıcı ve imalatçı olarak da hazır durumda olmamız gerekiyor.

“Kuşkusuz en önemli şey nitelikli insan gücü”

Yüksek katma değerli üretime geçme noktasında kuşkusuz en önemli şey, nitelikli insan gücü. Gelişmiş ülkelere baktığımızda, mesleki ve teknik eğitime önem veren ülkelerin her yönüyle geliştiği, sanayileştiği ve büyüdüğü bir gerçek. Bu noktada, meslek okulları-sanayi iş birliğinin mutlak suretle artırılması ve sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün, temelden donanımlı bir şekilde yetişmesi elzem.

Bu konuda gelişmiş toplumlarda üzerinde hemfikir olunan STEM-A (science technology engineering mathematics - arts) eğitim modeli Türkiye'de uygulanmaya konmalı. Bu konuda her ülkenin görünen ve görünmeyen tarafları var. Geliştirdikleri ve piyasaya sundukları ile ortaya çıkarmadıkları ancak geliştirmekte oldukları mamul ve hizmetler nelerdir bunlara bakılmalı.

"YAŞAM ŞEKLİMİZİ DEĞİŞTİRECEK BİRÇOK YENİLİK GETİRECEK"

Dr. Hüseyin HALICI
ENOSAD Yönetim Kurulu Başkanı

Esasında her sanayi devriminde olduğu gibi 4'üncü Sanayi Devrimi sadece üretim şeklini değil, aynı zamanda hiç olmadığı kadar yaşam şeklimizi de derinden değiştirecek yenilikler getirecek.

Bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanarak üretimde tamamen insandan bağımsız akıllı üretim şekli, Endüstri 4.0 olarak değerlendirilebilir. Bir anlamda yapay zekanın da kullanımı ile kendi kendini yönetebilen otonom yapılar olarak değerlendirebiliriz. Endüstri 4.0, tam anlamıyla uygulamaları başlamamış, ancak çok hızlı gelişeceği öngörülen bir süreç. Bunun yanında üretimin sürdürülebilirliğini engelleyen konuların başında iş gücü geliyor. İş gücü önemli bir maliyet unsuru. Üretimi ne kadar az insanla yaparsanız maliyetiniz o kadar düşer. Bu nedenle otomasyonda da Endüstri 4.0'da da insandan bağımsız üretim hedefi var. Ancak, Endüstri 3.0'da yoğun olarak kullanılan ve etkin rol oynayan otomasyonun oluşturduğu yapı, Endüstri 4.0'da bilişim ve iletişimin katkısı ile yapay zekanın önemli bir rol oynaması ile yerini kendi kendini yönetebilen kısaca 'otonom' olarak tanımlayacağımız yapılara bırakacak. Bu kapsamda yapay zeka başta olmak üzere genel olarak bilişim ve iletişim gelecekte sanayi ve diğer tüm alanlarda ağırlığını hissettirecek ve Endüstri 4.0 ile yaşamımızın değişmez bir parçası olacak.

Esasında her sanayi devriminde olduğu gibi 4'üncü Sanayi Devrimi sadece üretim şeklini değil, aynı zamanda hiç olmadığı kadar yaşam şeklimizi de derinden değiştirecek yenilikler getirecek. Çünkü; Endüstri 4.0 insanların fiziksel olarak çalışmadıkları sadece zihinsel yönleri ile katkı sağlayacakları bir devrim. Dolayısıyla geçiş sürecinin hem teknik açıdan hem de sosyal açıdan gerçekten zorlu olacak. Neredeyse global pazar ile aynı zamanda Endüstri 4.0 Türkiye'de konuşuluyor ya da ele alındığı için henüz kaybedilen hiçbir şey olmadığı gibi, kamu ve özel sektör olarak kesinlikle geride kaldık psikolojisine de girilmemeli. Ancak konuşma aşamasını geçemeyip, gerekli adımlar atılmaz ise geri kalacağımız bilinmeli. Çünkü gerek teknoloji gerekse dünya hızla değişiyor ve en ufak bir boşluk ya da gecikmenin bile Türkiye'nin bu konuda geri kalmasına sebep verecek. Dolayısıyla bu açıdan baktığımızda gerekli planlama yapılmaması ve gerekli adımların atılmaması temel sorun olarak karşımıza çıkacak.

"Durum tespiti yapıldıktan uygun çözüm oluşturulmalı"

Kendi kendini yönetebilen otonom yapı Endüstri 4.0 ile insanların fiziksel çalışmalarına ihtiyaç kalmayacak. Sadece sistemi geliştiren ya da bakım işlemlerini gerçekleştirecek insan gücüne ihtiyaç duyulacak. Bu direkt olarak işsizlik şeklinde algılanmamalı, ancak yeni iş kolları ve mesleklerin mevcutların yerine gündeme geleceğini bilmeliyiz. Geçiş sürecinde vasıfsız iş gücü için sorun olabileceği gibi, ancak yeni iş kolları ve yeni yaşam şekilleri ile adaptasyon mümkün olacak.

Endüstri 4.0'a geçiş sürecinde karşılaşılacak en büyük zorluk, referans bir çözümün olmayışı. Yani Endüstri 4.0 için henüz hazır bir çözüm olmadığı gibi, her tesisin her sektörün kendine özgü özellikleri ile orantılı olarak kendine özgü bir çözümü olacak. Dolayısıyla iyi bir analiz ile her bir fabrika için Endüstri 4.0'a geçiş için durum tespiti yapıldıktan sonra buna uygun çözüm oluşturulmalı. Aksi halde hazır bir Endüstri 4.0 çözümü olmadığından iyi bir analiz yapılmadan alınacak çözüm kesinlikle istenilen bir Endüstri 4.0 çözümü ve yatırımı olmayacak.

Endüstri 4.0 çözümü talep edildiğinde, aşağıdaki üç grupta belirtilen bileşenlerin tamamının sağlanması durumunda istenilen doğru çözümün elde edileceği göz ardı edilmemeli. Mekanik-robot, elektrik-otomasyon ve bilişim-iletişim bileşenlerden birinin eksik olması ya da birbiri ile tam uyumlu olarak çalışmaması durumunda bunun doğru çözüm olmadığı bilinmeli. Yukarıdaki bileşenleri dikkate aldığımızda, Endüstri 4.0 akıllı sistemleri, yapay zeka uygulamalarıyla destekleyerek bir 'otonomi sistemi' olarak görebiliriz. Diğer yandan, Türkiye'de bilişim alt yapısı mümkün, ancak endüstriye özgü bir adaptasyon ve çaba gerekiyor.

Çünkü bilişim sektörünün bugüne kadar kamu, bankacılık, finans ve haberleşme sektörlerinde ulaştığı seviyeyi göz önünde bulundurursak maalesef endüstride yeteri kadar etkin olmadıklarından dolayı iyi bir seviyede olduğunu söyleyemeyiz. Elbette endüstride bilişim aktif bir rol oynuyor, ancak bu Endüstri 4.0 için yeterli bir seviye değil.

Burada bu seviyenin istenilen noktaya taşınabilmesi için ENOSAD'nin önemli bir rol oynayacağı kesin. Çünkü genel anlamda bilişim ve iletişim üretim hatlarına ancak otomasyon sistemleri üzerinden etki edebilir.

"TÜRKİYE, GELİŞMİŞ ÜLKELERİN YAŞADIĞI SÜRECİ DİKKATE ALMALI"

Bahadır BALKIR
TÜSİAD Sanayi Politikaları
Yuvarlak Masası Lideri

Kalifiye çalışan ve teknolojik alt yapı yetersizliği yatırım ile ilgili sorunların ardından en çok karşılaşılan engeller olarak sıralanıyor. Yerli teknoloji tedarikçilerinin teknoloji kullanıcıları ile buluşamaması Türkiye'de önemli bir sorun olarak göze çarpıyor.

Farklı ülkelerde farklı isimlerle adlandırılan Endüstri 4.0 kavramı temelde sanayinin dijital dönüşümü anlamına geliyor. Son yıllarda ülkeler arasındaki etkileşimin ve ticaretin giderek artması, yükselen yeni güçlü ekonomiler ve finansal kaynak akışları ile artan küreselleşme dijital teknolojilerin daha yaygın kullanılmasını sağladı. Bunun yanında kaynak verimliliği, sürdürülebilirlik, çevre ve güvenlik ile ilgili öne çıkan kaygılar iş dünyasını şekillendiren paradigmalarda köklü değişikliklere yol açtı. Tüm bu köklü değişikliklerin etkisiyle sanayide daha entegre, otomize ve optimal bir üretim akışı ihtiyacı doğdu. Bu noktada ortaya çıkan Endüstri 4.0 kavramı, değer zincirinin parçalarının yalnızca kendi içinde otomasyonu değil, değer zincirinin her parçasının birbiriyle eş zamanlı ve entegre çalışması olarak tanımlanıyor. Dijitalleşme Endüstri 4.0 sürecinin itici gücü ve ayrılmaz parçası olmakla birlikte sanayinin dijital dönüşümünün başarı ile gerçekleştirilebilmesi için şirketler organizasyonel ve operasyonel yapılarında iş yapış kültürlerinde, değer yaratma fonksiyonlarında, değer zincirindeki diğer aktörlerle ilişkilerinde ve rekabet stratejilerinde radikal değişikliklere gitmesi gerekiyor.

Gittikçe daha erişilebilir hale gelen dijital teknolojilerin yaygın ve etkin kullanılması ile tüm değer zincirinde topyekün bir değişime yol açan dördüncü sanayi devrimi şirketlerin hem imalat süreçlerinde iyileşme sağlamalarına hem de yeni iş modelleri geliştirmelerine olanak veriyor. Dijitalleşme ile daha hızlı, esnek, hatasız ve verimli süreçler oluşturuluyor. Daha yüksek kalitedeki mallar daha düşük maliyetle üretilebilir hale geliyor.

"Yeni bir dönüşümü temsil ediyor"

2016 yılında içerik ortağımız The Boston Consulting Group (BCG) ile hazırladığımız 'Türkiye'nin Küresel Rekabetçiliği için Bir Gereklilik Olarak Sanayi 4.0' başlıklı ilk raporumuzda da ortaya koyduğumuz üzere Dördüncü Sanayi Devrimi verimlilikten büyümeye, yatırımdan istihdama kadar birçok alanda yenilikler ve gelişmeler getirecek. Yapay zeka,öğrenebilen makineler ve kolaboratif robot gibi teknolojilerin gelişmesi, blok zinciri gibi yeni teknolojilerin ortaya çıkması ve platform ekosistemlerinin hızlı yükselişi Dördüncü Sanayi Devrimi'nin teknoloji olarak büyük bir dönüşümü temsil ettiğini gösteriyor.

Öte yandan kalifiye çalışan ve teknolojik altyapı yetersizliği ise yatırım ile ilgili sorunların ardından en çok karşılaşılan engeller olarak sıralanıyor. Bunların yanı sıra yerli teknoloji tedarikçilerinin teknoloji kullanıcıları ile buluşamaması Türkiye'de önemli bir sorun olarak göze çarpıyor. ABD ve Almanya gibi dijital dönüşüm yolculuğundan Türkiye'nin daha ilerisinde olan ülkelerde öne çıkan engeller incelendiğinde kalifiye çalışan yetersizliği başta olmak üzere veri güvenliği riski, bağlantı standartları eksikliği gibi sorunlar da öncelikli olarak tanımlanıyor. Bu tespitler, önümüzdeki dönemde Türkiye'nin dijital dönüşüm yolculuğunda dikkate alması gereken önemli noktaları işaret ediyor.

"Ürün ve hizmet sağlayıcısı olarak konumlanmalıyız"

Türkiye'de bilişim teknolojileri (BT) sektörünün geleceği, yaşadığımız hızlı teknolojik dönüşüme ayak uydurabilme kapasitemiz ve sektörün kapasitesini artırabilmemiz ile doğrudan ilişkili. Ar-Ge ve inovasyon kapasitesinin artırılması, gerekli altyapının ve nitelikli insan kaynağının sağlanması kritik önemde. Yeni teknolojilerin yalnızca kullanıcısı değil, ürün ve hizmet sağlayıcısı olarak konumlanmalıyız. Bu vizyonla hareket edildiği takdirde BT sektörü gelişerek, Türkiye'nin küresel rekabet gücüne büyük katkı sunabilecek. Firmaların bilişim alanında gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetlerinin artması aynı zamanda küresel rekabet gücümüzü korumak ve bilişim teknolojilerinde dışa bağımlılığımızı azaltmak için de gerekli.

Boston Consulting Group'un (BCG) işbirliğinde yayınladığımız Türkiye'nin Sanayide Dijital Dönüşüm Yetkinliği Raporu'ndaki tespitlere göre, teknoloji kullanıcısı şirketler yerli tedarikçilerin olmadığını belirtirken teknoloji tedarikçisi şirketlerin talep düşüklüğünü önemli bir problem olarak gösteriyorlar. Bu da teknolojinin arz ve talebi arasında bir kopukluk olduğuna işaret ediyor. Yerli teknoloji tedarikçileri ve çözüm ortaklarının dijital dönüşüm yolculuğunda daha çok yer almalarının sağlanması ve geliştirilen inovasyon ekosistemiyle desteklenmesi gerekiyor.

"TÜRKİYE İÇİN BAŞARILI OLMANIN YOLU EĞİTİMDEN GEÇİYOR"

Dr. Engin AYÇİÇEK
Dijitalleşme ve Endüstri 4.0 Derneği Bilim ve Teknolojilerden Sorumlu Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Türkiye için Endüstri 4.0'da başarılı olmanın yolu eğitimden geçiyor. Aksi takdirde gelişmiş ülkelere göre düşük olan iş gücü maliyeti ve üretkenliğin anlamı kalmayacak.

Endüstri 4.0 bir ürün değil, bir sistemler bütünüdür. Bugünden bu sürece bir lüks harcama olarak bakmak, 5 ila 10 yıl geride kalmak anlamına geliyor. Firmaların bu sürece uygun ürünler çıkarması ve mühendislerini buna uygun yetiştirmesi gerekiyor. Dolayısıyla Endüstri 4.0 tek başına bir sistem değil; makine, elektrik, elektronik, yazılım ve bilişimin birbirine entegrasyonudur. Endüstri 4.0 'akıllı' konseptinin ve 'nesnelerin interneti' kavramının fabrika düzeyine indiği bir oluşum. Üretimdeki her bir unsurun (makine, ürün, insan, ekipman gibi) büyük verinin bir parçası olarak hem kendini optimize ettiği hem de birbirleri ile haberleşerek, bütünün optimize edildiği bir yapı. Otomasyonun kontrolsüz bir şekilde ağ yapısı dışında artması, Endüstri 4.0 yolundan sapmak anlamına geliyor.

Elbette bunun arkasında yakın gelecek için öngörülen trendler var. Ürünlerin daha da kişiselleşeceği, özelleşmiş ürünlerle birlikte ürün karmaşıklığının artacağı, müşterilerin yalnızca yüksek kalitede ürünleri tercih edeceği, tedarik ve teslim sürelerinin azalacağı bir gelecek öngörüyoruz. Bugünün teknolojileri ile bunu karşılamak mümkün görünmüyor. Bütün sistemler kendi aralarında konuşur ve yapay zeka ile kendi başına karar verme özelliğine sahip. Diğer yandan, Endüstri 4.0'ı uygulamadaki en büyük zorluk, öncelikle insan kaynağı. Endüstri 4.0 için gerekli olan kavram ve uygulamaları geliştirecek yetkinlikleri oluşturmak çok önemli. Özellikle Türkiye gibi genç nüfusa sahip bir ülkede gençleri Endüstri 4.0'ın gereksinimleri doğrultusunda yetiştiremezsek, işsizlik oranı artarken, karşılanamayan nitelik gerektiren açık pozisyonlarında fazla olduğunu göreceğiz. Türkiye için Endüstri 4.0'da başarılı olmanın yolu eğitimden geçiyor. Aksi takdirde gelişmiş ülkelere göre düşük olan iş gücü maliyeti ve üretkenliğin anlamı kalmayacak.

"Ekonomide yüzde 5 ila 8 oranında büyüme getirecek"

Endüstri 4.0 ile sanayi kuruluşları doğal kaynakları daha verimli kullanıyor ve karbon ayak izi yani doğaya verilen zararlar azalıyor. Yeni fikirler ve buluşlar çok daha düşük maliyetlerle hızla hayata geçecek. 'Üretim ve üretkenlik' kas gücü ile değil hayata geçen fikirle doğru orantılı olacak. İnsanlar kas gücü yerine entelektüel birikimlerini kullanacak. Dijitalleşen sanayi ile birlikte eğitim ve sanayi iş birliği çok daha erken hatta üniversiteden önce başlayacak. Bu nedenle Endüstri 4.0 kavramlarını ve uygulamalarını geliştirecek şekilde eğitim sistemi tasarlanması gerekiyor. Endüstri 4.0, ekonomik büyüme, istihdam, sosyal istikrar, kalıcı değer, iş güvenliği ve daha fazla verimlilik, dolayısıyla yüksek yaşam standartları sağlamak için ürünün tasarımından servisine kadar tüm aşamalarda maksimum verimlilik ve üretkenlik potansiyeli taşıyor. Endüstri 4.0'ın ekonomide yüzde 5 ila 8 oranında büyüme getireceğini öngörüyoruz.

Endüstri 4.0 henüz başlangıç aşamasında olmasına rağmen sanal 3D geliştirmeye, dijital planlama ve izlemeye, neredeyse hatasız üretim süreçleriyle müşteri ihtiyaçlarının sistematik olarak belirlenmesine, yeni iş süreçlerinin oluşmasına ve hepsinin ötesinde üretim süreçlerinin daha verimli olmasına da imkan sağlıyor. Endüstri 4.0 ile birlikte, hesaplamalarımıza göre, yeni ürünleri pazara sunma süresi yüzde 25 ila yüzde 50 arasında kısalırken, mühendislik giderleri yüzde 30'a kadar düşebilecek ve yüzde 70'e kadar enerji tasarrufu sağlanabilecek.

"İş yapış biçimleri ve modelleri tamamen değişecek"

Biraz daha detaya girip örnekler verecek olursak, şu anda insandan makineye olan etkileşim, Endüstri 4.0'da makineden makineye olacak. Bir üretim hattında bulunan robotlar birbiriyle konuşacaklar. Bir robot arızalandığında diğeri onu tamir etmeye başlayacak. Dolayısıyla üretim sistemini etkileyen, aksatan bir durum olduğunda anında müdahale ile sorun çözülecek. Zaman kaybı yaşanmayacak. Böyle değişimlerin olduğu bir gelecekte iş yapış biçimleri ve modelleri de tamamen değişecek. 2020 yılına kadar, yani sadece iki sene sonra şu anda adını bilmediğimiz 16 tane yeni meslek ortaya çıkması öngörülüyor.

Endüstri 4.0 ile şirketlerin iş modellerinde önemli değişiklikler olacak. Artık müşteri istediği ürünlerin ve kaynakların mülkiyetini satın almaktan ziyade ilişkili hizmetlere istediği zamanda, maliyette ve kalitede erişmek isteyecek. Bu da sanayi kuruluşlarının, kendi ürünleri ile ilgili fonksiyonlar için servis sağlayıcı karakterine bürünmesi anlamına geliyor. Örneğin; otomobil şirketleri artık mobilite hizmet sağlayıcıları, kompresör üreticileri de hava enerjisi sunar hale geliyor. Endüstri 4.0, firmanın müşterilerine ürün değil, ürün işlevselliğini hizmet olarak satması anlamına gelmektedir. Böylelikle son kullanıcıya bu hizmeti en işlevsel, hızlı ve en düşük maliyetle sunan çözümler ön plana çıkacak.

Bugün itibarıyla son kullanıcılar Android Market'te ya da Apple Store'da nasıl uygulama satın alıyorlarsa ve Apple bir üründen öte Uygulama Platformu özelliği ile hizmet sağlıyorsa ilerleyen dönemde bir araba üreticisi mobilite sağlayıcısı olarak istenen zamanda, en hızlı, en konforlu ve en düşük maliyetli mobilite hizmetini sağladığı müddetçe rekabette öne geçecek.

"ENDÜSTRİ 4.0'DA ÖNE ÇIKAN TEMEL ZORLUKLARDAN BİRİ MEVZUATLAR"

Alper KARAÇAR
EY Orta, Güneydoğu Avrupa ve Orta Asya (CESA) Gelişmekte Olan Teknolojiler Danışmanlık Hizmetleri Lideri

Endüstri 4.0 uygulamalarının hayata geçirilmesinde öne çıkan temel zorluklardan biri mevzuatlar. Mevzuatların dönüşümü yavaşlatacağı öngörülebilir.

Endüstri 4.0 son yıllarda sıkça konuşmaya başladığımız bir konu olsa da henüz üzerinde anlaşılmış bir tanımdan söz etmek doğru değil; ülkeler bu kavrama farklı şekillerde yaklaşıyor. Ancak, ortak noktalara baktığımızda, ileri robotik sistemler, nesnelerin interneti, bulut bilişim, büyük veri ve siber-fiziksel sistemler gibi gelişmekte olan teknolojilerin seri üretim içinde optimizasyon ve otomasyon için kullanılmasından bahsedebiliriz. Bu devrimi somutlaştırmak için makinelerin birbirleri ile iletişim kurduğu, merkezi bir sisteme gerek duyulmadan karar alabildiği ve dış dünya taleplerine yanıt verebildiği bir fabrikayı örnek gösterebiliriz. Öncekilere kıyasla çok daha hızlı ilerleyen bir sanayi devrimi söz konusu ve şimdiden birçok endüstride etkilerini görmek mümkün.

Artırılmış gerçeklik ve sanallaştırmanın endüstriyel tasarım ortamlarında kullanılmaya başlanması ve 3D baskı tabanlı 'butik' imalat tesislerinin kurulması gibi ürünlerin tasarım aşamasından üretim aşamasına birçok yenilik de bu sanayi devriminin parçası olacak. Endüstri 4.0 teknolojileri ile verimliliğin arttığı, yeni gelir kaynaklarının ortaya çıktığı ve insan kaynaklı risklerin azaldığı bir üretim sektörü mümkün.

Dönüşümü yavaşlatan etkenler

Endüstri 4.0 uygulamalarının hayata geçirilmesinde öne çıkan temel zorluklardan biri mevzuatlar. Makineler arası sözleşmeler, siber güvenlik, veri gizliliği, ürün güvenliği, fikri mülkiyet ve iş hukuku alt başlıklarında mevzuatın ileri uygulamaların olduğu ülkelerde dahi (örneğin; Almanya) teknolojik gelişmeleri çok geriden takip ettiği görülüyor. Bu açıdan bakıldığında mevzuatın Endüstri 4.0 uygulamaları bağlamındaki dönüşümü yavaşlatacağı öngörülebilir. Endüstri 4.0 uygulamalarının hayata geçirilmesi önündeki ikinci temel zorluk birlikte çalışabilirlik ve standardizasyon olarak görülüyor. Ülke, bölge ve küresel olarak standart kuruluşları Endüstri 4.0 uygulamalarına konu yöntem, teknik ve teknolojilerin standartları konusunda çalışıyor.

"AKILLI SİSTEMLERİN HAYATIMIZA YÖN VERDİĞİ BİR DÜNYA BİZİ BEKLİYOR"

Hakan ÖLEKLİ
KPMG Türkiye Endüstriyel Üretim Sektör Lideri

Bütün sektörlere etki eden değişimin ardından yaşamın her alanındaki akıllı sistemlerin hayatımıza yön verdiği bir dünya bizi bekliyor.

Endüstri 4.0 ya da 4'üncü Sanayi Devrimi, çağdaş otomasyon sistemlerini, sistemlerin ve nesnelerin birbiriyle haberleştiği veri alışverişlerini ve üretim teknolojilerini içeriyor. Geleceğin yaşam ve üretim standardını devrimsel şekilde değiştiren bu süreci çoktan yaşamaya başladık. Endüstri 4.0, hizmetler ve iletişim ağları, strateji ve iş modeli, sistemler ve süreçler, çalışanlar ve yetkinlikleri, finans ve risk yönetimi ile bulut, dijital ikiz gibi kavramları da kapsayan teknoloji boyutlarının birbirleriyle entegrasyonunu gerektiriyor. Özetle nesneler ve otomatik sistemleri yöneten yapay zekaların birbiriyle konuşarak bütün bir üretim sürecini yönetebileceği bir gelecekten bahsediyoruz. Şirketler için müşterilerin talebinden, bu talebin ürün haline getirilmesine kadar geçen sürecin takibinden sürekli ölçülmesine varana dek her adımını kapsayan bütün ekosistemi etkileyen bir olgu. Bütün sektörlere etki eden bu değişimin ardından yaşamın her alanındaki akıllı sistemlerin hayatımıza yön verdiği bir dünya bizi bekliyor. Hedef, ihtiyaca özel ama seri üretim hızında ve etkinliğinde bir üretim sürecine ulaşmak.

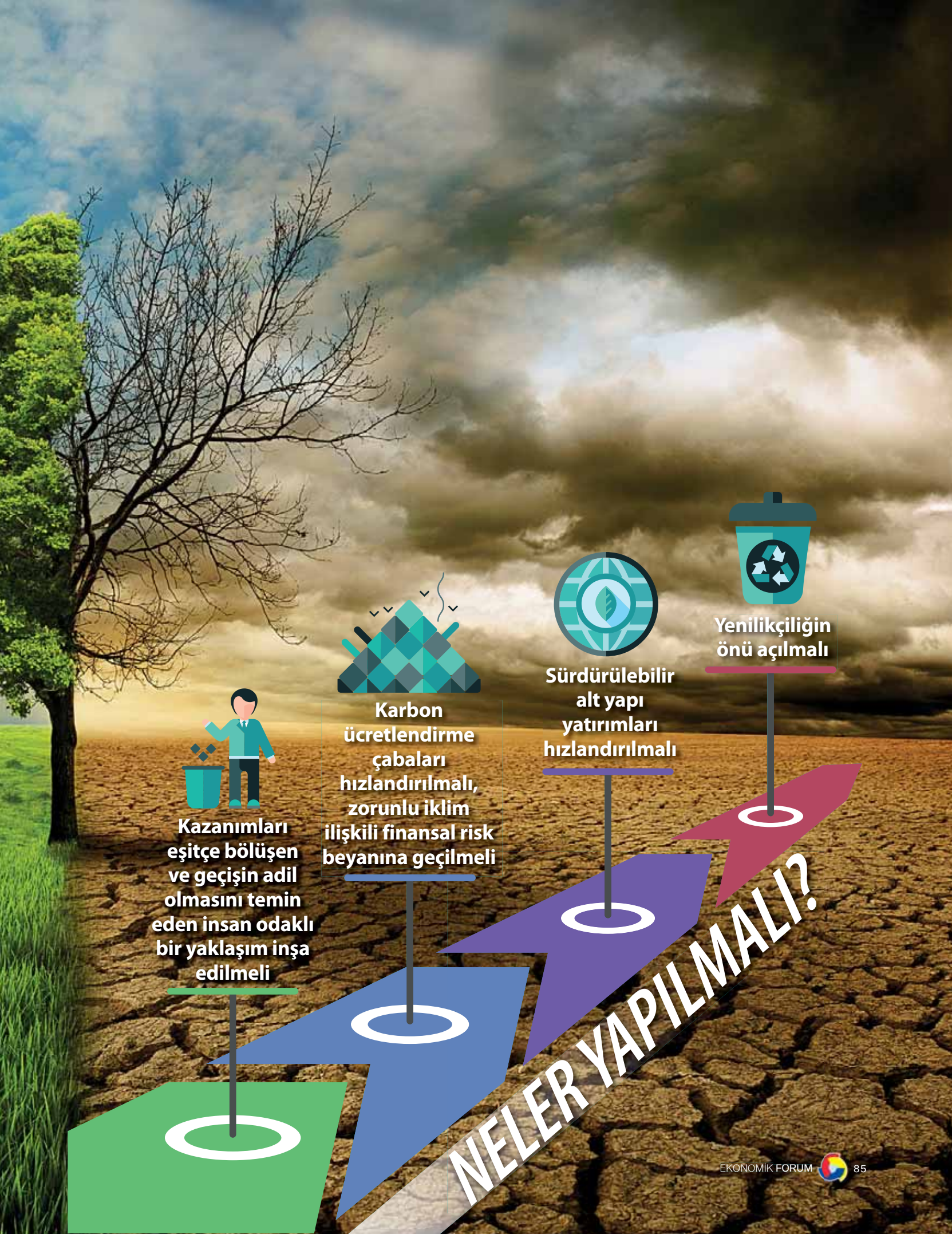
Kimler işsiz kalacak?

Diğer bir deyişle 4'üncü Sanayi Devrimi geleceğin akıllı yaşam, akıllı üretim ve akıllı hizmetleri gibi kavramlarını barındıran birçok başlıktan sadece biri. Ancak, son birkaç yıldır sürekli gündemde; çünkü insanlar gelecekte bir iş sahibi olup olamayacaklarını merak ediyor. Birbiriyle haberleşen milyarlarca nesne ve yapay zeka koskoca bir fabrikayı çok az insana ihtiyaç duyarak yönetir hale geldiğinde kimler işsiz kalacak? Kimlere yeni fırsatlar doğacak? Geleceğin meslekleri neler? Bunlar bir süredir tartışılan konular. Geçtiğimiz sanayi devrimlerinde de olduğu gibi, 4.0'a geçişin sosyolojik, demografik ve ekonomik sonuçları oluyor ve bu etkiler artarak devam edecek. Öncekilerde nasıl çözümler bulunduysa, Endüstri 4.0'ın neden olacağı çalkantılara da insanlık çare bulacağını düşünüyorum.

26 TRİLYON DOLARLIK EYLEM!

KÜRESEL EKONOMİ VE İKLİM KOMİSYONU TARAFINDAN YAYIMLANAN "21. YÜZYILIN KAPSAYICI BÜYÜME HİKAYESİNİN ÖNÜNÜ AÇMAK" İSİMLİ RAPOR CESUR İKLİM EYLEMLERİ İLE 2030 YILINA KADAR EN AZ 26 TRİLYON DOLARLIK EKONOMİK FAYDA SAĞLANABİLECEĞİNİ SAVUNUYOR.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

NELER YAPILMALI?
Kazanımları eşitçe bölüşen ve geçişin adil olmasını temin eden insan odaklı bir yaklaşım inşa edilmeli
Karbon ücretlendirme çabaları hızlandırılmalı, zorunlu iklim ilişkili finansal risk beyanına geçilmeli
Sürdürülebilir alt yapı yatırımları hızlandırılmalı
Yenilikçiliğin önü açılmalı

Küresel Ekonomi ve İklim Komisyonu (Global Commission on the Economy and Climate) tarafından yayımlanan "21. Yüzyılın Kapsayıcı Büyüme Hikayesinin Önünü Açmak" isimli rapor, kamu ve özel sektördeki ekonomi ve finans liderlerini iklimle mücadele konusunda harekete gecirmeyi amaçlıyor.

Daha temiz ve iklime duyarlı büyümenin faydalarını yok saydığımızı ortaya koyan rapor, cesur iklim eylemleri ile 2030 yılına kadar en az 26 trilyon dolarlık ekonomik fayda sağlanabileceğini savunuyor.

Rapora göre son on yılda teknoloji ve piyasalarda yaşanan büyük ilerlemeler yeni bir iklim ekonomisine geçişin başını çekti.

Bu geçişin istihdam, ekonomik tasarruflar, rekabet ve pazar fırsatları ve küresel refah açısından somut faydaları mevcut. Öte yandan, değişim tüm dünyada çok sayıda şehir, hükümet, şirket, yatırımcı ve diğer aktörlerin katılımıyla ivme kazanıyor olsa da henüz hala yeterince hızlı değil.

"Kullan ya da kaybet"

Eski Nijerya Maliye Bakanı ve Küresel Komisyon Eş Başkanı Ngozi Okonjo- Iweala içinde bulunduğumuz durumu şöyle açıklıyor: "Şu anda eşsiz bir 'kullan ya da kaybet' anındayız. Politika yapıcıların ayaklarını frenden çekmesi, yeni büyüme hikayesinin zamanının geldiğinin ve beraberinde ekonomi ve piyasada heyecan verici fırsatlar getirdiğinin sinyalini net olarak vermeleri gerekiyor. Şu anda kararlı davranırsak, karşımızda 26 trilyon dolar ve daha sürdürülebilir bir gezegen fırsatı var."

"21. Yüzyılın Kapsayıcı Büyüme Hikayesinin Önünü Açmak" isimli rapor Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres'e de sunuldu. Unilever CEO'su ve Küresel Komisyon Eş Başkanı Paul Polman rapora yonelik şunları söylüyor: "Üke, bölge, şehir, şirket, yatırımcı ve vatandaşların başını çektiği ivme artık durdurulamaz.

İklim değişikliğine karşı cesur adımlar atanlar şimdiden somut faydalarını görmekte. Ancak, bu yeni düşük karbonlu büyüme yaklaşımının tüm ekonomik faydalarının önünü açmak ve iklim değişikliğini engellemek istiyorsak hem kamu hem de özel sektör içinden ekonomi ve finans liderlerinin daha da fazlasını gercekleştirmeleri ve bunu hızla yapmaları gerekiyor."

Önemlik fırsatlar yaratıyor

Rapor enerji, şehirler, gıda ve toprak kullanımı, su ve sanayi olmak üzere beş başlıca ekonomik sistemdeki fırsatlara vurgu yapıyor. İddialı eylemlerin sağlayacağı faydalar ise şöyle sıralanıyor:

- Baz senaryoyla (BAU) karşılaştırıldığında, 2030 yılına kadar 65 milyonun (Birleşik Krallık ve Mısır'ın toplam istihdamı) üzerinde düşük karbonlu yeni iş imkanı yaratılabilecek.
- 2030 yılına kadar, hava kirliliğine bağlı 700 bin erken ölümü engelleyebilecek.
- 2030 yılına kadar, sadece teşvik reformu ve karbon ücretlendirmeyle, bugünün Hindistan GSYİH'sine denk gelen 2.8 trilyon dolar değerinde kamu geliri üretilebilecek.

Yeni bir büyüme hikayesi

London School of Economics, Ekonomi Profesörü ve Küresel Komisyon Eş Başkanı Lord Nicholas Stern'in yorumları da çok önemli: "Bu yeni büyüme hikayesinin çok güçlü dinamikler içerdiğini artık görebiliyo-

65 milyon yeni iş imkanı yaratabilir

Dünya Bankası CEO'su Kristalina Georgieva: İklim değişikliği bize yapmamız gereken net bir seçim ortaya koyuyor. Bu raporun önerdiği cesur eylemi gerçekleştirmeliyiz ve 65 milyon yeni iş imkanı yaratan ve insanların temiz hava soluması ve sağlıklı ve üretken hayatlar yaşamasını sağlayan düşük karbonlu bir küresel ekonomiye acil olarak geçmeliyiz.

Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu Genel Sekreteri Sharan Burrow: Kararlılıkla sürdürülen iklim eylemleri 2030 yılına kadar 65 milyon yeni iş imkanı yaratabilir. Düşük karbonlu ekonomi dönüşümü yönetilirken, etkilenen iş gücü ve topluluklar açısından bunun sadece bir geçişten ibaret olduğunun teminat altına alınması gerekli.

Avrupa İklim Vakfı (ECF) Yönetim Kurulu Başkanı Caio-Koch Weser: İklim hikayesi temel olarak ekonomik bir hikayedir. Şimdi cesur adımlar atarsak, daha yüksek verimlilik, daha geniş toplumsal kapsayıcılık ve daha dayanıklı ekonomiler elde ederiz. Bu raporun ana mesajına özellikle maliye bakanları dikkat kesilmelidir. İklim eylemi 21. yüzyılın büyüme hikayesidir.

Cape Town Üniversitesi'nden profesör Carlos Lopes: Afrika halihazırda cesur iklim eylemine öncülük eden birçok yeniliğin ön saflarında yer alıyor. Son birkaç yıl içinde, Afrika kıtasında bir güneş enerjisi devriminin yanı sıra, toplu taşıma ve iklim riskleri sigortalama alanlarında da yeniliklere şahit olduk. İleride, doğru politikalar ve destekleyici teşvikler, ekonomimiz büyüdükçe yeni iklim ekonomisini yakalamamızı ve tamamından faydalanmamızı garanti altına alabilir.

ruz: Yenilikçilik, yaparak öğrenmek ve ölçek ekonomileri. Daha da ötesi, bu yeni büyüme hikayesi bize hareket edebileceğimiz, nefes alabileceğimiz ve üretken olabileceğimiz, temiz ve verimli alt yapısının yanında sık ve aşırı iklim olaylarının etkilerini kaldırabilen şehirler ve daha verimli, güçlü ve dayanıklı ekosistemler sunuyor. Mevcut ekonomik modeller hem güçlü dinamikleri hem de yeni teknoloji ve yapıların etkilerini göz ardı ediyor. Dolayısıyla, bu yeni büyüme hikayesinin faydalarını epeyce azımsadığımızı biliyoruz. Ayrıca, iklim değişikliği risklerinin muazzam büyüklükte olduğu ve geri dönülmezlik noktasına hızla yaklaştığımız artık her zamankinden daha açık ve net."

New Climate Economy Program Direktörü ve raporun başyazarı Helen Mountfordi ise "Bu raporun amacı bu yeni büyüme patikasına geçişin nasıl hızlandırılabileceğini göstermek. Rapor, bunu gerçekleştirmenin faydalarını, bizi bekleyen zorlukları ve daha güçlü, daha temiz ve daha adil bir büyümenin tüm ödüllerinden yararlanmak için süreci hızlandıracak etkenleri ve eylemleri ortaya koyuyor" yorumlarında bulunuyor.

Meksika eski Cumhurbaşkanı ve Komisyon'un Onursal Başkanı Felipe Calderon ise raporun "daha iyi bir büyüme ve daha iyi bir iklimi nasıl gerçekleştirebileceğimize dair bir manifesto" olduğunu ifade ediyor ve ekliyor: "Daha adil, daha güvenli ve daha sürdürülebilir bir dünya icin kararlı yönetim, yasa, yenilik ve yatırım yapma zamanı."

DÜNYADA BUĞDAY KRİZİ YOLDA!

Hazırlayan: **EVRİM KÜÇÜK**

DÜNYANIN EN BÜYÜK BUĞDAY İHRACATÇILARININ STOKLARI ERİYOR. UZMANLAR EN BÜYÜK SEKİZ İHRACATÇININ STOKUNDA DÜNYAYA EN FAZLA 26 GÜN YETECEK BUĞDAY KALACAĞI UYARISI YAPIYOR. TÜRKİYE'DE İSE 2000 YILINDA 92 MİLYON DEKAR ALANDA BUĞDAY EKİMİ YAPILIRKEN, 2017 YILINDA BU RAKAM 77 MİLYON DEKAR ALANA DÜŞEREK TEHLİKE SİNYALİ VERDİ.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

Dünyanın en büyük buğday ihracatçılarının stokları eriyor. Sıcak ve kurak geçen yaz önde gelen buğday üreticilerinin stoklarının 2007/2008 seviyelerine düşmesine neden oldu. O dönemde zayıf tahıl stokları Afrika ve Asya'da gıda krizine ve geniş çaplı ayaklanmalara yol açmıştı. Analistler fiyatların o dönemdeki kadar yüksek olmamasının rahatlatıcı bir unsur olmasına karşın, stokların kriz alarmı vermeye başladığını söylüyor.

Uluslararası Tahıl Konseyi (IGC), küresel buğday üretiminin, 2018/19 sezonunda 42 milyon ton düşüşle 716 milyon tona gerilemesini öngörüyor. IGC'nin Ağustos raporunda, 2017/18 sezonunda 758 milyon ton olarak gerçekleştiğini öngördüğü küresel buğday üretiminin, 2018/19 sezonunda, Temmuz raporundaki öngörüsünden 5 milyon ton, önceki sezondan 42 milyon ton düşüşle, 716 milyon ton düzeyinde gerçekleşmesinin beklendiği belirtildi.

Üretim gerilerken stoklar da düşüyor

ABD Tarım Bakanlığı'na (USDA) göre 2018/2019 sezonuna girerken küresel stoklar 273 milyon tonla tüm zamanların en yüksek seviyesine çıkacak fakat USDA stokun neredeyse yarısının Çin'de olması büyük bir sıkıntı yaratabileceği uyarısında bulunuyor. Zira Çin'in stoklarını piyasaya sürmesi beklenmiyor. USDA, dünyadaki buğdayın yüzde 16'sını tüketen Çin'in yeni sezon başlarken dünya stokunun yüzde 46'sını elinde bulunduracağı, 2018/19 sezonunun sonunda ise payının yüzde 50'yi aşacağı tahminleri yürütülüyor. Bu, Çin'in stokunun beş yıl öncesine göre yüzde 135 artacağı anlamına geliyor.

Uzmanlar, sezonun sonunda en büyük sekiz üreticinin elinde dünya stoklarının sadece yüzde 20'sinin yani dünyanın buğday ihtiyacını yalnızca 26 gün karşılayacak stok kalacağını tahmin ediyor. 10 yıl önce bu ülkeler toplam stokun yüzde 30'unu elinde bulunduruyordu.

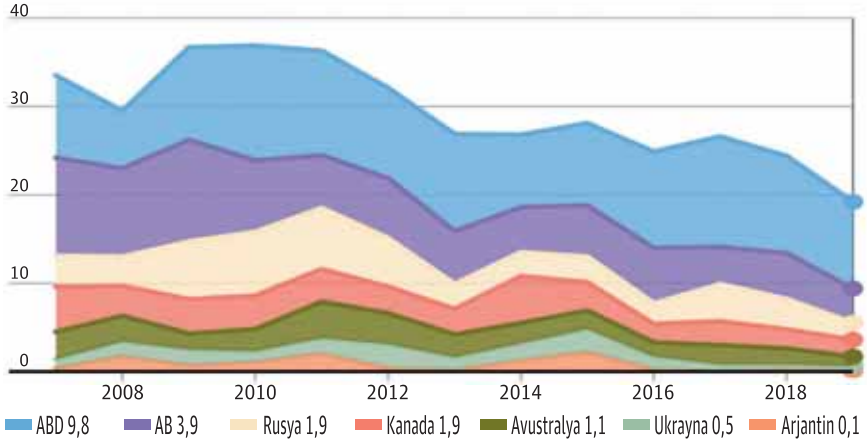
Fiyatlar bir yılda yüzde 25'den fazla arttı

Kuraklığın vurduğu buğdayın fiyatı üç yılın en yüksek seviyesinde. Chicago

Dünyanın en büyük ihracatçılarının stoklarda payı

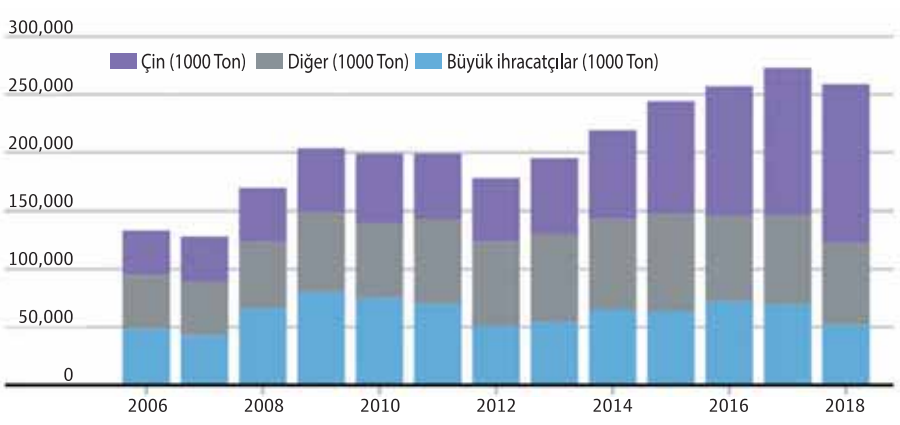
ABD'nin envanterlerdeki payı artarken ABD ve Kanada'nın azalıyor (%)

Dünyada en büyük stok Çin'de

Büyük oyuncuların toplam içindeki payı %20 civarında. 10 yıl önce oran %35 idi.

Ticaret Borsası'nda (CBOT) Aralık vadeli buğday fiyatları eylül ayı içinde yüzde 1.6 artarak 5.31 dolar/buşel seviyesine çıktı. Fiyatlarda son bir yıllık yükseliş yüzde 25'i aştı. Yine de fiyatların 2007/2008 krizinde gördüğü 13.34 dolarlık rekor seviyenin altında olması analistlere göre krizin tekrar etmesini engelleyecek. Analistler ayrıca Kuzey Afrika ülkelerinin, stoklarının kriz döneminden daha yüksek olması nedeniyle daha iyi bir pozisyonda olduğunu söylüyor.

Türkiye'de durum ne?

Bu arada Ziraat Mühendisleri Odası'nın yayımladığı "2018 yılı Buğday Raporu"na göre Türkiye'de 2000 yılında 92 milyon dekar alanda buğday ekimi yapılırken, 2017 yılında 77 milyon dekar alanda buğday ekimi yapıldığına dikkat çekildi.

Raporda, "Aynı dönemde 49 milyon ton buğday ithal edilmiş, karşılığında 13 milyar dolar ödemiştir. Bu yılın ilk yarısında 3 milyon ton buğday ithal edilerek 634 milyon dolar ödenmiştir" denildi.

Türkiye'de dekar başına buğday veriminin yıllar itibariyle yükselme kaydetmesine rağmen ortalamanın dünya veriminin altında olduğuna dikkat çekilen raporda, "Yüksek kaliteli tohum kullanımı buğdayda verimliliği etkileyen en önemli faktördür. Türkiye'nin buğday üretimi 2016 yılında 20 milyon 600 bin ton iken 2017 yılında yüzde 4.4 artışla 21 milyon 500 bin ton olmuştur. Uygulanan politikalar, çiftçiyi buğday ekmekten vazgeçirmektedir. Türkiye'de 2000 yılında 92 milyon dekar alanda buğday ekimi yapılırken, 2017 yılında 77 milyon dekar alanda buğday ekilmiştir" ifadelerine yer verildi.

2018 yılında ekim alanlarının daralması, girdi maliyetleri, verilen teşvikler, doğal afetler, buğday hastalıkları nedeniyle verim ve kalite düşüklüğü beklendiğine vurgu yapılan raporda ZMO, 2018 yılı buğday üretim tahminini yaklaşık 19.5 milyon ton olarak açıkladı.

Raporda, "Buğday üretimi bakımından kendine yeterli düzeyde olan Türkiye'de, bazı yıllar olumsuz iklim koşullarına bağlı olarak üretim ve kalitede yaşanan sorunlardan dolayı talep karşılanamamakta ve ithalat yapılmaktadır" denildi.

Türkiye'de ortalama buğday verimi (Kuru+Sulu) 276 kg/dekar olduğu bilgisi verilen raporda, Türkiye'nin dünya buğday üretiminde yüzde 3 civarında bir paya sahip olduğu kaydedildi.

Dünyada buğday üretim miktarları incelendiğinde Çin, Hindistan, Rusya ve Ukrayna'da üretim artarken Avustralya ve Kanada'da üretimin düşüş gösterdiği belirtildi.

Buğdayın kendi kendine döllenen bir bitki olması ve ekilen tohumlukların üç yılda bir sertifikalı tohumluklarla yenilenmesi nedeni ile Türkiye'de her yıl yaklaşık 540 bin ton buğday tohumluğu kullanılması gerektiği kaydedilen raporda, "Ülkemizde üretilen sertifikalı tohumluk miktarı 2007 yılında 210 bin ton iken 2014 yılında 403 bin ton, 2015 yılında 484 bin ton ve 2017 yılında 508 bin ton olarak gerçekleşmiştir" ifadelerine yer verildi.

Her yıl ithalat rakamları artıyor

Raporda öne çıkan notlar şöyle: "Türkiye'de her bölgede yetiştirilebilen buğday yaygın olarak İç Anadolu Bölgesi'nde üretilmektedir. 2017 yılı ekmeklik buğday üretiminde İç Anadolu Bölgesi yüzde 32'lik pay ile ilk sırada yer almaktadır. Bunu yüzde 18 ile Marmara Bölgesi ve yüzde 15 ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi izlemektedir. Üretimin en az olduğu bölgeler Doğu Anadolu ve Ege Bölgeleri'dir.

Makarnalık buğday üretiminde ise ilk sırada yüzde 38'lik üretim ile İç Anadolu Bölgesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi yer almaktadır. Ege Bölgesi ise üretimde yüzde 13'lük

SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1 BUĞDAY EKİM ALANLARININ AZALMASI:
2005 yılında 9 milyon hektar olan buğday ekim alanları giderek azaldı, 2009 yılında 8 milyon hektar, 2012 yılında 7.5 milyon hektar, 2018 yılında ise 7.6 milyon hektar oldu. Verim değerleri ise yeni çeşitlerin ıslah edilmesi, yetiştirme tekniklerindeki gelişmeler, ekim nöbeti ilkelerinin uygulanması sonucunda artış gösterse de 2016 yılında 79 milyon kişi olan ülke nüfusu, 2017 yılında 80 milyon kişiye ulaştı ve 2023 yılında 86 milyon kişiye ulaşması bekleniyor. Dolayısıyla artan nüfusun beslenmesi için buğday ekim alanlarının acilen artırılması gerekmektedir.

2 TARIMSAL ÜRETİMDE GİRDİ MALİYETLERİNİN YÜKSELMESİ:
Buğday alım fiyatları belirlenirken maliyetler göz önünde bulundurulmalıdır. Buğday fiyatlarındaki artış kimyasal gübre ve mazot gibi temel girdi fiyatlarının gerisinde kaldığından, buğday üretimi çiftçiye gelir getirmemektedir.Yüksek girdi maliyetleri nedeniyle kazanç elde edemeyen çiftçi üretimden vazgeçti. Kırsal nüfusu azaldı, 2010 yılında köy nüfusu yüzde 23.7 iken, 2017 yılında yüzde 7.5 oldu.

3 BUĞDAYA YAPILAN DESTEKLERİN YETERSİZ OLMASI:
Sulu tarım alanlarında diğer tarım ürünlerinin kârlılık oranının yüksek olmasından dolayı buğday, artık kıraç alanların ürünü ya da münavebe ürünü olarak görülmektedir. Bunun için buğdaya yapılan destekler bölgesel olarak yeterli yağış altında, sulu/kurak farklılıkları dikkate alınarak artırılmalıdır. Üretimde yağışa bağlı olarak görülen dalgalanmaları azaltmak için kuru tarımda uygulanması gereken yetiştirme tekniklerine önem verilmeli, sulama imkânlarını artırmak için yatırımlar hızlandırılmalıdır. Tarımsal desteklerin çiftçilerin üretime başlamadan önce verilmesini sağlayacak bir sistem geliştirilmelidir.

4 İTHALATA DAYALI TARIM POLİTİKALARI NEDENİYLE GÜMRÜK VERGİLERİNİN SIFIRLANMASI:
Resmi Gazete'nin 15 Ağustos 2018 tarihli sayısında yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile TMO'ya sıfır gümrük ile 750 bin ton buğday,

pay ile üçüncü sıradadır.

Türkiye'de buğdayın yurt içi kullanımı 2016/17 döneminde 18 milyon 756 bin ton, gıda olarak tüketimi 14 milyon 490 bin ton, tohumluk olarak kullanımı 1 milyon 381 bin ton, yemlik olarak kullanımı 2 milyon 305 bin ton, kayıp 581 bin ton, kişi başına tüketim 182 kg'dır.

Türkiye'nin ithalat ve ihracat değerlerine baktığımız zaman, her yıl ithalat rakamları artar iken ihracat rakamları düşmektedir.

Türkiye'nin buğday ticareti ile ilgili ilginç durum, buğday ithal edilmesine karşın, önemli miktarda un ihracatı gerçekleşmesidir. 2017 yılında 3.5 milyon tona yakın un ihraç edilmiştir. Bu miktar da ithal edilen buğdaydan un yapıldığında elde edilecek bir miktardır.

Un ihracatı yapılan ülkeler arasında en önemli pay Irak'a aittir. Türkiye'den un ihracının yarısı bu ülkeye yapılmaktadır. Türkiye'den 2017 yılında ihraç edilen unun yüzde 51.2'si, bu yılın ilk yarısında ise yüzde 49.55'i Irak'a gönderilmiştir.

Türkiye dışarıdan önemli miktarda buğday ithal etmesine karşın, az miktarda da olsa buğday ihracatı yapmaktadır. 2017 yılında 42 bin ton buğday ihraç edilmiştir. Türkiye üretiminin yüzde 20-25'i kadar buğday ithalatı gerçekleştirmektedir.

Buğday ithal ettiğimiz ülkeler arasında Rusya 2017 yılında yüzde 59'luk, 2018 yılının ilk yarısında ise yüzde 78'lik oranla ilk sırada yer almaktadır. Rusya dünyada en fazla buğday ihracatı yapan ülke konumunda bulunuyor.

Dünya buğday ticaretinde önemli bir paya sahip ülkeler, üretimlerinin büyük bölümünü ihraç etmektedirler. En fazla buğday ithalatı yapan ülkeler Mısır ve Endonezya'dır."

700 bin ton arpa, 700 bin ton mısır ve 100 bin ton pirinç ithalat yetkisi verildi. Aynı ürünler için, aynı miktar ve şartlarda 29 Temmuz 2017 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/10589 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile benzer yetki verilmişti. TÜİK verilerine göre Türkiye 2016 yılında 20.6 milyon ton, 2017 yılında ise 21.5 milyon ton buğday üretti. Aynı yıllarda sırası ile 4.22 milyon ton ve 4.99 milyon ton buğday ithal etti. 2018 yılının ilk yarısında ise 2.9 milyon ton buğday ithalatı gerçekleştirildi. 10.01 GTİP buğday grubunda yer alan ürünlerin bir kısmında gümrük vergisi zaten sıfır olarak uygulanıyordu. Karar ile gümrük vergisi yüzde 45 olan buğday çeşitlerinde de gümrük vergisi sıfır oldu. İthalat söylemleri özellikle ürün hasat sezonlarında piyasaları olumsuz yönde etkilemekte, ürün fiyatlarının düşmesine yol açmakta, çiftçi üretimden soğutmakta hatta üretimden vazgeçmektedir.

5 NADAS ALANLARININ AZALTILMASI:
Nadasa bırakılan alanların azaltılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Türkiye'de büyük kısmı İç Anadolu ve geçit bölgelerinde olmak üzere 4.5 milyon hektar civarında nadas alanı bulunmaktadır. Tarım potansiyelinin önündeki en büyük engel, bu potansiyelin kullanılamıyor olmasıdır.

6 LİSANSLI DEPOCULUĞUN GELİŞTİRİLMESİ:
Lisanslı depoculuk faaliyetlerinden birçok üretici haberdar değildir ya da yanlış bilgiye sahiptir. Sistemin geliştirilmesi için öncelikli olarak, desteklemelerin yanında sahada tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri etkin olarak yapılmalıdır. Buğdayda kalite parametrelerine göre alım ve buna bağlı depolama konusunda, hızlı analiz yöntem ve tekniklerinin geliştirilmesine yönelik araştırma ve çalışmalar yürütülmelidir.

7 PİYASA DÜZENLEYİCİ KURUMLARIN AKTİF OLARAK GÖREV ALMASI:
TMO ve tarım ürünleri piyasasını düzenleyici diğer kurumlar üreticilerin çıkarlarını koruyacak, üretimin devamlılığını sağlayacak şekilde aktif hale getirilmeli, ürün pazarlaması, girdi temini ve işlenmesi konularında faaliyet gösteren kamu kurumları yeniden oluşturulmalıdır. Üreticilerin kooperatif örgütlenmesi teşvik edilmelidir.

İNGİLTERE ALMANYA VE FRANSA E-İHRACATIN YILDIZI

ALIM GÜCÜ YÜKSEK OLAN AVRUPA ÜLKELERİ E-İHRACAT'TA TÜRK ŞİRKETLERİNİN YURT DIŞINDAKİ YENİ PAZARLARI ARASINDA ÖNE ÇIKIYOR. 565 MİLYONLUK İNTERNET KULLANICI SAYISI VE 261 MİLYONLUK İNTERNETTEN AKTİF OLARAK ALIŞVERİŞ YAPAN KULLANICISIYLA AVRUPA ÜLKELERİ ARASINDA EN YÜKSEK HARCAMAYI İNGİLTERE ALMANYA VE FRANSA YAPIYOR.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

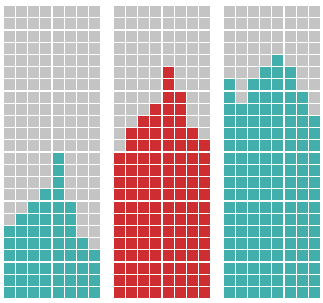

450

MİLYAR EURO

E-TİCARETTE AVRUPA ÜLKELERİNİN BİR YILDA ULAŞTIĞI İŞ HACMİ

%60

TOPLAM HARCAMANIN %60'INI ÜÇ ÜLKE GERÇEKLEŞTİRİYOR

2000

EURO

AVRUPA'DA HANE BAŞINA YILDA YAPILAN İNTERNET HARCAMASI

Toplam nüfusun yüzde 70'ini oluşturan 565 milyon internet kullanıcısı ve internetten aktif olarak alışveriş yapan 261 milyon kullanıcı ile Avrupa pazarı Türk şirketleri için geniş bir potansiyel sunuyor. 229 milyon hanenin internet bağlantısına sahip olduğu Avrupa'da, hane başına yılda 2 bin Euro internet harcaması yapılıyor. 450 milyar Euro'luk e-ticaret iş hacmine ulaşan Avrupa ülkeleri, bu iş hacmiyle perakende pazarının yüzde 6'lık kısmına ulaşmış durumda. İngiltere 142 milyar Euro, Almanya 80 milyar Euro, Fransa ise 67 milyar Euro'luk iş hacmiyle Avrupa pazar toplamının yüzde 60'ını oluşturuyor.

Hazır giyim ilk sırada yer alıyor

Avrupa ülkelerinin internet harcamalarında hazır giyimin ilk sırada yer aldığını belirten B2CDirect'in CEO'su Yusuf İbili şunları söyledi: "Ülke olarak bu pazarları tanıyor olmamız e-ihracat için çok büyük avantaj. Türkiye'nin 2017 yılı ihracat rakamlarına baktığımızda, hazır giyim sektörünün yüzde 10.9 pay ile otomotivden sonra ikinci sırada yer aldığını görüyoruz.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Temmuz 2018'de yayınlamış olduğu 'En Fazla İhracat Yapılan 20 Fasıl' raporuna göre de hazır giyim kategorisi ihracatı yapılan diğer kategoriler içerisinde önemli bir yere sahip."

Avrupa'nın online sınır ötesi alım potansiyeli ve hazır giyimin ihracattaki önemli yerinin, beraberinde yüksek bir e-ihracat potansiyelini getirdiğini belirten İbili, "Bu fırsatları en iyi şekilde değerlendirmenin yollarından birisi satın alma grafiklerini yukarı çıkaran ve büyük Pazar yerlerinin de en iyi cirolarını elde ettiği günlerdir" dedi.

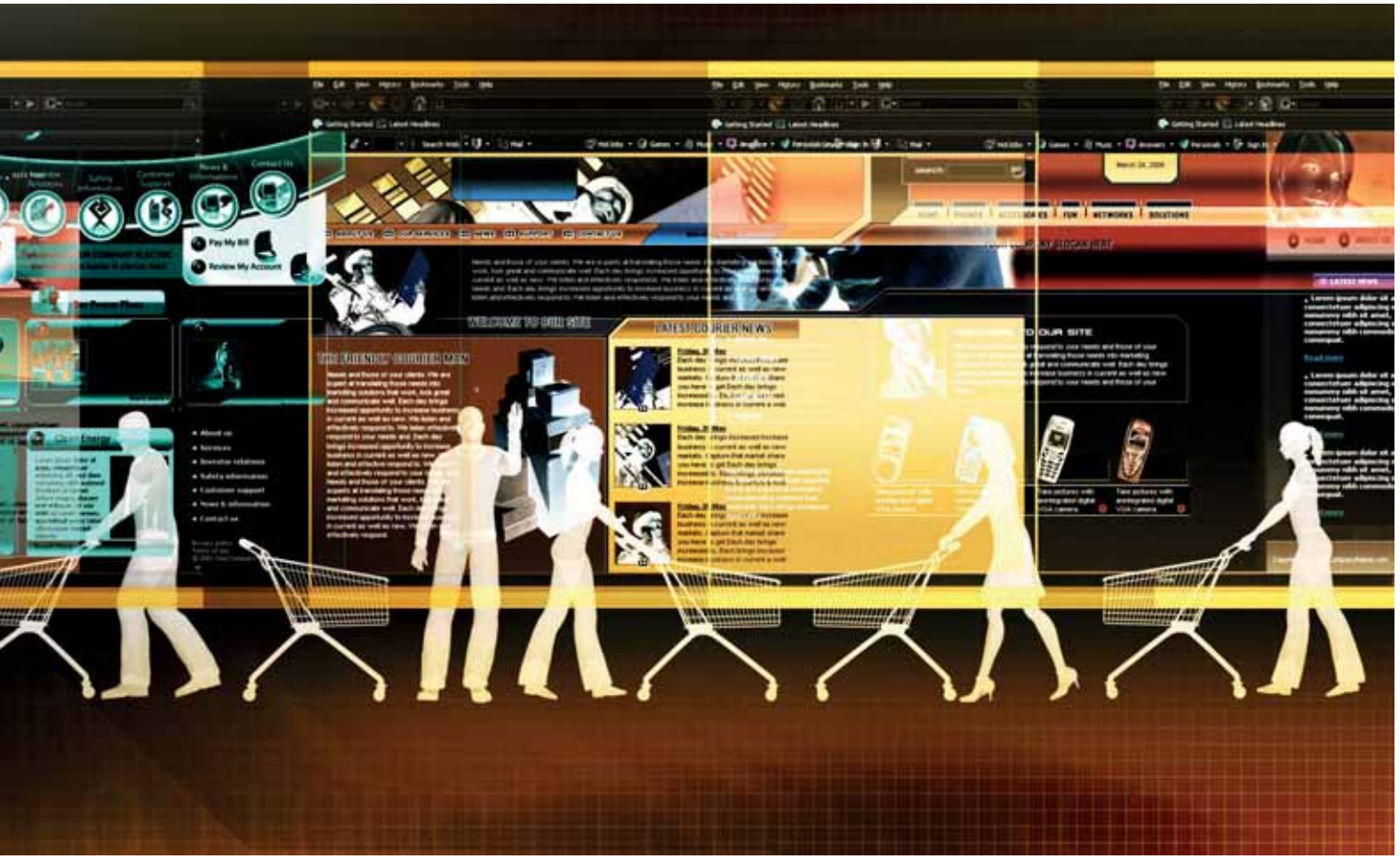
İndirim ve promosyon satışları artırıyor

Dünya genelinde kutlanan Sevgililer Günü, Kadınlar Günü, Anneler Günü, Babalar Günü ve bunlara ek olarak özellikle Halloween, Black Friday, Cyber Monday ve Christmas ile yılbaşı günlerinin de satışların en çok yapıldığı zamanlar olduğunun altını çizen İbili, satışları artıran bu günlerde mutlaka indirim, promosyon gibi bildirimlerle satışları destekleyen çalışmaların yapılması gerektiğini vurguladı.

Gümrük vergisi ve yurt dışı KDV alınmıyor

Türkiye'nin konum ve ürün çeşitliliği açısından oldukça önemli bir pozisyona sahip olduğuna dikkat çeken Yusuf İbili, "Avrupa'ya e-ihracat yapmak için çok ziyaretçisi bulunan online pazar yerlerinde mağaza açmak iyi bir seçenek olabilir. Ayrıca devlet tarafından Avrupa ülkelerine yapılan e-ihracat işlemlerinde vergi muafiyeti, iade alma ve teşvik alma gibi büyük fırsatlar sunulmaktadır" diyor.

Türkiye'den Avrupa ülkelerine yapılan e-ihracat işlemlerinde 22 Euro altındaki

siparişlerde gümrük vergisi ve yurt dışı KDV vergileri alınmıyor.

22 Euro üzerindeki siparişlerde yurt dışı KDV vergisi ödenirken, 150 Euro üzerindeki siparişler ise Türkiye ile Avrupa arasındaki ticaret anlaşmasının bir getirisi olarak A.TR/ EUR.1 belgeleri düzenlenerek Türk menşeli ürünler gümrük vergisinden muaf tutuluyor.

Avrupa'daki e-ihracat potansiyeli en yüksek pazarlar

◗ İngiltere: Avrupa ülkeleri arasında en yüksek kişi başına düşen milli gelire sahip olan İngiltere, bununla birlikte alım gücünün de yüksek olmasıyla öne çıkıyor. İngiltere'nin 66 milyon nüfusu var ve nüfusun yüzde 95'i yani 63 milyonu internet kullanıcısı. Online alışveriş yapanların oranı ise yüzde 81 ve sınır ötesi alışveriş oranı da yüzde 36. En çok alışveriş yapılan kategoriler, hazır giyim ve güzellik ürünü ile elektronik eşya.

◗ **Almanya:** Yaklaşık 83 milyon nüfusuyla Avrupa'nın ikinci en büyük e-ticaret pazarı. İnternet penetrasyonu yüksek olan Almanya'da nüfusun yüzde 91'i internet kullanıcısı. İnternet üzerinden alışveriş yapanların oranı ise yüzde 77. Bu alışverişin yüzde 25'i sınır ötesinden yapılıyor. En çok satın alınan moda ve güzellik ürünleri ile elektronik eşya.

◗ **Fransa:** 65 milyonluk nüfusun yüzde 88'i internet kullanıcısı. İnternet üzerinden en çok satın alınan kategoriler moda, güzellik ürünleri ve elektronik eşya.

◗ **Hollanda:** 17 milyon nüfusun yüzde 96'sı aktif internet kullanıcısı. Hollanda'da online alışveriş yapan 9 milyondan fazla kullanıcı, nüfusunun yüzde 84'ünü oluşturmakta. Moda ve güzellik ürünleri ile elektronik eşya en çok satın alınan kategoriler.

KPMG Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri Sinem Cantürk, Türkiye'deki yatırımların ise geçen yılki performansın altında seyrettiğini söyledi. Cantürk, "Türkiye, toplam yatırım liginde hem Avrupa hem Ortadoğu'da maalesef 2017 sonunda yükseldiği 1'inci Lig'den geriye düştü. Ama ekosistemde gerçekleşen exit'ler moral oldu. Girişim ekosisteminin morali biraz düşükken gelen başarı hikayeleri girişimcilerimiz ve yatırımcılarımız açısından oldukça sevindirici. Biz mevcut durumda, ülkemiz ekosisteminin daha fazla iyi girişime ihtiyaç duyduğunu düşünüyoruz. Seçim etkisi olan Nisan ve Mayıs ayı haricinde diğer aylarda yatırım seviyeleri 2017 ile paralel seyrediyor. Şu anda 2017 sonlarında büyük hacimli yatırım yapan girişim fonları hazırlık sürecinde. Önde gelen bankalarımız ve kurulan yeni kurumsal girişim sermayesi fonları, iyi girişimler bulmaları halinde büyük yatırımlar yapabilecekleri sinyalini veriyor. Üçüncü çeyrekte yatırımlarda bir toparlanma bekliyoruz" diye konuştu.

TÜRK MÜTEAHHİTLER DÜNYAYI İNŞA ETTİ

TÜRKİYE, "DÜNYANIN EN BÜYÜK 250 ULUSLARARASI MÜTEAHHİDİ" LİSTESİNDE, MÜTEAHHİTLİK FİRMASI SAYISINI VE ÜLKE SIRALAMASINDAKİ YERİNİ KORUDU. 2017 YILINDA LİSTEYE ÖNCEKİ YIL OLDUĞU GİBİ 46 TÜRK MÜTEAHHİTLİK FİRMASI GİRDİ. TÜRKİYE, BU SAYI İLE LİSTEDE BİRİNCİ SIRADA YER ALAN ÇİN'İN ARDINDAN İKİNCİLİĞİNİ KORUDU.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

482

MİLYAR DOLAR

ULUSLARARASI İNŞAAT PAZARININ 2017 YILI BÜYÜKLÜĞÜ

%4.8

PAZAR PAYI

ULUSLARARASI LİSTEYE GİREN TÜRK FİRMALARININ 2017'DE DÜNYADAKİ TOPLAM PAZAR PAYI

Uluslararası inşaat sektörü dergisi Engineering News Record'ın (ENR), tüm dünyada ekonomi çevreleri tarafından ilgiyle takip edilen, müteahhitlerin bir önceki yılda ülkeleri dışındaki faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri esas alarak yayımladığı "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi" listesini açıkladı.

ENR'ın hazırladığı analizdeki veriler, geçtiğimiz dönemde küresel ekonomik belirsizlikten en çok etkilenen sektörlerden biri olarak durgun seyreden uluslararası inşaat sektöründe ivmenin yeniden yukarıya döndüğünü ortaya koydu.

Uluslararası inşaat pazarı büyüklüğü 2017 yılında %3.1 artış göstererek 482 milyar dolar oldu. Pazar, 2013 yılında 544 milyar dolar iken, iki yıl üst üste %4.1 oranında azalarak 2015 yılında 501 milyar dolara gerilemiş; 2016 yılında ise %6.4 daralmayla 468 milyar dolar olmuştu.

Uluslararası müteahhitlik pazarının yönünü yeniden yukarıya çevirdiği 2017 yılında Türkiye performansını büyük ölçüde koruyarak sıralamada yine ikinci sırada yer alırken, pazar payında bir miktar düşüş yaşadı. Küresel inşaat sektöründe son yıllardaki küçülmeye rağmen ENR listesindeki Türk firmalarının sayısı 2016 yılında 40'tan 46'ya yükselmişti. Bu sayı 2017 yılında değişmedi. Listedeki Türk firmalarının toplam pazar payı 2013 yılında %3.8 iken 2014 yılında %4.3, 2015 yılında %4.6, 2016 yılında %5.5 olmuştu. 2017 yılında ise bu oran %4.8 olarak gerçekleşti.

Türk müteahhitlerin bölgesel gelirlerdeki payı ana pazarlar olan Ortadoğu'da %9.1'den %9.7'ye yükselirken, Asya'da %7'den %4'e geriledi. Afrika'da %5.1'lik oran korunurken, sınırlı bir artışla Avrupa'da bu oran %6.5'ten %6.8'e yükseldi.

Türkiye, Çin'den sonra ikinci sırada yer aldı

Türkiye Müteahhitler Birliği Başkanı Mithat Yenigün, ENR listesinin açıklanmasının ardından yaptığı değerlendirmede şunları söyledi: "Tüm dünyada referans olarak kabul gören devler liginde aralarından 43'ü Türkiye Müteahhitler Birliği üyesi olan toplam 46 firma ile küresel ve

ulusal ekonomideki kırılganlıklara rağmen yerimizi korumanın, Çin'den sonra ikinci sırada yer almanın gururunu yaşamaktayız. Sektörümüzün bu yılın ilk yarısında da yurtdışında gösterdiği yeni iş tutarında 9.2 milyar dolarlık performans ümit vericidir. Firmalarımızın yurt dışındaki performanslarının geçmiş yıllardaki seyri izlendiğinde, yeni projelerde en yüksek değere 2012 - 2015 döneminde yıllık 25 - 30 milyar dolar ile ulaşıldığı görülmektedir. Ancak bölgedeki jeopolitik gelişmeler, petrol fiyatlarındaki gerileme ve Rusya ile yaşanan krizin etkisi ile bu rakam, 2016 - 2017 döneminde 14 - 15 milyar dolar bandına inmiştir. Önümüzdeki dönemde, belirgin

düzeyde artış ivmesi kazanan enerji fiyatları, Suudi Arabistan, Cezayir gibi Türk müteahhitlik firmalarının referanslarının güçlü olduğu pazarlardaki yatırım ortamı ve finansman koşullarına olumlu yansıyabilecektir. Rusya ile ilişkilerimizdeki normalleşmenin yanı sıra, Sahra Altı Afrika başta olmak üzere potansiyel pazarlardaki fırsatlar da gözönüne alındığında, 2018 yılında yurt dışında üstlenilen yeni proje bedelinin yeniden 20 milyar dolar bandına ulaşabileceği değerlendirilmektedir. Birliğimiz öncülüğünde, yurt içinde yapılanmasını tamamlamış, dünya taahhüt sektöründe ağırlığı olan ve bölgesinde lider "Türk Müteahhitliği" markasını oluşturarak; Türk müteahhitlerinin uluslararası pazardan aldıkları payın

2030'larda %7'lere, diğer bir ifadeyle yılda 50 milyar dolar yeni iş tutarına yükselmesi en önemli hedefimizdir."

Yurt içinde satışlar iyi gitmiyor!

Türkiye dünyayı inşa ederken, yurt içinde ise konut satışları iyi gitmiyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilere göre konut satışları Ağustos'ta bir önceki yılın aynı ayına göre, yüzde 12.5 oranında azalarak 105 bin 154 rakamına indi.

Konut satışlarında, İstanbul 15 bin 262 konut satışı ve yüzde 4.5 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u, 9 bin 291 konut satışı ve yüzde 8.8 pay ile Ankara, 5 bin 64 konut satışı ve yüzde 4.8 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının düşük olduğu iller sırasıyla 14 konut ile Hakkari, 23 konut ile Ardahan ve 59 konut ile Bayburt oldu.

Satışlardaki düşüşte dikkat çeken nokta ipotekli satış rakamlarında gerileme oldu. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 67.1 oranında azalış göstererek 12 bin 743 olarak gerçekleşti. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı ise yüzde 12.1 olarak gerçekleşti. Geçen yıl ipotekli satışın toplam konut satış rakamı içerisinde elde ettiği pay 38 bin 743 rakamı ile yüzde 32.2 idi.

İpotekli satışların dışında Ağustos'ta herhangi bir kampanyanın olmayışı da satışlardaki kırılmada etkili oldu.

"DÜNYANIN EN BÜYÜK 250 ULUSLARARASI MÜTEAHHİDİ" LİSTESİNDEKİ TÜRK FİRMALARI

Firma	2017 yılı gelirlerine göre sıralama	2016 yılı gelirlerine göre sıralama
1.RÖNESANS	36	38
2.LİMAK	68	85
3.TAV	70	76
4.GAP	73	92
5.ENKA	79	72
6.YAPI MERKEZİ	82	78
7.ANT YAPI	86	86
8.TEKFEN	98	112
9.ALARKO	101	79
10.ÇALIK ENERJİ	104	110
11.GAMA	108	162
12.SEMBOL	116	125
13.MAPA	119	109
14.DOĞUŞ	124	128
15.YÜKSEL	131	134
16.KUZU	142	130
17.ONUR	147	140
18.ESER	150	158
19.TEPE	153	166
20.NUROL	154	151
21.AE ARMA-ELEKCTROPANÇ	156	190
22.ESTA	159	168
23.DEKİNSAN	164	225
24.IC İÇTAŞ	165	175
25.KAYI	166	167
26.STFA	170	165
27.GÜLERMAK	171	**
28.ANEL	176	200
29.SMK	179	187
30.KOLİN	180	224
31.METAG	183	186
32.GÜRBAĞ	189	216
33.İLK	194	156
34.BAYBURT	195	196
35.YENİGÜN	205	206
36.MAKYOL	209	226
37.GÜLSAN	213	154
38.CENGİZ	225	223
39.SUMMA	226	194
40.POLAT YOL	228	239
41.ZAFER	231	233
42.ÜSTAY	232	**
43.ÖZKAR	235	**
44.KUR	237	**
45.DORÇE	239	**
46.MBD	247	250

Prof. Joseph E. Stiglitz

Ekonomide Nobel ödülü bulunan Joseph E. Stiglitz, Columbia Üniversitesi'nde Profesör ve Roosevelt Enstitüsü'nde Baş Ekonomisttir. En son çıkan kitabı: Küreselleşme Yine Büyük Hayal Kırıklığı: Trump Döneminde Küreselleşme Karşıtlığı

Seküler durgunluk efsanesi

2008 krizinde iyileşmeden sorumlu olanlar, "seküler durgunluk" fikrini çekici buldular, çünkü hızlı ve sağlam bir iyileşmedeki başarısızlıklarını açıklayan bir terimdi. Aralık 2017 ve Ocak 2018'de açıklanan mali teşvik paketleri bir on yıl önce çok daha etkili olurdu. Yani zayıf iyileşme seküler durgunluk efsanesinden kaynaklanmıyordu, yetersiz hükümet politikalarından kaynaklanıyordu.

2008 finansal krizinin ardından bazı ekonomistler ABD'nin ve muhtemelen küresel ekonominin, ilk kez Büyük Buhran sonrasında düşünülmüş olan "seküler durgunluk" çektiğini iddia etti. Ekonomiler her zaman krizlerden sonra iyileşmişti. Fakat Büyük Buhran hiç öngörülmedik bir süre devam etti. Birçok kişi ekonominin 2. Dünya Savaşı'ndaki hükümet harcamalarıyla iyileştiğine inanırken, birçok insan da savaşın sona ermesiyle ekonominin tekrar durgunlaşacağından korktu.

Birşeyler olmuştu ve düşük veya sıfır faiz oranlarıyla bile ekonominin cansız bir şekilde devam edeceğine inanılmıştı. Şimdi iyice anlaşılan nedenlerden dolayı bu karamsar tahminlerin şükür ki yanlış olduğu ortaya çıktı.

2008 krizinde iyileşmeden sorumlu olanlar (kriz öncesi günlerdeki denetimsizliğin suçluluğuna katlanan bireyler, Başkan Obama'nın tamir etmeye geldiği dönemde yardım edenler) seküler durgunluk fikrini çekici buldular, çünkü hızlı ve sağlam bir iyileşmedeki başarısızlıklarını açıklayan bir terimdi.

Ekonomi cılız bir şekilde devam ettikçe bu fikir tekrar can buldu. "Bizi suçlamayın" dedi fikrin sahipleri, "Biz elimizden geleni yapıyoruz"...

Obama, hayati bir hata yaptı

Geçen yıl boyunca olanlar zaten hiç akla yatkın olmayan bu fikrin yalanını ortaya çıkardı. Kötü tasarlanmış bir azalan oranlı vergi yasası ve iki partili harcamalardaki artışa bağlı olarak, ABD cari açığı ani bir şekilde GSYH'nin yüzde 3'ünden yüzde 6'ya yükseldi; büyümeyi yüzde 4'lere yükseltti ve işsizliği 18 yılın en düşük düzeyine indirdi.

Bu önlemler eksik planlanmış olabilir, ama yeterli mali destek olmadan da ve faiz oranları sıfırın üzerinde olsa bile tam istihdama ulaşılabileceğini gösteriyorlar.

Obama hükümeti 2009'da daha geniş, daha uzun ve daha iyi yapılandırılmış ve daha esnek bir mali teşvik programı uygulamamakla hayati bir hata yaptı. Eğer öyle yapmamış olsaydı ekonomi-

Kimse ABD'nin başına Donald Trump kadar kötüsünün gelebileceğini öngöremezdi. Irkçı, kadın düşmanı, hukukun üstünlüğünü hem yurt içinde hem yurt dışında yok etmeye kararlı, ABD'nin gerçeği söyleyen ve değerlendiren medya da dahil tüm kurumlarını itibarsızlaştıran biri...

deki iyileşme daha güçlü olurdu ve seküler duraklamadan da bahsedilmezdi. Bahsedildiği için de gelir dağılımının en üstündeki yüzde 1'lik kesim sözüm ona iyileşmenin ilk üç yılında gelirlerinde büyüme kaydettiler.

Bazılarımız ekonomideki düşüşün daha derin ve uzun olabileceği konusunda uyardı ve Obama'nın önerdiğinden farklı olarak daha güçlü birşey yapılması gerektiğini savundu. Ekonominin daha çok yakın bir zamanda hafif bir "engele takıldığı" düşüncesi ve küçük bir tökezlemeden de hızla iyileşileceği inancı sanırım en büyük engeldi.

Ama ekonominin sancıları konan teşhisdekine göre çok daha derindi. Finansal krizin yansımaları çok daha ciddi oldu ve gelir ile servetin gelir piramidinin üstüne doğru ciddi ölçüde yeniden dağıtılması toplam talebi zayıflattı. Ekonomi imalattan hizmetlere bir geçiş deneyimliyordu ve piyasa ekonomileri bu tür geçişleri kendi başlarına çok da iyi yönetemezler.

Finansal sisteme reform getirilmeliydi

Bankaları kurtarma planından daha fazlası yapılması gerekiyordu. ABD finansal sistemine temel bir reform getirilmeliydi. 2010 Dodd-Frank yasası, bankaların geri kalan bizlere zarar vermesini engellemek konusunda bu anlamda önemli bir yol katetti fakat yeterli olmadı. Bankaların gerçekte yapması gerekenlere, örneğin KOBİ'lere kredi sağlamak gibi konulara odaklanmasını sağlamak konusunda çok birşey yapamadı.

Daha fazla hükümet harcaması gerekiyordu. Tabii işçilerin pazarlık gücünü zayıflatan, pazar gücünün büyük şirketlerde yığılması, kurumsal ve finansal istismarlar gibi konularla mücadelede daha etkin, gelirin yeniden dağıtımı ve ön dağıtımı programları da gerekiyordu.

Benzer şekilde aktif işgücü piyasası ve sanayi politikaları sanayisizleşmenin sonuçlarından dolayı acı çekmekte olanlara yardım edebilirdi.

Bunların hiçbiri olmadı, politika yapıcılar fakir hane halklarının evlerini kaybetmesini engellemek konusunda bile birşey yapamadı. Ekonomik başarısızlıkların siyasi sonuçları tahmin edilebilir ve öngörülebilir durumdaydı. Bu dönemde çok kötü davranılmış olanların bir demagojiciye dönmeleri riski olduğu çok net görünüyordu.

Ama kimse ABD'nin başına Donald Trump kadar kötüsünün gelebileceğini öngöremezdi. Irkçı, kadın düşmanı, hukukun üstünlüğünü hem yurt içinde hem yurt dışında yok etmeye kararlı, ABD'nin gerçeği söyleyen ve değerlendiren medya da dahil tüm kurumlarını itibarsızlaştıran biri…

Trump'ın kesintileri hayra alamet değil

Aralık 2017 ve Ocak 2018'de açıklanan mali teşvik paketleri (ekonominin aslında o anda çok da ihtiyacı yoktu) bir on yıl önce çok daha etkili olurdu. Yani zayıf iyileşme "seküler durgunluk" efsanesinden kaynaklanmıyordu, yetersiz hükümet politikalarından kaynaklanıyordu.

Burada çok merkezi bir soru ortaya çıkıyor: Büyüme rakamları gelecek yıllarda geçmişteki kadar güçlü gelecek mi? Tabii bu teknolojik değişimin hızına da bağlı. Araştırma ve geliştirmeye, özellikle de temel araştırmalara yapılan yatırımlar önemli bir bileşen, ciddi gelişmeler olsa da... Trump'ın bu alanlarda önerdiği kesintiler hayra alamet değil.

Fakat buna rağmen birçok belirsizlik var. Kişi başı gelir son 50 yılda yüzde 2'den yüzde 3'e sık sık değişti ve 2. Dünya Savaşı sonrası yüzde 0.7'lere kadar geriledi. Belki de giderek artan bir büyüme fetişi vardı . Özellikle de çevresel maliyetlerini ve bu büyümenin vatandaşların büyük bir çoğunluğuna fayda sağlamak konusundaki başarısızlığını düşündüğümüzde.

2008 krizinini derinlemesine düşüneceksek, çıkarmamız gereken çok ders var. Bunlardan en önemlisi de zorluğun ekonomik değil siyasi olduğu ve olmaya devam ettiği. Ekonomimizin doğası gereği tam istihdam ve refahın paylaşılarak yönetilmesinin önünde hiçbir engel yok. Seküler durgunluk hatalı ekonomik politikalar için bir bahaneydi sadece. Siyasetimizi belirleyen bencillik ve miyopluk, özellikle de ABD'de Trump ve onun işini kolaylaştıran Cumhuriyetçiler arasında alt edilmezse ve edilmedikçe, azınlık yerine çoğunluğa hizmet eden bir ekonomi imkansız bir hayal olmaya devam edecek. GSYH büyüse bile vatandaşların büyük bir çoğunluğunun geliri duraksayacak.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2018. **www.project-syndicate.org**

Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma, Sağlık Politikaları ve Yönetimi Profesörü ve Yeryüzü Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı'nın da direktörüdür.

Trump, doları yerinden edecek

Birkaç yıl içinde Trump'ın uçarı politikaları ve pervasız ticaret savaşları ve yaptırımları ABD ekonomisine zarar verecek ve küresel finans sisteminde doların rolünü zayıflatacak. Dünyadaki şirketlerin ve hükümetlerin Wall Street yerine Shanghai'ya koşmasına ve Yuan tahvilleri ihraç etmesine ne kadar zaman kaldı dersiniz?

1965 yılında o zamanın Fransa Maliye Bakanı Valéry Giscard d'Estaing ABD'nin doların en çok kullanılan rezerv para birimi olmasından sağladığı faydalar için "fahiş bir imtiyaz" demişti. Euro'nun ve Çin Yuanı'nın rakip rezerv para birimleri olarak yükselişi bu faydaları azaltıyor. Ve şimdi de ABD Başkanı Donald Trump'ın yanlış yönlendirilen ticaret savaşları ve İran karşıtı yaptırımlar dolardan uzaklaşma trendini hızlandıracak.

Dolar uluslararası işlemlerdeki para işlevini sağlamak konusunda diğer tüm para birimlerinin önünde. Uluslararası ticaret için en önemli hesap (faturalama) birimi. Uluslararası ödemeler için kullanılan ana para birimi. Dünyadaki merkez bankalarının ana depolama değeri. ABD Merkez Bankası 2008 finansal paniğinde olduğu gibi, bugün de kredi konusunda nihai merci gibi davranıyor. Ama Fed'in kendi hatalarının 2008 krizinin patlak vermesine yardımcı olduğunu da kabul etmeliyiz. Ve dolar şirket ve hükümetlerin dış borçlarında da aslan payına sahip olan ana finansman para birimi.

Tüm bu alanlarda doların ağırlığı ABD'nin dünya ekonomisindeki payının üzerinde. ABD şu anda piyasa fiyatları üzerinden küresel hasılanın yüzde 22'sini oluşturuyor ve satın alma paritesine göre bu oran yüzde 15.

Fakat dolar sınır ötesi faturaların, rezervlerin, ödemelerin, likiditenin ve finansmanın yarısından fazlasını oluşturuyor. Euro, doların en büyük rakibi. Çin Yuanı ise açık arayla üçüncü sırada.

ABD ekonomik fayda sağlıyor

Doların para birimi anlamındaki gücü sayesinde ABD üç önemli ekonomik fayda sağlıyor. Birincisi yurt dışından dolarla borçlanabilme imkanı. Bir hükümet yabancı bir para birimi ile borçlandığında iflas edebilir, ama kendi para biriminde borçlandığında böyle bir şey olmaz. Daha genel olarak söyleyecek olursak, doların uluslararası rolü, ABD hazinesinin çok daha bol bir likidite ve daha düşük faiz oranlarıyla borçlanabilmesini sağlıyor.

İkinci bir avantaj ise bankacılık sektöründe. ABD, daha da net olmak

Dolar, dünyada geniş çapta kullanılıyor, çünkü en elverişli, en düşük maliyetli ve en güvenli hesap birimi, takas aracı ve değer saklama aracı. Fakat vazgeçilmez değil. ABD'nin parasal kahyâlığı son yıllarda kötü tökezledi ve Trump'ın yanlış yönetimi doların hakimiyetinin sonuna gelişini hızlandırabilir.

gerekirse Wall Street, dünyanın geri kalanına sattığı bankacılık hizmetlerinden ciddi bir gelir elde ediyor. Üçüncü bir avantaj ise mevzuat denetiminde. ABD dünyanın en önemli ödeme sistemlerini ya doğrudan yönetiyor ya da yönetimine ortak. Bu da ABD'nin terör, uyuşturucu ticareti, yasadışı silah satışı, vergi kaçırma ve diğer yasadışı faaliyetlere bağlı fonların akışını izleme ve sınırlama imkanı sağlıyor.

Tabii tüm bu faydalar ABD'nin dünyada yüksek kalite parasal hizmetler sağlamasına bağlı. Dolar geniş çapta kullanılıyor çünkü en elverişli, en düşük maliyetli ve en güvenli hesap birimi, takas aracı ve değer saklama aracı. Fakat vazgeçilmez değil. ABD'nin parasal kahyalığı son yıllarda kötü tökezledi ve Trump'ın yanlış yönetimi doların hakimiyetinin sonuna gelişi hızlandırabilir.

1960'larda ABD'nin yanlış mali ve para politikaları sonucu, Başkan Richard Nixon hükümetinin tek taraflı olarak yabancı merkez bankalarının dolarlarını altın şeklinde alabileceklerini duyurmasıyla, dolar temelli Bretton Woods sabit döviz rejiminin 1971 yılı Ağustos ayında yıkılmasına neden olmuştu.

Dolar temelli sistemin yıkılmasının ardından ABD ve Avrupa'da yüksek enflasyonlu bir on yıl yaşandı ve sonrasında 1980'lerin başında ABD'de sert ve maliyetli bir dezenflasyon yaşandı. Dolardaki çalkantı Avrupa'yı 1993 yılında parasal bir birliğe doğru adım atmaya iten en önemli etkendi ve 1999'da Euro tedavüle girdi.

Yine benzer şekilde ABD'nin 1997 Asya krizinde izlediği yanlış politikaları Çin'in Yuan'ı uluslararası bir para birimi hale getirmeye başlaması konusunda ikna olmasını sağladı. 2008'de patlak veren ve Wall Street'te başlayan küresel finansal kriz hızlı bir şekilde dünya geneline yayıldı çünkü bankalar arası likidite kesildi. Yine bu yaşananlar da dünyayı dolardan rakip para birimlerine yaklaştırdı.

Gayrimeşru ticaret savaşları

Bugün Trump'un gayrimeşru ticaret savaşları ve yaptırım politikaları bu trendi kesinlikle yeniden güçlendirecek. Brexit'in Londra Finans Merkezi'ni etkilemesi gibi, Trump'ın "Önce Amerika" ticaret ve mali politikaları doların etkisini ve New York'un küresel finans merkezi rolünü zayıflatacak.

Trump'ın uluslararası ekonomi politikalarının en büyük sonuçlara yol açacak olanı ve en yanlış olanı Çin'le giderek büyüyen ticaret savaşı ve İran'a yaptırımların tekrar uygulamaya başlanması. Ticaret savaşı Trump hükümetinin, Çin'in ihracatlarına ket vurarak ve batı teknolojilerine erişimini sınırlayarak ekonomik yükselişini yavaşlatmak için giriştiği hoyrat ve anlamsız bir girişim. Fakat ABD gümrük vergileri ve gümrük vergisiz ticaret bariyerleri Çin'in büyümesini kısa vadede kesintiye uğratsa da bunlar uzun vadeli trendi değiştiremeyecek. Muhtemelen bu gelişmeler Çin'in ABD finansman ve ticaretine olan kısmi bağımlılıktan kurtulma konusundaki kararlılığını destekleyecek. Bu da Çin otoritelerinin askeri yatırımlarını ikiye katlamasına, son teknolojilere ağır yatırımlar yapmasına ve dolar sistemine alternatif olarak yuan temelli küresel bir ödeme sistemi yaratmasına neden olacak.

Dolar kısa vadede güçlü kalacak

Trump'ın 2015 İran nükleer anlaşmasından geri çekilmesi ve yaptırımları tekrar uygulamaya başlaması da aynı şekilde doların uluslararası rolüne zarar verecek. İran'a yaptırım uygulamak ülkeye karşı uygulanan küresel politikaların tam tersi. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi oy birliğiyle nükleer anlaşmayı destekleme ve İran'la ekonomik ilişkileri düzeltme kararı aldı. Çin ve Avrupa Birliği liderliğinde diğer ülkeler şimdi ABD yaptırımlarından kaçmanın yollarını arıyacak,özellikle de dolar ödeme sistemlerinden kaçınarak.

Örneğin, Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, geçtiğimiz günlerde Almanya'nın ABD'den bağımsız bir Avrupa ödemeler sistemi kurulmasını istediğini duyurdu. Maas'a göre "Avrupa'nın ABD'den bağımsız, ödeme kanalları, Avrupa Para Fonu ve bağımsız bir SWIFT sistemi oluşturarak bağımsızlığını güçlendirmesi kaçınılmaz" (SWIFT bankalar arası ödemeler için küresel mesajlaşma sistemini yöneten kuruluş).

Şimdiye kadar ABD'li iş dünyası liderleri kendilerini kurumsal vergi muhafiyetleri ve deregülasyonla sevindiren Trump'ı destekledi. Artan bütçe açıklarına rağmen, vergi kesintilerinin ABD'de tüketimi artırması ve yurt dışından sermaye çekilmesini destekleyen artan faiz oranlarıyla dolar kısa vadede güçlü kalmaya devam edecek.

Fakat birkaç yıl içinde Trump'ın uçarı politikaları ve pervasız ticaret savaşları ve yaptırımları ABD ekonomisine zarar verecek ve küresel finans sisteminde doların rolünü zayıflatacak. Dünyadaki şirketlerin ve hükümetlerin Wall Street yerine Shanghai'ya koşmasına ve Yuan tahvilleri ihraç etmesine ne kadar zaman kaldı dersiniz?

Telif hakkı: Project Syndicate, 2018. **www.project-syndicate.org**

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

Egemen popülist kültür ve iş dünyasını kuşatması

Yaptığımız işin birikimini koruyarak, uzun dönemli sürdürebilirliğini sağlamak istiyorsak kendini yeniden üretme mekanizmalarını popülist anlayışın tuzaklarından uzak tutmalıyız. Bu, açık ortamlarda, ilkesiz gizliklik tuzaklarına yakalanmadan iş yerimizi sorgulamayı gerektirir.

Yşadığımız dönemi belirleyici özelliklerden biri de kendine özgü "popüler kültür" anlayışıdır. Popüler kültürü Neil de Grasse Tyson olumlu yönleriyle değerlendirir: "Günümüzdeki toplumsal davranışları, kolektif yaratılmış bir popüler kültür balonu şekillendiriyor. Herkesin kendinden birşeyler kattığı devasa bir balon bu. Popüler kültür, modern toplumun tutkalıdır, panzehiridir, görünmez ilacıdır.O yüzden onun diline, platformlarına ve bileşenlerine son derece önem veriyorum" der; popüler kültürün toplumu ilgilendiren bütün alanlar için geçerli olduğunu söyler. Yuval Noah Harari de Soğuk Savaş zamanında çatışan iki ideolojinin insanları yüksek idealleri peşinde ölüme götürebildiğini, bugünün geçerli olan popülist kültüründe öyle olmadığını, yarattığı büyük gürültüye karşın ölüme gitmeye niyetli kimsenin bulunmadığın ileri sürer. İdeolojik bilincin geçerli olduğu dönemde "ölüm kültünün", ulus için ölmenin erdem olduğu anlayışının; bugünün popülist kültüründe sadece IŞID gibi örgüt üyelerine has olduğunu anlatır. Orhan Pamuk da kısa mesaja dayalı yeni popülist kültürde, iletişim kurulabileceğini, ama düşünce geliştirilemeyeceği değerlendirmesini paylaşır.

Yeni popülist kültürün, toplumumun bütünü, özelinde de iş dünyası aktörleri için oluşturduğu tuzakları sorgulamalıyız: Birincisi, veriye dayalı karar üretmeyi arka plana iten anlayış tuzağıdır. İkincisi, işlerimizi alışkanlıkla yönetmeden analizle yönetmeye geçişi geciktiren, ileri analitik yetenek ihtiyacını öteleyen anlayışı beslemesidir. Üçüncüsü, öngörme ve önlem alma disiplinini ve stratejik yaklaşımı önemsiz kılan yaklaşımdır. Dördüncüsü, net bilgi ve etkin koordinasyonun belirleyici rolünü önemsizleştiren algıyı yaygınlaştırmasıdır. Beşincisi, rekabet edebilir alan seçimi ve odaklanmadan uzaklaştırmasıdır. Altıncısı, kurumların gözetim-denetim işlevini önemsemeyen, geri-bildirim döngüsünün yararını görmezden gelen tutumdur. Yedincisi, kendini yeniden üretme mekanizmalarının etkinlik ve verimlilik bağlamlarını dikkate almayan yaklaşımdır.

Veriye dayalı karar üretme

Ciddi kurum ve kuruluşların dünya ekonomisinde belirleyici olan firmaları sıraladıkları analizlerde; daha önce otomotiv ve demir-çelik üreten firmalar yer alırken, zaman içinde yerlerini petrol şirketlerine bıraktı. Şimdi ilk beş firma, bilişim alanındaki firmalardan oluşuyor. Bu, veriden değer üretme çağına geçiş yaptığımızın somut kanıtı. Popülist anlayış, veriye dayalı karar üretimini arka plana iten; aşırı değerlendi-

Veriye dayalı karar oluşturma, analitik düşünme yetkinliğini artırma öngörme ve önlem alma disiplinine dayalı plan kavrayışı, net bilgi ve etkin koordinasyon ihtiyacının tümünü "rekabet edebilir alan keşfetme" üzerine inşa edebilirsek, daha etkili sonuçlar üretebiliriz.

rilmiş pragmatizmi nedeniyle toplumu refaha ulaştırmanın önüne engeller koyuyor. Bu engelleyici etkinin neden-sonuç ilişkilerini yeterli yoğunlukta tartışmazsak, popülist kültürün yarattığı boşluklara düşer; kaynak israf ediz, ulaşmak istediğimiz refahın gerilerinde kalırız.

Sağlıklı veri üretimi, verilerin değerlendirme yöntemleri, veriden değer üretmenin koşulları bugün iş dünyasını birinci derecede ilgilendiriyor.

Veri odaklı zenginlik üretimi iş dünyasının gündeminde iki alanı ön sıralara çıkarıyor: Sağlıklı veri üretimi ve analitik yetkinliğin artırılması. Ne yazık ki hâkim popülist kültür, verinin birleştirici gücünü öne çıkarmayan, analitik derinlik yerine, sığ malumat ve kulak kirliliğini öne çıkaran tuzakların oluşumuna fırsat tanıyor.

İşlerini veriye ve analize dayalı yapma yerine, alışkanlığı kolay sanarak yapma eğiliminde olan özellikle küçük ve orta ölçek yapıda yer alan girişimciler, giderek sıklaşan, zaman içinde derinlik kazanan krizlere karşı dayanıksız hale geliyor.

Analitik yeteneklerin geliştirilmesi ve işlerin alışkanlıkla yönetme yerine analizle yönetme aşamasına taşınması iş dünyamızı yönetenlerin ivedi sorunlarından bir diğerini oluşturuyor.

Stratejik yaklaşım gerekli

Popülist kültüre aşırı değer yüklendiğinde, bizi rakiplerimizden bir adım öne geçerecek yol ve yöntemlerin tasarlanmasını, stratejik yaklaşım ve stratejik planlama araçlarının hafife alınmasına yol açıyor.

Öngörme ve önlem alma disiplini, bireyleri, toplulukları ve topları farklılaştıran önemli alanlardan biridir. Popülist kültürün günü kurtarma anlayışı baskın hale getirmesi; derin düşünceye dayalı öngörme ve önlem alma disiplini arka plana itmesi yarattığı ciddi tuzaklardan bir başkasıdır. Bugün, yarı-iletken teknolojinin bütün yatırım malları ve tüketim mallarındaki payı hızla artıyor. Bizim yarı-iletken gereçler üretimi ve satın alınmasına ilişkin bir stratejimiz yoksa, sayısal teknolojinin yarattığı yeni yapıya uyum göstermemiz aksayacaktır.

İş dünyamızın insanları, geleneksel teknolojilerde ileri-teknoloji donamları ve sayısal teknolojinin vakit ve nakit kazandıran uygulamalarını dikkate alan öngörme ve önlem alma disiplinini göstermesi hayati önemde konularından biridir.

Öngörme ve önlem almayı bir stratejik plan anlayışıyla beslemeyen popülist anlayışın düşebileceği bir başka tuzak "net bilgi ve etkin koordinasyon" aracını önemsememektir. Bugünün teknolojisi, süreçleri uçtan uca kontrol imkanı yaratıyor. Uzaktan kontrol imkanları, yeni işbirlikleri ve yeni iş alanları oluşturuyor. Net bilgi ve etkin koordinasyonun potansiyellerini cidiye almayan popülist tutum, iş dünyası yöneticilerine yeni tuzaklar kuruyor.

Odaklanma ihmal edilmemeli

Veriye dayalı karar oluşturma, analitik düşünme yetkinliğini artırma, öngörme ve önlem alma disiplinine dayalı plan kavrayışı, net bilgi ve etkin koordinasyon ihtiyacının tümünü "rekabet edebilir alan keşfetme" üzerine inşa edebilirsek, daha etkili sonuçlar üretebiliriz. Çok farklı ve sonuç alınamayacak alanlara kaynak bağlama yerine, rekabet edebilir alanlar üzerinde odaklanma iş dünyasını başarıya taşıyacaktır.

Aşırı değerlenmiş popülist kültürün çok önemli tuzaklarından biri, "miş gibi" yaparak, odaklanmanın yaratacağı zihinsel ve fiziksel enerji verimliliğini düşürmektir.

Rekabet edebilir alanlara odaklanır; geri-bildirim döngülerini işleten kurumsal yapılar oluşturur ve içine hayat katarsak, vakit ve nakit kazancı yaratarak küresel rekabette doğru konumlanmayı da sağlayabiliriz.

Öngörme ve önlem alma disiplini ile gözetim ve denetim disiplini iş dünyasının iki asla vazgeçilmez sorumluluk alanıdır; popülist kültür her iki alanı da tehdit etmektedir.

Kendini yeniden üretme

Yaptığımız işin birikimini koruyarak, uzun dönemli sürdürebilirliğini sağlamak istiyorsak, kendini yeniden üretme mekanizmalarını popülist anlayışın tuzaklarından uzak tutmalıyız. Bu, açık ortamlarda, ilkesiz gizliklik tuzaklarına yakalanmadan, iş yerimizi sorgulamayı gerektirir.

Epey zamandır, TOBB Ekonomik Forum Dergisi'nde iş dünyası insanlarının yaygınlaşan popülist kültür egemenliğinde nasıl konumlanması gerektiğini yazıyoruz. Bazı konuları sıklıkla tekrarlamamızın nedeni, popülist kültürün yararları ile zararlarını dengelemenin çok ivedi bir sorun olarak tek kişilik küçük işletmeden, küresel ölçekte iş yapan işyerlerine kadar herkesi derinden etkileyebilme potansiyelidir.

Değerlendirmelerimizde sıklıkla tekrarladığımız gibi, bizim "doğrularımızın ömrü" sizin bizi ikna edeceğiniz noktaya kadardır. Bu yazıda, kuramsal çerçevesine değinmeler yaptığımız popülist kültürün etkileyebileceği yedi alanı yaygın biçimde sorgulamalıyız. Birbirimizi "anlamaya açık zihinle" tartışmalıyız; ülkemize, iş yerlerimize özgü çözümler bulmak için entelektüel anlamda ileri düzeyde işbirlikleri gerçekleştirmeliyiz…

Çalışma yöntemlerimizi farklılaştırmak zorundayız. Birlikte çalışma alanlarımızı genişletmeliyiz. Bakışlarımız yetmez baktıklarımızı anlamlandıracak bilgi birikimine sahip olmalıyız. Zamanın ruhu olan popülist yaklaşımların tuzaklarına düşmemeliyiz.

Son on beş yılda merkezi hükümet bütçesinde ne oldu?

Özcan KADIOĞLU ozcankadioglu@hotmail.com
Koç Üniversitesi-TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) Üyesi, Dünya Gazetesi Yazarı

Ekim ayı sonunda 2019 yılı bütçe görüşmeleri başlayacak. Uzun bir maratondan sonra Aralık ayı sonunda görüşmeler tamamlanıp Meclis'ten güvenoyu alıp 2019 yılı bütçesi yürürlüğe girecek. Son 15 yılda merkezi yönetim bütçe büyüklüklerini karşılaştırmak istiyorum.

Bütçenin yıllara göre değişimine, bütçe, bütçe gelirleri, vergi gelirleri, devlet bütçesinden kişi başına düşen vergi, devlet bütçesinden kişi başına düşen harcama büyüklüklerine Türk Lirası ve dolar yönünden bir bakalım. Ülke büyümesi ile doğru orantılı bir büyüme yakalanabildik mi? Vatandaştan toplanan vergiler artmış mı gözlemleyelim.

Bütçe: Bütçe, gelecekteki belirli bir dönemde gerçekleşmesi öngörülen gelir ve giderlerin karşılıklı tahminlerini içeren cetveldir. Bütçe, devletin gelecek bir dönemdeki gelirlerini ve harcamalarını tahmin eden ve yürütme organına harcamaların yapılması, gelirlerin toplanması konusunda yetki ve izin veren bir kanundur. Devlet harcamaları ile gelirlerini ayrıntılı biçimde gösteren, belli bir dönem için harcamaların yapılmasına ve gelirlerin toplanmasına izin veren hukuksal bir belgedir.

Bütçenin özellikleri: Bütçe, belli bir döneme ait yapılacak giderleri ve elde edilecek gelirleri tahmini olarak gösterir. Bu dönem, mali yıl olarak adlandırılan dönemdir. Bütçe, henüz gerçekleşmemiş olan, tahmini rakamları gösteren bir mali plandır. Bütçe ekonomik, mali, siyasi ve hukuki sonuçlar yaratır. Bütçenin dikkatli kullanılması ile millî gelir, gelir dağılımı, ekonomik kalkınma, ekonomik ve sosyal sorunların giderilmesi vb. üzerinde olumlu etkiler görülür.

Bütçe bir kanundur: Bütçe kanununda yer almayan hiçbir gider ya da gelir kamu kuruluşlarınca gerçekleştirilemez. Bütçe, yürütme organı tarafından hazırlanıp yasama organı tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer. Yürürlüğe giren bütçe kanunu, yeni bütçe kanunun yürürlüğe girmesiyle geçerliliğini kaybeder.

Bütçede önce giderler tespit edilir. Devlet bütçesinde önce giderler tespit edilerek zorunlu ihtiyaçların karşılanması esas alınır. Giderler tespit edildikten sonra bunlara uygun gelir sağlanmaya çalışılır. Eğer giderleri karşılayacak kadar gelir sağlanamazsa bütçe açığı oluşur. Bu durumda ise devlet, bütçe açığını kapatabilmek için farklı yöntemlere başvurur. Örneğin, mevcut olan vergi oranlarını artırır ya da yeni vergiler koyarak bütçe açığını kapatmaya veya borçlanmaya çalışır. Bütçe sadece devlet bütçesini ifade eder.

Bütçeyi oluşturan kalemlerin en büyüğü her zaman için halklardan toplanan vergiler olmuştur. Verginin nasıl ve neye göre belirleneceğinin parlamentoda belirlenmesi ilk olarak İngiltere'de Magna Carta Libertatum ile yazılı hale getirilmiştir.

Vergi koyma yetkisinin kral, hükümdar ya da yönetici olarak hangi sıfatı taşırsa taşısın İngiltere'de tek bir kişiye bırakılmaması, bu yetkinin parlamentoya tanınması 1215 tarihli Magna Carta Libertatum'dan beri Anayasa hukukunun temel kurallarından birisi olmuştur.

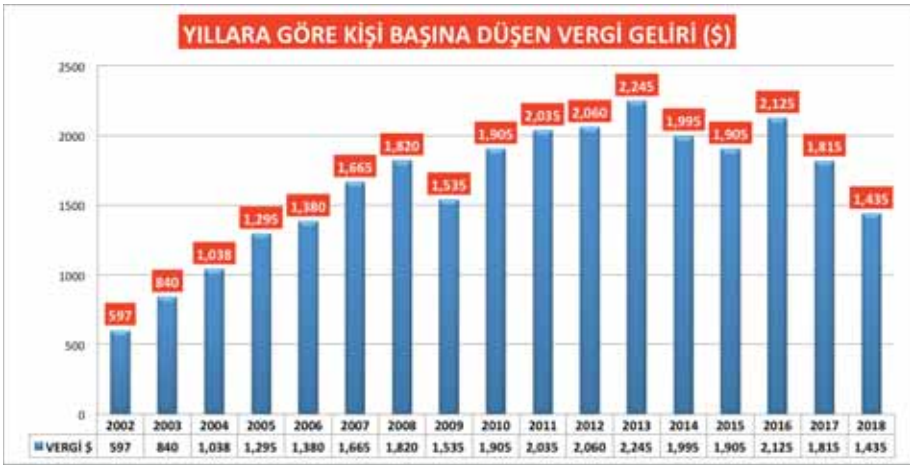
Magna Carta Libertatum

Magna Carta Libertatum'da bu konuda üç madde söz konusu olmuştur;

"Madde 1. Yasalar dışında hiçbir vergi, yüksek rütbeli kilise adamları ile baronlardan meydana gelen bir kurula danışılmadan, haciz yoluyla veya zor kullanarak toplanamaz.

Madde 2. Krallıkta Genel Meclisinin izni olmadıkça zorla, askerlik hizmeti karşılığı olarak vergi ya da yardım parası alınamaz. Fiziksel varlığımızın diyet verilerek esaretten kurtarılması, en yaşlı oğlumuzun

şövalyeliğe kabul töreni veya en büyük kızımızın ilk evliliği durumları bunun dışındadır. Bu üç amaç için makul bir yardım talep edilebilir. Londra kentinin yardım paraları da benzer bir biçimde ayarlanacaktır.

Madde 3. Eğer yukarıda bahsedilen o üç durumun dışında yardım parasının ya da askerlik yapmama karşılığında alınacak verginin miktarını belirlemek söz konusu olursa, Krallığımızın Genel Meclisinin toplayacağız. Bu amaçla, en az 40 gün önceden bildirerek, belirli bir gün ve yerde toplanabilmeleri için, tüm başpiskoposları, piskoposları, manastır başrahiplerini, kontları ve büyük baronları mühürlü mektupla davet edeceğiz. Ayrıca, en yüksek mevkideki tüm kişileri şerifler ve görevli memurlarımız vasıtasıyla toplantı için çağıracağız. Söz konusu iş, kararlaştırılan günde, çağrılanların tümü gelmemiş olsa bile, sadece katılanlardan oluşan meclis tarafından yerine getirilecektir."

Magna Carta Libertatum'da yapılan bu düzenlemelere karşın kralların tek taraflı vergi koyma ve harcama yapma arzusu ve baskısı devam etmiş ve zaman zaman bu hükümleri çiğneyerek danışma sürecine gitmeden vergi koydukları görülmüştür. Konunun kesin çözümü 1689 yılında kabul edilen Bill of Rights yasasıyla sağlanmıştır. Bu yasayla vergilerin parlamentonun onayından geçmesi ilkesi benimsenmiştir. 18. yüzyılda vergi dışındaki gelirler de dâhil olmak üzere bütün kamu gelirlerinin parlamentonun onayına tabi olması ilkesi yerleşmiştir.

Gelirlerde yaşanan bu gelişmeye karşın bu gelirlerin harcanması konusunda, yani giderlerin de parlamento onayına tabi hale gelmesi konusundaki gelişmeler ancak 19. yüzyılın ortalarında ortaya çıkmıştır. Böylece İngiltere'de bütçe hakkının tam olarak kullanılması günümüzden yaklaşık 150 yıl önce gerçekleşmiştir.

Ortaya çıkan sonuçlar neler?

Tablo 1'e göre Türk Lirası olarak baktığımızda ortaya çıkan sonuçlar:

1) Bütçe ortalama olarak %10-12 arasında büyüyor.
2) Toplam gelir % 11,
3) Genel bütçe geliri % 10,
4) Vergi gelirleri % 11,6 artış gösteriyor.
5) 2002-2018 döneminde bütçe yaklaşık %525 büyürken, vergi gelirleri %885 büyümüştür.
6) 2002-2017 döneminde bütçe dolar bazında %133 artarken, vergi gelirleri %268 artmıştır.

2002 yılından 2017 yılına kadar dolar cinsinden baktığımızda;

1) Genel bütçe büyüklüğü %133
2) Genel Bütçe geliri %233
3) Vergi geliri %268

Dolar bazında baktığımızda kişi başına düşen vergi miktarı 2002 yılında 598 dolarken 2013 yılında tepe noktasına çıkmış, ardından düşüşe geçmiş, 2017 yılında ise 1807 dolar olmuştur.

22 Mayıs 2013'de Fed, tahvil alımlarını Eylül'den başlayarak azaltabileceğini açıklaması ile özellikle gelişen ekonomilerdeki para birimlerinin dolara karşı değer kaybını merkezi hükümet bütçesinde çok net bir şekilde görüyoruz.

2014 yılında başlayan bütçedeki dolar bazındaki duraklama hatta gerileme 2018 yılında FED'in faiz artırmadaki istekliliği sonucu gelişen ve kırılgan olarak adlandırılan ekonomilerde daha büyük kayıplar yaşanacağı, ülkemizin hem bu grupta yer alması hem de bölgede gelişen karışıklıklar, savaşlar bizim için önümüzdeki dönemlerin daha zor geçeceğini gösteriyor.

Yıllara Göre Merkezi Hükümet Bütçesi

YIL	Toplam Bütçe Milyar TL	Genel Bütçe Geliri Milyar TL	Vergi Geliri Milyar TL	Toplam Bütçe Milyar $	Genel Bütçe Geliri Milyar $	Vergi Geliri Milyar $	Kişi Başına Düşen Harcama$	Kişi Başına Düşen Vergi $
2002	119,6	79,4	59,6	79,4	52,9	39,7	1.195	597
2003	141,3	101,1	84,3	94,5	67,5	56,5	1.406	840
2004	151,1	120,7	100,4	106,3	84,9	70,6	1.563	1.038
2005	158	149,8	119,6	117,8	111,8	89,2	1.710	1.295
2006	175,1	169,3	137,5	122,5	118,3	96,2	1.757	1.380
2007	202,2	185,7	152,8	155,6	142,9	117,6	2.204	1.665
2008	222,1	204,2	168,1	171,8	157,9	130	2.403	1.820
2009	262,6	209,5	172,5	169,8	135,4	111,5	2.340	1.535
2010	288,2	246,9	210,6	192,1	164,6	140,4	2.610	1.905
2011	307,1	288,1	253,8	183,9	172,5	152	2.460	2.035
2012	353,6	323,2	278,8	197,2	180,6	155,5	2.610	2.060
2013	397,3	377,3	326	213	198	172	2.675	2.245
2014	434,3	410,9	352,5	196	179	155	2.520	1.995
2015	491,8	466,7	407,8	186	171	150	2.250	1.905
2016	569,1	536,2	459	192	175	169	2.250	2.125
2017	659,6	610,3	536,6	185	171	146	2.130	1.815
2018	751,3	684,4	599,4	146,7	133,8	117,2	1.790	1.435

Not: 2018 yılı için ortalama kur tahmini 5.12 TL alınmıştır.

Kanser ve beslenme ilişkisi

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Arşivi ve TOBB Fotoğraf Servisi

Kanserin oluşumu kalıtım, beslenme ve çevre etkenleri gibi değişik nedenlere bağlıdır. Sigara alkol, iyonize radyasyon, güneş ışınları, ağır metaller, bazı hormonlar, yetersiz ve dengesiz beslenme, fiziksel aktivite eksikliği ve şişmanlık kanser oluşumunda rolü olan bazı risk etmenleridir.

Hatalı, yetersiz ve dengesiz beslenme alışkanlıkları ile besinleri yanlış hazırlama ve pişirme yöntemlerinin, kanser, kalp damar hastalıkları, şeker hastalığı ve gut gibi hastalıkların oluşumunda rolü büyüktür. Dünyada ve ülkemizde tüm ölüm nedenleri arasında kalp hastalıklardan sonra ikinci sırada yer alan kanser; hücrelerin kontrolsüz olarak çoğalması ve yayılmasıyla ortaya çıkar. Dünya Sağlık Örgütü 2004 yılında 7.4 milyon ölümün kanser nedeniyle olduğunu ve eğer önlem alınmazsa bu sayının 2030 yılında 12 milyona ulaşacağını belirtmiştir. Tüm dünyada en sık ölüme neden olan kanser türlerinden ilk beşi sırasıyla akciğer, mide, kolon-rektum, karaciğer ve meme kanserleridir.

TOBB ETÜ Hastanesi Beslenme ve Diyetetik Uzmanı Mehtap Ersin Bayrak da kanser ve beslenme ilişkisi ile ilgili deneyimlerini bizimle şöyle paylaştı:

"Kanserin oluşumu, kalıtım, beslenme ve çevre etkenleri gibi değişik nedenlere bağlıdır. Sigara, alkol, iyonize radyasyon, güneş ışınları, ağır metaller, bazı hormonlar, yetersiz ve dengesiz beslenme, fiziksel aktivite eksikliği, şişmanlık kanser oluşumunda rolü olan bazı risk etmenleridir.

Hücre DNA'sına hasar verir

Kızartılmış besinlerde oluşan zararlı moleküller ve serbest radikaller, kırmızı et ve beyaz etin mangalda ve ateşe yakın pişirilmesi ve yanması ile besinde oluşan kimyasal karsinojenler, raf ömrünü artırmak için işlenmiş et ürünlerine katılan nitrat ve nitritler, vücuttaki hücre yapılarına zarar ve hücre DNA'sına hasar vererek kanser gelişimine neden olabilir. Bu zararlı etmenlerin yanı sıra, vitamin- mineral ve antioksidan molekülleri içeren besinlerin yetersiz tüketilmesi ile hücrelerin zararlı moleküllere ve serbest radikallere karşı koruyucu detoksifikiye edici sistemlerin ve savunma sistemlerinin zayıflaması hücre hasarının artmasına yol açar.

Beslenme şekli kanserin oluşumunda etken olabildiği gibi kanserin kendisi de kişinin beslenme durumunu etkiler. Hastalık ve tedavide kullanılan kemoterapi ve radyoterapi gibi yollar besin öğelerine ve enerjiye olan gereksinimi artırır. Hem hastalığın kendisi hem de tedavilerin yan etkileri besin alımı ve kullanımını olumsuz etkiler.

Kanser hastalarında beslenme bozukluğu

Tedavi sırasında artan gereksinimler doğrultusunda yeterli ve dengeli beslenmek, tedaviye toleransı artırır, yan etkilerin daha kolay atlatılmasına, sağlıklı hücrelerin korunmasına, kilo kaybını önlemeye ve tedaviye yanıtı artırmaya yardımcı olur.

Kanser hastalarında beslenme bozukluğu metabolik olmayan ve metabolik nedenler olarak karşımıza çıkar. Metabolik olmayan nedenler iştah kaybı, kansere veya uygulanan tedaviye bağlı koku veya tat duyusunda meydana gelen değişiklikler, odinofaji veya disfaji, gastrointestinal sistemin herhangi bir seviyesinde meydana gelen mekanik tıkanıklık, karaciğer yetersizliği, mide/barsak cerrahisi yapılmış hastalarda kör barsak sendromları, psikolojik nedenlere bağlı ishal, erken doyma hissi, bulantı, kusma, tedaviye bağlı stomatit, sayılabilir.

Metabolik nedenlerin başında kaşeksi ve anoreksi denilen patolojik durum görülür. Kanser kaşeksisi kilo kaybı, iştahsızlık, kas ve yağ dokusunun kaybı ve çok çeşitli metabolik olaylarla karakterize bir sendromdur. Halsizlik, iskelet kası ve iç organ atrofisi, hipoalbuminemi, anemi, karbonhidrat, yağ ve protein metabolizmasındaki bozukluklar bu sendromun birer parçasıdır. Temel sorun artmış olan kalori ihtiyacına karşı fizyolojik cevabın oluşmaması, yani enerji üretimin yeterli düzeylerde olmamasıdır. Bu sendrom kanser hastalarında sık rastlanan ağrı ve psikolojik faktörler ile (yemek yemeğe karşı tiksinti gibi) ile daha da kompleks hale gelebilir.

TOBB ETÜ Hastanesi Beslenme ve Diyetetik Uzmanı Mehtap Ersin BAYRAK

Beslenme durumu ölçülmeli

Gelişen beslenme bozukluğunun düzeltilmesinde ilk basamak detaylı bir öykü alınması ve fizik muayene ile beslenme durumunun ölçülmesidir. Ölçüm hastanın vücudundaki yağ ve protein kitlesi hakkında bilgi verir. Malnütrisyon gelişen hastalarda derecesini, gelişmemiş olanlarda ise risk altındaki hastaları saptamaya ve erken önlem almaya yardımcı olur. Malnütrisyonun derecesini tespit etmede kilo kaybının derecesi, BMI (body mass index) ve serum albümin düzeyi bakılmalıdır. BMI kilonun boyun karesine bölünerek hesaplanır (kg/boy2) normalin alt sınırı 18.5'tir, ancak kanser hastalarında 22 değeri ve altı protein-kalori malnütrisyonun göstergesi olarak kabul edilebilir.

Diyet lifi–kolon kanseri ilişkisi

Enerji ve temel besin öğelerinin yanında sağlık açısından önemli maddeleri içeren, hastalıklardan korunmada destek sağlayan ve bazı hastalıkların tedavisinde katkıda bulunan gıdalara fonksiyonel gıda adı verilmektedir. Fonksiyonel gıda bileşenlerinden birisi de diyet lifidir. Diyet

lifi insanların ince bağırsağında sindirime ve emilime dirençli olan ve kalın bağırsakta tam ya da kısmi fermentasyona uğrayan yenilebilir bitki kısımlarının temel yapısıdır.

Diyet lifleri, birçok alt gruba ayrılmış olmasına rağmen son yıllarda FAO ve WHO tarafından sudaki çözünürlüklerine göre çözünür ve çözünmez diyet lifi olarak iki ana grupta değerlendirilmektedir. Pektin, gamlar ve musilajlar çözünür; selüloz, hemiselüloz, lignin ve modifiye selüloz ise çözünmeyen lifler grubunda yer almaktadır. Çözünür lifler, su ile karıştırıldığında suyu bağlayarak jel oluştururken, çözünmeyen lifler 20 katı kadar suyu absorblamasına rağmen jel oluşturamamaktadır. Diyet liflerinin, insan metabolizmasında 500'den fazla bakteri çeşidini etkilediği, bağırsak florası ve metabolizmasını sinerjik ve antogonist etkileri ile kontrol ettikleri belirtilmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü, diyet liflerinin bazı sağlık risklerini azaltan etkileri olması nedeniyle günlük diyetle alınan lif miktarının (günde 25-40 g diyet lifi) artırılması önerilmektedir. İnsanların diyet lifi tüketimi bölgesel değişiklik göstermektedir. Afrika'da bazı ülkelerde günde 50 g kadar lif tüketildiği, buna karşın Amerika'da bu değerin yaklaşık 12-15 g olduğu bilinmektedir.

Kanser riskini azaltır mı?

Diyet lifi hipotezi, Afrika'da kolon kanseri hastaları sayısının, düşük lif içerikli batı-tarzı diyetleri tercih eden İngiliz'lerden oldukça az olmasının yüksek lif içeriğine sahip gıdaları tüketmelerinden kaynaklandığını düşünen Burkitt tarafından 1970'li yıllarda ortaya konmuştur. Yapılan epidemiyolojik çalışmalar kolon kanseri, obezite, kalp-damar hastalıkları gibi bazı rahatsızlıklar ile diyet lifi arasındaki ilişkiyi ortaya koyarak, diyet lifi tüketiminin önemini vurgulamıştır. Çözünür diyet liflerinin kolesterolü düşürerek kalp krizi ve kolon kanseri riskini düşürdüğü belirtilmiştir.

Diyet liflerinin, obezite, tansiyon, apandisit, hemoroid, diyare, bazı bağırsak rahatsızlıkları, hipertansiyon, damar ve bağışıklık hastalıkları üzerine etkileri olduğu, kolon kanserinin yanı sıra diyet posasının yeterli alımıyla, mide ve özefagus kanserlerinden de korunabileceği bilinmektedir. Lifli besinler (kuru baklagiller, kepeği ve özü alınmamış tahıllar, taze sebzeler ve meyveler) kanser yapıcı zararlı bazı maddelerin bağırsaklardan atımını kolaylaştırarak ve bağırsaktaki yararlı bakterilerin çoğalmasını sağlayarak, kolon-rektum kanseri riskini azaltır. Diyet lifi, fekal hacmin artmasını sağlayarak bağırsak transit süresini kısaltır ve kabızlığı önler. Diyet lifin, fekal ağırlığını beş kata kadar çıkarması fermente olabilirliğine, bakteri gelişimini artırmasına ve su tutma kapasitesinin yüksek olmasına bağlıdır. Diyet lifleri proteinlerin sindirimi, kolesterol ve diğer lipit metabolizmalarına önemli katkıları vardır. Örneğin, çözünür liflerin ince bağırsakta glukoz ve lipit absorbsiyonu üzerine etkiliyken, çözünmeyen liflerin etkisi bağırsakların hareketi üzerine olmaktadır

Metabolizmayı değiştirir

Yararlı mikrobiyolojik çoğalmayı düzenler. Kısa zincirli yağ asitleri üretimini sağlar, mineral ve vitaminlerin biyo yararlığını artırır. Diyet liflerin bağırsak florasını aktive ederek, direkt veya dolaylı olarak immün, endokrin ve nörolojik fonksiyonları etkiler.

Enerji metabolizmasını değiştirir. Günlük diyetle alınan 1g diyet lifinin glisemik indeksi yüzde 0.25 oranında düşürür. Diyet lifince zengin bir beslenme alışkanlığı ile diyette yer alan enerji sağlayıcı madde yoğunluğu ve şeker oranı azaltılmakta dolayısı ile yağ ve şeker tüketimi daha az olmaktadır. Organik ve inorganik maddeleri tutar. Safra asitlerinin dehidroksilasyonunu azaltır. Hidrojen, metan, karbondioksit ve kısa zincirli yağ asitleri üretimini artırır.

Sağlıklı beslenme önerileri

■ **Sağlıklı vücut ağırlığınızı koruyun:** Obezite; vücutta meydana gelen hormonal ve metabolik değişiklikler sonucu kanser riskini artırmaktadır. BKİ'nin yanı sıra; bel/kalça oranı veya bel çevresi ölçümü de kolon kanseri ile pozitif korelasyon göstermektedir. Kolon kanseri ile obezite arasındaki ilişkiyi irdeleyen en önemli hipotez; obez bireylerdeki yüksek insülin ve insüline bağlı büyüme faktörlerinin tümör gelişimini artıracağına yöneliktir.

■ **Yeterli ve dengeli beslenmek için öğünlerde dört besin grubuna yer verin:** Her birey; cinsiyet, yaş, boy, vücut ağırlığı, fizyolojik durum göz önüne alınarak alması gereken miktarda (DRI-Dietary Referance Intakes) ve dört besin grubundan (1. Süt ve süt ürünleri, 2. Et, yumurta ve kurubaklagiller, 3. Sebze ve meyveler, 4. Tahıl ve tahıl ürünleri) mümkün olduğunca tüketmeye çalışmalıdır. Protein, karbonhidrat, yağ, vitamin ve mineraller gibi besin öğeleri ile flavonoidler, oligosakkaritler, stenoller, antioksidantlar, laykopen, karotenoidler gibi besin kaynaklı vücuda alınmış olacaktır.

■ **Tam tahıllı ürünlere (tam tahıllı ekmek, bulgur, kara buğday, esmer makarna gibi), meyvelere, sebzelere, kuru baklagillere (yeşil mercimek, nohut gibi), yağlı tohumlara (ceviz, çiğ badem gibi) günlük beslenmenizde yer verin:** Bu besinler sadece posa değil, aynı zamanda vitamin, mineral, iz element, antioksidant ve bazı koruyucu fitokimyasalların (bitkisel biyoaktif bileşenlerin) iyi kaynaklarıdır. B grubu vitaminlerden zengin tahıl ve kurubaklagillerin az alımı ve tam tahıl ürünleri yerine saflaştırılmış ürünlerin tüketimi kanserden koruyucu posanın kaybına neden olur. Örneğin, buğdayın kepeği ve özü alınarak beyaz un haline getirildiğinde, kanserden koruyucu maddelerin yüzde 90'ı kaybolur. Posa alımındaki azalma ise kalın barsak kanserleri ile ilişkilendirilmiştir.

■ **Günde en az iki porsiyon meyve ve üç porsiyon sebze tüketin:** Yeşil yapraklı sebzeler; karatenoidler, E vitamini, C vitamini, demir, molibden, folik asit ve posalı maddeler açısından zengindirler. Kanserin önlenmesinde; kükürtlü maddeler yönünden zengin olan karnabahar, pırasa, lahana, sarımsak, soğan ve enginarın ayrı bir yeri bulunmaktadır. Ayrıca lahana, karnabahar, pırasa ve yeşil soğan, E ve C vitaminleri açısından da zengin besinlerdir. Meyve ve sebzeleri, akan su altında iyi yıkadıktan sonra kabuklarıyla birlikte tüketiniz (kabuğuyla yenebilenleri). Taze meyve ve sebzeler A, C, E vitaminleri ile beta karoten, likopen, polifenoller gibi flavonoidler vb. antioksidan vitaminlerin ve bileşiklerin iyi kaynağıdır, mevsiminde yeterli tüketilmelidir. Taze sıkılmış meyve suyu yerine taze meyve yemeyi tercih edin. Çünkü, posa başlıca meyvenin kabuğunda ve etli kısmında bulunur. Meyve suyu elde edildiğinde ise bu kısımlar atılır.

■ **Demir oranı yüksek besinler tüketin:** Demirin hücrelere oksijen taşınması ve dolayısıyla enerji oluşumundaki görevine ek olarak bir diğer önemli etkinliği de bazı kimyasal karsinojenlerin etkisini azaltmasıdır. Demirden zengin besinler etler, su ürünleri, yumurta, yeşil yapraklı sebzeler, kurubaklagiller, susam, pekmez ve kuru meyvelerdir.

■ **Kalsiyum ve fosfor ile D vitamininden zengin süt ve süt grubu besinleri yeterli tüketin:** Kalsiyumla ilgili yapılan çalışmalarda kemik ve kalın barsak kanseri riskini azalttığı sonucuna varılmıştır. Kemik gelişimi ve sağlığı için en önemli minerallerdendir. En iyi kaynakları süt ve türevleri, yeşil yapraklı sebzeler, pekmez ve kurubaklagillerdir.

■ **Aşırı kırmızı et ve işlenmiş et ürünleri (salam, sosis, sucuk gibi) tüketmeyin:** Nitrit ve nitrat katılmış besinler yendikten sonra nitrozaminlere dönüşürler. Bunlar, güçlü kimyasal karsinojenlerdir. Bu tür besinleri çok tüketenlerde mide kanserlerinin sık görüldüğü bildirilmiştir. Yüksek hayvansal protein alımı azaltılmalı, kızartma ve tütsüleme yöntemi ile pişirilmemelidir. Etler E ve C vitaminlerden zengin sebzeler ile beraber pişirilmeli veya tüketilmelidir.

■ **Hayvansal protein ve yağ tüketimini kısıtlayın:** Hayvansal kaynaklı ürünlerden yağlı olanlarını sık ve yüksek miktarda tüketen bireylerde meme, rahim, prostat, kalın barsak-rektum, pankreas ve böbrek kanserlerinin görülme sıklığının arttığı bildirilmiştir. Bu nedenle yarım yağlı veya yağsız olanları tercih edilmelidir. Çevresel kanser yapıcı kimyasal maddeler yağ içinde birikir ve çok yağ alımı bu maddelerin vücuda girişini artırır. Kalın barsak-rektum kanserlerini ilerletici safra tuzları gibi maddelerin oluşumu, yağ alımı arttıkça artar.

■ **Besinlerin hazırlanmasında ve saklanmasında yanlış uygulamalardan kaçının:** Kızartma, kavurma, mangal, tütsüleme vb. uygulamalar vitamin kayıplarının yanında besinde kanserojen maddelerin oluşmasına neden olur. Odun, kömür ve diğer yakıtların dumanında binlerce karsinojen bulunmaktadır. Bu karsinojenler tütsülenme sırasında besinler tarafından emilerek yağlı kısımlarında birikmektedir. Besinlerin uygun olmayan nemli ortamlarda saklanması ile özellikle tahıllarda, baharatlarda ve yağlı tohumlarda toksin ve küf oluşumu sağlar.

■ **Diyette toplam yağ tüketimini kısıtlayın, yemeklerinizde sıvı yağ tercih edin:** Sıvı yağlar, n-9 yağ asitlerini içeren zeytinyağı ile n-3 yağ asitlerini içeren balık, balık yağı, ceviz, fındık gibi yağlı tohumlar sık tüketilmelidir. E vitamini, başta bitkisel yağlar, yeşil yapraklı sebzeler, özü alınmış tahıllar, fındık, fıstık gibi sert kabuklu besinler ve kurubaklagillerde bulunur. E vitamini, toksik maddelerin vücutta yarattığı harabiyetten koruduğu için kanserden korunmada önemli bir vitamindir.

■ **Rafine karbonhidrat (glisemik indeksi yüksek, posa içeriği düşük) tüketimi sınırlandırın.**

■ **Katkı maddeleri içeren hazır gıdalardan uzak durun:** Katkı maddelerinin yüzde 90'ını şeker, tuz, baharat, kabartma tozları ve çeşitli tatlandırıcılar oluşturur.

■ **Aşırı tuz ve tuzlu ürünler tüketmeyin.**

■ **Sigara içmeyin, alkolü hiç almayın ya da çok nadir kullanın:** Alkol alan bireylerde karaciğer, mide, kalın barsak-rektum kanserlerinin görülme sıklığının arttığı; alkol ile birlikte sigara kullanan bireylerde ise riskin birkaç kat arttığı bilinmektedir.

■ **Aktivitenizi artırın:** Fiziksel aktivitenin barsak fonksiyonları üzerinde olumlu etkisi olduğunu unutmayın. Egzersiz süresine dair başlangıç hedefiniz haftada toplam 150 dakika olmalı; her bir seansınız en az 30 dakika olmalıdır.

■ **Günde en az 2 lt (8 su bardağı) su tüketin.**

TOBB ETÜ'DEN ULUSLARARASI BAŞARI

TOBB ETÜ Makine Mühendisliği Bölümü öğrencileri, sesüstü hızda uçacak 100 kişilik yolcu uçağı için yapılan Jet Motoru Uluslararası Tasarım Yarışması'nda ikinci oldu.

TOBB ETÜ Makine Mühendisliği Bölümü öğrencileri, 2025 yılında sesüstü hızla uçması planlanan 100 kişilik yolcu uçağında kullanılacak jet motoru için düzenlenen uluslararası yarışmada 'ETU-V TULPAR' adlı tasarım ile ikincilik kazandı.

Dünyanın en saygın havacılık enstitülerinden biri olan AIAA-The American Institute of Aeronautics and Astronautics (Amerikan Havacılık ve Uzay Enstitüsü) tarafından düzenlenen "Candidate Engines for a Next Generation Supersonic Transport" yarışmasında Makine Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Sıtkı Uslu danışmanlığında, Makine Mühendisliği Bölümü öğrencilerinden Veli Can Üstündağ, Çağdaş Cem Ergin, Baran İper ve Onur Tan bu başarıya imza attılar.

Yarışma kapsamında dünyada sivil ulaşım alanında henüz kullanıma sunulmamış ve benzer bir uygulaması olmayan süpersonik turbofan uçak motoru tasarımı yapıldı. Tasarım isterlerine uygun olarak motorun 16 bin metre irtifada 1,6 Mach hızında iyi bir performans göstermesi ve uçuş menzilinin en az 7 bin 500 km. olması hedeflendi. Bu doğrultuda tasarlanan motorun yakıt tüketimi, emisyon salınımı ve gürültü gibi istenmeyen motor parametreleri olabildiğince azaltıldı ve uluslararası standartlara uygun hale getirildi.

Ayrıca motor boyutları ve ağırlığı, 2025 yılına kadar kullanıma girmesi beklenen teknolojik gelişmeler ve malzeme iyileştirmelerine bağlı olarak optimize edildi, önemli ölçüde azaltıldı. Optimizasyon sonucunda, yakıt tüketiminde yüzde 10,4, motor ağırlığı ve uzunluğunda sırasıyla yüzde 11,3 ve yüzde 8,9 iyileştirme sağlandı. ETU-V TULPAR, 10 saatlik bir uçuş için 7 ton yakıt, toplam motor ömrü boyunca 3,5 milyon dolarlık tasarruf sağlayacak şekilde tasarlandı.

Motor optimizasyon çalışmalarının ardından motora ait her bileşen kendi çalışma koşullarına bağlı olarak ayrıntılı bir şekilde tasarlandı. Tasarım kapsamında Sesüstü Giriş, 2 Kademeli Fan, 10 Kademeli Eksenel Kompresör, RQL Yanma Odası, 2 ve 3 Kademeli HPT ve LPT Türbin, İtki Lülesi, İniş için Ters İtki Sistemi, Şaft Tasarımları çeşitli bilgisayar yazılımları (MATLAB, ANSYS, SIEMENS NX, STAR-CCM) kullanılarak tamamlandı ve doğrulandı. Tasarım aşamasında teknolojik gelişmeler ve edinilen deneyimler gözönünde bulunduruldu. Ana bileşenlere ek olarak; yağlama sistemi, türbin kanatları soğutma sistemi, motor başlatma sistemi, buzlanma önleme sistemi, yangın tespit ve söndürme sistemi, soğutma ve havalandırma sistemi gibi motor için gerekli olan diğer alt sistemler de detaylı olarak araştırıldı.

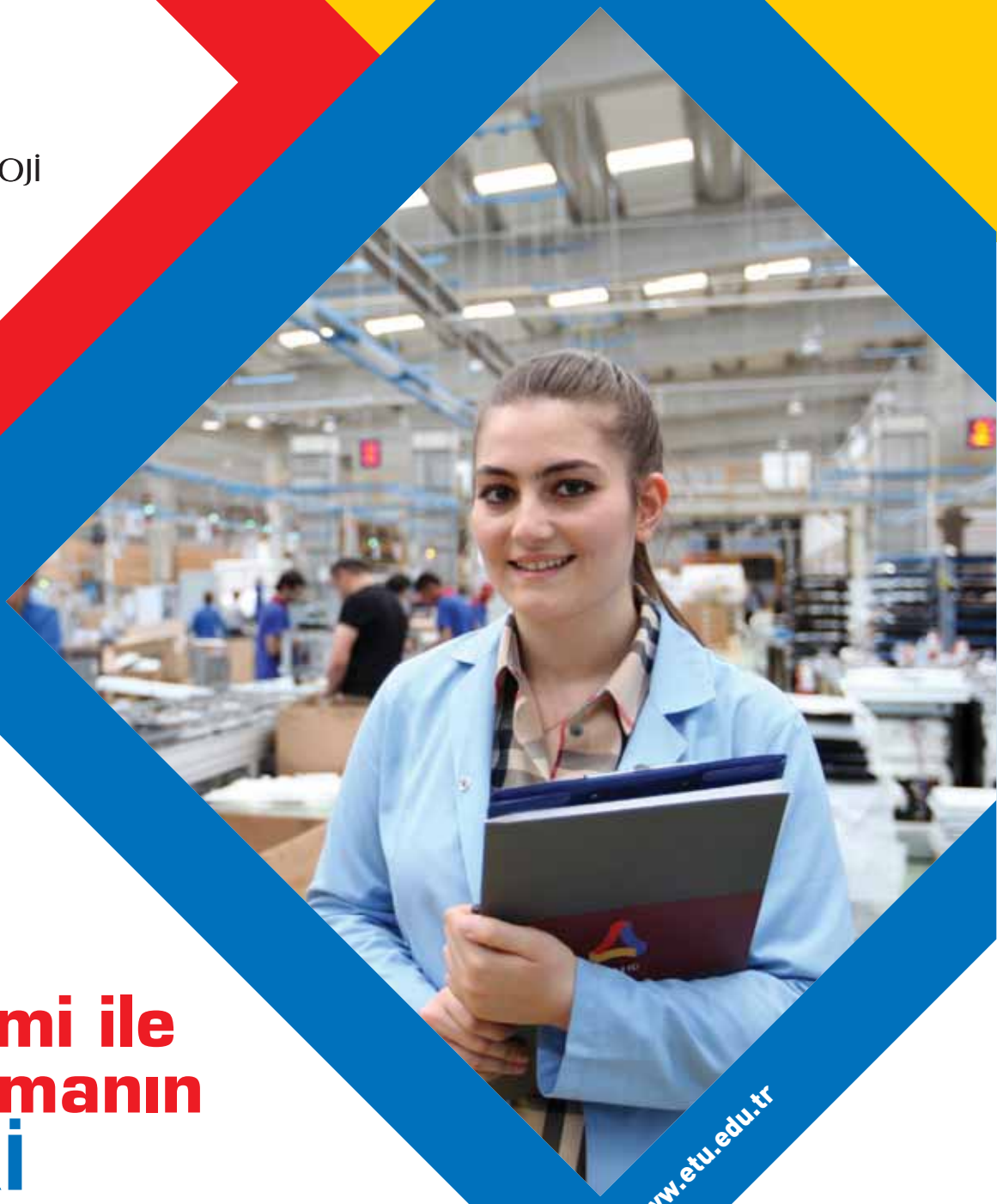
Yoğun bir çalışma dönemi geçirildi

Yarışma takımının danışmanı Dr. Uslu, yarışma final sunumlarının Duke Energy Convention Center'da (Cincinnati, OHIO) düzenlenen "AIAA Propulsion and Energy Forum 2018" sırasında gerçekleştirildiğini ifade etti. Dr. Uslu, öğrencilerin projeye sadece yarışma gözüyle bakmadıklarını ve işlerini yoğun bir çalışma ve büyük bir ciddiyetle gerçekleştirerek bu uluslararası başarıyı kazandıklarını bildirdi. Dr. Uslu, sunum için öğrencilerin konferansa katılımlarını destekleyen iki sponsor TR-Motor A.Ş. ve Kale ARGE şirketlerine teşekkür borçlu olduklarını ifade etti.

TOBB ETÜ Makine Mühendisliği Bölümü öğrencileri, 2015 yılında da Airbus A350, Airbus A380 ile Boeing 787 yolcu uçakları için 2025 yılına yetiştirilmesi planlanan çok yüksek bypass oranına sahip bir motorun tasarlanacağı uluslararası yarışmada 'ETU-II-TTF' adlı tasarımları ile birincilik kazanmışlardı.

Fotoğraflar: *TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi*

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

İş deneyimi ile mezun olmanın TAM YERİ TOBB ETÜ

Türkiye'de sadece **TOBB ETÜ'**de uygulanan ortak eğitim sistemi ile öğrenciler 3 farklı iş yerinde toplam 1 yıllık iş deneyimi ile mezun oluyor.

www.etu.edu.tr

"ORTAK EĞİTİM İLE KARİYER HEDEFLERİMİ NET ÇİZEBİLDİM"

TOBB ETÜ mezunu Destan Kırımhan, "TEPAV, Ankara Sanayi Odası ve bir yeminli mali müşavirlik firmasında yaptığım "ortak eğitim" çalışmaları sonucunda kariyer hedeflerimi daha net bir şekilde çizebildim" dedi.

TOBB ETÜ İktisat Bölümü 2008 yılı mezunu Destan Kırımhan, "Ortak eğitim çalışmalarına katılmak her ne kadar zor geldiyse bile şu anda o çalışmaların ne kadar değerli olduğunu anlamış bulunmaktayım" diye konuştu.

"TOBB ETÜ'ye resmî olarak kaydını yaptıran ilk öğrenciyim" diyen Destan Kırımhan, sorularımızı yanıtladı.

Bize kendinizden bahsebilir misiniz?

1987 yılında Erzurum'da doğdum. 2008 yılında TOBB ETÜ İktisat Bölümü'nden üniversite üçüncüsü olarak mezun oldum. 2010 yılında Bilkent Üniversitesi İktisat Bölümü'nde yüksek lisansımı tamamladıktan sonra TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı'nda Bilimsel Programlar Uzman Yardımcısı olarak göreve başladım. Bu görevim esnasında, ODTÜ İktisat Bölümü'nde doktora programına kaydoldum. 2013 yılında Başkent Üniversitesi İktisat Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak geçiş yaptım. 2015 yılında ABD'de yaşama ve çalışma hakkı (greencard) kazandığım için görevimden ayrılıp ABD'ye yerleştim. Halen, University of South Carolina Darla Moore School of Business Finans Bölümü'nde doktora eğitimime ve araştırma asistanlığı görevime devam etmekteyim. Şu anda doktora tez aşamasındayım. Mesleğimin dışında, moda tasarımı ve Amerika'da yaşam üzerine videolar paylaştığım bir youtube kanalım var. https://www.youtube.com/destan8787 adresinden dileyenler videolarımı izleyebilirler.

TOBB ETÜ İktisat Bölümü'nü neden tercih ettiniz?

TOBB ETÜ'ye resmi olarak kaydını yaptıran ilk öğrenciyim. Bu bölümü tercih etmemdeki en büyük sebep, haberlerde ve tartışma programlarında duyduğum ve o dönem sadece bir grup insanın tam olarak anlayabildiğini düşündüğüm ekonominin büyülü dili oldu. Bunun yanı sıra hayatın her aşamasının ekonomiye dayanması, benim seçimimde de etkili olmuştur.

TOBB ETÜ'nün Ortak Eğitim Modeli'ni değerlendirebilir misiniz?

Ortak eğitim çalışmalarına katılmak her ne kadar zor geldiyse bile şu anda o çalışmaların ne kadar değerli olduğunu anlamış bulunmaktayım. TEPAV Ekonomi Politikaları Bölümü'nde, Ankara Sanayi Odası'nda ve bir yeminli mali müşavirlik firmasında yaptığım ortak eğitim çalışmaları sonucunda kariyer hedeflerimi daha net bir şekilde çizebildim. Çünkü iş hayatı, teoriden çok daha farklı işliyor. Bize bu fırsatı sunup iş deneyimi kazanmamızı ve iş hayatına diğer üniversitelerin mezunlarından birkaç adım önde başlamamızı sağladığı için üniversitemize ve Sayın M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na çok teşekkür ediyorum.

On yıl sonra kendinizi nerede görüyorsunuz? Akademik kariyerinize devam edecek misiniz?

Akademik kariyerime devam etmeyi düşünüyorum, fakat finans ve ekonomi üzerine eğitim aldığım için çalışma alanım oldukça geniş. İki sene sonra ABD vatandaşlığına başvuru hakkına sahibim. IMF, World Bank, FED, Wall Street'in yanı sıra Goldman Sachs ve Merrill Lynch gibi yatırım bankalarında görev alabilecek bir branş mezunuyum.

TOBB ETÜ ailesinin bir bireyi olarak TOBB ETÜ MED'den beklentileriniz nelerdir?

TOBB ETÜ mezunlarının dünyanın neresinde yaşadığını ve çalıştığını harita üzerinde gösteren web tabanlı bir platform kurulabilir. Bu platform sayesinde, birçok mezunumuz diğer mezunlarımızın eğitim ve iş hayatındaki tecrübelerinden etkin bir şekilde yararlanabilir.

Fotoğraflar: *TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi*

Odalar ve Borsalar

- Çanakkale TSO'da yolcu taşımacılığının sorunları görüşüldü
- Türk Eximbank'ın irtibat bürosu Çorlu TSO'da hizmete açıldı
- Gebze TO, "Deprem Simülasyon Merkezi" kuracak
- Cizre TSO işbirliğinde, mesleki yeterlilik sınavı düzenlendi
- "Mardin'de bilinçli tarım ve hayvancılık yapılmıyor"
- Kütahya TB'de "İletişim ve Diksiyon" Konferası düzenlendi
- Devrek TSO'da Mesleki Yeterlilik Belgesi Eğitimi verildi

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Çanakkale TSO'da yolcu taşımacılığının sorunları görüşüldü

Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası'nın seyahat acentacılığı, tur operatörlüğü ve yolcu taşımacılığı sektörlerinde faaliyet gösteren 15 No'lu Meslek Grubu temsilcileri, bir araya gelerek sektörde yaşanan güncel sorunlar ve çözüm önerileri hakkında görüş alışverişinde bulundu.

Toplantının açılış konuşmasını yapan ÇTSO Meclis Başkan Yardımcısı ve 15 No'lu Meslek Komite üyesi Turgay Kılıç, Komite'nin çalışmaları hakkında yürütülmekte olan faaliyetlerden bahsederek katılımcılara bilgi verdi. Kılıç, Komite olarak turizm fuarlarına (EMITT, Travel Turkey) aktif olarak katılım sağlanarak ilin tanıtımına katkı sağlandığını belirtti.

"Mali yük getiriyor"

Sektördeki birlik ve beraberliğin artırılması yönünde ortak projeler üretmeyi hedeflediklerini ifade eden Kılıç, otobüs firmalarının İstanbul Mahmutbey gişelerinden Ataşehir'e geçişlerde yeni yapılan 3. Köprü'yü kullanmaya zorunlu tutulduğunu ve bunun da ekstra mali bir yük getirdiğini ve zarar gördüklerini belirtti.

15 No'lu Meslek Komite Başkanı İlhami Gezen ise turizm faaliyetlerinin taşımacılık sektörüyle iç içe olduğunu ve işbirliği halinde olması gerektiğini söyleyerek, Troia Yılı ve başlayan Midilli Seferleri'nin önemine ve bölgeye sağladığı ekonomik faydalara değindi.

Meclis üyesi Ahmet Çelik de meslek komitelerinin ÇTSO çatısı altında kulis yaratma konusunda aktif olarak rol oynadığında, Troia Yılı çalışmaları gibi çok iyi sonuçlar elde edilebileceğini yineledi. Troia Antik Kenti'ne gelen ziyaretçi sayısının geçen yılın ilk altı ayına oranla iki kat arttığını belirten Çelik, ayrıca dünyada birçok yeri ziyaret ettiklerini ve yerli otobüs firmaların gerek hizmet, gerekse teknolojik donanım olarak ileri bir düzeyde olduğunu söyledi.

Türk Eximbank'ın irtibat bürosu Çorlu TSO'da hizmete açıldı

Bölgede faaliyet gösteren ihracatçı firmalara olumlu katkılar sağlanması amacıyla kredi sağlayan Türk Eximbank Çorlu İrtibat Ofisi, Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde hizmet vermeye başladı.

Odanın Batı Eğitim Salonu'nda düzenlenen toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren Meclis Başkanı Erdim Noyan, "Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası'nın üyelerine beş yıldızlı hizmet verdiği daha önce tescillemiştir. Türk Eximbank Çorlu İrtibat Bürosu sürdüreceğimiz A kalite dünya standartında hizmetin teminatı olacaktır. Türkiye ihracatı yüzde 10 büyürken, 2018'de 46 milyar dolarlık hedef belirleyen Türk Eximbank'ın bölgemizdeki firmalarımızın faaliyetleri doğrultusunda bu hedefe ulaşacağından şüphemiz yoktur. Tekirdağ'a toplam 316 milyon dolar destek veren Türk Eximbank'ın irtibat ofisiyle beraber bu sayıyı yükseltmesi en büyük amacımızdır" dedi.

Yönetim Kurulu Başkanı İzzet Volkan ise "Bölgenin tanıtımı ve kalkınması için var gücümüzle çalıştığımızı belirtmek istiyorum. Ülke sanayisinin büyük bir parçasına sahip olan Çorlu'da ülkemizin sanayisinin kalkınmasına en büyük desdeği sağlayan Türk Eximbank'ın Çorlu İrtibat Bürosu'nun açılışını gerçekleştiriyoruz. Odamız olarak 7 bin 400 aktif üye 900 sanayici üyeyle bölgede faaliyet gösteriyoruz. Trakya'nın en büyük kurumu halindeyiz. Çorlumuz da Türkiye'nin en büyük üretici noktalarından bir tanesidir. Odamız ve Türk Eximbank arasında yapılan bu işbirliği ile birlikte bölge ihracatının çok farklı yerlere geleceğine inancımız tamdır" açıklamasında bulundu.

"10 bin ihracatçıyla çalışıyoruz"

Türk Eximbank Genel Müdürü Adnan Yıldırım da Türk Eximbank'ın çalışmaları ve işleyişi hakkında bilgiler verdi. Sunumların son derece başarılı ve Avrupa standartlarında olduğunu ifade eden Yıldırım; "Bugün itibariyle 10 bine yakın ihracatçıyla çalışıyoruz. Hedefimiz önümüzdeki üç yılın sonuna kadar düzenli ihracat yapan 15 bin firmayla çalışmaktır. 32 yıldır diğer bankalar üzerinden ihracatçılarla konuşan Eximbank'ı doğrudan ihracatçılar ile çalışır hale getirdik" dedi.

Gebze TO, "Deprem Simülasyon Merkezi" kuracak

Marmara Depremi'nin 19. yılı sebebiyle Gebze Ticaret Odası, İnşaat Mühendisleri Odası ve AFAD Kocaeli Müdürlüğü işbirliği ile Temel Afet Bilinci Eğitimi ve Deprem Tatbikatı, Odanın Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Toplantıda bir konuşma yapan Gebze Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nail Çiler şu açıklamalarda bulundu: "Odamız ve İnşaat Mühendisleri Odası işbirliğiyle düzenlediğimiz panelimize hepiniz hoşgeldiniz. Bugün büyük kayıplar yaşadığımız Marmara Depremi'nin 19. yıldönümde bilgilenmek, bilinçlenmek adına neler yapabileceğimizi konuşmak için bir araya gelmiş bulunuyoruz.

Bu acı günde yakınlarımızı kaybettik, evlerimizi, yurtlarımızı, vatandaşlarımızı kaybettik. 17 binden fazla can, bu felaket sonrası yaşamını yitirdi, birçok vatandaşımız engelli olarak hayatına devam etmek zorunda kaldı. Bu acı tüm yurdumuzu büyük ölçüde sarstı. Bizler Gebze Ticaret Odası olarak bilinçleneceğimiz bir alan yaratmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kayıplarımızı, deprem öncesi ve sonrasında en aza indirmek adına bilinçlenmemiz için ilçemize bir "Deprem Simülasyon Merkezi" kazandıracağız.

Tatbikatlar yapılacak

Bu merkezde olası deprem durumlarında neler yapabileceğimiz hakkında bilgilendirme tatbikatları yapılacak olup, Gebze'ye büyük katkıları bulunan ve depremde kaybettiğimiz Kocaeli eski Milletvekili Sn. Alaettin Kurt'un adını vereceğiz.

Bu merkezin yanı sıra protokolünü 27 Eylül 2017' de imzaladığımız, Çayırova' ya kazandırmayı planladığımız Türk Kızılay Binası ve Kan Merkezi Müdürlüğü de deprem, sel gibi olası afet durumlarında anında ilk müdahale adına gerekli kan ihtiyacının karşılanacağı önemli merkezlerden birini kazandırmanın çalışmaları içindeyiz.

Çayırova'da kuracak olduğumuz merkezde de aş evi ve taziye alanı olarak hizmet verecek alanlar da yer alacaktır. Bizler ne dedik, paylaşan birbirimizin yardımına koşan duyarlı bir milletiz. Burada kurulacak olan aş evi ve taziye alanı, milletimizin paylaşım ruhunun bir simgesi olacaktır."

Cizre TSO işbirliğinde, mesleki yeterlilik sınavı düzenlendi

TOBB MEYBEM Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezleri tarafından Cizre Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde faaliyetlerini sürdüren ve ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti ile iştigal eden firma sahipleri ve personele yönelik mesleki yeterlilik sınavı düzenlendi.

"Motorlu Kara Taşıtı Alım Satım Sorumlusu Seviye 5" ve "Motorlu Kara Taşıtı Alım Satım Danışmanı Seviye 4" mesleklerinde gerçekleşen sınavlar, yoğun ilgi gördü. Teorik ve uygulamalı gerçekleşen sınavlara katılan 40 aday, motorlu kara taşıtı satın alma işlemleri, satın alınan araçları satışa hazırlama ve satış işlemlerini içeren uygulamalı sınavda ter döktü.

100 aday daha katılacak

Cizre Ticaret ve Sanayi Odası ev sahipliğinde önümüzdeki günlerde 100 aday daha sınava katılacak, sınavlardan başarılı olan adaylar MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi almaya hak kazanacak.

"MARDİN'DE BİLİNÇLİ TARIM VE HAYVANCILIK YAPILMIYOR"

Mardin ili ve ilçelerinin Oda ile Borsaları (Kızıltepe Ticaret Borsası, Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası, Mardin Ticaret ve Sanayi Odası, Nusaybin Ticaret Borsası, Nusaybin Ticaret ve Sanayi Odası), Mardin Artuklu Üniversitesi (MAÜ) ile işbirliği yaparak Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısına ilişkin bir saha çalışması gerçekleştirdi.

Araştırma TOBB/TEPAV ile Mardin İli/İlçeleri Oda/Borsa Akademik Danışmanı ve MAÜ İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Behzat Ekinci'nin koordinasyonu ve iktisat bölümü öğrencilerinin katkılarıyla yürütüldü.

Mardin'de 19-22 Nisan 2018'de düzenlenen 5. Uluslararası Mardin Tarım Ekipmanları, Gıda ve Hayvancılık Fuarı'nın (Magrotex 2018) katılımcı firmalarıyla gerçekleştirilen bu saha çalışması ile Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısına ilişkin sorunlar, bu sektörlerle yakından ilgili firmaların bakış açısıyla tespit edilerek ilgili çözüm tekliflerinin ortaya konulması amaçlandı.

16'sı Mardin'den, 19'u Mardin dışından (Diyarbakır, Urfa, Antep, Antakya, Adana, Mersin, Antalya, Ankara, Manisa) olmak üzere toplamda 35 fuar katılımcısı firma ile yüzyüze anket usulüyle gerçekleştirilen araştırmada şu iki ana soruya cevap bulunmaya çalışıldı:

1. Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair değerlendirmeleriniz (kapasite/sorunlar) nelerdir?

2. Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik neler yapılabilir?

Sonuçlar ve ilgili teklifler

Anket kapsamında verilen cevaplar harmanlandı ve genel durum tespiti yapılarak değerlendirmeye tâbi tutuldu. Araştırma ile ortaya çıkan sonuçlar ve ilgili teklifler şöyle:

- Firmalar, Mardin'in yüksek bir tarım ve hayvancılık potansiyelinin varlığını kabul etmekte, fakat bu kapasitenin yeterince ve etkin bir şekilde kullanılamadığına dikkat çekmektedir. Nitekim, tarım açısından Çukurova'dan sonra en önemli bölgelerden olmasına rağmen Mardin'de çiftçilerin bilinçli bir tarım icra etmediğine vurguda bulunmaktadırlar. Firmalar ayrıca, Mardin'in tarım ve hayvancılık alanındaki temel sorunları arasında su, sulama eksikliğini ve elektrik kesintilerini dile getirmektedir.
- Firmalar, Mardin'deki gıda, tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik birtakım tekliflerde bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmı şöyledir: Elektrik kesintileri giderilmelidir, GAP Projesi derhal tamamlanmalıdır, köy meraları genişletilmelidir, yasaklı alanlara giriş izni verilmelidir, çiftlikler kurulması özendirilmeli ve bunlara teşvik sağlanmalıdır, Mardin'de yetişen buğdayın ve üretilen bulgurun yurt dışında tanıtımı yapılmalıdır, Mardin'de ve civarında zeytinciliğe özel önem verilmelidir, bölgede sebze yetiştiriciliğine ağırlık verilmelidir, çiftçilere toprağı işleme, sulama vb. hususlarda eğitim programları düzenlenmelidir, hayvancılık sorunlarına dair saha çalışmaları yapılmalı ve etkin bir faaliyet için fizibilite etüdü gerçekleştirilmelidir, Ziraat Fakültesi kurulmalıdır.

Araştırma ile elde edilen bu sonuçlar ve değerlendirmeler; ilgili kişiler, kurumlar ve kamuoyu ile paylaşılarak Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısının daha da iyileştirilmesine katkı sağlanması hedefleniyor.

Kütahya TB'de "İletişim ve Diksiyon" Konferası düzenlendi

Kütahya Ticaret Borsası (KÜTBO) ve TOBB Kütahya İli Oda Borsa Kadın Girişimciler Kurulu (KAGİK) ortaklığında düzenlenen ve DPÜ Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Başkanı Doç. Dr. Fulya Topçuoğlu Ünal'ın sunumuyla gerçekleştirilen konferans, iş dünyası kadınlarından yoğun ilgi gördü. KÜTBO Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen konferansta, katılımcılara Doç. Dr. Fulya Topçuoğlu Ünal tarafından etkili iletişim ve diksiyon konularında bilgiler aktarıldı.

Büyük ilgi gördü

Konferansa KAGİK Başkanı Aylin Girgin Oğuz ve KAGİK Üyeleri, İl Emniyet Müdürü Hasan Çevik'in eşi Birgül Çevik, KÜTBO Genel Sekreteri Yasemin Yol ve iş dünyası kadınları katılım sağladı.

Katılımcılar tarafından beğeniyle karşılanan konferans sonunda bir konuşma yapan KAGİK Başkanı Aylin Girgin Oğuz, etkili ve başarılı sunumu için Doç. Dr. Fulya Topçuoğlu Ünal'a ve katkılarından dolayı KÜTBO Yönetimi'ne teşekkür etti. Aylin Girgin Oğuz, KÜTBO ve KAGİK ortaklığındaki bu tür etkinliklerin devamının geleceğini sözlerine ekledi.

Anneler günü münasebetiyle KÜTBO tarafından iş dünyası kadınlarına karanfil hediye edilmesi ve toplu fotoğraf çekimiyle program sona erdi.

Devrek TSO'da Mesleki Yeterlilik Belgesi Eğitimi verildi

Devrek Ticaret ve Sanayi Odası'nın öncülüğünde, TOBB MEYBEM A.Ş. işbirliği ile İkinci El Motorlu Kara Taşıtları Alım Satım Danışmanı (Seviye 4) ve Motorlu Kara Taşıtları Alım Satım Sorumlusu (Seviye 5) Mesleki Yeterlilik Belgesi Eğitimi gerçekleştirildi.

Devrek TSO hizmet binasında yapılan teorik yazılı sınavın ardından Vadi Petrol Oto Alım Satım sahasında pratik sınav düzenlendi.

"Yetki Belgesi" alacaklar

Sınavda başarılı olanlar Mesleki Yeterlilik Belgesi almaya hak kazanacak olup 13 Şubat 2018 tarih 30331 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Yönetmeliği" kapsamında Ticaret İl Müdürlüğü'nden "Yetki Belgesi" alacaklar.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
ANA SAYFA | İLETİŞİM ENGLISH
ANA SAYFA TOBB HAKKINDA BAŞKANIMIZ TOBB BİRİMLERİ ODALAR ve BORSALAR İSTATİSTİKLER YAYINLAR BİLGİ EDİNME İLETİŞİM
TÜRKİYE'DEN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ
BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY
Türk ihraç ürünleri ve firma tekliflerinin;
Dış pazarlardaki alıcı firmalara duyurulması
Tekliflerden hazırlanan aylık İngilizce bültenin 2700 ekonomi ve ticaret noktasına e-posta ile gönderilmesi
Online sorgulanabilmesi
Takip Edilebilmesi
Announcing Turkish export products and offers
Online monitoring
Online search
Sending monthly bulletins including offers to 2700 economy and trade points abroad by e-mail.
BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY
BOFT
http://boft.tobb.org.tr
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey
Dış Ekonomik İlişkiler Dairesi - Foreign Economic Relations Department

Alaattin AKTAŞ I ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

YENİ EKONOMİ PROGRAMI

Uzun yıllar "orta vadeli program" olarak adlandırdığımız gelecek üç yılın yol haritasının çizildiği program bu kez hem adı değişmiş, hem içeriği yenilenmiş biçimde açıklandı. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak 20 Eylül'de daha önce "orta vadeli program" olarak bildiğimiz "yeni ekonomi programı"nı açıkladı.

OVP'lerde olduğu gibi yine üç yıllık hazırlanan program "dengelenme-disiplin-değişim" temalı olarak ilan edildi.

Yeni ekonomi programının öncekilerden temel farkı bazı makro büyüklüklerle ilgili olarak çok gerçekçi tahminlerle kamuoyuna sunulması.

Ama buna karşılık gerçekleştirilme olasılığı neredeyse sıfır olan büyüklüklere de yer verilmiş olması dikkat çekici.

Yeni ekonomi programında en dikkat çekici ve gerçekçi tahminler bu yılın enflasyon, büyüme ve işsizlik verilerinde kendini gösteriyor.

Buna karşılık yine bu yıla ilişkin olmak üzere dolar kuru varsayımında, cari işlemler dengesi açığında ve bağlı olarak cari açığın GSYH'ye oranında gerçekleştirilmesi adeta olanaksız tahminlere yer verildiği gözleniyor.

Önemli büyüklüklerde bu yıl ne bekleniyor, üç yılda ne öngörülüyor?

	2017(G)	2018(P)	2018(GT)	2019(P)	2020(P)	2021(P)
GSYH (Milyar TL, cari fiyatlarla)	3.107	3.446	3.741	4.450	5.150	5.742
GSYH (Milyar dolar, cari fiyatlarla)	851	923	763	795	858	926
Kişi başına gelir (Dolar)	10.602	11.409	9.385	9.647	10.292	10.973
GSYH büyümesi	7,4	5,5	3,8	2,3	3,5	5,0
Yıllık ortalama dolar kuru varsayımı	3,65	3,73	4,90	5,60	6,00	6,20
İşsizlik oranı (%)	10,9	10,5	11,3	12,1	11,9	10,8
Cari işlemler dengesi (Milyar dolar)	-47,4	-40,0	-36,0	-26,0	-23,5	-24,1
Cari işlemler dengesi / GSYH (%)	-5,6	-4,3	-4,7	-3,3	-2,7	-2,6
GSYH deflatörü	10,8	7,6	16,0	16,3	11,8	6,2
TÜFE yılsonu % değişme	11,9	7,0	20,8	15,9	9,8	6,0

Dolarda 2018 ortalaması 4.90 olur mu?

Yeni programa göre doların bu yılın ortalamasında 4.90 düzeyinde oluşması bekleniyor.

Peki dolar hangi durumda yıl ortalamasında 4.90'da kalabilir?

Bir kere 4.90 düzeyinde bir ortalamanın çok zor olduğunu kabul etmek gerekiyor. Doların yılbaşından yeni ekonomi programının açıklandığı 20 Eylül'e kadarki ortalaması 4.51 oldu. Yani sekiz buçuk ayı biraz aşkın bir sürenin ortalaması bu.

Eğer dolar yılın kalan yaklaşık üç buçuk aylık döneminde ortalama 5.86 düzeyinde oluşursa, yılın tümünü 4.90'dan kapatabiliriz.

Peki kalan üç buçuk ayda dolar kuru ortalamasını 5.86'da tutabilecek miyiz; daha doğrusu bu düzeye inebilecek miyiz?

Dolar yeni programın açıklandığı 20 Eylül'de 6.02 ile 6.30 arasında salındı. Yani dolar 6 liranın bile altına indirilememişken üç buçuk ayın ortalaması olarak 5.86'yı, buna bağlı olarak da yılın tümü için 4.90'ı gerçekleşebilir bulmak pek kolay değil.

Peki doların bu yılki ortalamasında ibre daha çok hangi düzeyi mi gösteriyor?

Doların 2018 yılı ortalamasının en geniş marjda ifade edersek 5 ile 5.20 arasında oluşabileceğini söyleyebiliriz. İki değerin ortalamasını alalım, 5.10'luk bir ortalamada GSYH 734 milyar, kişi başına gelir de 9 bin 30 dolar olacak.

Tekrar dönelim 4.90'lık varsayıma ve bu varsayımın gerçekleşmesi için üç buçuk ay için gereken 5.86'ya...

Diyelim ki bu yılın son üç buçuk ayında 5.86'lık ortalama tutturuldu. Peki gelecek yıl için varsayılan 5.60'lık ortalama dolar kuruna ne demeli! 2019'a 5.86 dolayında bir kurla girecek ama yıl ortalamasını 5.60 yapacağız.

Hadi diyelim 5.60 da gerçekleşti. TÜFE'nin yüzde 15.9 artacağı 2019'da TL dolara karşı değer mi kazanacak yani!

Cari açıkta mucize bekleniyor

Yeni ekonomi programında gerçekleştirilmesi olanaksız görülen bir başka tahmin ise cari açık.

Cari işlemler dengesinde yılın ilk yedi ayında 33.1 milyar dolar açık verildi. Programda 2018'in tümü için öngörülen açık ne kadar mı, 36 milyar dolar. Yani yedi aydaki 33.1 milyar dolar açığa kalan beş ayda 2.9 milyar daha eklenecek ve yıl 36 milyarla kapatılacak.

Geçen yılın son beş ayında 21.4 milyar dolar açık verilmişti. Zaten cari açık özellikle yılın son aylarında yüksek gelir. Şu durumda biz bu yılın son beş ayındaki açığı geçen yıla göre yüzde 86 azaltacağız.

Geçmiş yıl ortalamaları gösteriyor ki yıllık cari açığın yüzde 40-45 kadarı son beş ayda veriliyor. Oysa biz bu yıl söz konusu oranı yüzde 8'e indirmeyi öngörüyoruz.

Ekonomide frene basılacak, tamam;

ama enerji ithalatını da sıfırlayacak halimiz yok ki... Ne yapacağız da cari açığı böylesine küçülteceğiz, pek açık değil.

Enflasyon, büyüme ve işsizlik

Programda bu yılın TÜFE artışı yüzde 20.8 olarak tahmin ediliyor. Zaten uzunca bir süredir TÜFE artışında yüzde 20 daha sık telaffuz edilir olmuştu ve biz de bu orana yaklaşık iki ay önce yer vermiştik.

Ama öyle görünüyor ki TÜFE'de yüzde 20 bekleyenler iyimser kaldı. Yeni ekonomi programında yüzde 20'nin de aşılacağı kabul ediliyor.

Daha önceki orta vadeli programlarda yılsonu oranı büyük ölçüde tahmin edilebilir olduğu halde bile düşük tahminlere yer verilirdi.

Bu kez programa yüzde 20.8'lik tahmin konulmak suretiyle daha gerçekçi bir tutum sergilendiğini gözlüyoruz.

Enflasyonda gelecek yılın ve 2020'nin hedeflerinin de gerçekçi olduğunu vurgulamak gerek. 2018'in yüzde 21'e yaklaşan tahmininden sonra gelecek yıl için tutturulması gerçekten çok zor olan tek hane takıntısı sergilenmemesi önemli.

2021'in yüzde 6'sı ise biraz iddialı bulunuyor. Ancak 2020'de tek haneye inilebilirse sonraki yıl yüzde 6 da pekala mümkün olabilir. Ama doğrusu şimdiden 2021 için olur ya da olmaz demek pek kolay değil.

Yeni programla ekonomide frene basılacağı açıkça dile getirildi. Türkiye ekonomisi ilk yarıda yüzde 6.2 büyüdü. Yılın tümü için beklenen oran yüzde 3.8. Buna göre yılın ikinci yarısında yüzde 1.8'lik bir büyüme öngörülmüş oluyor.

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, yeni ekonomi programını açıklarken alınan önlemlerin işsizliğin bir süre yüksek seyretmesine yol açacağını vurguladı. Bunu program detaylarında da görüyoruz.

İşsizlik üç yıllık program dönemi boyunca tek haneye inmeyecek.

ENFLASYON

Yeni ekonomi programıyla enflasyonda hem bu yılın tahmini, hem önümüzdeki üç yılın hedefi ortaya konulmuş oldu. Ancak yine de son dönemde neler yaşadığımıza bakmakta yarar var.

TÜFE'de ağustos ayında şimdiye kadar hiçbir ağustosta görülmeyen oranda, tam yüzde 2.3'lük bir artış yaşandı. Böylece yılın ilk sekiz ayındaki artış yüzde 12.29 oldu.

Yeni ekonomi programında yılın tümündeki tahminin yüzde 20.8 düzeyinde açıklandığını belirttik. Bu tahmin, yılın son dört ayında yüzde 7.6 artış beklendiğini gösteriyor.

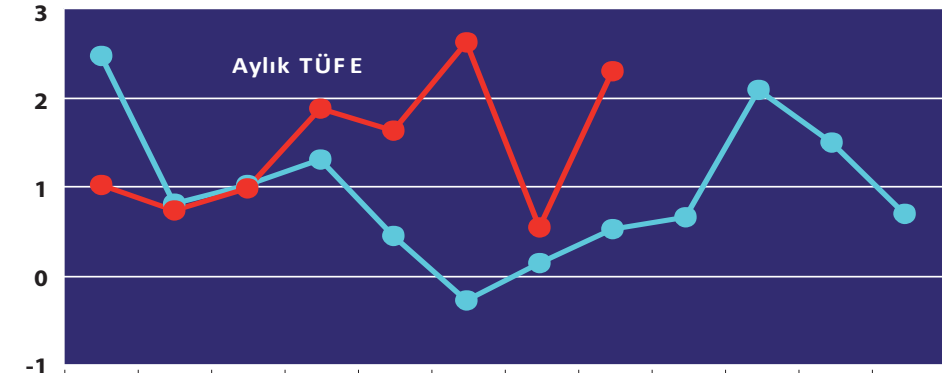
Eylül ve ekim aylarının, özellikle de ekimin genellikle yılın en yüksek fiyat artışı yaşanan ayları olduğunu hatırlamakta yarar var.

Genellikle TÜFE üstünde duruyoruz ama diğer yanda Yİ-ÜFE'deki artışta rekor üstüne rekor kırılıyor.

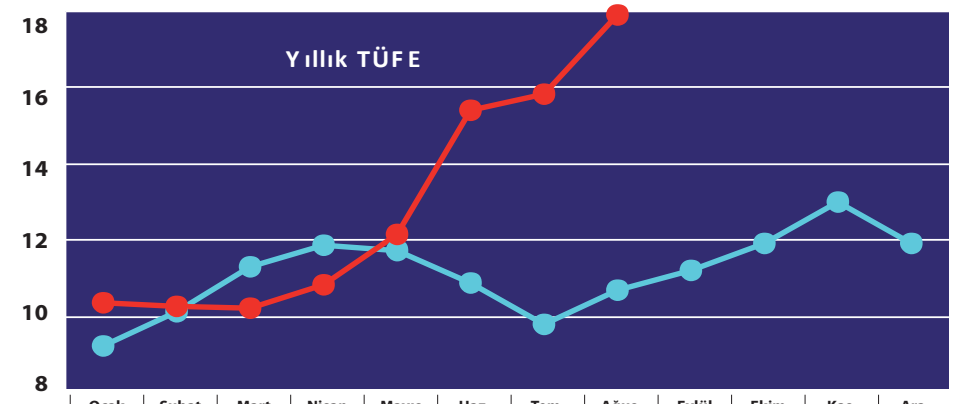
Yİ-ÜFE'den TÜFE'ye bire bir geçiş söz konusu değil. İki endeksin kapsamları çok farklı, madde ağırlıkları farklı. Ama bir geçişkenlik de tabii ki var.

Ama geçişkenliği Yİ-ÜFE'nin tümü üstünden değil de ara mal ve enerji gruplarındaki fiyat artışlarını dikkate alarak izlemek daha anlamlı. Kaldı ki ağustos sonu itibarıyla yıllık bazda Yİ-ÜFE toplamında yüzde 32 artış olurken ara mal fiyatları yüzde 39, enerji fiyatları ise yüzde 42 artış gösterdi.

Dolayısıyla TÜFE'de son dört ayda yüzde 7.6'da kalmak bile zor olabilir.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2017	2,46	0,81	1,02	1,31	0,45	-0,27	0,15	0,52	0,65	2,08	1,49	0,69
2018	1,02	0,73	0,99	1,87	1,62	2,61	0,55	2,30				

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2017	9,22	10,13	11,29	11,87	11,72	10,90	9,79	10,68	11,20	11,90	12,98	11,92
2018	10,35	10,26	10,23	10,85	12,15	15,39	15,85	17,90				

Bir bakışta üç yılın ekonomik göstergeleri

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (Aylık) (% değ.)	2016	1,82	-0,02	-0,04	0,78	0,58	0,47	1,16	-0,29	0,18	1,44	0,52	1,64
	2017	2,46	0,81	1,02	1,31	0,45	-0,27	0,15	0,52	0,65	2,08	1,49	0,69
	2018	1,02	0,73	0,99	1,87	1,62	2,61	0,55					
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2016	0,55	-0,20	0,40	0,52	1,48	0,41	0,21	0,08	0,29	0,84	2,00	2,98
	2017	3,98	1,26	1,04	0,76	0,52	0,07	0,72	0,85	0,24	1,71	2,02	1,37
	2018	0,99	2,68	1,54	2,60	3,79	3,03	1,77	6,60				
İhracat (Aylık) (milyon $)	2016	9.546	12.366	12.758	11.950	12.099	12.864	9.850	11.831	10.902	12.796	12.787	12.781
	2017	11.248	12.090	14.471	12.860	13.582	13.125	12.612	13.248	11.810	13.913	14.188	13.846
	2018	12.435	13.150	15.556	13.851	14.265	12.938	14.077					
İthalat (Aylık) (milyon $)	2016	13.453	15.578	17.766	16.188	17.197	19.476	14.695	16.614	15.298	17.009	16.935	18.410
	2017	15.592	15.826	19.018	17.788	20.923	19.174	21.491	19.162	19.978	21.217	20.547	23.085
	2018	21.523	18.937	21.434	20.555	22.064	18.451	20.059					
Cari denge (milyon $)	2016	-2.254	-2.015	-3.786	-3.133	-3.164	-4.990	-2.482	-1.465	-1.621	-1.614	-2.245	-4.368
	2017	-2.713	-2.569	-3.115	-3.735	-5.375	-3.791	-4.711	-922	-4.449	-3.846	-4.454	-7.756
	2018	-7.052	-4.543	-4.805	-5.690	-6.249	-3.043	-1.751					
İç borç stoku (milyar ¨)	2016	443,1	444,1	448,2	449,4	452,3	453,3	455,3	458,4	463,1	465,0	468,2	468,6
	2017	473,5	478,6	483,3	486,9	490,2	495,3	504,6	513,3	523,5	530,5	534,5	535,4
	2018	539,8	543,9	550,4	553,1	556,4	561,2	571,3					
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2016	11,14	10,95	10,13	9,56	9,63	9,32	9,11	9,73	9,25	9,66	10,66	11,42
	2017	11,33	11,10	11,42	10,92	11,23	10,79	11,00	11,03	11,10	11,96	13,22	13,02
	2018	12,83	12,67	13,35	13,43	16,27	18,09	18,73	22,55				
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ¨)	2016	46.720	44.724	40.269	49.706	49.515	44.067	42.543	50.865	36.076	43.365	60.732	45.557
	2017	58.778	46.898	39.059	53.042	57.486	43.937	52.466	56.987	47.955	52.834	65.155	55.752
	2018	58.205	61.014	48.217	64.610	70.016	51.538	61.842	70.293				
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ¨)	2016	42.521	42.308	46.838	44.348	45.853	51.983	42.414	47.273	52.982	43.469	50.712	73.369
	2017	47.347	53.739	58.571	56.000	51.100	57.678	51.540	57.861	54.384	56.182	56.677	76.642
	2018	56.531	62.888	68.439	67.361	67.309	77.162	60.713	76.094				
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2016	98,36	99,75	100,76	101,70	99,00	100,10	100,77	99,44	99,63	98,16	94,84	91,78
	2017	87,68	89,07	89,70	90,56	91,84	91,75	89,59	89,69	90,48	88,17	84,41	85,17
	2018	85,86	85,16	83,81	81,93	78,20	77,04	75,86	64,82				
Aylık Ort. $ (¨)	2016	3,0070	2,9407	2,8917	2,8347	2,9266	2,9170	2,9576	2,9629	2,9601	3,0679	3,2675	3,4889
	2017	3,7349	3,6724	3,6659	3,6538	3,5639	3,5190	3,5599	3,5125	3,4680	3,6623	3,8791	3,8477
	2018	3,7723	3,7780	3,8809	4,0540	4,4141	4,6282	4,7480	5,7302				
Aylık Ort.Euro (¨)	2016	3,2669	3,2628	3,2063	3,2134	3,3147	3,2774	3,2710	3,3207	3,3165	3,3866	3,5344	3,6813
	2017	3,9655	3,9110	3,9158	3,9101	3,9324	3,9487	4,0914	4,1436	4,1377	4,3083	4,5496	4,5525
	2018	4,5880	4,6732	4,7855	4,9838	5,2223	5,4070	5,5453	6,6066				
Mevduat (Milyar ¨)	2016	670,3	681,1	678,2	679,3	710,9	715,3	733,3	744,7	759,1	773,5	779,2	786,7
	2017	793,5	766,3	783,1	787,3	816,6	819,2	836,3	834,8	852,7	892,2	879,7	886,3
	2018	898,5	886,5	914,3	943,2	932,9	932,4	960,9	961,9				
DTH (Milyar $)	2016	140,1	144,8	151,4	154,0	146,8	149,5	138,6	142,4	137,9	135,8	135,9	137,4
	2017	134,9	140,7	144,3	151,2	152,6	153,9	151,3	155,6	154,6	149,7	150,5	154,2
	2018	158,7	158,4	153,7	155,3	153,8	150,0	149,4	141,1				
Kredi (Milyar ¨)	2016	1.282,4	1.294,1	1.286,9	1.298,2	1.327,9	1.331,9	1.354,8	1.360,5	1.378,1	1.392,7	1.442,1	1.458,3
	2017	1.525,1	1.497,4	1.550,3	1.576,6	1.606,4	1.622,6	1.633,4	1.644,7	1.669,9	1.709,8	1.749,0	1.751,2
	2018	1.766,7	1.776,5	1.826,4	1.862,8	1.955,2	1.942,1	1.975,6	2.155,6				
Tük.kredileri (Milyar ¨)	2016	290,4	291,5	293,1	295,6	297,6	300,1	300,7	302,3	306,2	310,9	315,9	322,6
	2017	324,9	328,8	336,1	341,4	345,7	351,1	356,7	362,7	368,2	371,4	376,3	380,7
	2018	381,9	384,6	389,8	392,2	395,2	401,9	404,1	403,2				
Kredi kartları (Milyar ¨)	2016	91,4	91,4	91,2	93,5	94,0	95,1	95,5	97,0	99,2	98,3	98,4	100,2
	2017	99,7	100,3	101,6	100,6	101,8	103,7	105,1	110,0	109,5	108,9	112,1	112,6
	2018	113,3	114,7	116,0	117,6	118,4	121,7	123,8	128,5				
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2016	5,3	13,8	6,8	3,5	8,4	2,7	-8,6	3,9	-3,7	4,0	5,8	0,6
	2017	6,0	0,3	6,5	7,1	6,0	-2,3	29,3	7,8	18,0	11,3	9,7	10,6
	2018	12,9	10,2	6,9	5,2	7,0	2,5	7,9					
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2016	8,3	9,9	3,7	3,7	5,5	2,8	-1,8	2,2	-1,5	6,3	2,9	1,3
	2017	3,3	3,9	6,5	8,8	5,1	6,9	14,5	9,6	14,3	8,7	9,7	13,7
	2018	12,0	10,2	7,8	6,3	6,4	2,8	5,6					
Protestolu senet (Milyon ¨)	2016	942,0	739,9	815,5	881,7	883,5	916,2	1.247,6	995,0	1.096,9	1.032,6	1.134,6	1.602,6
	2017	1.297,8	906,9	892,2	1.033,9	926,2	929,9	1.093,3	1.019,1	1.135,7	1.239,4	1.056,2	1.155,8
	2018	1.238,3	968,6	1.017,5	1.156,9	1.347,1	1.242,2	2.452,7					
Dış borç öde. (Milyon $)	2016	1.287	491	2.146	675	568	415	576	449	2.712	585	498	581
	2017	701	2.092	691	744	679	419	2.813	536	1.284	795	694	1.365
	2018	1.817	497	2.353	3.008	740	379	539	587				

GÖSTERGELER

GSYH (% değişim) (2009 bazlı yeni seriye göre)

	2018	2017	2016	2015
Birinci çeyrek	7,3	5,3	4,8	3,6
İkinci çeyrek	5,2	5,3	4,9	7,2
Üçüncü çeyrek		11,5	-0,8	5,8
Dördüncü çeyrek		7,3	4,2	7,5
Yıllık		7,4	3,2	6,1

Fiyatlar (% değişim)

TÜFE	2018	2017
.Ağustos	2,30	0,52
.Ocak-Ağustos	12,29	6,60
.Yıllık	17,90	10,68
.Yıllık ortalama	12,61	9,66

Yİ-ÜFE	2018	2017
.Ağustos	6,60	0,85
.Ocak-Ağustos	25,32	9,52
.Yıllık	32,13	16,34
.Yıllık ortalama	18,78	12,05

Dış Ticaret (Milyon $)

	2018	2017	Değ.(%)
Temmuz			
. İhracat	14.077	12.612	11,6
. İthalat	20.059	21.491	-6,7
. Açık	-5.982	-8.879	-32,6
.İhracat/ithalat (%)	70,2	58,7	
Ocak-Temmuz			
. İhracat	96.272	89.988	7,0
. İthalat	143.023	129.811	10,2
. Açık	-46.751	-39.823	17,4
.İhracat/ithalat (%)	67,3	69,3	
Yıllık (Temmuz itibarıyla)			
. İhracat	163.277	151.085	8,1
. İthalat	247.012	214.078	15,4
. Açık	-83.735	-62.993	32,9
.İhracat/ithalat (%)	66,1	70,6	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Ocak-Temmuz)

	2018	2017	Değ.(%)
Cari işlemler dengesi	-33.133	-26.009	27,4
Döviz geliri	129.839	121.131	7,2
. İhracat	100.440	95.031	5,7
. Seyahat	13.237	10.429	26,9
. Faiz	1.524	1.364	11,7
. Diğer	14.638	14.307	2,3
Döviz gideri	162.972	147.140	10,8
. İthalat	138.873	124.945	11,1
. Seyahat	3.040	2.637	15,3
. Faiz	4.106	3.408	20,5
. Diğer	16.953	16.150	5,0
Cari işlemler dengesi (Milyon $ Temmuz itibarıyla yıllık)	-54.560	-37.322	46,2

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	7/09/18	8/09/17	Değişim (%)
TOPLAM	88.753	113.305	-21,67
.Döviz rezervi	70.173	91.975	-23,70
.Altın	18.580	21.330	-12,89

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Ağustos 11	98,75	Ağustos 15	94,60
Ağustos 12	111,15	Ağustos 16	99,44
Ağustos 13	105,22	Ağustos 16	99,44
Ağustos 14	103,02	Ağustos 18	64,82

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ¨) (Ocak-Ağustos)

	2018	2017	Değ.(%)
. Gelir	485.736	408.652	18,86
. Harcama	536.498	433.836	23,66
. Denge	-50.762	-25.184	101,56
. Faiz dışı denge	-559	12.994	

İç Borç Stoku (Milyar ¨)

	2018	2017	Değ.(%)
.Temmuz	571,3	504,6	13,22

Yurtiçindekilerin Toplam ¨ Mevduatı (Bin ¨)

	7/09/18	8/09/17	Değ. (%)
Toplam	949.051.768	818.933.739	15,89
. Vadesiz	184.702.604	154.662.546	19,42
. Vadeli	764.349.164	664.271.193	15,07

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	7/09/18	8/09/17	Değ. (%)
. Toplam	140.077	156.431	-10,45
. ABD Doları	86.524	103.390	-16,31
. Euro (Dolar karşılığı)	46.537	45.296	2,74
. Diğer dövizler (dolar karşılığı)	2.589	2.881	-10,14
. Kıymetli madenler depo hesapları (dolar karşılığı)	4.427	4.864	-8,98

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ¨)

	31/08/18	1/09/17	Değ. (%)
a- ¨ mevduat	987.926.238	855.019.170	15,54
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	213.889.359	167.669.252	27,57
. Bir ay vadeli	148.716.822	111.097.554	33,86
. Üç ay vadeli	545.475.864	494.947.667	10,21
. Altı ay vadeli	37.567.760	40.301.646	-6,78
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	42.276.433	41.003.051	3,11
b-Yabancı para mevduat	1.203.152.863	700.108.616	71,85
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	267.248.987	150.211.067	77,92
. Bir ay vadeli	135.406.871	81.514.923	66,11
. Üç ay vadeli	578.363.466	340.845.237	69,69
. Altı ay vadeli	59.669.962	43.068.784	38,55
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	162.463.577	84.468.605	92,34

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ¨)

	7/09/18	8/09/17	Değ. (%)
Toplam	2.170.289.296	2.188.718.156	-0,84
Yurtiçi krediler	2.138.098.887	2.155.562.353	-0,81
.¨ krediler	1.352.978.907	1.360.427.085	-0,55
.Yabancı para krediler	785.119.980	795.135.268	-1,26
Yurtdışı krediler	32.190.409	33.155.803	-2,91

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ¨)

	7/09/18	8/09/17	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	529.431.729	471.374.197	12,32
. Tüketici kredileri	402.215.062	364.126.328	10,46
Konut	185.326.239	172.282.241	7,57
Taşıt	5.739.413	5.812.347	-1,25
Diğer	211.149.410	186.031.740	13,50
.Kredi kartları	127.216.667	107.247.869	18,62
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	11.315.206	11.290.652	0,22
. Kredi kartları	7.467.634	7.894.898	-5,41

Repo Hacmi (Bin ¨)

	7/09/18	7/09/17	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	2.816.222	2.345.208	20,08
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	156.036.595	9.154.775	1.604,43

Ağırlıklı Ortalama Mevduat Faiz Oranları (Akım) (3.8.2018)

TL mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	18,30	. Bir aya kadar vadeli	3,28	. Bir aya kadar vadeli	1,32
. Üç aya kadar vadeli	20,64	. Üç aya kadar vadeli	4,60	. Üç aya kadar vadeli	2,04
. Altı aya kadar vadeli	19,23	. Altı aya kadar vadeli	4,03	. Altı aya kadar vadeli	1,53
. Bir yıla kadar vadeli	18,76	. Bir yıla kadar vadeli	4,12	. Bir yıla kadar vadeli	1,73
. Bir yıl ve daha uzun vade	18,89	. Bir yıla kadar vadeli	3,96	. Bir yıla kadar vadeli	2,06
. Tüm vadeler ortalaması	19,41	. Bir yıla kadar vadeli	4,04	. Bir yıla kadar vadeli	1,70

Para Arzı (Bin ¨)

	7/09/18	8.09.17	Değ. (%)
M1	576.947.365	415.027.399	39,01
DOLAŞIMDAKİ PARA	**150.558.711**	**121.774.233**	**23,64**
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	165.254.335	134.870.964	22,53
Banka Kasaları (-)	14.695.624	13.096.731	12,21
VADESİZ MEVDUAT (TL)	**189.641.037**	**155.690.620**	**21,81**
Mevduat Bankaları	172.358.023	144.273.779	19,47
Katılım Bankaları	17.282.225	11.405.796	51,52
TCMB	789	11.045	-92,86
VADESİZ MEVDUAT (YP)	**236.747.617**	**137.562.546**	**72,10**
Mevduat Bankaları	211.687.158	124.953.120	69,41
Katılım Bankaları	25.051.856	12.603.174	98,77
TCMB	8.603	6.252	37,60
M2	2.106.067.631	1.518.348.656	38,71
VADELİ MEVDUAT (TL)	**779.398.541**	**672.537.599**	**15,89**
Mevduat Bankaları	736.047.934	634.374.321	16,03
Katılım Bankaları	43.350.607	38.163.278	13,59
TCMB	-	-	
VADELİ MEVDUAT (YP)	**749.721.725**	**430.783.658**	**74,04**
Mevduat Bankaları	703.073.009	405.280.964	73,48
Katılım Bankaları	46.648.716	25.502.694	82,92
TCMB	-	-	
M3	2.163.921.032	1.566.247.729	38,16
REPO	**7.365.565**	**6.282.900**	**17,23**
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	15.121.280	12.888.035	17,33
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	35.366.556	28.728.138	23,11

İşsizlik Verileri (Haziran 2018 itibarıyla)

	Toplam	Erkek	Kadın
. 15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	60.626	29.996	30.630
. İşgücü (Bin kişi)	32.629	22.020	10.609
...İstihdam (Bin kişi)	29.314	20.106	9.208
...İşsiz (Bin kişi)	3.315	1.915	1.400
. İşsizlik oranı (%)	10,2	8,7	13,2
. Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,2	10,0	17,4
. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19,4	16,5	24,6

Tüketici Güven Endeksi*

	Ağustos 18	Temmuz 18	Değ.(%)
Tüketici Güven Endeksi	68,3	73,1	-6,6
.Hanenin maddi durum beklentisi	85,5	92,0	-7,1
.Genel ekonomik durum beklentisi	88,3	96,3	-8,3
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	74,1	76,9	-3,6
.Tasarruf etme ihtimali	25,3	27,1	-6,6

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

	2018	2017
.Ağustos	77,8	78,8

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Temmuz 2018	Temmuz 2017
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	7,9	29,3
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	5,6	14,5
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	3,5	1,1

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ¨) (Ocak-Mayıs)

	2018	2017	Değ.(%)
.Enerji	4.576	12.520	-63,5
.Hizmetler	32.505	15.241	113,3
.İmalat	27.576	15.483	78,1
.Madencilik	1.220	1.026	18,9
Toplam	65.877	44.270	48,8

Şirket Kuruluşları (Ocak-Ağustos)

	2018	2017	Değ. (%)
. Kurulan	58.498	48.087	21,65
. Kapanan	7.195	8.206	-12,32

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (Ocak-Haziran)	2018	2017	Değ.(%)
. Ruhsat	349.985	648.728	-46,05
. Yapı kullanma izin belgesi	397.120	389.627	1,92

Protestolu Senetler (Ocak - Temmuz)

	2018	2017	Değ.(%)
. Adet	507.775	541.288	-6,19
. Tutar (Bin TL)	9.423.229	7.080.105	33,09

Turist Sayısı

	2018	2017	Değ.(%)
.Ocak-Temmuz	21.639.802	17.325.410	24,90

Dış Borç Ödemeleri ve Diğer Transferler (Milyon $) (Ocak-Temmuz)

	2018	2017	Değ.(%)
Toplam	9.919	8.676	14,33
. Kamu	9.587	8.568	11,89
. Merkez Bankası	323	108	199,07
. IMF'ye tarnsfer	9	0	

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2018 1. Ç.	2017	2016	2015	2014
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	**466.657**	**454.284**	**408.705**	**399.715**	**405.304**
Kısa vadeli	122.248	117.854	101.419	105.364	135.138
Uzun vadeli	344.409	336.430	307.286	294.351	270.166
Kamu sektörü (toplam)	**140.862**	**136.443**	**123.267**	**116.638**	**121.268**
Kısa vadeli	24.038	22.111	19.720	18.064	21.447
Uzun vadeli	116.824	114.332	103.547	98.574	99.821
TCMB (toplam)	**653**	**666**	**821**	**1.327**	**2.484**
Kısa vadeli	93	95	110	176	342
Uzun vadeli	560	571	711	1.151	2.142
Özel sektör (toplam)	**325.142**	**317.175**	**284.617**	**281.750**	**281.553**
Kısa vadeli	98.117	95.648	81.589	87.124	113.349
Uzun vadeli	227.025	221.527	203.028	194.626	168.204
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	**12.373**	**45.579**	**8.990**	**-5.589**	**13.034**
Kısa vadeli	4.394	16.435	-3.945	-29.774	1.865
Uzun vadeli	7.979	29.144	12.935	24.185	11.169
Kamu sektörü (toplam)	**4.419**	**13.176**	**6.629**	**-4.630**	**2.332**
Kısa vadeli	1.927	2.391	1.656	-3.383	851
Uzun vadeli	2.492	10.785	4.973	-1.247	1.481
TCMB (toplam)	**-14**	**-155**	**-506**	**-1.156**	**-2.750**
Kısa vadeli	-2	-15	-66	-166	-491
Uzun vadeli	-12	-140	-440	-990	-2.259
Özel sektör (toplam)	**7.968**	**32.558**	**2.867**	**197**	**13.453**
Kısa vadeli	2.469	14.059	-5.535	-26.225	1.505
Uzun vadeli	5.499	18.499	8.402	26.422	11.948
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	**2,72**	**11,15**	**2,25**	**-1,38**	**3,32**
Kısa vadeli	3,73	16,21	-3,74	-22,03	1,40
Uzun vadeli	2,37	9,48	4,39	8,95	4,31
Kamu sektörü (toplam)	**3,24**	**10,69**	**5,68**	**-3,82**	**1,96**
Kısa vadeli	8,72	12,12	9,17	-15,77	4,13
Uzun vadeli	2,18	10,42	5,04	-1,25	1,51
TCMB (toplam)	**-2,06**	**-18,84**	**-38,14**	**-46,56**	**-52,55**
Kısa vadeli	-2,11	-13,64	-37,50	-48,54	-58,94
Uzun vadeli	-2,05	-19,65	-38,24	-46,24	-51,34
Özel sektör (toplam)	**2,51**	**11,44**	**1,02**	**0,07**	**5,02**
Kısa vadeli	2,58	17,23	-6,35	-23,14	1,35
Uzun vadeli	2,48	9,11	4,32	15,71	7,65

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

The government needs to take action, protect manufacturing industries and employment

Turkey is in an economic process which it has neither planned nor managed and of which dynamics the country has not sufficiently understood and the reality is that this actually started 10 years ago. On September 15, 2008 Lehman Brothers, one of the leading investment banks of the USA filed for bankruptcy. This represented the largest bankruptcy in history.

This was the first major sign that the financial crisis started in the USA was turning into a global crisis. A depression much similar to the Great Depression in 1929 was about to start. Acting upon this, Emergency Economic Stabilization Act of 2008 passed by the US Congress which it hadn't before the events. Then American Federal Reserve Bank (FED) initiated the monetary expansion process. With its decisions, the American Government changed the game and today the American economy started to generate employment again. Our companies and banks are in the same situation. The government needs to take actions to drive growth and employment and protect manufacturing industries and employment capacity of the country.

Double opportunity for the business world!

Turkish Union of Chambers and Commodity Exchanges (TOBB) continues to take actions to pave the way for the business world. In line with this goal TOBB has started to give SME Support Loans. TOBB offers loans up to TL 200 thousand to SMEs with 22 percent interest, 18 months repayment period and six months grace period. Hisarcıklıoğlu, TOBB President announced this support loans in a meeting titled "Together we will win: SME Support Loan Presentation" with the participation of Berat Albayrak, Ministry of Finance and Ruhsar Pekcan Ministry of Trade.

Hisarcıklıoğlu, TOBB President told in the meeting that SME support loan would provide an important financial support for SMEs. In the meantime Turkey-EU Business World Dialog Project which is expected to create new opportunities for chambers and commodity exchanges is also starting. More than 100 projects will be implemented during this process.

"We see tourism as the golden sector of our economy"

Istanbul Workshop took place at Lütfi Kırdar Congress and Expo Palace with the support of Ministry of Culture and Tourism led by Turkish Union of Chambers and Commodity Exchanges (TOBB), in cooperation with İTO TÜROFED, TÜRSAB, THY, İSTTA and FVW.

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu underlined the importance of the organisation and thanked the supporter individuals and institutions.

Stating Istanbul being one of the most archaic cities in the world history, TOBB President made following remarks: "Istanbul has been served as a capital for three empires and the only city in the world located on two continents. You can see the signs and signatures of Eygpt, Rome, Athens, Jerusalem, Troya, Babel and Ephesus in Istanbul. Istanbul is a true world city with bearing the stamps of all civilizations" and added TOBB sees tourism as the golden sector of our country.

"We can help Palestine with our industrial zones"

Turkish Union of Chambers and Commodity Exchanges (TOBB) President M. Rifat Hisarcıklıoğlu, gathered with Palestine National Economy Minister Abeer Odeh and accompanying delegation during a business dinner.

Speaking at the dinner, TOBB President Hisarcıklıoğlu underlined that TOBB was not a political institution and spoke as follows: How can we contribute to our Palestinian brothers as business world? We can contribute to our Palestinian brothers as Turkish business world with our world class pacemaker project – our industrial zones. These industrial zones were the biggest tools in Turkey's industrialization. If Turkey became an industrial giant in the region between Italy and China, this was through industrial zones.

TOBB President Hisarcıklıoğlu told that Turkey became first among all countries in regards with industrial zones according to the study made annually by Financial Times.

TOBB President Hisarcıklıoğlu, explained how they can minimize public sectors duties with industrial zone and implement single-window system.

Turkey's gate to three different countries: Iğdır

The only city in Turkey which has borders to three different countries, Iğdır also stands out with its fertile lands and promising developments in its industry. The city, known as the second 'Çukurova' of Anatolia cannot get the share it deserves in trade due to failure of active use of three border Gates

Despite Dilucu Border being the only active one among these three borders, Iğdır has the second best export figures , coming after Elazığ in the region according to the data published by the Eastern Anatolia Exporters Association in 2017 and the city aims to increase its trade with the countries in the region and contribute to the Turkish economy.

Kamil Arslan, Chairman of Iğdır Trade and Commerce Chamber explains, "All three border gates should be active in order for Iğdır to be a 'brand city'. When this is achieved, the city will lead the way in the development of the region's and country's economy."

"Clustering" will bring momentum to the chemical industry

One of Turkey's strategically important industries and providing intermediate products and raw materials to many industries the chemical industry contributes significantly to Turkey's economy both in production and in foreign trade.

With an annual turnover of TL 120 billion and approximately 300 thousand employees the Turkish chemical industry is one of the leading industries that can help Turkey to achieve its targets. With USD 16,1 billion, last year it ranked third among the industries with highest export numbers and it is believed that in order for the chemical industry to have a bigger share in the global trade, it needs "clustering" just like in China. Industry representatives think that the fast development in China which did had not played a big role in the global chemical industry 35 years ago could be possible with over 20 mega-size chemical clusters that the country built by the seaside.

Dünyanın gözü üzerimizde...

SANKO

www.sanko.com.tr

KARGOLARINIZI HIZLI VE
GÜVENLİ BİR ŞEKİLDE DÜNYANIN
DÖRT BİR YANINA TAŞIYORUZ.
Turkish Cargo olarak, e-ticaret ürünlerini dünyada 122 ülkede
305'ten fazla noktaya güvenle taşıyoruz.
TURKISH
CARGO
turkishcargo.com